

Inarin kunta

Inarin kunna tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2019

Inarin kunta

Sijainti	68°54'18"N, 027°01'49"E
Maakunta	Lapin maakunta
Seutukunta	Pohjois-Lapin seutukunta
Hallinnollinen keskus	Ivalo
Perustettu	1876
Viralliset kielet	suomi, pohjoissaame, inarinsaame, koltansaame

Inari on Suomen suurin kunta ja yksi suurimmista ja kansainvälisimmistä matkailukunnista. Inari sijaitsee Euroopan unionin pohjoisimmassa kulmauksessa, keskellä Pohjoiskalottia. Se on laajuudeltaan 5 prosenttia Suomen pinta-alasta.

Inari on arktisen elämystalouden kasvukeskus Suomessa. Matkailun ja sen lukuisten oheispalveluiden lisäksi alueen keskeisiä elinkeinoja ovat metsätalous, porotalous, kalastus, koulutustoiminta sekä muut yksityiset palvelutoiminnot. Uutena toimialana perinteisten elinkeinojen joukkoon on reilun kymmenen vuoden aikana noussut kylmäteknologia ja erityisesti auto- ja rengastestaus.

Kunnan tuloveroprosentti on 19,0 %. Kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,55
- muiden kuin vakituisten asuntojen veroprosentti 1,15
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,00
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00

Sisällys

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	5
2. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN RAKENNE	7
2.1 Suunnitelmaperusteet vuodelle 2019	8
2.2 Talousarvion 2019 laadinnan lähtökohdat ja toteutuminen	8
2.3 Kuntastrategia ja visio	10
2.4 Yleinen taloudellinen kehitys	12
2.4.1 Kuntatalous	12
2.4.2 Toimintaympäristön kehitys	13
2.4.3 Työvoima, työllisyys	14
2.4.4 Väestörakenteen kehitys	15
2.5 Arvio tulevasta kehityksestä	16
2.6 Ympäristöasiat	17
2.7 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	17
2.8 Talousarvion sitovuus	19
2.9 Inarin kunnan omistajapolitiikka ja kunnan yhteisöjen erityistavoitteet	21
3. KÄYTTÖTALOUSOSA	27
3.1 Valtuusto (sis. valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi)	29
3.2 Kunnanhallitus	30
3.3 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet	33
3.4 Eläkemenot	34
3.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta	35
3.5.1 Avohoito	38
3.5.2 Laitoshoidto ja asumispalvelut	40
3.5.3 Lääkäritoiminta	43
3.5.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva	45
3.5.5 Suun terveydenhuolto	48
3.5.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi	50
3.6 Erikoissairaanhoito	52
3.7 Sivistyslautakunta	54
3.7.1 Varhaiskasvatus	56
3.7.2 Esi- ja perustusopetus	60

3.7.3 Lukiokoulutus	64
3.7.4 Vapaa-aikapalvelut	67
3.7.4.1 Kansalaisopisto	67
3.7.4.2 Kirjasto.....	69
3.7.4.3 Kulttuuri.....	72
3.7.4.4 Liikunta	75
3.7.4.5 Nuoriso	77
3.8 Tekninen lautakunta.....	81
3.8.1 Tekninen lautakunta/yhdyskuntasuunnittelu	84
3.8.2 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntarakentaminen	86
3.8.3 Tekninen lautakunta/Rakennusvalvonta.....	89
3.9.4 Pelastuslaitos	91
4. TULOSLASKELMA	92
4.1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit.....	92
4.2 Valtionosuudet	93
4.3 Poistot.....	94
4.4 Koko kunnan tuloslaskelma (ulkoinen).....	95
5. INVESTOINTIOSA.....	98
6. RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA	113
7. TASE	121
8. KOKO KUNNAN TUNNUSLUVUT	128
9. HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ.....	130
10. KONSERNITILINPÄÄTÖS.....	132
11. HENKILÖSTÖ	140
12. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN 2019 ALLEKIRJOITUS	152
13. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	154
1 Hallinto-organisaatio ja kuntakonsernin rakennekaavio.....	154
2 Valtuustossa päätetyt tärkeimmät asiat 2019.....	155
3 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet	156
4 Valtuuston jäsenet ja varajäsenet v. 2019.....	157
5 Kunnanhallitus ja lautakuntien jäsenet	158
6 Tuloslaskelman liitetiedot	163
7 Tasetta koskevat liitetiedot	169

8 Annetut takaukset	173
9 Konsernituloslaskelman, -taseen ja – rahoituslaskelman laadintaperiaatteet	174
10 Tilintarkastajien palkkiot	178
11 Tilintarkastuskertomus 2019	179
14. ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET	181
14.1 Kalatalouden kehittämisrahasto	181
14.2 Ruokapalvelu liikelaitos	187
14.3 Tilapalvelu liikelaitos	194
14.4 Elinvoimalautakunta/Elinkeinot & kehitys Nordica.....	200
14.5 Saariselän kehittämisrahasto	208

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuodesta 2019 muodostui kunnille taloudellisesti historiallisen vaikea. Verotulojen kertymiin liittyvää muutosta ei kuntataloudessa pystytty ennakoimaan, mikä johti monissa kunnissa erittäin haasteellisiin tilanteisiin. Inarin kunnan osalta tilanteesta selvittiin kuivin jaloin, vaikka verotulot jäivätkin merkittävästi arvioidusta. Verotuloissa poikkeama kohdistui kunnallisveroon, jota kertyi n. 1,1 milj. euroa arvioitua vähemmän. Vuonna 2019 verotuloja kertyi kaikkiaan n. 27,653 milj. euroa, mikä on 3,4 % vähemmän talousarvioon verrattuna ja 1,2 % vähemmän vuoteen 2018 verrattuna. Kertymävaje johtui lähinnä uudesta ennakonpidätystavasta ja valtakunnallisen tulorekisterin ilmoitusongelmista. Kiinteistöveron tuotto oli kuitenkin selkeässä nousussa (+153 te talousarvioon nähden) ja yhteisövero pitkälti ennallaan viime vuoteen nähden.

Valtionosuuksia kertyi n. 0,27 milj. euroa arvioitua enemmän, mutta silti vähemmän kuin viime vuonna. Kertymään on ollut vaikuttamassa myös osan vuoden 2020 valtionosuuden siirto vuodelle 2019 paikkaamaan kuntien verotulovajeesta johtuvia ongelmia. Valtionosuuksien osalta trendi on kuitenkin edelleen huolestuttava ja ennakoitua velvoitteet kunnille sekä niiden laskennalliset kompensatiot varsin epäselvät.

Palveluiden ostoissa sekä saavutetuilla säästöillä onnistuttiin merkittävästi korjaamaan syntyneitä verotulovajeita. Lisäksi tulokseen on vaikuttanut mm. hankkeiden siirtyminen vuodelle eteenpäin, esimerkiksi Inarin kirkonkylän liikenneympäristön kehittämishankkeen osalta. Kunnan kohtuullinen tulos vuodelta 2019, n. 279 te muodostuikin pitkälti toimintakatteen alituksesta. Koko kunnan osalta toimintakate oli n. 49,5 milj. euroa, eli n. 1,2 milj. euroa vähemmän kuin muutetussa talousarviossa 2019. Kunnan lainakanta säilyi pitkälti ennallaan 12,83 milj. euroa tasolla (12,73 me 2018) ollen 1860 euroa/asukas.

Investointien osalta nettoinvestointien taso oli n. 4,26 milj. euroa. Investointitarpeet jatkuvat edelleen runsaina. Investoinneissa merkittäviä olivat mm. uusi päiväkotikatu Saariselälle, kirkonkylän uusi torialue keskustaan sekä Inarin koulun lisätilat. Lisäksi toteutettiin merkittäviä tiestöön ja päällystykseen suunnattuja investointeja eri puolilla kuntaa sekä mm. jäähdytysjärjestelmä Männikön palvelukotiin Ivalossa.

Kuntakonsernin kokonaistulos oli jälleen positiivinen, asettuen n. 2 milj. euroa ylijäämäiseksi. Kuntakonsernin lainakanta kuitenkin nousi 6612 euroon/asukas johtuen pääasiassa kunnan sekä Inarin Vuokra-asunnot Oy:n korjausvelan purkamisesta ja siten peruskorjaus- ja uusinwestoinneista kiinteistökantaan. Konsernin lainakanta oli siten tilinpäätöksessä n. 45,62 milj. euroa. Konsernin osalta vuosikate oli 8,561 milj. euroa ja investointimenot (netto) olivat 17,1 milj. euroa. Pienempien konserniyhtiöiden taloudenhallintaan kiinnitetään erityistä huomiota vuonna 2020. Saariselän yhtiöiden sekä Kalottikeskussäätiön osalta tilanteen voidaan odottaa parantuvan odotettavissa olevien kiinteistökauppojen myötä. Alaskirjausriskejä on kuitenkin todennäköisesti realisoitumassa. Tähän vastaamisessa auttaa kuitenkin kuntakonsernitaseen kertyneen ylijäämän määrä, lähes 27,7 milj. euroa.

Kokonaisuutena aluetalouden kehitys jatkui positiivisella uralla ja investointihalukkuutta kuntaan oli edelleen runsaasti vuonna 2019. Tämä näkyi myös maankäytössä ja maanmyyntituloissa, jotka ylittyivät nettona yli 0,262 milj. euroa. Inarin kunnan taloudellinen tulevaisuus on pitkälti riippuvainen uusien investointien ja uusien työpaikkojen syntymisestä. Ikääntymiskehitys on valtakunnallisesti ja myös Inarissa varsin huolestuttava. Väestöllinen huoltosuhde on heikentymässä erityisesti vuosien 2025-2035 välillä. Positiivista huoltosuhdetta arvioitaessa kuitenkin on, että lasten ja nuorten määrä näyttää kasvavan maltillisesti. Kunnan väestömäärä on pysynyt pitkälti ennallaan vuoteen 2018 nähden (ennakkoväkiluku tammikuu 2020, 6922), uusien vuokra-

asuntojen tarve on edelleen nähtävissä merkittävimmäksi esteeksi väestönkasvulle, sillä työpaikkoja on ollut tarjolla runsaasti. Keskimääräinen työttömyysaste väheni edelleen, ollen 2019 keskiarvoltaan 11,3 % ja vastaavan luvun ollessa vuonna 2018 11,6 %. Merkittävää on pitkäaikaistyöttömien määrän väheneminen yli 80 henkilöstä noin 60 henkilöön.

Vuosi 2019 oli monella tapaa haasteellinen, mutta Inarin kunta selvisi siitä kohtuullisen hyvin. Korjausvelan purkaminen eteni ja työskentely asian parissa jatkuu vuonna 2020. Uuden kuntastrategian myötä toiminta on saanut vankan perustan, jota täydennetään erilaisilla, mm. maapolitiikkaan ja organisaatioon liittyvillä ohjelmilla. Tavoitteena on kääntää kuntaorganisaatiota vähitellen uuteen asentoon, joka kestää myös ikääntymisen mukanaan tuomat haasteet. Kehityksen ennakointi on kuitenkin hankalaa. Erilaiset negatiiviset ilmiöt, kuten koronavirus saattavat muuttaa merkittävästi talouden dynamiikkaa niin maailmanlaajuisesti kuin paikallisestikin. Tärkeää onkin tunnistaa myös kunnallistalouden vahvat kytkökset maailmantaloudellisiin ja valtakunnallisiin ongelmiin.

Kiitan kuntakonsernin henkilöstöä, johtoryhmää sekä eri tehtävissä toimineita luottamushenkilöitä lämpimästi vuodesta 2019 ja toivon, että työskentely jatkuu vakaassa ja vahvassa yhteishengessä myös vuonna 2020.

Toni K. Laine
kunnanjohtaja

2. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN RAKENNE

Kunnan tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat (tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase), liitetiedot, erillistilinpäätökset, allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät sekä luettelot ja selvitykset. Toimintakertomus jakaantuu toiminnan ja talouden kokonaistarkasteluun ja talousarvion toteutumisvertailuun. Kokonaistarkastelussa esitetään olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa sekä tilikauden tuloksen muodostuminen, toiminnan rahoitus, rahoitusasema ja siinä tapahtuneet muutokset. Tilikauden tuloksen ja toiminnan rahoituksen tarkastelu esitetään tulos- ja rahoituslaskelman avulla. Kokonaistarkasteluun kuuluu myös kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Lisäksi toimintakertomuksessa voidaan nostaa esille olennaisia, liitetiedoissa esitettyjä tapahtumia. Toteutumisvertailussa esitetään erikseen käyttötalouden ja investointien toteutuminen sekä tuloslaskelma- ja rahoitusosien toteutuminen. Tavoitteiden toteutuminen esitetään tehtävittäin toimintakertomuksessa. Kunnan tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase sekä konsernitase, -tuloslaskelma ja konsernin rahoituslaskelma. Liitetiedot jakaantuvat kunnan liitetietoihin ja konsernin liitetietoihin. Kunnan liitetiedot sisältävät myös liikelaitoksia koskevat tiedot. Tilinpäätöksessä esitetään lisäksi liikelaitosten ja taseyksiköiden erillistilinpäätökset.

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja tai pormestari (KuntaL 113 §). Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymistä ja tuloksellisuutta, taloudellista tilannetta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä koskevista tärkeistä seikoista. Kunnan toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen kunnassa ja kuntakonsernissa. (KuntaL 115 §.) Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. (KuntaL 115 §.)

Kirjanpitolain mukaan toimintakertomuksessa annetaan lisäksi tiedot siitä, miten kirjanpitovelvollinen huolehtii ympäristöasioista, sosiaalisista asioista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta. Toimintakertomuksessa kuvataan millaisia toimintaperiaatteita kunta noudattaa huolehtiessaan edellä luetelluista asioista, toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset sekä kuvaus riskeistä, joiden toteutuminen todennäköisesti haittaa sen toimintaa sekä selostus siitä, miten kirjanpitovelvollinen hallitsee näitä riskejä. Tiedot on annettava siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi. (KPL 3a:2 §.)

2.1 Suunnitelmaperusteet vuodelle 2019

Talouden suunnittelun lähtökohtana on kuntastrategia, kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoitujen talouden kehitysnäkymät, väestöennusteet sekä muut toimintaympäristön mahdolliset muutokset. Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskelman ja rahoituksen näkökulmista. Talousarviossa tulee osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Suunnitelmien tulee turvata kunnan tehtävien hoitaminen niin, että kunnan talouden tasapaino voidaan säilyttää tai saavuttaa suunnittelukauden aikana. Talousarvion laadinnassa huomioidaan kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet sekä toiminnan ja talouden tavoitteet.

Kunnanhallitus antoi kokouksessaan 2.7.2018 vuoden 2019 talousarvion sekä talous- ja toimintasuunnitelman 2019 – 2021 laadintaohjeet, joiden mukaan taloussuunnittelun lähtökohtana ovat 19 %:n tuloveroprosentti sekä nykyiset kiinteistöveroprosentit. Kunnanhallitus päätti, että taloussuunnittelukehys vuodelle 2019 on kuluvan vuoden toteutuma-arviot, lisättynä indeksikorotukset palkkoihin ja hankintoihin sekä erikseen perustellut toiminnalliset muutokset.

Taloussuunnittelun lähtökohtana tulee olla talouden tasapaino. Lisäksi tavoitteena tulee olla kantokykyinen talous, joka pystyy kantamaan palvelukiinteistöjen investointikuorman (mm. koulut, päiväkodit) lähitulevaisuudessa. Suunnittelun alkuvaiheissa tilikaudet jäivät siinä määrin ylijäämäisiksi, että se olisi voinut antaa mahdollisuuden pohtia jopa tuloveroprosentin hienoista alentamista. Suunnittelun edetessä talousarvioraamiin tehtiin tarkennuksia, minkä seurauksena oli menojen nousu. Tarkennusten yhteisvaikutusten vuoksi suunnittelua jatkettiin ainoastaan nykyisen, voimassa olevan 19 tuloveroprosentin pohjalta. Verotulojen ja valtionosuuksien kohdalla on suunnittelussa käytetty Suomen Kuntaliiton ennusteita.

Vuoden 2019 tilikauden tulos talousarviossa on tällä hetkellä koko kunnan osalta vain hieman ylijäämäinen, n. 0,1 milj. euroa. Kuluvan vuoden talousarviossa tilikausien tulokset sekä peruskunnassa, että koko kunnassa on arvioitu alijäämäisiksi. Syyskuun talousarviototeutuman perusteella tulokset ovat kuitenkin jäämässä ylijäämäisiksi mm. suotuisan tuloverokertymän ansiosta.

Mahdollisen, vuoden 2021 toteutettavan sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksia ei Kuntaliiton suositusten mukaan ole huomioitu suunnittelussa. Valtuustolle esiteltiin 4.10.2018 vuoden 2019 talousarvion suunnittelutilannetta, minkä jälkeen valtuusto kävi lähetekeskustelun.

2.2 Talousarvion 2019 laadinnan lähtökohdat ja toteutuminen

Inarin koko kunnan ulkoiset (sisäiset ostot ja myynnit eliminoitu) toimintakulut ovat v. 2019 n. 58,9 milj., euroa, joten toimintakulut kasvavat 2 % kuluvaan vuoteen verrattuna. Toimintatuottoja ensi vuonna on arvioitu kertyvän n. 8,3 milj. euroa, missä on vähennystä 10 % kuluvaan vuoteen verrattuna. Tulojen vähentymisen syynä on Saariselän kehittämisrahaston tulojen kehittymisen tällä hetkellä arvioitu huomattava vähentyminen. Yksi Saariselän kehittämisrahaston tulojen vähentymiseen vaikuttava tekijä on Kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välisen maankäyttösopimuksen päättymisen v. 2018 loppuun mennessä. Sopimukseen liittyvät vuotuiset tulot ovat olleet n. 0,4 milj. euroa. Myös elinvoimalautakunnan myyntituottojen

arvioidaan jäävän n. 16 % pienemmäksi kuin kuluvalle vuodelle on arvioitu. Menojen ja tulojen erotus eli toimintakate v. 2019 on n. -50,6 milj. euroa, mikä on n. 2 milj. euroa enemmän kuin kuluvalle vuodelle on arvioitu.

Kunnan verotuloennusteena on suunnittelussa käytetty Suomen Kuntaliiton veroennustekehikon ennustetta (syyskuu 2018), jossa nyt verotulokertymä arvioidaan kuluvan vuoden tasosta nousevan 1,9 %. Kulu-
van vuoden talousarvioon verrattuna kasvua on 7,8 %. Kulu-
van vuoden verokertymä tulee kuitenkin ole-
maan suurempi kuin talousarviossa oli arvioitu.

Valtionosuuksia on arvioitu Kuntaliiton ennusteen (14.9.2018) mukaan kertyvän ensi vuonna kaikkiaan noin 23,1 milj. euroa. Ensimmäisen, toukokuussa vuodelle 2019 tehdyn valtionosuusennusteen jälkeen osuuden määrä on ollut pienemmän päin. Lopulliset arviot vuoden 2019 valtionosuusrahoituksesta Kuntaliitto te-
kee joulukuun lopussa 2018.

Kunnan taloudellinen asema on edelleen varsin vahva. Koko kunnan vuosikate vuoden 2017 tilinpäätök-
sessä oli 4,9 milj. euroa. Vuoden 2018 talousarviossa vuosikatteen arvioitiin olevan 1,9 milj. euroa, joskin
tässä vaiheessa vuotta sen arvioidaan nousevan n. 3 milj. euroon. Vuoden 2019 vuosikate on n. 1,9 milj. eu-
roa eli poistojen kanssa lähes yhtä suuret. Poistojen on arvioitu olevan n. 1,8 milj. euroa. Tunnuslukuna
tämä tarkoittaa, että talous on tasapainossa, kun vuosikate kattaa poistot. Ensi vuonna peruskunnan arvioi-
daan olevan n. 0,3 milj. euroa ylijäämäinen ja koko kunnan n. 0,1 milj. euroa ylijäämäinen. Suunnitteluvuo-
det 2020–2021 ovat tässä vaiheessa myös jäämässä ylijäämäisiksi.

Vuoden 2019 investointiohjelma on kohtalaisen raskas, n. 4,7 milj. euroa. Nettoinvestoinnit ovat n. 4,4 milj.
euroa. Suunnitteluvuosien kohdalla on investointimenoissa tarkoitus palata n. 2 milj. euron vuositasolle.
Talousarviolainaa investointien rahoittamiseen ensi vuodelle on arvioitu otettavan 2 milj. euroa ja se on
kohdistettu Tilapalvelu liikelaitokselle. Suunnitteluvuosille ei tässä vaiheessa ole suunniteltu lainanottoa.
Kunnan kassatilanne pysyy edelleen kohtalaisen vahvana.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteutuminen Inarin kunnassa toimintakatteen (netto) osalta oli n. 49,5 milj. euroa eli n. 1,2 milj.
euroa vähemmän kuin oli arvioitu. Toimintakatteen alitus kohdistui lähinnä kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin ja
sosiaali- ja terveystalouteen.

Verotuloja kertyi n. 27,653 milj. eli n. 0,963 milj. euroa arvioitua vähemmän. Valtionosuuksia kertyi n. 23,367
milj. euroa eli n. 0,268 milj. euroa arvioitua enemmän. Vuosikate oli n. 2,3 milj. euroa, n. 0,6 milj. euroa arvioitua
enemmän. Poistojen määrä oli n. 2 milj. euroa. Tilinpäätös oli n. 0,3 milj. euroa ylijäämäinen, kun taas muute-
tussa talousarviossa tulos oli arvioitu n. -0,045 milj. euroa (alkuperäinen talousarvio oli n. 0,1 milj. euroa).

Investointien nettomenot olivat n. 4,6 milj. euroa. Nettoinvestoinnit toteutuivat n. 0,6 milj. euroa arvioitua pie-
nempinä. Investointien toteutumaerittely on esitetty kohdassa *Investointiosa*. Lainaa nostettiin Tilapalvelu liike-
laitoksen investointien rahoitukseen 2 milj. euroa. Kunnan kassatilanne säilyi edelleen kohtalaisen vahvana.
Maksuvalmius oli 35 päivää.

Kuntakonsernin tilikauden ylijäämä oli 2,006 milj. euroa. Kertynyt ylijäämä konsernitaseessa nyt 27,686 milj. eu-
roa. Vuosikate oli 8,561 milj. euroa ja investointimenot (netto) olivat 17,1 milj. euroa (v. 2018 8,5 milj. euroa).

2.3 Kuntastrategia ja visio

Valtuuston tulee hyväksyä valtuustokaudeksi tai sitä lyhyemmäksi ajanjaksoksi kuntastrategian ja palvelusuunnitelman, jotka ovat talousarvion ja – suunnitelman laadinnan keskeisiä perusteita. Kuntastrategia näyttää tulevan kehityksen päälinjat. Strategiassa esitetään kunnan visio, arvot, strategiset päämäärät ja näkökulmat, kriittiset menestystekijät ja toimintaympäristön haasteet.

Valtuuston 12.9.2016 hyväksymässä kuntastrategiassa Inarin kunnan visio esittäytyy siten, että Inari on hyvä, turvallinen ja viihtyisä paikka asua ja elää. Inarilaisuudesta tulee yhteinen voimavara ja inarilaisia yhdistää eniten ja monipuolisimmin luonto. Positiivinen inarilaisuus hyödyttää kaikkia kuntalaisia sekä tunnetasolla, että konkreettisesti. Inarilaiset ihmiset ja yritykset arvostavat kuntaa, luottavat sen toimintaan ja voivat olla kunnastaan jopa ylpeitä.

Hallitut investoinnit, osaaminen ja koulutus sekä asuminen ja työpaikat ovat Inarin kunnan menestyksen mittaamiselle olennaiset asiat. Menestys edellyttää kehittymistä. Kuntastrategiassa Inarin kehittyminen perustuu neljän elementin toteutumiseen: Innovatiivisuuteen, aktiivisuuteen, yhteistyöhön ja kansainvälisyyteen.

Kuntastrategiaa tullaan täydentämään vuoden 2019 aikana.

Inari 2020 – kuntastrategian peruselementit

Inarin visio eli tahtotilamme

- Inari on kuntalaisten mielestä hyvä, turvallinen ja viihtyisä paikka asua ja elää.
- Inarilaisuudesta tulee yhteinen voimavara – ja inarilaisia yhdistää eniten ja monipuolisimmin luonto.
- Positiivinen inarilaisuus hyödyttää kaikkia kuntalaisia sekä tunnetasolla että konkreettisesti.
- Inarilaiset ihmiset ja yritykset arvostavat kuntaa, luottavat sen toimintaan ja voivat olla kunnastaan jopa ylpeitä.

Näillä varmistamme olevamme oikeassa suunnassa

- Asuntoja ja työpaikkoja on riittävästi ja niiden saatavuus sekä kattavuus ovat tasapainossa.
- Kunnan investoinnit ovat hallittuja, pysyvät aikataulussa ja saavuttavat niille asetetut tavoitteet.
- Kuntaorganisaation ja kunnan henkilöstön ammattitaito on kiitettävällä tasolla ja sitä kehitetään jatkuvasti.

Näin menestymme

Menestys edellyttää kehittymistä.

Inarin kehittyminen perustuu neljän elementin toteutumiseen:

Innovatiivisuus – aktiivisuus – yhteistyö – kansainvälisyys

- Ylläpidämme ja tuemme innovatiivisuutta kaikessa toiminnassamme.
- Kartoitamme uusia mahdollisuuksia aktiivisesti, kattavasti ja ennakkoluulottomasti.
- Pyrimme rakentamaan, kaikkia osapuolia hyödyttävään yhteistyöhön ja etsimme sellaiselle myös uusia mahdollisuuksia.
- Ajattelemme, suunnittelemme ja toimimme kansainvälisesti.

Näin toimimme

Luotettavuus:

- *Kunta pitää sen minkä lupaa*
- *Teemme työtämme huolellisesti, konkreettisesti ja realistisesti*
- *Toimimme avoimesti ja rehellisesti*

Kuntalaisten edunvalvonta

- *Kunnalla on aito kiinnostus ja kyky ymmärtää kuntalaisten tarpeita*
- *Kohtelemme kuntalaisia tasapuolisesti ja kunnioitamme monimuotoisuutta*
- *Tunnetta vastuumme kunnan ja kuntalaisten edustajana paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti*

Inarin arvolutaus

Inarin kunta lupaa kuntalaisilleen ja kaikille sidosryhmilleen, että se kaikessa toiminnassaan **kehittyy jatkuvasti, on kuntalaisten luottamuksen arvoinen ja ajaa kuntalaisten etuja** – demokratiaa kunnioittaen ja sitä toteuttaen.

Inarin ainutlaatuisuus

Inari on voimakas luonnostaan.

Luonto kaikessa monipuolisuudessaan ja kauneudessaan on inarilaisille valtava voimavara ja henkisen hyvinvoinnin lähde, josta kunta osaltaan pitää hyvää huolta.

Elämänlaatu on Inarissa hyvää.

Kuntamme on viihtyisä, turvallinen ja palvelutasoltaan toimiva niin kuntalaisille kuin täällä vierailevillekin.

Inari on sijaintinsa myötä luontaisesti kansainvälisesti kiinnostava.

Kontaktimme naapurimaihin ovat hyvät ja niitä ylläpidetään aktiivisesti. Sijaintimme mahdollistaa myös elinkeinoelämän ja erikoisosaamisen kehittämisen kunnassa omia vahvuuksiamme hyödyntäen.

Kunnan perustehtävänä on demokraattisesti ja tarkoituksenmukaisesti turvata hyvinvointi, kestävä kehitys ja paikallinen identiteetti.

Kunnan taloutta hoidetaan huolellisesti ja kunnan maankäyttöä ohjaavat ennen kaikkea yhteensovittavuuden ja tarkoituksenmukaisuuden periaatteet.

Tavoitteiden toteutuminen

Perustavoitteet toteutuivat. Kuntastrategia päivitettiin vuoden 2019 lopussa.

2.4 Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriö julkaisi joulun alla ja Suomen Pankki kuluvaan vuoden tammikuussa perinteiset päivitettyt talousennusteensa. Valtiovarainministeriön mukaan talouskasvu kulkee nyt kohti vaisumpia aikoja. Julkisessa taloudessa on edelleen vaikeita rakenteellisia ongelmia. Väestön ikääntyminen on jo kasvattanut eläkemenoja ja kasvattaa tulevaisuudessa myös hoito- ja hoivamenoja. Julkinen talous ei ole kestävällä pohjalla pitkällä aikavälillä. Vuonna 2020 talouskasvu hidastuu yhteen prosenttiin. Tulevien vuosien talouskasvun ylläpitäminen on kotimaisen kysynnän varassa, sillä ulkomaankaupan näkymät ovat heikohkot. Yksityinen kulutus jatkaa vakaata kasvuaan kotitalouksien reaalisen ostovoiman kasvun jatkuessa. Yksityisten investointien kasvu hidastuu rakentamisen hitaamman suhdannevaiheen seurauksena. Julkisen talouden alijäämä kasvaa v. 2020, kun hallitusohjelman mukaiset menolisäykset astuvat voimaan. Ilman työllisyyttä sekä talouden ja julkisen hallinnon tuottavuutta kohentavia toimia, julkinen talous pysyy myös tulevina vuosina alijäämäisenä. Julkinen velka suhteessa BKT:hen kääntyy vähitellen uudelleen kasvuun.

Työllisyys kääntyi jälleen kasvuun vuoden 2019 syksyllä alkuvuoden heikomman työllisyyskehityksen jälkeen. Työllisten määrän arvioitiin kasvavan prosentin v. 2019 koko vuoden työllisyysasteen noustessa keskimäärin 72,6 prosenttiin. Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2023–2024 talouskasvu hidastuu vielä alle yhteen prosenttiin johtuen talouden rakenteellisista tekijöistä. Hidastuvan talouskasvun seurauksena myös työllisyyden koheneminen jää vähäiseksi. (VM:n *taloudellinen katsaus talvi 2019*.)

Suomen Pankin mukaan Suomen talouskasvu on tällä hetkellä lähes pysähtynyt. Talous kasvoi vahvasti vuoden 2019 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä, mutta lyhyen aikavälin ennustemallien perusteella kasvu näyttää jopa pysähtyneen vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Suomen Pankin lyhyen aikavälin ennustemalli ennusti vuoden 2019 talouskasvun painuneen viimeisellä neljänneksellä jopa lievästi negatiiviseksi -0,1 prosenttia. Keskuspankin mukaan mallin tuottama ennuste vuoden viimeiselle neljännekselle heikentyi selvästi viimeisten kuukausien aikana. Vuoden 2020 ensimmäiselle neljännekselle heidän ennustemallinsa näyttää lievää, vain 0,2 prosentin kasvua. (Suomen Pankki; *tammikuu 2020 talouskatsaus*.)

2.4.1 Kuntatalous

Paikallishallinnon alijäämä valtakunnan tasolla syveni edelleen v. 2019. Menoja kasvattivat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi mm. keväälle 2019 painottuneet kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päättymisen, jonka vaikutus näkyi suurimmaksi osaksi jo v. 2019. Myös investointimenot jatkoivat kasvuaan muuttoliikkeen ja rakennuskannan iän vauhdittamina. Paikallishallinnon tulot kasvoivat menoja selvästi hitaammin v. 2019.

Paikallishallinnon kulutusmenoja kasvattavat väestön ikääntymisestä johtuva terveys- ja hoivapalvelujen kysynnän kasvu sekä yksittäisten terveydenhuoltotoimenpiteiden kallistuminen hoitojen kehittyessä. Lisäksi paikallishallinnon menoja kasvattaa hallituksen lisäpanostukset sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä koulutukseen. Hallitusohjelman pysyvät menolisäykset on suunniteltu toteutettavaksi etupainotteisesti, ja ne kiihdyttävät kulutuksen kasvua etenkin v. 2020. Hallitusohjelman kertaluonteiset panostukset lisäävät kuntatalouden menoja vuosina 2020–2022. Lisäksi henkilöstökulut muodostavat paikallishallinnon suurimman kuluerän ja siksi kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys paikallishallinnon talouden kehitykselle. (VM:n *taloudellinen katsaus, talvi 2019.*)

Suomen Kuntaliiton alkuvuoden talousjulkaisun mukaan kuntatalouden tila kokonaisuudessaan on nyt heikko samalla, kun merkittävät haasteet odottavat jo kulman takana. Palvelutarpeet kasvavat samalla, kun sekä kansainvälisen että kansallisen talouskehityksen epävarmuus on suurta. Ikäihmisten palvelujen kasvua voidaan kompensoida osin muiden ikäryhmien tarpeiden vähenemisellä, mutta silti menopaineet kuntasektorilla ovat merkittävät. Erityisesti hyvin iäkkäiden palvelutarpeet muodostavat merkittävän osan menopaineista. Niidenkin rahoittaminen on pääosin kuntien vastuulla valtion rahoitusosuuden ollessa koko maassa keskimäärin enää 25 %. Tulevaisuuden haasteista nousee kuntatalouden kannalta esille erityisesti väestökehitys, työllisyys ja investointitarpeet. Kuntien tulopohjaa tasataan valtionosuuksiin perustuvalla verotulojen tasauksella. Sen tavoitteena on pitää nimelliset kunnallisveroprosenttieroit kohtuullisina. (Suomen Kuntaliitto; *Kunnan talous kuntoon* –julkaisu 2020.)

Valtiovarainministeriön helmikuussa 2020 julkaiseman *Kuntien tilannekuva* –raportin yksi keskeinen viesti oli, kuinka Suomen kunnat eroavat kooltaan, olosuhteiltaan, väestörakenteeltaan ja kantokyvyltään merkittävästi toisistaan. Kuntien väliset erot ovat 2000-luvulla kasvaneet erityisesti väestörakenteen muutosten seurauksena. Väestön ikääntyminen, kaupungistuminen ja syntyvyyden lasku vaikuttavat voimakkaasti niin kuntien taloudelliseen kantokykyyn kuin kuntien edellytyksiin järjestää asukkailleen lakisääteiset palvelut nyt ja tulevaisuudessa. (VM; *Kunnat käännekohdassa? Kuntien tilannekuva 2020* –julkaisu, 13.2.2020.)

2.4.2 Toimintaympäristön kehitys

Toimintaympäristön talouden kehitys on kuntien kannalta keskeinen menestystekijä. Toimintaympäristön hyvään kehitykseen liittyy yleinen taloudellinen kehitys maailman talouden ja kansantalouden osalta. Eritäin oleellisena osana on myös alueellinen talouskehitys sekä eri toimijoiden merkitys elinvoiman, kasvun ja työllisyyden edistämisessä.

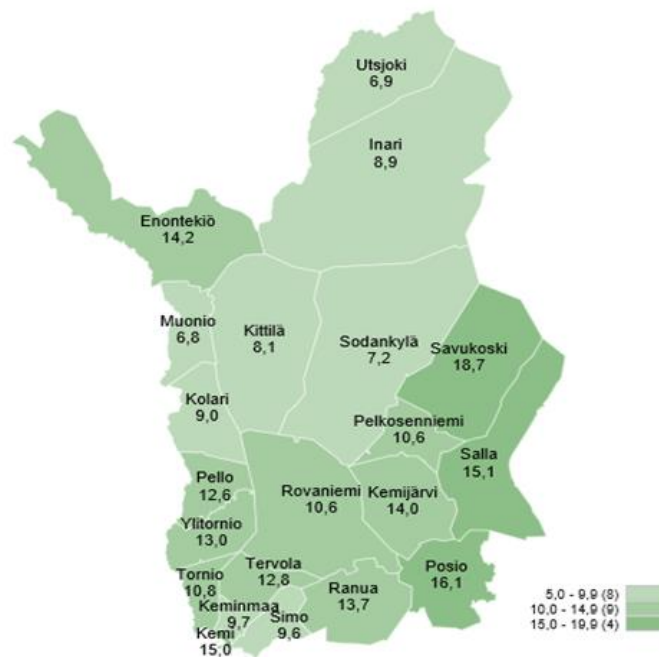
Inarin kunnassa elämystalouden kasvun ja rakentamisen hyvän kehityksen vaikutus koko toimintaympäristön kehitykseen on ollut viime vuosien tapaan edelleen merkittävää. Verotulojen kertyminen jatkuu edelleen Inarin kunnassa hyvänä, kunhan verokorttiuudistuksen ja tulorekisterin käytön ongelmat korjautuvat vuoden 2020 aikana. Kunnan väkiluku vuoden 2019 joulukuun lopussa jää Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan heikommaksi kuin syksyllä 2019 julkaistussa useamman vuoden ennusteessa on. Kunnan positiivinen väestökehitys kuitenkin näyttäisi jatkuvan. Työttömyys on Inarissa edelleen hienoisessa laskusuunnassa.

2.4.3 Työvoima, työllisyys

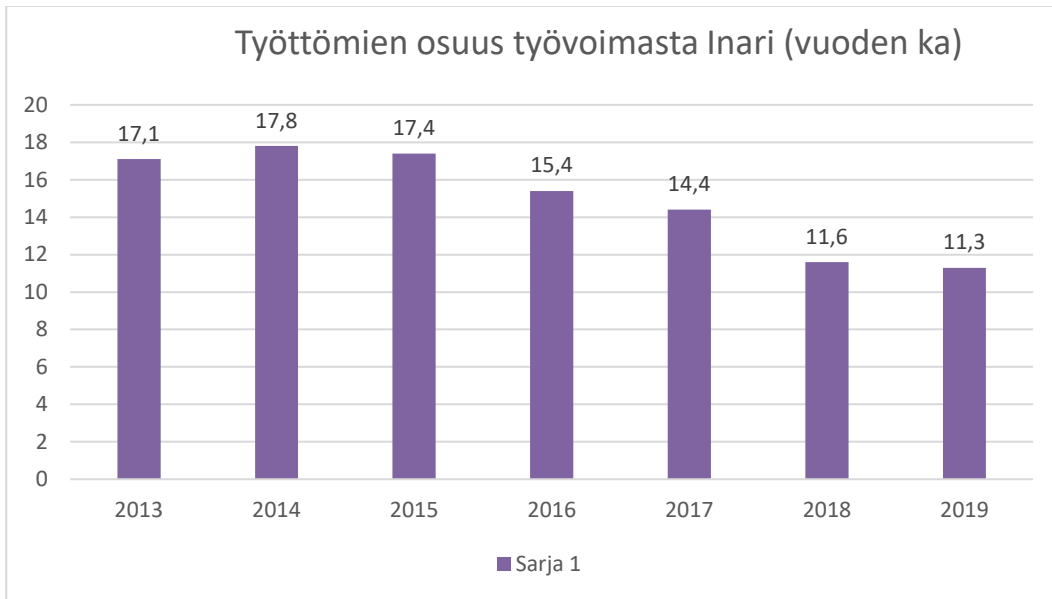
Työttömyyden myönteinen kehitystrendi jatkuu myös Lapissa. Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Lapin työ- ja elinkeinotoimiston työllisyyskatsauksen mukaan työttömien osuus työvoimasta joulukuun lopussa vaihteli Lapissa Muonion 6,8 %:sta Savukosken 18,7 %:iin. Koko maan keskimääräinen (9,8 %) alittui kahdeksassa Lapin kunnassa. Työttömyys kehittyi vaihtelevasti kunnittain. Työttömyys väheni 15 Lapin kunnassa, vahvimmin Muoniossa ja Pelkosenniellä. Kaupunkikunnista työttömyys väheni suhteellisesti eniten Kemijärvellä ja vähiten Kemissä. Kuudessa Lapin kunnassa työttömiä oli enemmän kuin vuotta aiemmin, heikoin kehitys on ollut Savukoskella ja Kittilässä.

Inarin kunnassa työttömyys on edelleen laskenut vuoden 2018 vastaavaan aikaan verrattuna. Työllisyyskatsauksen mukaan joulukuussa 31.12.2019 työttömien prosenttiosuus saman ikäisestä työvoimasta eli työttömyysaste Inarissa oli 8,9 %. Vastaava luku vuonna 2018 oli 9,2 %. Työttömyysasteen vuoden 2019 keskiarvo oli 11,3 % vastaavan luvun ollessa vuonna 2018 11,6 %. Pitkäaikaisten työttömien osuus työttömistä joulukuun lopussa oli 60 henkilöä, vastaavaan aikaan luku edellisenä vuonna oli 82 henkilöä. Pitkäaikaistyötön on henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti työttömänä 12 kuukautta tai pidemmän ajan.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

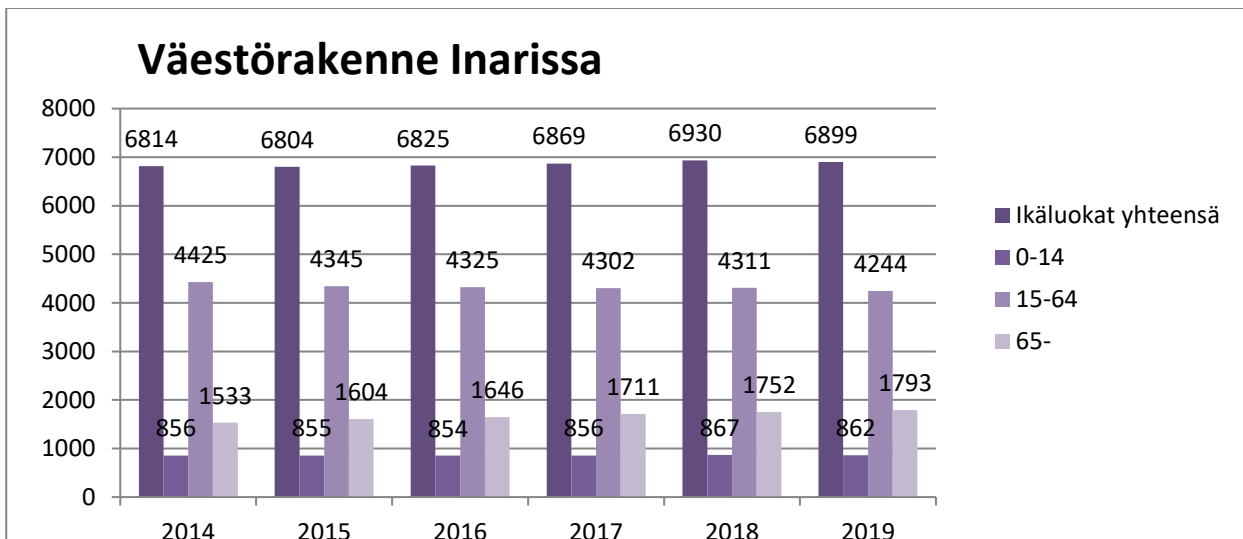
Lähde: TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto 24.1.2020. Tilanne 31.12.2019.

Lähde: Työllisyyskatsaus joulukuun 2019, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Lapin työ- ja elinkeinotoimisto, 24.1.2019

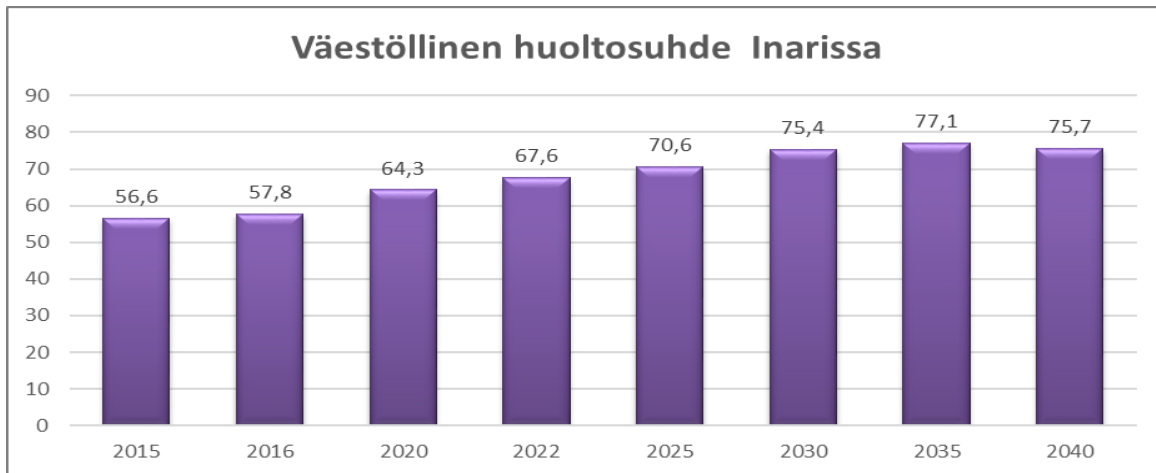
2.4.4 Väestörakenteen kehitys

Tilastokeskuksen tammikuussa 2020 julkaiseman väestön ennakkotilaston mukaan Inarin kunnan asukasmäärä olisi 31.12.2019 6899. Lopullisen väkiluvun Tilastokeskus julkistaa alkukevään aikana. Vuoden 2018 lopullinen väkiluku oli 6930. Tilastokeskuksen syyskuussa 2019 julkaisema useamman vuoden ennuste lupaa Inarin kuntaan asukasluvun kasvua.

Lähde: Tilastokeskus 24.1.2020

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde, eli lasten ja eläkeikäisten määrä sataa työikäistä kohden on nousussa, ja sen arvioidaan jatkavan nousuaan. Tilastokeskuksen tuoreen, vuoden 2019 julkaistun ennusteen mukaan väestöllinen huoltosuhde heikkenee koko maassa vuoteen 2040 saakka. Huoltosuhde heikkenee myös Inarin kunnassa ainakin vuoteen 2035 saakka.

Lähde: Tilastokeskus syyskuu 2019

2.5 Arvio tulevasta kehityksestä

Kuntaliiton 5.2.2020 julkaiseman tiedotteen mukaan kuntien talous näyttää vuoden 2019 tilinpäätösarvioiden valossa edelleen synkältä. Heikon taloustilanteen taustalla ovat mm. toimintamenojen kasvu, verotulojen kertymävaje, vuosikatteen heikkeneminen ja investointien kasvu. Väestörakenteen muutokset näkyvät vuosi vuodelta enemmän kuntien talousluvussa. Kuntatalouteen odotetaan kuitenkin helpotusta kuluvana vuonna kasvavien verotulojen ja valtionosuuksien muodossa. Verorahoituksen kasvu tasapainottaa käyttötaloutta vuoden 2020 aikana. (Kuntaliiton tiedote 5.2.2020.)

Inarissa aluetaloudellinen kehitys jatkui myötätulessa vuonna 2019 ja investointeja on edelleen tulossa kohtalaisen runsaasti. Verotulojen sekä valtionosuuksien todellinen kehitys lähitulevaisuudessa on kuitenkin muuttunut huomattavan epävarmaksi. Hallitusohjelman perusteella ennakoitavissa olevat kuntien uudet velvoitteet ja niiden todellinen heijastuma kuntatalouteen on vielä pitkälti epäselvää, samoin esimerkiksi sote-uudistuksen eteneminen. Investointitarpeet jatkuvat edelleen runsaina, mikä edellyttää käyttötalouden tiukkaa hallintaa. Osaltaan merkittäviä vaikutuksia on varmasti myös tulevilla palkkaratkaisuilla. Kuntien talous on kokonaisuutena erittäin heikossa kunnossa ja liikkumavara varsin pieni, etenkin kun talouskasvu näyttää hyytyvän ja uuden taantuman riski on kasvavassa merkittäväksi, mm. koronavirusepidemian aiheuttaman markkinaheilunnan myötä. Vaikutukset esimerkiksi matkailuun ja lentoliikenteeseen saattavat olla suuria, mikä heijastuu myös Inarin aluetalouteen, mikäli epidemia pitkittyy maailmanlaajuisesti.

2.6 Ympäristöasiat

Kunnan ympäristöyksikön mukaan vuoden 2019 keskeiset ympäristöteemat olivat rakentaminen ja sen myötä runsas maa-aineksen ottotarve sekä autojen ja renkaiden testaustoiminta. Lisäksi viranomaisresurssit ja kuormitti alati laajeneva koiravaljakkotoiminta sekä haja-asutusalueiden jätevesiasiat.

Maa-aines- ja ympäristölupien valmistelu hoidettiin pääasiassa ostopalveluna Sodankylän kautta vajaiden henkilöstöresurssien vuoksi. Henkilöstöresurssien varmistamiseksi, toiminnan kehittämiseksi ja palvelujen yhdenmukaistamiseksi valmisteltiin viiden kunnan (Sodankylä, Inari, Utsjoki, Muonio ja Enontekiö) yhteistoiminta-alue, jonka vastuukuntana toimii Sodankylä. Ympäristönsuojelun yhteistoiminta-alue aloittaa toimintansa 1.1.2020.

2.7 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäinen valvonta on kunnan toiminnan omaa valvontaa. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää Inarin kunnan ja tytäryhteisöjen toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Sisäisen valvonnan tavoitteena on myös erehdysten, virheiden sekä väärinkäytösten ennaltaehkäisy ja toteaminen sekä kunnan varojen huolellisen hoidon turvaaminen. Jatkuvalle valvonnalle pyritään varmistamaan muun muassa talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus sekä johdolle oikeat ja riittävät tiedot taloudesta ja toiminnasta.

Kuntalain 115 § mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Lisäksi tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (KuntaL 123 §). Kunnanvaltuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnanhallitus puolestaan hyväksyy ohjeet ja vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Inarin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on valtuusto hyväksynyt 26.9.2017 (§ 58) ja uudistetut sisäisen valvonnan ohjeet on kunnanhallitus hyväksynyt 4.9.2017 (§ 301). Ohjeet ovat tulleet voimaan 26.9.2017.

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty. Sisäisen valvonnan toimivuutta tulee seurata jatkuvasti tunnistamalla mahdolliset riskit. Johdon ja esimiesten tulee varmistua valvonnan toimivuudesta ja riittävyydestä osana päivittäistä johtamista.

Kunnanjohtaja, johtavat viranhaltijat ja tulosalueiden esimiehet vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön tulosalueellaan sekä säännöllisestä raportoinnista kunnanhallitukselle ja lautakunnille. Raportointi tulee tehdä vuosittain – viimeistään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnan yhteydessä annettujen ohjeiden mukaisesti. Nopeita toimenpiteitä vaativat asiat raportoidaan välittömästi kunnan johdolle. (Inarin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje, kohta 3.4.)

Inarin kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä on arvioitu menneeltä tilikaudelta. Raportointi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä toteutettiin tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä ns. itsearviointina, keskittyen arvioimaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilaa sekä tarvittavia kehittämistoimenpiteitä. Konserniyhteisöiltä on pyydetty raportit sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja miten se on toiminut – onko mahdollisesti havaittu puutteita ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää. Raportointi on toteutettu Inarin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeasiakirjaan sisältyvällä sisäisen valvonnan arviointilomakkeella.

Tämä selonteko perustuu kunnan konserniyhteisöjen raportoinnista muodostuneeseen kokonaiskäsitykseen kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta. Valvontaa ja riskienhallintaa on arvioitu *sisäisen toimintaympäristön ja toimintakulttuurin; riskien tunnistamisen, arvioinnin ja hallinnan; valvontatoimenpiteiden sekä seurannan* näkökulmista.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytila kuntakonsernissa on keskimäärin hyvällä tasolla. Valvontaympäristö koostuu pääosin kunnan säännöistä ja ohjeistuksista, joissa määritellään vastuut ja tehtävät sekä yhdenmukaiset toimintatavat. Kunnan yhteiset, sisäiset ohjeet ovat ajan tasalla ja ne tunnetaan hyvin. Tunnistettujen riskien dokumentaatio ja valvonta kunnan toimialoilla on jokseenkin kattavaa, joskin joissakin yhtiöissä riskien tunnistaminen, arviointi ja dokumentointi vaativat edelleen kehittämistä. Osalla yhtiöistä kyseinen kehittämistyö onkin käynnistetty. Yhteisöissä on käytössä omia erilaisia työkaluja säännölliseen riskien arviointiin ja dokumentointiin. Myös kunnan sisäisen valvonnan ohjeeseen on liitetty tätä varten työkalu *Inarin kuntakonsernin riskianalyysilomake*. Sisäisen valvonnan koko prosessi on vakiintunut osaksi koko kuntakonsernin tavanomaista toimintaa. Vuosittainen raportointi tilinpäätöksen yhteydessä on sisäistetty hyvin ja pääsääntöisesti esille tuotujen epäkohtien ja epävarmuuksien osalta sisäiseen valvontaan esitetään kehittämissuunnitelmia.

Tilikauden aikana ei ole raportoitu toteutuneista talouden ja toiminnan riskeistä, joista olisi aiheutunut merkittävää haittaa kunnan ja kuntakonsernin toiminnalle. Omaisuuden tasearvostus on todettu liian korkeaksi eräiden emokunnan heikkokuntoisten rakennusten kohdalla. Tämä tullaan korjaamaan suunnitelman mukaisilla alaskirjauksilla seuraavan kolmen vuoden aikana. Korkoriskikartoitus on tehty puolueettoman rahoitusriskien hallinnan asiantuntijan toimesta vuoden vaihteessa. Inarin kunnan lainasalkun suojausaste on tällä hetkellä kohtuullisella tasolla. Korkosuojausta harkitaan lähitulevaisuudessa.

Seuraavassa tuodaan esille konserniyhteisön keskeisiä raportoituja havaintoja ja epävarmuustekijöitä:

Sisäiseen toimintaympäristöön ja toimintakulttuuriin liittyvässä arvioinnissa esille tuotiin haasteellisuus varmistaa, kykeneekö yksikkö suoriutumaan ydintehtävistään myös normaaliolojen häiriötilanteissa. Perusteluina tähän oli mm. riittävän henkilöstöresurssin saaminen. Henkilöstöresurssit normaalioloissa koetaan kuitenkin pääsääntöisesti riittäviksi. Häiriötilanteina tässä tarkoitetaan myös väistötiloihin tukeutuminen mm. sisäilmaongelmien vuoksi. Tilanteet koetaan haasteellisiksi, mutta ei kuitenkaan mahdottomiksi.

Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta toteutuvat keskimäärin hyvin. Kaikkia toimintaan liittyviä riskejä ei kuitenkaan aina voida ennakoida. Lähinnä yhtiöiden suunnalta on tunnistettu tarvetta kehittää riskienhallintamenettelyjen kytkemistä enemmän osaksi suunnittelu- ja ohjausprosessejaan.

Valvontatoimenpiteitä arvioitaessa esiin nousi osittain emokunnan, mutta etenkin yhtiöiden taholta, kokonaisvaltaisen toimintaprosessien säännöllisen seurannan ja dokumentoinnin puutteellisuus. Kehittäminen tältä osin osalla yhteisöjä on tällä hetkellä suunnittelussa. Toiminnan ja talouden seurantajärjestelmän laadullisen tiedon tuottaminen on koettu jokseenkin puutteelliseksi sekä emokunnassa että yhtiöissä. Kehittämistoimenpiteenä on nyt selvittää uusia konserniraportointitratkaisuja ja raportointijärjestelmän uudistaminen.

Seuranta koetaan toteutuvan pääsääntöisesti hyvin, joskin joidenkin yhtiöiden taholla on toiminnan poikkeamaseurannan tietojen analysoinnissa ja hyödyntämisessä kehitettävää.

Yksityiskohtaisemmat yhteisökohtaiset raportit, joiden perusteella tämä selonteko on laadittu, löytyvät Inarin kunnan hallinto-osastolta.

2.8 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat *kuntalain 110 §:n* mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarvion sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman. Taloussuunnitelma on kuitenkin kunnan viranomaisia ja viranhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. (Kuntaliitto 2016.)

Talousarvioon sekä talous- ja toimintasuunnitelmaan ei ole sisällytetty lautakuntien ja johtokuntien esityksiä eikä perusteluja. Varsinaiset valtuustoon nähden sitovat tekstit ovat esitysten ja perustelujen pohjalta laatineet kunnanjohtaja, hallintojohtaja, taloussihteeri ja osastopäälliköt sekä liikelaitosten ja taseyksiköiden johtajat.

Talousarvio ja talous- ja toimintasuunnitelma jakaantuu seuraaviin osiin:

- Kunnanjohtajan katsaus
- Talousarvion rakenne
- Käyttötalousosa, budjettirahoitteiset (peruskunta)
- Tuloslaskelmaosa
- Investointiosa
- Rahoitusosa ja lainakanta
- Henkilöstöohjelma
- Eriytetyt tilinpäätökset, kohderahoitteiset (liikelaitokset ja taseyksiköt)

Valtuustoon nähden sitova asiakirja on ensi vuoden talousarvio ja kuntalain edellyttämä taloussuunnitelma kolmelle vuodelle (suunnitelmakausi). Talousarviota seuraava vuosi on uuden talousarvion laadinnan kehys, jota tarvittaessa taloustilanteen kehittyessä tarkennetaan. Talousarvio on sitova menojen ja tulojen erotuksen eli neton osalta.

Sitovuustasoja valtuustoon nähden ovat seuraavat nettomenot (netto):

1. valtuuston netto (sisältäen mm. vaalit ja tarkastustoimen)
2. kunnanhallituksen alaisen hallinnon (sisältäen kunnanhallituksen oman toiminnan, kunnanhallituksen muun toiminnan, hallinto-osaston ja tietohallinnon) ja kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden ja eläkemenojen (sisältäen eläkemenoperusteiset ja varhemaksut) netto erikseen sekä erillisenä taseyksikkönä kalatalouden kehittämisrahaston, Elinvoimalautakunta/Elinkeinot & kehitys Nordican ja Saariselän kehittämisrahaston yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto
3. sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisena sosiaali- ja terveystoimen ja erikoissairaanhoidon netto erikseen
4. sivistyslautakunnan alaisen sivistystoimen netto
5. teknisen lautakunnan alaisen teknisen toimen (sisältäen rakennustarkastuksen) ja Lapin pelastuslaitoksen netto erikseen. Pelastustoimen menot on kirjattu teknisen toimen menokohtaan samalla tavalla erillisinä sitoviksi kuin erikoissairaanhoidon menot sekä
6. rahoitusosa: antolainojen netto ja pitkäaikaisten lainojen netto
7. tuloslaskelmaosa: rahoitustuottojen ja rahoituskulujen netto
8. Investointiosa: tulojen ja menojen erotus eli nettomenot.

Kunnan liikelaitosten ja taseyksiköiden sitovuus noudattelee kunnan muita sitovuusmääräyksiä. Ruokapalvelu liikelaitos sekä eriytetty taseyksiköt kalatalouden kehittämisrahasto, elinvoimalautakunta Elinkeinot ja kehitys Nordica ja Saariselän kehittämisrahasto ovat hallinnollisesti kunnanhallituksen alaisia. Tilapalvelu liikelaitos on teknisen lautakunnan alainen. Liikelaitoksissa ja taseyksiköissä sitovaa on yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto. Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ei saa ylittää. Kuitenkin toimielinten alaisuuteen kuuluvia määrärahoja voidaan kunnanhallituksen päätöksellä siirtää sitovuustasojen välillä edellyttäen, että siirrot eivät vaikuta talousarvion loppusummaan.

Varsinainen talousarvio, taloussuunnitelma ja henkilöstöohjelma ovat kaikilta osin sitovia. Kunnan palvelukseen otettavasta tilapäisestä määräaikaisesta (pl. sijaiset) henkilöstöstä on oltava maininta informatiivisuuden vuoksi henkilöstöohjelmassa (tilapäistä henkilöstöä ei lasketa henkilöstön lukumäärään). Talousarvio, taloussuunnitelma ja kuntasuunnitelma ovat sellaisenaan kunnanhallituksessa kunnanjohtajan päätösehdotusta ja valtuustossa kunnanhallituksen ehdotusta, ellei toisin mainita.

Henkilöstömenoja saa käyttää vain henkilöstöohjelman mukaisen henkilöstön, näiden sijaisten ja mahdollisesti erikseen käyttösuunnitelmissa hyväksytyn tilapäisen henkilöstön palkkaukseen. Edellä oleva ei koske työllistämiseen varattujen määrärahojen käyttöä.

Investointiosassa määrärahat myönnetään toimielimille, jotka voivat päätöksillään siirtää käyttämättömiä määrärahoja tai muuttaa niiden käyttötarkoitusta sellaisten ennalta arvaamattomien investointien kattamiseksi, joiden kustannukset eivät ole korkeampia kuin varattu määräraha. Maanhankintoihin voidaan käyttää käyttötalouden kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin kirjattavia maamyynnin myyntivoittotuloja.

Investoinneiksi kirjattavan irtaimiston tulee olla hankintahinnaltaan yli 10 000 euroa. Määrärahoja ei saa käyttää muihin kohteisiin, kuin mitä suunnitelmassa on mainittu, jollei toimielin toisin päättä.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio alitettiin peruskunnassa sitovuuden osalta. Toimintakatteen toteutuma peruskunnassa oli n. 50,5 milj. euroa eli n. 1,1 milj. euroa arvioitua vähemmän. Koko kunnassa toimintakate oli n. 49,5 milj. euroa eli n. 1,2 milj. euroa vähemmän kuin muutetussa talousarviossa oli. Talousarvioon tehtiin joitakin muutoksia talousarviovuoden aikana. Muutokset on selvitetty kohdassa *Talousarviomuutokset* sivulla 131.

Tavoitearvot, väkiluku

Talousarvio sekä toimintasuunnitelma on tehty seuraavien tavoitearvojen pohjalta:

Vuosi	2016	2017	2018	2019	2020
Väkiluku	6806	6869	6930	TA 6854 (6899)	TA 6970

Tavoitteiden toteutuminen

Suluissa on vuoden 2019 asukasluvun (31.12.2019) ennakkotieto Tilastokeskuksen julkistuksen mukaan. Tässä vuodelle 2019 asetettu tavoite ylittyisi 45 asukkaan verran, kun taas vuoden 2018 lopulliseen lukuun verrattuna asukasluku laskisi 31 asukkaan verran. Tilastokeskus julkaisee lopullisen v. 2019 asukasluvun myöhemmin vuoden 2020 keväällä.

2.9 Inarin kunnan omistajapolitiikka ja kunnan yhteisöjen erityistavoitteet

Erityistavoitteet vuosina 2019 – 2021:

Konsernijaosto tarkasteli tytäryhtiöiden omistajatavoitteet talven 2018 - 2019 aikana.

Inergia Oy (konserni)

Omistajatavoitteet:

1. Yhtiön tuloutuksen taso omistajalle on vuosittain noin miljoona euroa
2. Yhtiölle asetetaan ympäristötavoite saattaa Kirakan vesivoimalaitoksen kalaporras toimivaksi
3. Yhtiön ja sen tytäryhtiöiden sähkön siirron, veden ja lämmön hintataso pysyy pääsääntöisesti kohtuullisella valtakunnallisella keskitasolla.

Erityistavoitteet:

1. Inergia – konsernin tavoitteena on 17 %:n liikevoitto ja tuloutus 60 % (noin 800 000 €) tilikauden tuloksesta.
2. Lämmön, sähkön ja veden hintataso pidetään mahdollisimman alhaisena tulostavoitteesta tinkimättä.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Liikevoitto vuonna 2019 oli 16,8%. Inergia Oy maksoi Inarin kunnalle 800 000€ osinkona
2. Lämmön, sähkön ja veden hinnat ovat valtakunnallisesti keskitasolla.
 - Kirakan vesivoimalaitoksen kalaporras otettiin käyttöön ja sitä kehitettiin suunnitelman mukaisesti. Tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointia tai kalaportaan toimivuutta ei ole arvioitu. Inarin kunnan hallitus päätti 4.11.2019 luonnonuoman palautuksen selvityksestä.

Inarin Kiinteistöt Oy (konserni)

Omistajatavoitteet:

1. Valmistautua Inarin Kiinteistöjen osalta InLike Oy:n toimitusjohtajuuden ja isännöinnin haltuunottoon 30.6.2019 mennessä ja osallistua selvittämään Inergia Oy:n kiinteistöjen siirtämistä InLike Oy:n taseeseen.
2. Konsernin kiinteistöjen salkutuksen loppuun vienti ja kiinteistöjen myynti salkutuksen perusteella.
3. Tietojohtamisen kehittäminen kiinteistöjen kunnon ja huollon hallinnassa ja kiinteistöhuolto-osaamisen keskittäminen Inarin Kiinteistöt Oy:öön.
4. Inarin Kiinteistöt-konsernin tarkoitus on edistää kunnan asuntokannan uusiutumista ylläpitäen tasapainoista taloutta.
5. Inarin Vuokra-astuntojen tulee ottaa käyttöön takuuvuokrat

Erityistavoitteet:

1. Inarin Kiinteistöt Oy osallistuu omalta osaltaan ja yhteisesti sopien kuntakonsernissa tapahtuviin omaisuuden järjestelyihin.
2. Inarin Kiinteistöt Oy vastaa kuntakonsernin kiinteistöhuollosta ja laitoshuollosta kunkin yksikön kanssa tehdyn palvelusopimuksen mukaisessa laajuudessa.
3. Inarin Kiinteistöt Oy hoitaa kuntakonsernin rakennuttamispalveluita tarvittaessa ja erikseen niin sovittaessa.
4. Inarin Vuokra-asunnot Oy:n omaisuuden arvon säilyttämisestä huolehditaan oikea-aikaisilla peruskorjauksilla taloudelliset resurssit huomioiden.
5. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa perusparannusinvestointien omarahoitusosuudesta yhdessä emoyhtiön kanssa. Omarahoitusosuuden turvaamiseksi yhtiö kerää vuokrien yhteydessä 0,50 €/m²/kk.
6. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa tarvittavan uudistuotannon toteuttamisesta ja rahoituksesta hankekohdaisesti emoyhtiön kanssa sovitulla tavalla.
7. Inarin Kiinteistöt Oy pyrkii myymään As Oy Inarin Vuopajanrannan ja As Oy Inarin Rajanraidon osakkeet markkinahintaan vuoden 2019 aikana. Em. osakkeiden myynnistä saaduilla tuotoilla rahoitetaan Inarin Vuokra-asunnot Oy:n uudisrakennus- ja peruskorjausinvestointien omarahoitusosuutta.

8. Keskinäinen KOy Sevettijärven palvelukeskus toiminnallaan mahdollistaa sekä koulu- että terveysasema-toiminnan jatkumisen yhtiön omistamissa toimitiloissa sekä omalta osaltaan mahdollistaa kohtuuhintaisen vuokra-asuntojen saatavuuden yhtiön omistamissa rakennuksissa.

Tavoitteiden toteutuminen:

Inarin Kiinteistöt – konserni täytti vuoden 2019 aikana lähes kaikki tavoitteensa. Poikkeuksena As Oy Inarin Vuo-pajanrannan ja As Oy Inarin Rajanraidon osakkeiden myynti, joiden kaupat on sovittu tehtäväksi vuoden 2020 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

Kiinteistökehitys InLike Oy (konserni)

Omistajatavoitteet:

1. Yhtiö toteuttaa InLike kiinteistöjen salkutuksen ja toteuttaa strategian pidettävistä kiinteistöistä ja luovuttavista kiinteistöistä yhdessä Inarin Kiinteistöt Oy:n kanssa 30.6.2019 mennessä.
2. Yhtiö valmistautuu toimitusjohtajuuden siirtoon Inarin Kiinteistöt Oy:lle 30.6.2019 mennessä.
3. Yhtiö pyrkii aktiivisella omistajapolitiikalla vapauttamaan pääomia uusien kiinteistökehityshankkeiden aikaansaamiseksi.

Erityistavoitteet:

1. Kiinteistökehitys InLike Oy kehittää aktiivisesti omia toimitilapalveluitaan ja reagoi nopeasti muuttuviin tarpeisiin ja olosuhteisiin.
2. Kiinteistökehitys InLike Oy pyrkii toiminnallaan mahdollistamaan erilaisten toimitilapalveluiden kehittämistä kunnassa ja auttaa sopivien toimitilojen löytämisessä.
3. Kiinteistökehitys InLike Oy jatkaa yhtiön kannattavuuden parantamista erikseen määriteltyjen kiinteistöjen realisoinnilla sekä jatkuvalla toiminnan tarkastelulla.

Tavoitteiden toteutuminen:

Kiinteistökehitys InLike Oy täytti vuoden 2019 aikana kaikki omistajatavoitteet.

Saariselkä Oy (konserni)

1. Saariselkä Oy:n tilannetta ja kiinteistöomistuksen selvitystyötä jatketaan vuoden 2019 aikana.

Tavoitteiden toteutuminen:

Saariselkä Oy:n tilannetta ja kiinteistöomistuksen selvitystyötä on tehty jatkamalla yrityksen tonttien myyntiä ja sitä jatketaan edelleen vuoden 2020 aikana.

MedInari Oy

Omistajatavoitteet:

1. Yhtiö jatkaa laadukkaiden terveyshuoltopalvelujen tarjoamista.
2. Yhtiö pitää talouden tasapainossa.
3. Yhtiö toteuttaa yhtiön arvonmäärittelyn yhdessä pääomistajan, Inarin kunnan kanssa.
4. Yhtiö valmistautuu mahdolliseen yhtiön omistajapohjan vaihdokseen.
5. Yhtiö pidättäytyy merkittävistä investoinneista, mikäli enemmistöomistaja ei anna muita ohjeita.

Erityistavoitteet:

1. Yhteistyön vahvistaminen paikallisen terveyskeskuksen ja LSHP:n kanssa.
2. Etäpoliklinikkatoiminnan kehittäminen paikallisesti.
3. MedInari Oy:n tarjoamien yksityisten sairaanhoitopalveluiden kehittäminen.
4. Toiminnan kehittäminen Saariselällä.

Tavoitteiden toteutuminen:

MedInari Oy:lle asetetut erityistavoitteet eivät toteutuneet.

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Inari Oy

Omistajatavoitteet:

1. Yhtiön talous on ylijäämäinen ja mahdollistaa nuorisokeskustoiminnan kehittämisen Inarissa.
2. Yhtiö toimii aktiivisesti osana kunnan työllistämistoimintaa.
3. Yhtiön tilat ovat kohtuulliseen hintaan kunnan ja muiden toimijoiden käytössä.
4. Yhtiö toimii Inarin nuorisotyön tukena.

Erityistavoitteet:

1. Yhtiö kehittää nuorisomatkailuun liittyvää perusliiketoiminnan kannattavuutta 20 000,00 € vuodessa parantaen.
2. Yhtiö kasvattaa toimintaansa edellisiin vuosiin verrattuna, johon liittyy päärakennuksen sisäremontti vuosina 2018 – 2019, kokonaiskustannuksiltaan n. 500 000,00 €. Hankkeen edellytyksenä on valtionavustus 70 %, omarahoitusosuudeksi jää 150 000,00 €. Omarahoitus katetaan Inarin kunnan pääomallainalla tai kunnan lainatakauksella. Ensimmäisessä vaiheessa suoritetaan päärakennuksen perusteellinen kuntokartoitus, jonka perusteella korjaustarve budjetoidaan tarkemmin.
3. Yhtiö kartoittaa mahdollisuutta rakennuttaa lisäkapasiteettia mökkimajoitukseen vuosina 2018 – 2019. Investoinnin arvo on n. 300 000,00 €. Hankkeen edellytyksenä on valtionavustus sekä kunnan lainatakaus omarahoitusosuudelle.
4. Yhtiö osallistuu aktiivisesti Inarin, Lapin, Suomen ja EU- alueen nuorisotyön kehittämiseen.

5. Yhtiö osallistuu Inarin kirkonkylän matkailun kehitystyöhön, pääpainona nuorisomatkailu ja luontoliikuntapalvelut.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Yhtiön kannattavuus ei parantunut tavoitteiden mukaisesti, vaan tilinpäätös painui miinukselle enemmän kuin aiempina vuosina.
2. Päärakennuksen sisäremontti ei toteutunut, vaan tavoite siirrettiin vuosille 2020-21. Kiinteistön kuntoarvio on tehty ja investointiavustusta kattoremontin ja salaojituksen osalta on haettu valtiolta.
3. Lisäkapasiteetin kartoitusta mökkimajoitukseen jatketaan vuoden 2020 aikana.
4. Yhtiö on osallistunut aktiivisesti Inarin, Lapin, Suomen ja EU-alueen nuorisotyön kehittämiseen ja toteutukseen.
5. Yhtiö on osallistunut Inarin kirkonkylän matkailun kehittämiseen, pääpainona nuorisomatkailu ja luontoliikuntapalvelut.

Saariselän Siula Oy

Saariselän Siulan tilannetta selvitetään vuosien 2017–2018 aikana. Kunta pyrkii hankkimaan haltuunsa koko yhtiön osakekannan vuoden 2018 aikana.

Valtuuston 14.11.2013 tekemän päätöksen mukaisesti Saariselän Siula Oy:n osakkeet myydään.

Tavoitteiden toteutuminen:

Yhtiön järjestelyt ovat edelleen kesken.

Inarin Paikallisradioyhdistys ry

1. Toiminnan tunnettavuuden lisääminen.
2. Radiomainonnan lisääminen.
3. Investoinnit: Kevyen kaluston uusiminen (zoom-nauhurit).

Tavoitteiden toteutuminen:

Radio Inarin toiminnassa tapahtui aiemmin tehdyn päätöksen mukaisesti (v.2016) taajuusluvista luopuminen 1.10.2019. Taajuusluvan mukaista sopimusta ei oltu irtisanottu vielä toiminnanohjaajan sijaisen aloittaessa työsäään kesäkuussa 2019. Toiminnanohjaajan sijainen hoiti asian kuntoon syyskaudella 2019. Lisäksi radion toiminta päätettiin siirtää osaksi Inarin viestintäpajan toimintoja Q1/2020 aikana.

Radio Inarin tulos on ollut viime vuosina tappiollinen. Tämän vuoksi radion kustannuksia leikattiin merkittävästi 1.6.2019 – 31.12.2019 välisenä aikana, joilla on positiivinen vaikutus v.2020 toiminnan kannattavuuteen. Yhdistyksen oma pääoma kääntyi reilusti positiiviseksi tilikaudella 2019 tilikauden voiton ollessa 10.025,49 euroa (tavoite oli alun perin n. 4000 euron voitto). Tulorahoituksen osalta pyritään v.2020-2021 aikana suunnanmuutokseen laaditun strategian mukaisesti, jossa tavoitteena suhdeluku 50/50 (kunta 50 % ja muut 50 %).

Toiminnassa seurataan ns. KPI tunnuslukuja. Toiminnan seurantamittarit (KPI) v.2020 -2021

Kuuntelijamäärät -> tavoite per kk

Toimintaan osallistuvien nuorten määrä

Mainosmyynti

Asiakaskokemuksen mittari (kuulijapalaute)

Taloudellinen menestys (tavoiteasetanta)

Missio eli tehtävä:

1. Paikallinen
2. Nuoria työllistävä
3. Sisällöltään monipuolinen
4. Sosiaalinen yritys (toiminta)

Radion sisältöä uudistettiin v.2019 aikana. Radion tekninen tuotantojärjestelmä siirtyi täysin pilvipohjaiseksi 1.10.2019. Tavoitteena on lähetyksen suurempi määrä suoraan kentältä, joihin ei ole ollut aiemmin mahdollisuutta vanhentuneen teknisen ratkaisun vuoksi. Esimerkiksi Inari viikkojen tapahtumista ei voitu tehdä live lähetyksiä aiemmin.

Johtuen toiminnan siirtämisestä osaksi Inarin viestintäpajan toimintoja yhdistykselle ei ole strategista toiminnallista funktiota v.2020. Täten jäsenmaksuja ei enää kerätä v. 2020 osalta.

Kalotin oppimiskeskus -säätiö

1. Säätiö jatkaa omistamansa Kalottikeskus -kiinteistönsä myyntiä

Tavoitteiden toteutuminen:

Tavoite on toteutunut. Kalottisäätiö jatkaa kiinteistönsä myyntiä.

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttösuunnitelmilla toimitukset jakavat toimitusten ja osastojen määrärahat ja tuloarviot taloudellisen vallan siirtämisen ja toiminnan tulosten vastuun kannalta tarkoituksenmukaisiin tehtäviin. Vastaavasti toimitukset jakavat investointiosassa hankeryhmän / hankkeen määrärahat ja tuloarviot kohteisiin sekä antavat samalla valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset tarkennetut tavoitteet tehtäville.

Edelleen johtavat viranhaltijat voivat jakaa toimitusten vahvistamien tehtävien osamäärärahat, osatuloarviot ja osatavoitteet edelleen pienempiin ja tarkempiin osiin.

Sen jälkeen, kun valtuusto on vahvistanut talousarvion, tulee toimituksen tarvittaessa päättää talousarvion laadintavaiheessa hyväksyttyjen käyttösuunnitelmien tarkistamisesta vastaamaan valtuuston hyväksymää talousarviota. Edelleen myös viranhaltijan tulee tarvittaessa tarkistaa käyttösuunnitelmaehdotuksensa vastaamaan toimituksen hyväksymää tehtävän käyttösuunnitelmaa.

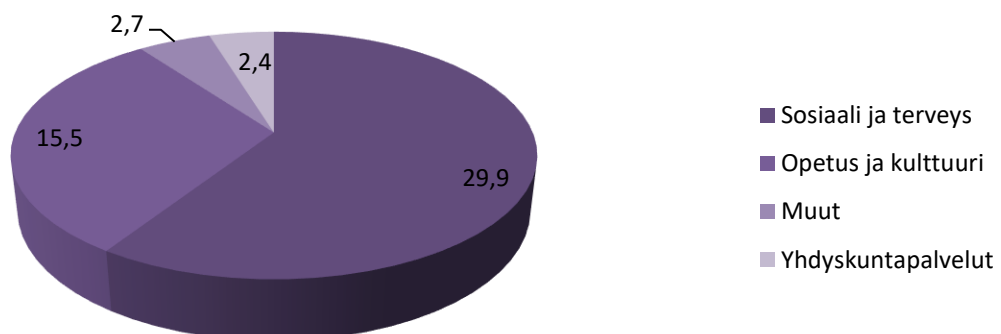
Toimitukset vastaavat siitä, että tulot ja tuet kertyvät kunnalle käytettyjen menomäärärahojen suhteessa.

Projekteista on tehtävä selvitys edellisen vuoden toiminnastaan ja tuloksistaan kunnan toimintakertomuksessa.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion käyttösuunnitelmien nettomenot toteutuivat peruskunnassa n. 1,1 milj. euroa arvioitua pienempinä. Sosiaali- ja terveystaloutta joutui tekemään talousarviomuutoksen kattamaan erikoissairaanhoidon nettomenojen ylityksen sosiaali- ja terveystaloutta nettomenojen alituksella.

Nettokäyttökustannukset milj. €

Peruskunnan nettokäyttökustannusten jakauma v. 2019

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN v. 2019

Peruskunta

Käyttötalouden toteutumisvertailu

Valtuuston sitovuustaso=**toimielin/tehtävä**tasoTalousarvion sitovuustaso=menojen ja tulojen erotus eli **netto**

	Alkuper. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muutosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
<u>Kunnanvaltuusto</u>					
*Valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi	95 329	0	95 329	89 903	5 426
 <u>Kunnanhallitus</u>					
*Hallinto	1 644 379	0	1 644 379	1 624 583	19 796
*Kehittämis- ja yhteis-työhankkeet	1 244 050	0	1 244 050 0	635 248	608 802
*Eläkemenot	319 963	0	319 963	312 371	7 592
 <u>Sosiaali- ja terveystoimen lautakunta</u>					
*Sosiaali- ja terveystoimi	20 843 823	-450 000	20 393 823	20 023 737	370 086
*Erikoissairaanhoito	9 387 329	450 000	9 837 329	9 836 384	945
 <u>Sivistystyön lautakunta</u>					
*Sivistystoimi	15 620 717	66 000	15 686 717	15 537 063	149 654
 <u>Tekninen lautakunta</u>					
*Tekninen toimi	1 652 461	0	1 652 461	1 677 068	-24 607
* Lapin Pelastuslaitos	734 082	0	734 082	741 043	-6 961
 TOIMINTAKATE YHT.	51 542 133	66 000	51 608 133	50 477 400	1 130 733
 Toteutuma 97,8 %					

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntastrategia Talous- ja toimintasuunnitelma	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	Hyvinvointi, turvallisuus ja viihtyvyys; asiakaspa-laute Tasapainoinen ja kestävä talous	Keskeiset tavoitteet toteutuivat. Kuntastrategia uusittiin. Tavoitteet toteutuivat. Ensimmäinen konsernin puolivuotisraportointi toteutui. Raportointia kehitetään edelleen. Elinvoimaohjelma hyväksyttiin.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Talousarvion toteuttaminen	Menojen ja tulojen kehitys suhteessa talousarvioon	Talousarvio toteutui lähes suunnitellusti.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP 2019	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	1	13	10	25	150
<i>Toimintamenot</i>	-84	-82	-105	-115	-10
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-83	-69	-95	-90	5
Tunnusluvut €/asukas 6899	-12	-10	-14	-13	

Tavoitteiden toteutuminen

Keskeiset tavoitteet toteutuivat. Valtuustolle ei ole asetettu sitovia tavoitteita.

Talousarvion toteutuminen

Valtuuston talousarvion toteutuma oli 94 %. Valtuusto piti kertomusvuonna 7 kokousta ja käsitteli 55 asiaa. Vuoden 2019 aikana järjestettiin eduskuntavaalit ja EU-vaalit.

3.2 Kunnanhallitus

Toiminta-ajatus

Kunnanhallituksen keskeisenä toiminta-ajatuksena on keskittyä kuntalain edellyttämien tehtävien hoitamiseen siten, että tehdyt päätökset ovat kuntastrategian tavoitteiden ja muiden voimassa olevien kunnan omien suunnitelmien ja ohjeiden mukaisia. Tehtävien hoitamisen lähtökohtana on kuntalaisten elinolojen ja hyvinvoinnin kehittyminen.

Tehtävät

Kunnanhallituksen omana tehtävänä on kuntalain mukaisesti vastata kunnan hallinnosta, taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etuja, yleensä edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jota käyttää myös kunnanjohtaja. Kunnanhallitus, konsernijaosto ja kunnanjohtaja vastaavat konserni- ja omistajaohjauksesta.

Kunnanhallituksen muu toiminta perustuu vakiintuneeseen toimintaan, kuten mm. työsuojelu ja henkilöstön yhteistoiminta, tiedotustoiminta, saamen kielilain toteutukseen liittyvät asiat, saamenkielinen tiedotus.

Hallinto-osasto vastaa ensisijaisesti valtuuston ja kunnanhallituksen tarvitsemista ja kunnan yhteisistä hallinnollisista ja muista palveluista. Hallinnollisia yhteisiä palveluja ovat kunnallisen demokratian toteutumiseen liittyvät ja sitä tukevat talous- toimintasuunnittelu ja konsernitiolinpäättöksen ohjaus. Hallinto-osastolla huolehditaan

myös kunnan yhteisestä tietohallinnosta ja tähän liittyvistä keskitetyistä hankinnoista. Kuntalaisten turvallisuuden ja hyvinvointiin liittyvän suunnittelun yhteensovitus kuuluu hallinto-osaston tehtäviin.

Palvelusuunnitelma

Hallinnossa tavoitteena on palvelujen riittävän saatavuuden ja riittävän palvelutason turvaaminen kuntalaisten hyvinvointia silmällä pitäen. Henkilöstö sitoutuu valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin. Keskeinen tehtävä on toimia valtuuston ja kunnanhallituksen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa sekä kunnan ja kuntakonsernin toimintojen yhteensovituksessa, suunnittelussa ja johtamisessa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä myös maakunta- ja sote -uudistuksen toteutuksessa. Kunnan hyvinvointikertomuksen mukaisesti perustetaan hyvinvointikoordinaattorin toimi kuntaan, jonka tehtävänä on mm. hyvinvoinnin ja terveyden suunnitelmallinen edistäminen, yhteistyön koordinointi eri toimialoilla ja järjestöjen kanssa, hyvinvointikertomuksen laadinta ja arviointi.

Hallinto-osaston henkilöstöön kuuluvat hallintojohtaja, henkilöstösihteeri-suunnittelija, taloussihteeri, arkistosihteeri ja neljä toimistosihteeriä yhteisissä hallinnon ja talouden toimistopalvelutehtävissä sekä atk-päällikkö.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kuntastrategian toteuttaminen

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntalaisten hyvinvointi; toimivat palvelut Kuntastrategian toteuttaminen Onnistunut elinkeinopolitiikka	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelun laatu Avoin ja tehokas hallinto Hyvä hallintotapa	Palvelun saatavuus, riittävyys, kohdentuvuus, asiakastytyväisyys Hyvinvointi, turvallisuus ja viihtyvyys; asiakaspa-laute	Tavoitteet toteutuivat. Palvelut tuotettiin suunnitellusti. Työn vaatavuuden arviointi toteutettiin talven 2018-2019 aikana. Keskeiset tavoitteet toteutuivat. Keskeiset tavoitteet toteutuivat. Elinvoimaohjelma hyväksyttiin valtuustossa.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Tasapainoisen talouden turvaaminen	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Talousarvion toteuttaminen	Menojen ja tulojen kehitys suhteessa talousarvioon Verrokkikuntajoukon tunnusluvut	Tulot hieman ylittyivät. Talousarvio toteutui toimintakatteen osalta lähes suunnitellusti.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	75	52	51	78	53
<i>Toimintamenot</i>	-1 627	-1 547	-1 695	-1 703	0
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-1 552	-1 495	-1 644	-1 625	1
Tunnusluvut €/asukas 6899	-226	-216	-240	-236	

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet toteutuivat pääosin. Kunnanhallitus piti kertomusvuoden aikana 20 kokousta ja käsitteli 315 asiaa. Kunnalliset palvelut tuotettiin laadukkaasti asukkaiden, matkailijoiden ja elinkeinoelämän tarpeiden mukaisesti. Henkilöstösihteeri-suunnittelijan, taloussihteerin ja toimistosihteerin nimikkeitä muutettiin viestinä- ja yhteistointapäälliköksi, talouspäälliköksi ja hallintosihteeriksi. Hyvinvointikoordinaattori aloitti tehtävässä syyskuussa. Osallistuvaa budjetointia kokeiltiin ensimmäistä kertaa ja sitä päätettiin jatkaa. Työn vaativuuden arviointi toteutettiin koko henkilöstön osalta talven 2018-2019 aikana ja VES:n mukaisen järjestelyerän lisäksi paikallisella järjestelyerällä korjattiin palkkausepäkohtia. Henkilöstön kelpoisuusehdot saatettiin ajan tasalle. Inarin kunnan henkilöstön työhyvinvointikysely toteutettiin ja tulokset käsiteltiin toimialoilla.

Keväällä kunnanhallitus päätti aloittaa neuvottelut Sodankylän kunnan kanssa ympäristönsuojelun yhteistointialueen perustamisesta. Elokuussa valtuusto hyväksyi Inarin kunnan liittymisen Sodankylän, Enontekiön, Muonion ja Utsjoen kuntien ympäristönsuojelun yhteistointialueeseen vuoden 2020 alusta.

Hankkeet: Inarin kunta osallistui USO Uuden sukupolven organisaatiot 2019-2020 –hankkeeseen, jonka teemoina ovat mm. ennakoiva ja tiedolla johtava kunta, kukoistava kunta ja resurssiälykäs kunta.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio toteutui sitovuuden eli nettomenojen osalta lähes suunnitellusti toteutuman ollessa 98,8 %.

3.3 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet

Toiminta-ajatus

Kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin varataan määrärahat kunnan osuuksiin yritystoiminnan, palvelujen, työllisyyden ja muihin kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin.

Palvelusuunnitelma

Keskeisenä tavoitteena on turvata valtuuston eri suunnitelmissa ja ohjelmissa asettamien yleiset, yritystoimintaan, palveluihin, työllisyyteen ja muuhun toimintaan asetettujen tavoitteiden toteuttaminen. Kunnanhallitus päättää määrärahan jaosta erikseen laaditun käyttösuunnitelman perusteella.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Kuntastrategia	Turvataan valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttaminen	Asiakastyytyväisyys, asiakaspalautteet	Keskeiset tavoitteet pääosin toteutuvat.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	442	140	101	450	346
<i>Toimintamenot</i>	-1 658	-1 138	-1 345	-1 085	19
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-1 216	-998	-1 244	-635	49
Tunnusluvut €/asukas 6899	-172	-144	-181	-92	

Tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2019 suunniteltu Inarin kirkonkylän tieympäristön parantamishanke ELY -keskuksen kanssa jäi edelleen toteutumatta. Hanke siirrettiin v. 2020. Maanmyyntivoittoa kertyi suunniteltua huomattavasti enemmän.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio alittui sitovuuden eli nettomenojen osalta n. 609 000 euroa toteutuman ollessa 51,1 %. Alitus johtui tulojen ylittymisestä (maanmyyntivoitto) ja menojen alituksesta (kunnan ja ELY -keskuksen hanke).

3.4 Eläkemenot

Toiminta-ajatus

Eläkemenot sisältävät määrärahoja eläkemenoihin kunnanhallituksen alaisen toiminnan osalta sekä kunnan maksettaviin kuuluviin eläkemenoihin, joita ei voi kohdistaa toimintayksiköille. Kohdasta maksetaan kunnan sähkölaitoksen, vesi- ja viemärlaitoksen ja asuntotoimen palveluksessa aikanaan olleiden eläkekustannuksia, kuten myös kunnalle kuuluvia eläkemaksuja Pohjois-Lapin ammatillisen oppilaitoksen henkilöstöstä. Kunnan liikelaitosten kiinteistönhoidon ja ruokahuoltotehtävissä olleiden eläkemaksut on keskitetty myös tähän kohtaan.

Palvelusuunnitelma

Keskeisenä tehtävänä on hoitaa kunnalle kuuluvat eläkemaksuvelvoitteet ajallaan.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Eläkemaksuvelvoite	Turvataan velvoitteen täyttämisen		Huolehdittu vuosittaisen velvoitteen täyttämisestä.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
Toimintatulot	4	17	0	9	
Toimintamenot	-342	-331	-320	-321	0
Toimintakate (sitova)	-338	-314	-320	-312	3
Tunnusluvut €/asukas 6899	-49	-45	-47	-45	
Tavoitteiden toteutuminen Tavoite eläkkeiden maksuvelvoitteesta toteutui suunnitellusti.					

Talousarvion toteutuminen

Toimintakate alittui hieman.

3.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveystoimi järjestää kuntalaisille ja asiakkaille tarvittavat ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut oikea-aikaisesti ja asiakaslähtöisesti ja osaltaan edistää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.

Tehtävät

Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on sosiaali- ja terveydenhuollon, talous- ja velkaneuvonnan, ehkäisevän päihdetyön sekä työllistymistä edistävien palvelujen järjestäminen. Lisäksi tehtävänä on järjestää ympäristö-terveydenhuollon, ympäristönsuojelun, eläinlääkintähuollon sekä maaseututoimen palvelut. Sosiaali- ja terveystoimen tulosalueet ovat sosiaalityö, avohoito, laitoshoido ja asumispalvelut, lääkärintoiminta, suun terveydenhuolto sekä ympäristöyksikkö Inarin ja Utsjoen yhteistoiminta-alueena.

Palvelusuunnitelma

Tavoitteena on palvelujen riittävän saatavuuden ja riittävän palvelutason turvaaminen laadukkaasti ja kustannustehokkaasti kuntalaisten ja asiakkaiden hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta. Palvelut järjestetään lakisääteisissä määrärajoissa ja pääosin omana tuotantona. Palvelujen järjestämisen painopisteinä ovat avopalvelut, ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen. Henkilöstö sitoutuu valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Yli 75 -vuotiaiden inarilaisten määrä kasvaa tilastokeskuksen ennusteen mukaan 7 % suunnittelukaudella ja vuoteen 2025 mennessä 32 %. Ikäihmistien määrän ja palvelutarpeiden kasvu edellyttää kotihoidon ja palveluasumisen kehittämistä. Palveluilla tuetaan ikääntyvien toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista erityisesti kuntoutuksellisin keinoin.

Lastensuojelun kustannukset ovat kasvussa. Valtuuston hyväksymässä lasten ja nuorten hyvinvointiohjelmassa yhteisiksi päätavoitteiksi on määritelty resurssien kohdentaminen ja lisääminen ennaltaehkäisevään työhön, yhteistyömallien kehittäminen sekä tehokas palveluista tiedottaminen.

Pitkäaikaistyöttömien määrä on edelleen korkea, vaikka kunnan työttömyysaste on laskenut. Työmarkkinatuen kuntaosuus on laskenut noin kolmanneksen vuodesta 2017. Erityisesti pitkäaikaistyöttömien palveluprosesseja ja osallisuutta kehitetään.

Sosiaali- ja terveystoimi osallistuu käytettävissä olevien resurssien puitteissa alueelliseen, maakuntatason sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmisteluun.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimivilla peruspalveluilla Oikea-aikaiset ja tarpeeseen vastaavat palvelut Sote- ja maakuntauudistukseen valmistautuminen lainsäädännön ja sopimusten mukaisesti	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimivilla peruspalveluilla Oikea-aikaiset ja tarpeeseen vastaavat palvelut Sote- ja maakuntauudistukseen valmistautuminen lainsäädännön ja sopimusten mukaisesti	Palvelujen saatavuus, asiakaspalautteet Lakisääteiset määräajat, valtakunnalliset ja alueelliset vertailut	Roidun asiakastytytyväisyyskysely otettu käyttöön terveystoimissa. Erityistyöntekijöiden rekrytointi on ollut haastavaa. Koulutetuista sijaisista on ollut pulaa. Henkilöstön osaamisen kehittämisen tueksi on hankittu lisenssejä Skhole-oppimisympäristöön. Määräaikoja ja valtakunnallisia suosituksia on pääosin pystytty noudattamaan. Sote-uudistus on lähtenyt loppuvuodesta uudelleen liikkeelle ja siihen on osallistuttu.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kustannustehokkaat palvelut Avopalvelut ja ennaltaehkäisy painopisteenä	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kustannustehokkaat palvelut Avopalvelut ja ennaltaehkäisy painopisteenä	Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset alle Lapin kuntien keskiarvon Tehostetun palveluasumisen kasvun hillitseminen	Talousarvio toteutui suunnitellusti. Kunnan ulkopuolelta ostettavien palvelujen kustannuksia saatiin pienennetty. Dementia-ryhmäkodin toiminnan päättymiseen liittyvät toimenpiteet saatiin toteutettua vuoden loppuun mennessä.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP 2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	4 387	4 779	4 620	4 978	7,7
<i>Toimintamenot</i>	-23 195	-24 940	-25 014	-25 002	0,1
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-18 808	-20 160	-20 394	-20 024	1,8
Tunnusluvut €/asukas	-2 736	-2 909	-3 017	-2902	

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin. Lääkäreiden vastaanotoille muodostunut jonotilanne purettiin marraskuun loppuun mennessä. Hoitajien vastaanotoille pääsy tapahtui määräaikojen sisällä. Lastensuojelun osalta palvelut tuotettiin määräajoissa. Lastensuojelussa sijoitusten tarve on vähentynyt. Tehostetun palveluasumisen osalta tiivistettiin omaa palvelurakennetta siirtämällä Inarin Vanhusten ja eläkeläisten Tuki ry:n toiminta kunnan omaksi toiminnaksi.

Sosiaali- ja terveysosasto on osallistunut resurssiensa puitteissa Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus-hankkeen valmisteluun vuoden 2019 lopulla.

Ympäristövalvonnan siirtyminen uudelle YTA-alueelle saatiin toteutettua vuoden 2019 aikana.

Asiakastytyväisyyden seuraamiseen otettiin terveyspalveluissa käyttöön Roidu-asiakaspalautejärjestelmä

Hankkeet

Voitto- hankkeen kautta pyrittiin etsimään uusia toimintatapoja syrjäytymisen ehkäisemiseen. Tulokset jäivät vaatimattomiksi ja kunta päätti luopua hankkeesta vuoden 2019 lopussa.

Inarin kunta osallistui ikäihmisten perhehoitoa pohjoiseen-hankkeen toimintaan. Hanketta hallinnoi Leader Pohjoisin Lappi ry. Kehittämishanke alkoi 1.9.2019 ja jatkuu 28.2.2021 saakka. Tällä rahoituskaudella ei saatu omaa työntekijää Inarin alueelle.

Talousarvion toteutuminen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisen toiminnan nettomenojen toteuma oli 96,1 %. Erikoissairaanhoidon nettomenojen toteuma oli 104,8 %. Kunnanhallitus hyväksyi erikoissairaanhoidon nettomenojen ylityksen 450 000 euroa katettavaksi sosiaali- ja terveyslautakunnan nettomenojen alituksella (Khall 3.2.2020, 29 §).

Lopullinen talousarvion toteuma oli siten lautakunnan alaisen toiminnan osalta 98,2 % ja erikoissairaanhoidon osalta 100 %.

Sosiaali- ja terveysosaston tulot muodostuivat noin 350 000 euroa arvioitua suuremmiksi. Myyntituotot ja maksutuotot toteutuivat suunnitellusti. Pientä kasvu oli mm. muille kunnille myydyissä palveluissa. Suurimmat muutokset tapahtuivat kohdissa tuet ja avustukset sekä muut myyntituotot. Avustuksissa nousua oli mm. ulkomaalaisista asiakkaista saatavissa kela-korvauksissa. Muissa tuotoissa asuntojen vuokratuotot oli suunnitteluvaiheessa

arvioitu merkittävästi toteumaa pienemmäksi. Taustalla oli remonttivaiheen päätyminen ja siirtyminen normaaliin toimintaan.

Asiakasostoja ja muita palveluja järjestelemällä saatiin noin 440 000 euron kustannussäästöt. Säästöä tuli erityisesti asumispalvelujen järjestelyistä ja perhehoitoon varattujen kulujen alittumisesta.

Erikoissairaanhoidon menojen ylitys tapahtui pääosin ensihoidon ja psykiatrian tulosalueen (Muurolan sairaala) ylityksistä.

3.5.1 Avohoito

Toiminta-ajatus

Avohoidon toiminnan tavoitteena on edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä ennalta ehkäistä ja hoitaa sairauksia tarjoamalla väestölle laadukkaita, kustannustehokkaita ja oikea-aikaisia perusterveydenhuollon ja kotihoidon palveluita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Tehtävät

Avohoidon toimintaa linjaavat ajantasainen lainsäädäntö, kansalliset ohjeistukset sekä Inarin kunnan strategia ja toimintaohjeet. Lisäksi palveluiden tuottamisessa huomioidaan toimintaympäristön muutokset ja väestön palvelutarpeet. Kaikissa toiminnoissa työtä ohjaavia periaatteita ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä kuntouttava työote. Näillä tekijöillä vahvistetaan sekä yksilön että yhteisön voimavaroja ja mahdollisuuksia sairauksien ennalta ehkäisyssä ja hoidossa. Ikäihmisten kotiin järjestettävillä palveluilla autetaan asiakkaita selviytymään omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

Palvelusuunnitelma

Avohoidon toiminnan keskeisin tavoite on palveluiden tarjoaminen oikea-aikaisesti ja tarpeenmukaisesti olemassa olevat resurssit huomioiden. Kuntalaisten omaa aktiivisuutta ja vastuuta korostetaan terveyden edistämässä ja sairauksien ennalta ehkäisyssä ja hoidossa. Sähköistä asiointia kehitetään edelleen. Vastaanotolla aloitetaan lääkäri-hoitajatyöparimallin mukainen toiminta toimitilojen peruskorjauksen jälkeen. Terveysneuvonnassa toteutetaan äitiys- ja lastenneuvolan sekä koululaisten ja opiskelijoiden terveystarkastusten lisäksi pitkäaikaistyöttömien, omaishoitajien ja ikäihmisten terveystarkastukset.

Neuvolatyössä aloitetaan perhetyötoiminta, jonka tavoitteena on mm. tukea vanhemmuutta ja auttaa vanhempia heidän kasvatustehtävässään. Kotihoidossa otetaan käyttöön maakunnalliset omaishoidon ja kotihoiton kriteerit soveltuvin osin. Omaishoidon tuen piirissä oleville asiakkaille lisätään kotipalvelua. Säännöllisen kotihoidon asiakkaille aloitetaan vuosittaiset ravitsemustilan arvioinnit, jonka tavoitteena on riskiryhmien tunnistaminen varhaisessa vaiheessa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoiva kuntalainen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoiva kuntalainen	Hoitoon pääsyajkojen seuraaminen Asiakastyytyväisyyskyselyt	Hoitoon pääsy on toteutunut määrääjien puitteissa. Ikäihmisten hyvinvointikyselyn yhteydessä toteutettiin kotihoidon asiakkaille palvelutyytyväisyyskysely. Avosairaanhoidon palveluissa on otettu käyttöön Roidu-potilaskokemusmittaus. Lisäksi vastaanotolla on käytössä palautelaatikko ja sinne tulleita palautteita käsitellään kuukausittain.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Oikea-aikaiset ja joustavat perusterveydenhuollon ja kotihoidon palvelut.	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Oikea-aikaiset ja joustavat perusterveydenhuollon ja kotihoidon palvelut.	Hakemusten käsittelyajkojen seuranta Asiakasmäärän seuranta Laadukas ja yhdenmukainen kirjaaminen kaikissa työyksiköissä kyllä/ei	Palvelupäätökset on tehty määrääjien puitteissa. Asiakasmääriä ja -profiilia on seurattu ja huomioitu toiminnassa. Yhdenmukainen kirjaaminen toteutuu pääsääntöisesti. Tämä on edelleen erityisen kehittämisen kohteena.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP	2018 TP	2019 TA+M	TP2019	Poikkeama % TA/TP 2019
Sairaanhoitajan vastaanototkäynnit	6 439	6 602	6 800	5 588	-18
Omaishoidon tuen piirissä olevat	57	102	80	108	35
Säännölliset kotihoidon käynnit	33 982	35 285	33 000	35 789	8

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	800	791	776	855	10
<i>Toimintamenot</i>	-4 928	-5 325	-5 410	-5 313	1,8
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-4 128	-4 535	-4 634	-4 458	3,8
Tunnusluvut €/asukas	-601	-656	-692	-646	

Tavoitteiden toteutuminen

Avohoidon palvelut on pystytty pääsääntöisesti tarjoamaan oikea-aikaisesti ja tarpeenmukaisesti kaikilla osa-alueilla. Sairaanhoidajien vastaanottokäynnit ovat vähentyneet 11 %. Ajanvarauksellisia vastaanottoaikoja on voitu tarjota vähemmän, koska sytostaattihoidot ovat lisääntyneet edellisestä vuodesta 64 % ja ne vievät paljon aikaa. Vuoden aikana toteutettiin 228 sytostaattihoitoa. Myös kipsaukset ja unitutkimukset ovat lisääntyneet. Puheluita käsiteltiin 14 895 ja vastaanotolle tulleissa puheluissa tavoitettavuusaste on ollut 99 %. Vastaanotolla lääkäri-hoitajatyöparimalli on osittain käytössä. Neuvolatoiminnassa, kouluterveydenhuollossa ja mielenterveyspalveluissa työparityöskentely on vakiintunut käyttöön. Yhteisten hoitokäytäntöjen selkeyttämiseksi on aloitettu eri toiminnoissa hoitopolkujen tekeminen ja tämä työ jatkuu myös seuraavana vuonna. Terveystieteiden palveluissa on lisätty tekstiviestipalvelun käyttöönotolla. Röntgentutkimusmäärä oli 3369, joka on samalla tasolla aikaisempiin vuosiin verrattuna. Säteilylain uudistuksen myötä röntgenhoitajan toimenkuvaan tulivat säteilyturvallisuusvastaavan tehtävät. Laboratoriotutkimusten määrä oli 76 265 joka on 4 % edellistä vuotta enemmän. Vuodesta 2015 alkaen kasvua on ollut 27 %. Apuvälinetoiminnassa on otettu käyttöön yhtenäiset saatavuusperusteet.

Säännöllisen kotihoidon piirissä oli 151 asiakasta, heistä yli 75-vuotiaita oli 119 (21 % kaikista 75-vuotta täyttäneistä). Säännöllisen kotipalvelun käyntien määrä on samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna. Säännöllisen kotihoidon piirissä asiakkaille on tehty ravitsemustilan arvioinnit. Tukipalveluiden piirissä oli 437, joka on 18 asiakasta enemmän kuin edellisenä vuonna. Kaikille omaishoidon tuen kriteerit täyttäneille on tehty myönteinen palvelupäätös. Kotihoidossa on edelleen pyritty selkeyttämään vastuunjakoja ja toimintakäytäntöjä. Inarin kirkonkylällä lisättiin kotipalvelua arkisin klo 18 saakka ja lauantaisin. Lapsiperhepalveluiden saatavuutta on lisätty uuden perheohjaajan toimen myötä. Perhehoitajavalmennus toteutettiin yhteistyössä Pohjoisimman Lapin Leader ry:n kanssa. Lyhytaikaista perhehoitoa on järjestetty pienimuotoisesti ikäihmisille ja tätä toimintaa pyritään edelleen kehittämään. Avohoidon henkilöstö on osallistunut Lapin sairaanhoitopiirin järjestämiin koulutuksiin. Säteilykoulutusta on järjestetty etäkoulutuksena lääkäreille ja säteilytyöntekijöille. Kotihoidon henkilöstölle järjestettiin RAI-koulutusta. Lisäksi ammatillista osaamista on vahvistettu erillisillä ensiapu- ja lääkehoidon koulutuksilla.

Talousarvion toteutuminen

Talousarviototeuma oli 96,2 %. Toimintatuotot toteutuivat 110 %. Palkkojen toteuma oli 99 %. Tuloissa kasvua oli eniten terveydenhuollon maksuissa ja kotihoidon tukipalvelumaksuissa. Toimintamenoissa hoitotarvikemenot, kuljetuspalvelut, työterveyshuoltopalvelut ja toimitilavuokrat ylittyivät eniten. Henkilöstösivukulut sekä asiakaspalveluiden ostot alittuivat jonkin verran.

3.5.2 Laitoshoido ja asumispalvelut

Toiminta-ajatus

Tulosalueen keskeisenä toiminta-ajatuksena on tuottaa kuntalaisille nykyaikaiset, kuntoutumista tukevat asuminen ja laitoshoidon palvelut.

Tehtävät

Asumispalveluiden tehtävänä on ikäihmisten ja kehitysvammaisten henkilöiden asumispalvelujen tuottaminen, sisällöllinen kehittäminen ja saatavuuden turvaaminen kuntalaisille ja myös kotikuntaansa vaihtaneille henkilöille.

Kehitysvammahuollon tehtävänä on tuottaa asumispalvelujen, työ- ja päivätoiminnan lisäksi myös kehitysvammaisille lapsille ja nuorille aikuisille suunnattuja kuntoutuspalveluja.

Vuodeosaston tehtävänä on tuottaa toimivat ympärivuorokautiset akuuttihoitoon, pitkäaikaisen laitoshoidon sekä kuntoutukseen liittyvät palvelut kuntalaisille sekä tarvittaessa myös ulkopaikkakuntalaisille ja ulkomaalaisille henkilöille.

Palvelusuunnitelma

Turvataan palvelujen saatavuus omalla tuotannolla ja ostopalveluina.

Kehitetään asumispalveluja ja niiden sisältöä valtakunnallisten suositusten ja alueellisten tarpeiden mukaisesti mm. peruskorjaamalla oman palvelutuotannon toimitiloja.

Kehitetään lapsille ja nuorille suunnattuja kehitysvammahuollon avokuntoutuspalveluja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa siten, että kuntoutuksen painopiste siirtyy lähemmäksi lasten päivittäistä arkea.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Riittävät ja toimivat palvelut	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelujen laatu Palvelujen oikea-aikaisuus Palvelujen saatavuus	Asiakastyytyväisyys Sovitut kriteerit esim. RAI-mittari Valtakunnalliset suositukset Hoidon tarpeen arviointi	Sote-palveluiden tyytyväisyyskysely toteutettiin 01/2019 Männikössä RAI-mittaristo on käytössä ikäihmisten tehostetussa palveluasumisessa. Hoidon tarpeen arviointi on käytössä vuodeosastolla.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Talousarvion toteutuminen	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Menojen kasvun hillintä	Vertailu maakunnan alueella	Vertailutietoja ei ole vielä käytössä.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP	2018 TP	2019 TA+M	TP2019	Poikkeama % TA/TP 2019
Yli 75-vuotiaita	754	755	742	727	-2
Vuodeosasto, käyttöpäivät	11 067	11 463	11 315	10 972	-3
Hilla/Puolukka + Kaarnikka (v. 2019)	5 822	7 090	13 870	11 454	-17,4
Mustikka	4 917	5 639	6 935	7 631	10
Kaarnikka	3 818	3 701	-	-	-
Kaamosranta	3 007	2 927	3 650	3 936	7,8
Vanhusten ja eläkeläisten tuki ry	3 313	3 477	3 650	3 244	-11
Yksityiset palveluntuottajat	12 454	13 262	12 775	12 439	-2,6

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	2 155	2 387	2 323	2 468	6,2
<i>Toimintamenot</i>	-10 444	-11 314	-10 735	-10 811	-0,7
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-8 289	-8 927	-8 412	-8 343	0,8
Tunnusluvut €/asukas	-1 206	-1 292	-1 246	-1 209	

Tavoitteiden toteutuminen

Vuodeosaston käyttöpäivät olivat 10 972. Vuodeosaston kuormitusprosentti oli 85,58 vuonna 2019 eli 4,4% pienempi kuin edellisenä vuonna. Elo-, syys- ja marraskuu olivat kiireisimmät kuukaudet yli 91 %:n kuormituksella. Päivystyskäynnit osastovastaanotolla niin lääkäriä (-15,5%) kuin hoitajalla (-9,2%) olivat vähentyneet edellisestä vuodesta. Pysyväishoidossa vuodeosastolla oli vuoden lopussa 16 henkilöä. Tähän vaikutti edelleen Männikön palvelukodilta siirtyneet väistötilavaiheen asiakkaat, joista osa jäi vuodeosaston potilaiksi vuosien 2018 ja 2019 aikana.

Männikön palvelukodin pysyväispaikkojen kuormitusprosentti oli 93,37 ja asiakasvaihtuvuus vuoden aikana oli 14 asukasta. Lisäksi oli käytössä kaksi lomapaikkaa, joissa hoidettiin 27 eri asiakasta omaishoitajien lomapäivien järjestämiseksi erillisen suunnitelman mukaisesti. Männikön toimintatapoja kehitettiin Tolkkua-hankkeen avulla vuosina 2018-2019. Tämän seurauksena toteutettiin uutena toimintamallina henkilöstön työkierto talon sisällä,

joka edistää henkilöstön osaamista sekä asukkaiden turvallisuutta ja oli valmistautumista vuoden vaihteen muutokseen, jolloin koko talo muuttuu tehostetun palveluasumisen yksiköksi. Uudet kuntosalikalusteet hankittiin. Lapin Muistiyhdistys ry. palkitsi muistiviikolla Palvelukoti Männikön muistiystävällinen teko 2019 -palkinnolla erityisesti talon aktiviteetteihin ja toimintaan liittyen.

Toimintakeskuksessa tuotettiin yhteensä 4174 suoritetta, joista 252 oli erityislasten päivä- tai iltapäiväkerhoa, 434 päivätoimintapäivää ja 3488 työtoimintapäivää. Uutena toimintana käynnistyi Kaverikerho lapsille ja nuorille, jonka tavoitteena on päivätoiminnan yhdistäminen, sisällön kehittäminen sekä lasten ja nuorten tavoitettavuus sekä vastaaminen heidän palvelutarpeeseen. Kehitysvammahuollon alueella aloitettiin toiminnan ja resursien yhdistäminen toiminatakeskuksen ja ryhmäkodin yksiköissä. Muutoksen tukena käynnistyi yksikköjen yhteinen työyhteisövalmennus.

Kunnan ulkopuolelta on ostettu laitoshoidon tulosalueen palveluita 6,2% vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Talousarvion toteutuminen

Talousarviototeuma oli 99,2 %. Toimintatuotot toteutuivat 106,2 %. Palkkojen toteuma oli 106,1 %. Vuosilomasijaisuudet ja sairauspoissaolot toteutuivat arvioitua suurempina.

3.5.3 Lääkäritoiminta

Toiminta-ajatus

Inarin kuntalaisten terveyden edistäminen ja sairauksien ennaltaehkäisy ja hoito.

Tehtävät

Järjestetään lakisääteiset ja tarpeelliseksi arvioidut terveystalut kuntalaisille. Vastataan ennaltaehkäisevästä terveydenhuollosta ja terveyden edistämisestä. Vastataan päivystystarpeeseen ympärivuorokautisesti ja jatketaan päivystysajan perusterveydenhuollon puhelinkonsultaatiosopimusta sairaanhoitopiiriin kanssa sovitavalla tavalla. Tuotetaan osin ostopalveluna erikoissairaanhoidon lähipalveluita. Pyritään vastaamaan matkailun kasvavaan tarpeeseen terveystalujen osalta. Aloitetaan maksuton raskaudenehkäisy alle 25-vuotiaille nuorille.

Palvelusuunnitelma

Kehitetään potilaslähtöistä, taloudellisesti kestävää hoitoa, hoitopolkuja ja yksilöllisiä hoitosuunnitelmia moniammatillisesti. Osaaminen on korkeatasoista ja ajan tasalla ja henkilökunta on motivoitunut lisäkoulutuksiin. Panostetaan lapsiin ja nuoriin sekä omaishoitoon, kotisairaanhoitoon ja saattohoidon kehittämiseen. Pyritään parantamaan potilaiden yhdenvertaista hoitoa mm. uusilla laitehankinnoilla ja kehittämällä etä vastaanottoa. Pyritään lyhentämään kiireettömän hoidon jonotilanne nykyisestä noin neljästä viikosta kahteen viikkoon ja samalla vähentämään päivystyskäyntien tarvetta. Inarilla on poikkeusluvalla ympärivuorokautinen päivystys vuoden 2020 loppuun, ja vahva tahtotila on säilyttää ympärivuorokautinen päivystys kunnassa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Terveysten edistäminen, potilastytyväsyyss	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Lyhentää hoitojonoja, parantaa hoidon yhdenvertaisuutta	Potilastytyväsyyssmittaukset, hoitojonot, T3-mittaus, Laatu-verkostomittaukset, hoito-suunnitelmien määrä	Mittauksia tehty. Tulokset myönteisiä. Hoitojonot purettu marraskuun loppuun mennessä. Hoitosuunnitelmia ei ole saatu toivottulla tavalla tehtyä, mutta potilaan omahoitoa ja voimaannuttamista kehitetty.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Osaava henkilöstö hoitamassa potilaita oikea-aikaisesti ja taloudellisesti	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Käypä hoito –suositukset, potilaiden omahoidon edistäminen Terveystyömalli	Hoitojonot, T3-mittaus, henkilökunnan hyvinvointimittarit	Hoitojonot purettu. Mittauksia tehty.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP	2018 TP	2019 TA+M	TP2019	Poikkeama % TA/TP 2019
Vastaanottokäynnit	14 364	14 288	15 000	12 636	-15,7
Päivystyskäynnit lääkärillä	2 497	2 902	2 300	2 774	20,6
Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	757	913	832	881	5,9
<i>Toimintamenot</i>	-2 190	-2 282	-2 513	-2 638	-5
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-1 434	-1 369	-1 680	-1 757	-4,6
Tunnusluvut €/asukas	-209	-198	-243	-254	

Tavoitteiden toteutuminen

Inarin kunnassa on toteutettu potilaslähtöistä, korkeatasoista lääkäritoimintaa. Vastaanottojonot saatiin purettu marraskuussa 2019 siten, että potilas sai soittaessaan ajan hoidon tarpeen arvion mukaan 1-3 viikon sisällä. Maksuton ehkäisy on toteutunut suunnitelman mukaisesti. Ympäri vuorokautinen päivystys on palvellut kuntalaisia ja matkailijoita. Sairaanhoidopiirin kanssa tehdystä puhelinkonsultaatiosopimuksesta on saatu edelleen positiivista palautetta.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion perusteella voidaan todeta, että Inarin kunnassa on tuotettu laadukasta lääkäritoimintaa. Myyntituottoja kertyi arvioitua enemmän. Lääkäritoiminnan kustannukset ovat kokonaisuudessaan hieman nousseet edellisestä vuodesta. Kustannusten nousua on tapahtunut merkittävästi mm. lääkekuluissa.

3.5.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva

Toiminta-ajatus

Sosiaalityö ja toimeentuloturva ylläpitävät ja edistävät kuntalaisten sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia, tukevat arkielämässä selviytymistä ja syrjäytymisen ehkäisyä sekä omatoimisuutta.

Tehtävät

Tehtävänä on järjestää kuntalaisten hyvinvoinnin turvaamiseksi suunnitellut, laadukkaat ja riittävät lakisääteiset sosiaalipalvelut moniammatillista verkostotyötä käyttäen. Työ on ohjausta, neuvontaa ja sosiaalisten ongelmien selvittämistä sekä lainmukaisten tukitoimien järjestämistä. Uusia työmenetelmiä ja laaja-alaista yhteistyötä kehitetään ja järjestetään eri toimijoiden kesken. Tulosalueeseen kuuluvat palvelut ovat aikuissosiaalityö, lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu, vammaispalvelut, päihdehuolto, lastenvalvojan palvelut, talous- ja velkaneuvonta, kuntouttava työtoiminta, työllisyyden hoito sekä täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki. Talous- ja velkaneuvonnan palvelut siirtyvät vuonna 2019 kunnilta oikeusapu- ja edunvalvontapiireille oikeusaputoimistoihin.

Palvelusuunnitelma

Aikuissosiaalityö on ennaltaehkäisevää, tavoitteellista, pitkäjänteistä ja monialaista työtä sosiaalisen ja taloudellisen tuen ja palvelun tarpeessa olevien asiakkaiden parissa. Aikuissosiaalityössä asiakassuunnitelma laaditaan kaikille aikuissosiaalityön asiakkaille ja työssä tavoitteena on kokonaisvaltainen kuntoutuminen ja elämäntilanteen edistäminen. Aikuissosiaalityön tavoitteiden saavuttamiseksi pyritään kehittämällä jalkautuvaa sosiaaliohjausta.

Lastensuojelussa valtakunnallisena tavoitteena on ollut siirtää painopistettä ennalta ehkäisevän lastensuojelun suuntaan. Ehkäisevällä lastensuojelulla pyritään tukemaan vanhemmuutta ja lasten kasvua ja kehitystä ennen ongelmien moninaistumista ja kasaantumista. Perheille voidaan esimerkiksi tarjota sosiaalihuoltolain mukaisia

palveluja ilman lastensuojelun asiakkuutta. Yhteistyö terveydenhuollon, päivähoidon, koulujen, nuorisotyön ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kanssa on erityisen tärkeää ehkäisevän työn onnistumisen kannalta.

Tiivis ja toimiva yhteistyö viranomaisten kesken edellyttää toimivia yhteistyöprosesseja sekä asenteiden ja toimintakulttuurin muutosta. Toimivan yhteistyön tarpeellisuus on erityisen ajankohtainen asia, koska lastensuojelun sosiaalityössä on jo vakavaksi tulkittavia rekrytointiongelmia. Tehokkailla, oikea-aikaisilla ja moniammatillisilla tukitoimilla voidaan tukea perheitä tarpeeksi varhaisessa vaiheessa ja esimerkiksi vähentää mahdollisten sijoitusten tarvetta. Oikea-aikaisesti tehdyt sijoitukset voidaan tehdä perhehoitosijoituksina sijaisperheisiin, joka osaltaan vähentävät kalliita ostopalveluna tehtäviä laitossijoituksia. Perhehoidon kustannukset ovat vain ¼ yhden laitossijoituksen kustannuksesta. Inarin kunta suhtautuu myönteisesti perhehoitoa ja tukiperhetoimintaa kohtaan. Lastensuojelussa jatketaan tuki- ja sijaisperheiden koulutusta ja verkostoitumista ja turvataan siten tuki- ja sijaisperheiden saatavuus omassa kunnassa.

Lastensuojelun työskentelyn tehostamiseksi lastensuojeluun on palkattu kaksi määräaikaista perhetyöntekijää.

Vammaispalveluissa asiakkaille tehdään palvelusuunnitelmat moniammatillisesti kotihoidon ja terveydenhuollon kanssa. Yhteistyötä tiivistetään keskussairaalan kuntoutusohjauksen ja lääkinnällisen kuntoutuksen kanssa. Tavoitteena on tukea kotona asumista mahdollisimman pitkään.

Päihdehuollossa jatkuu Päiväkeskus Valkaman toiminta mielenterveys- ja päihdekuntoutujille. Asiakkaiden kuntoutumista seurataan säännöllisesti päivitettävien asiakassuunnitelmien kautta. Yhteistyö terveydenhuollon kanssa on tärkeää ja sitä kehitetään asiakkaiden hoidon ja kuntoutuksen toteuttamiseksi.

Lastenvalvojan palveluissa tehdään lakisääteiset isyyden selvitykset sekä lapsen huoltoon, asumiseen, tapaamiin ja elatukseen liittyvät sopimukset.

Kuntouttavaa työtoimintaa on järjestetty kunnan omana toimintana. Jatkossa tavoitteena on ottaa työskentelyyn mukaan vahvasti yhdistys- ja järjestöpuoli mukaan. Kunta osallistuu VOITTO- voimavaroja, toimintakykyä ja osallisuutta Lappiin -hankkeeseen (2017–2020). Hankkeen päätavoitteina on hankalimmin työllistyvien syrjäytymisen ehkäisy, työllistymismahdollisuuksien edistäminen, ohjauspalvelujen lisääminen sekä elämänlaadun ja osallisuuden parantaminen. Kuntouttavaa työtoimintaa kehitetään VOITTO- hankkeen rinnalla. Työttömät, joiden työ- ja toimintakyky on alentunut, ohjataan työttömien terveystarkastukseen ja tarvittaessa tarkempaan moniammatillisesti tehtävään työ- ja toimintakyvyn arviointiin.

Työllisyyden hoidossa pääpaino on pitkäaikaistyöttömille tarjottavissa palveluissa. Kunta osallistuu työttömien aktivointisuunnitelmien laadintaan. Työllisyyden hoidossa pyritään löytämään työllistymispolkuja mm. palkkatukityöllistämisen, kuntouttavan työtoiminnan sekä te-palveluiden kanssa tiiviin yhteistyön avulla. Nuorten kesätyöllistymistä tuetaan yhdessä muiden toimialojen kanssa.

Kunnan pitkäaikaistyöttömien osallistaminen vaikuttaa Kelalle maksettavien maksuosuuksien vähentymiseen. Työttömille itselleen toiminta on yksi työkalu kuntoutumiseen ja oman elämän hallintaan sekä suuntautumiseen takaisin työelämään.

Lakisäateistä täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea kunnassa myönnetään kunnan omien soveltamisohjeiden mukaisesti.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Peruspalvelut järjestetään tehokkaasti	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Lakisääteiset palvelut järjestetään kuntalaisille Määräaikojen noudattaminen Palveluprosesseista ajantasaiset kuvaukset ja soveltamisohjeet	Lakisääteisten määräaikojen noudattaminen Valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti	Lakisääteiset palvelut on järjestetty kuntalaisille Lakisääteisiä määräaikoja on noudatettu
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Talousarvion toteutuminen		Talousarvion puitteissa ollaan pysytty

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP	2018 TP	2019 TA+M	TP2019	Poikkeama % TA/TP 2019
<i>Toimeentulotuen käsittely-aika</i>	2 pv	2 pv	6 pv	1 pv	
<i>Kuntouttavassa työtoiminta hlö:t</i>	28	36	35	37	5,7
<i>Työmarkkinatuen kuntaosuus €</i>	530 264	389 309	500 000	312 001	37,6

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	93	116	77	108	41
<i>Toimintamenot</i>	-3 330	-3 724	-3 831	-3 710	3,6
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-3 237	-3 608	-3 754	-3 602	2,8
Tunnusluvut €/asukas	-471	-522	-547	-507	

Tavoitteiden toteutuminen

Lakisääteiset palvelut on järjestetty kuntalaisille asiakaslähtöisesti ja määräaikoja noudattaen.

Lastensuojelun perhetyön laadullinen kehittäminen ja resurssien lisääminen on vähentänyt sijoitusten tarvetta.

Kunnan työllisyyden kasvaminen on jatkunut edelleen ja vaikuttanut työmarkkinatuen kuntaosuuksien pienemiseen.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion puitteissa on pysytty.

Kuljetuspalveluiden kustannukset ovat edelleen nousussa väestön ikääntymisen takia.

3.5.5 Suun terveydenhuolto**Toiminta-ajatus**

Inarin kuntalaisten suun terveyden edistäminen ja suun sairauksien hoito.

Tehtävät

Tuotetaan lakisääteiset julkiset suun terveydenhuollon palvelut Inarin kunnan koko väestölle.

Palvelusuunnitelma

Tuotetaan lähipalveluna hammaslääketieteelliset ehkäisevät ja korjaavat toimenpiteet. Kiireettömään hoitoon tarjotaan aika kahden kuukauden kuluessa. Kiireelliseen päivystykseen potilas pääsee samana päivänä. Oikomishoidon erikoishammaslääkäri on palkattu suunnittelemaan ja toteuttamaan oikomishoito valtakunnallisten kriteerien mukaan. Suukirurgin palveluja ostetaan Ivalon hammashoitolaan sellaisten potilaiden vaativiin kirurgisiin hoitoihin, jotka eivät vaadi sairaalaolosuhteita. Näin pyritään vähentämään erikoissairaanhoidon kustannuksia. Asetusten mukaiset lasten hammastarkastukset toteutetaan hammaslääkärin tarkastuksina, jolloin aina yksi ikäluokka tarkastetaan ja hoidetaan heti valmiiksi periaatteiden mukaan yhden päivän aikana. Ikäihmisten palveluasumisyksiköissä hammashoitaja ja suuhygienisti tekevät 1-2 v välein suun terveystarkastukset. Tehdään tiivistä yhteistyötä kaikkien terveydenhuollon ja sosiaalihuollon ammattihenkilöiden kanssa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Potilaiden suun terveyden edistäminen, asiakastytyväisyys	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asetusten mukaisten tarkastusten tekeminen, hoitohenkilökunnan tarkoituksen mukainen työnjako.	Asiakastytyväisyyskysely Lasten tarkastusten mittarit DMF jne.	Asiakastytyväisyyden kokoaikainen seuranta aulassa sijaitsevan automaatin avulla (Roidu), 1 lk ja 5 lk lasten Dmf – arvojen seuranta ja arvio
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Koulutettu ja osaava henkilöstö hoitamassa potilaita	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Potilaiden hoito hoitotakuun ja käypä hoito-suositusten puitteissa	Hoitoon pääsyajojen aktiivinen seuranta, seuraavien vapaiden erityyppisten vastaanottoaikojen seuranta	Ei hoitojonoja, kiireettömän hamlas-lääkäriajan saa 1-2 kuukauden kuluessa Henkilökunnan koulutusta ja osaamista seurattu ja arvioitu

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017TP	2018TP	2019 TA+M	TP2019	Poikkeama % TA/TP 2019
käynnit	9 703	8 500	9 400	8 151	-13,3
asiakkaat	3 064	3 004	3 200	2 931	-8,4
kiireetön aika	1 kk	2 kk	1,5 kk	1,5 kk	0
perushoidon hoitojakson pituus	2 kk	3 kk	3 kk	3 kk	0

Tunnusluvut	2017 P (1000 €)	2018 P (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	311	289	276	305	10,4
<i>Toimintamenot</i>	-1 116	-1 088	-1 171	-1 154	1,5
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-805	-799	-895	-849	5,1
Tunnusluvut €/asukas	-117	-116	-129	-123	

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet ovat toteutuneet hyvin.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio toteutui hallitusti.

3.5.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi

Toiminta-ajatus

Ympäristöyksikön vastuualueena on huolehtia ympäristönsuojelusta, terveysvalvonnasta, eläinlääkintähuollosta sekä maaseutuhallinnosta Inarin ja Utsjoen kuntien yhteistoiminta-alueella. Tulosalueen tavoitteena on turvata terveellinen, viihtyisä ja monimuotoinen ympäristö sekä tarjota laadukkaat palvelut alueen toimijoille ja kuntalaisille.

Tehtävät

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on vähentää ja ennaltaehkäistä ihmisten terveyttä uhkaavia tekijöitä ja terveyshaittoja. Terveysvalvontaan sisältyy elintarviketurvallisuuden, terveydensuojelun ja tupakkalain valvonta. Elintarvikevalvonnassa valvotaan elintarvikkeita ja niiden valmistusta, markkinointia, kuljetusta, kaupantaitoa ja tarjoilua sekä selvitetään elintarvikeperäisiä epidemioita. Terveysvalvontalain mukaiseen valvontaan sisältyvät mm. asuinhuoneistot, koulut ja oppilaitokset, lasten päivähoitopaikat, hoitokodit ja palvelutalot, koontumishuoneistot, uimarannat, uimahallit ja talousveden terveydellinen valvonta.

Eläinlääkintähuollon tehtäviin kuuluvat eläinlääkäripalvelut, eläinsuojelu ja eläinten hyvinvoinnin valvonta, eläinlääkintähuoltoon sisältyvä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonta, eläintautien vastustaminen ja ennaltaehkäiseminen.

Ympäristönsuojelun tehtävä on ympäristönsuojelulain alainen neuvonta ja valvonta, vesihuoltolain ja jätevesiasetuksen edellyttämät tehtävät, ympäristölupien ja maa-aineslupien valmistelu ja valvonta, ympäristön tilan seuranta, luonnon virkistyskäytön edistäminen sekä lupaviranomaisena toimiminen.

Maaseututoimen tehtävänä on hoitaa lakisääteiset maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät yhteistoiminta-alueella sekä Mavin yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan. Erityispiirteitä ovat luontais- ja poroelinkeino- sekä kolttalain mukaiset tehtävät.

Tulosalueen toimielimenä ja viranomaisena toimii sosiaali- ja terveyslautakunnan ympäristöjaosto.

Palvelusuunnitelma

Ympäristöterveydenhuolto: Ympäristöterveydenhuollon erityislainsäädäntö sekä valtioneuvoston valvontaohjelma-asetus (78/2011) edellyttävät kuntia laatimaan ja hyväksymään säännöllistä valvontaa koskevan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman. Valvonnassa tavoitteena on vähintään 90 %:n toteuma valvontasuunnitelmaan nähden.

Ympäristönsuojelu: Ympäristönsuojelu edesauttaa terveellisen, turvallisen ja viihtyisän ympäristön aikaansäämistä. Toiminnan tavoitteena on varata riittävät resurssit sujuvaan lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyyn, valvontasuunnitelman mukaiseen valvontaan sekä toimijoiden ohjaukseen ja neuvontaan.

Eläinlääkintähuolto: Tuotetaan kunnalle määrätty lakisääteiset peruseläinlääkäripalvelut koko yhteistoiminta-alueella. Panostetaan siihen, että kunnaneläinlääkärille osoitetut valvontatehtävät toteutetaan suunnitelman mukaisesti joko omana työnä tai ostopalveluna.

Maaseututoimi: Hoidetaan Inarin ja Utsjoen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät yta-sopimusten mukaisesti sekä Mavin yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelukyky, tehokkuus, osaa-minen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asiantunteva, luotettava, tasa-puolinen ja joustava viranomais-toiminta Sujuva lupakäsittely, nopea pää-töksenteko	Lupahakemusten käsittely 6 kk:ssa, ilmoitusten 3 kk:ssa	Resurssivajaus. Lupa-asioiden käsittely 1.5.2019 alkaen ostopalveluna Sodan-kylästä. Käsittelyaika 6-12 kk.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Ympäristö- ja terveyshaittojen ennakoiva ehkäiseminen	Toimialakohtaiset valvon-tasuunnitelmat	Valvontasuunnitelmien toteuma n. 70-90 %. Hallinnolliset työt, ympäristön-suojelun vajaat resurssit sekä sisäilma-asiat veivät resursseja suunnitelmalli-sesta valvonnasta.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017TP	2018TP	2019 TA+M	TP2019	Poikkeama % TA/TP 2019
Ympäristöterveydenhuollon tarkastukset (etl, tsl, tupl, as-terv) Näytteet	165-230	178	150-200	151 78	-
Eläinlääkintähuollon käynnit + valvonta käynnit	1900-2800	2780	2000-2800	2827 17	1,6
Maaseutuhallinnon tuki- ja korvauspäätökset (+ lausunnot ja tarkastukset)	300-500	382 (63)	300-500	432 (22 lau-suntoa, 15 tarkastusta)	-

Ympäristönsuojelulain mukaiset			20-50	11	-45
- luvat ja ilmoitukset					
- valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset (muut tarkastukset)	14		10-20	2 (n. 10)	-50

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	151	179	167	161	-3,6
<i>Toimintamenot</i>	-569	-587	-655	-566	13,5
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-418	-408	-488	-405	17
Tunnusluvut €/asukas	-61	-59	-70	-58	

Tavoitteiden toteutuminen

Resurssivajeesta ja toimialojen uusien sähköisten järjestelmien aiheuttamista hankaluuksista huolimatta yksikölle asetetut tavoitteet saatiin toteutettua hyvin.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteuma vuodelta 2019 83,1 %.

3.6 Erikoissairaanhoito

Toiminta-ajatus

Erikoissairaanhoidon toiminnan tulee olla yhdenvertaista ja oikea-aikaista. Hoitopolkujen tulee olla sujuvat ja hoitoketju ei saa katketa.

Tehtävät

Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauden tutkimiseen ja hoitoon liittyviä palveluja. Ensihoitopalvelu sisältäen sairaankuljetuksen on osa erikoissairaanhoitoa terveydenhuoltolain mukaisesti. Erikoissairaanhoito tarjoaa myös konsultaatiopalveluita terveyskeskukselle sekä järjestää alueellista koulutusta. Pientä osaa erikoissairaanhoidosta on jalkautettu terveyskeskukseen kustannusten säästämiseksi ja kuntalaisten palvelujen parantamiseksi. Tällaisia erikoissairaanhoitoon luettavia palveluita on mm. kardiologin, geriatrin, gynekologin, psykiatrin vastaanotot sekä holter-, rasisergometria-, ultraääni- ja tähytystutkimukset.

Palvelusuunnitelma

Pyritään kehittämään tiedonsiirtoa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä ja tehostamaan hoitoketjuja. Pyritään kehittämään myös rajat ylittävää erikoissairaanhoidoa ja perusterveydenhuoltoa. Pyritään kehittämään erikoissairaanhoidon etävastaanottoja toiminnan tehostamiseksi ja kuntalaisten palvelujen parantamiseksi. Pyritään pitämään erikoissairaanhoidon läheteiden määrä vuosittain viiden vuoden keskiarvon mittaluokassa. Pyritään vaikuttamaan erikoissairaanhoidon menojen kasvun hillitsemiseen ja kehittämään ensihoidon toimintaa kustannustehokkaasti.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Erikoissairaanhoidon hoitoon pääsy koulutettu ja osaava henkilökunta	Erikoissairaanhoidon ja perusterveyden huollon tarkoituksenmukainen tehtäväjako	Keskimääräiset odotusajat, potilastyytyväisyys	Toteutunut pääsääntöisesti määräajassa.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Hoitoajat, lähetemäärät	Käypä hoito-suositukset, oikea hoidon porrastus	Lähetemäärät, hoitopäivät, kuntalaskutus	Lähetteen määrä on hieman pienentynyt aikaisempien vuosien tasosta. Hoitopäivien määrä on vähentynyt somaattisen sairaanhoidon osalta. Muurolan sairaalan ja ensihoidon osalta kulut toteutuivat arvioitu suurempina.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	10	31	18	30	66,7
<i>Toimintamenot</i>	-9 195	-9 441	-9 855	-9 867	0
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-9 185	-9 410	-9 837	-9 836	0
Tunnusluvut €/asukas	-1 336	-1 362	-1 435	-1 426	

Tavoitteiden toteutuminen

Erikoissairaanhoidon hoitoon pääsy on tapahtunut muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta lakisääteisessä 3 kuukauden määräajassa. Sairaanhoitopiiri on parantanut konsultaatiotoimintaansa. Yhteinen puhelinkonsultaatiojärjestelmä on luotu. Sairaanhoitopiiri on tarjonnut monipuolista koulutusta, johon terveyskeskuksesta on osallistuttu pääosin etäyhteydellä. Edelleen kriittisiä ongelmia on ollut hoitoketjujen kehittämisen suhteen. Sähköiset palautteet ja hoitoyhteenvedot tulevat keskussairaalaan viiveellä.

Talousarvion toteutuminen

Lähetteiden määrä erikoissairaanhoidon on hieman pienentynyt edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2019 lähetteitä tehtiin yhteensä 2680 ja vuonna 2018 vastaava luku oli 2783. Käyntimäärät erikoissairaanhoidossa ovat entisellä tasolla, poliklinikkakäynnit lisääntyivät hieman, mutta päivystyskäynnit vastaavasti vähenivät. Hoitopäivien määrä laski noin 10 prosenttia keskussairaalan oman toiminnan tehostamisen ja Ivalon vuodeosaston hyvän paikkatilanteen takia. Tilinpäätöksessä tuli ylitystä lähinnä ensihoidon ja Muurolan sairaalan laskutuksen osalta, mutta muutoin kuntalaskutus toteutui odotusten mukaisesti.

3.7 Sivistyslautakunta

Toiminta-ajatus

Sivistyslautakunnan alaisten toimialojen tehtävänä on tuottaa palveluita, joilla turvataan toimivat sivistyspalvelut kaiken ikäisille kuntalaisille. Laadukkaat sivistyspalvelut tukevat kuntalaisten elinikäistä oppimista, hyvinvointia ja viihtyvyyttä.

Tehtävät

Inarin kunnan hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta päättää seuraavista toimialaansa kuuluvista asioista:

1. perusopetuslain mukainen esi- ja perusopetus
2. perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta
3. lukiolain mukainen lukiokoulutus
4. ammatillinen koulutus
5. vapaasta sivistystyöstä ja taiteen perusopetuksesta annettujen lakien mukainen koulutus
6. kirjasto- ja tietopalvelut, kulttuuritoiminta, liikuntatoimi ja nuorisotyö
7. varhaiskasvatus
8. koulujen perustaminen ja lakkauttaminen talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaisesti

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	2559	2305	2067	2664	28,9
<i>Toimintamenot</i>	-16699	-17238	-17688	-18201	-2,5
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-14140	-14933	-15621	-15537	1,0
Tunnusluvut €/asukas	-2057	-2162	-2279	-2255	

Tavoitteiden toteutuminen

Sivistystoimen sisäisessä organisaatiossa on tapahtunut muutosta 2019 liikuntatoimen ja nuorisotoimen yhdistyessä vapaa-aikatoimeksi ja liikuntasihteerin ja nuorisosihteerin toimien yhdistyessä vapaa-aikasihteeriksi.

Kiinteistöjen osalta merkittävää muutosta ei ole tapahtunut, mutta useissa kohteissa on ongelmia sisäilman kanssa, mikä on näkynyt jonkin verran myös henkilöstökuluissa ja vuokratuloissa, kun tiloille on haettu terveitä korvaavia tiloja. Ivalon koulukeskushankkeen suunnittelu on käynnissä. Joulukuussa 2019 valtuusto hyväksyi Inarin koulun suunnittelun käynnistämisen varaamalla suunnittelumäärärahan vuodelle 2020.

Varhaiskasvatus on aiempaa enemmän hoidon tarpeen muuttumisen myötä siirtynyt päiväkoteihin, Saariselän päiväkodin ja Ivalon vuorohoidon päiväkotiyksikön valmistuessa. Saariselän yksikkö pystyy nyt ottamaan aiempaa enemmän lapsia vastaan ja Ivalon uusi yksikkö Koppelontien varressa tuli korvaamaan tilan tarvetta Ivalon päiväkodilla sekä sen eripuolille kylää sijoitettuja yksiköitä.

Kunnan elinvoimaisuutta tuettiin hallituilla investoinneilla, joiden tarkoituksena on turvata laadukkaat palvelut nyt ja tulevaisuudessa.

Sivistystoimi on osallistunut Saamelaisalueen koulutuskeskuksen Arktinen pedagogiikka II-hankkeeseen.

Talousarvion toteutuminen

Sivistyslautakunnan talousarvio alittui noin 150 000 eurolla (1,0 %). Toimintatuotot ylittyivät 596 000 eurolla (28,8 %), mikä johtui pääasiassa koulutoimen myyntituotoista ja varhaiskasvatuksen maksutuotoista. Toimintamenot ylittyivät n. 446 000 euroa (2,5 %).

Palkkamenot ylittyivät 331 000 eurolla, merkittävimmin varhaiskasvatuksessa. Henkilöstösivukulujen kustannukset jäivät 103 000 euroa ennakoitua pienemmiksi. Suurin yksittäinen ylitys muodostui palveluiden ostoista, n. 354 000 euroa (10 %), josta varhaiskasvatuksen osuus on n. 85 000 euroa ja koulutoimien osuus n. 275 000 euroa. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot ylittyivät 27 000 eurolla ja muut toimintakulut toteutuivat lähes suunnitellusti. Avustuksista jäi käyttämättä 100 000 €, joka lähes kokonaan oli varhaiskasvatuksen kotihoidontukeen varattua rahaa.

3.7.1 Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Varhaiskasvatuksen tehtävä on tukea lasten hyvinvointia, kehitystä ja oppimista sekä perheiden kasvatustyötä perheiden ja yhteiskunnan muuttuvien tarpeiden mukaisesti.

Palvelusuunnitelma

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Perusopetuslain mukaista esiopetusta järjestetään Saariselän alueen lapsille Saariselän päiväkodissa. Päivähoidon tavoitteena on lakisääteisen subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden toteutuminen. Varhaiskasvatus toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja 1.8.2017 alkaen hyväksytyn Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa päivitetään huoltajien ja henkilöstön kommenttien pohjalta ja tarkennetaan vuosittain yhteisten tavoitteiden osalta. Henkilöstölle järjestetään koulutuksia, jotka tukevat osaamista sekä uuden varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönottoa. Varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvointia sekä työssä jaksamista tuetaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työnohjausta järjestetään tarvittaessa työyksiköiden yhteistoiminnan kehittämiseksi.

Kunnallista varhaiskasvatusta järjestetään alle kouluikäisille lapsille lapsen omalla äidinkielellä (suomen-, ruotsin- tai saamenkielellä) päiväkotitai perhepäivähoitona. Alle kouluikäisellä lapsella on lakisääteinen (subjektiivinen) oikeus saada varhaiskasvatusta 20 tuntia viikossa. Maksutonta esiopetusta järjestetään 6-vuotiaille lapsille Saariselän päiväkodissa. Lakisääteistä lasten kotihoidontukea alle 3-vuotiaille lapsille ja sisaruksille (Kela) sekä Inarin kunnan harkinnanvaraista kotihoidontuen kuntalisää maksetaan kunnan päättämällä ehdoin.

Palvelusuunnitelma

Koltansaamenkielistä kielipesätoimintaa järjestetään Ivalossa ja Sevettijärvellä. Inarinsaamenkielistä varhaiskasvatusta ja kielipesätoimintaa Inarissa ja Ivalossa toteutetaan ostopalveluna.

Koululaisten hoitoa järjestetään 1. luokan oppilaille koulun loma-aikoina. Vuorohoitoa ja tukea tarvitseville 1-2. luokan oppilaille järjestetään hoitoa kunnan päättämällä ehdoin. Saamenkielistä iltapäivätoimintaa järjestetään 1-2. luokan oppilaille kunnan päättämällä ehdoin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kunnallista varhaiskasvatusta ja esiopetusta järjestetään kysyntää vastaavasti. Varhaiskasvatuspalveluita järjestetään kunnan oman toiminnan lisäksi ostopalveluna inarinsaamenkielisten palvelujen osalta. Varhaiskasvatuspalvelut tukevat ennaltaehkäisevää lastensuojelua ja perhetyötä. Varhaiskasvatuspalveluja kehitetään kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		

Varhaiskasvatuksen osaamisen kehittäminen Varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin ja oppimisympäristön kehittäminen	Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan ja yhteistyön kehittäminen Kasvuilmapiiri tukee lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia turvallinen ja myönteinen ilmiapiiri Varhaiskasvatuksen toiminnassa painotetaan kielten rikasta maailmaa, luonto- ja ympäristökasvatusta sekä liikunnan merkitystä lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen mahdollistajana	Lasten hyvinvointi Henkilöstön koulutukset Laadunarviointi Kyselyt tavoitteiden saavuttamisesta ja toimintakertomus	Varhaiskasvatussuunnitelman päivityksen yhteydessä tehtiin koko henkilöstölle Vasuarviointikysely, jonka tuloksia hyödynnettiin Vasun päivityksessä. Lasten kasvuilmapiirin kehittäminen ja siihen liittyvät konkreettiset tavoitteet liitettiin yhteiseksi tavoitteeksi. Varhaiskasvatushenkilöstön yhteiset täydennyskoulutukset (2 pv.) Vasun tavoitteiden toteutumista ja toimintaa on arvioitu kehityskeskusteluissa, yksikköjen palaverissa sekä yhteistyössä esimiesten kanssa. Vuonna 2019 aloitettiin yhteistyössä eri yksiköiden kanssa kokopäivät Kerkkonien vuosittaiseen Barentspäivien lastentapahtumaan, johon osallistuvat varhaiskasvatuksessa olevat 5-6 v. lapset ja henkilöstö.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Joustavat, oikea-aikaiset ja muutoskykyiset palvelut	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään kysyntää vastaavasti (järjestelyaika 4 kk, kiireellisessä tilanteessa 2 vk). Muutoskykyinen organisaatio ja pysyvä henkilöstö, joka vastaa palvelutarpeeseen.	Varhaiskasvatuspaikkojen järjestäminen lain edellyttämässä aikataulussa Henkilöstön rakenne ja määrä/lasten määrä, ikä ja tuen tarve	Varhaiskasvatuksen ajankohtaista tiedottamista kehitettiin (mm. varhaiskasvatuksen www-sivut, englanninkieliset tiedotteet, sähköposti ja kunnan Instagram) Yhteistyötä eri yksiköiden välillä sekä henkilöstön rekrytoinnin kehittämistä jatkettiin (mm. toimien ja sijaisuuksien jatkuva haku, rekrytointi-ilmoitusten kehittäminen sekä yhteistyö TE-keskuksen kanssa).

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP	2018 TP	2019 TA+M	TP2019	Poikkeama % TA/TP 2019
Todelliset hoitopäivät	36663	37190	38000	32601	-14,2
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa 31.12.	239	257	270	250	-7,4
-joista ostopalvelut lapsia/ 31.12.	27	27	25	24	-4,0
-joista vuorohoidossa 31.12. (ilta-, yö- ja/tai viikonloppu)	60	74	80	85	+6,3
Lapsia esiopetuksessa 31.12. (Saariselän päiväkot)	5	1	2	2	0,0
Kotihoidon/yksityisen hoidon tuen saajat 31.12.	38	35	50	31	-38,0
-joista kotihoidontuen kuntalisän saajat/ KA	13	8	30	16 (*)	
-joista yksityisen hoidon tuen saajat 31.12.	1	1	4	0	

*Kotihoidontuen kuntalisää on mahdollista hakea takautuvasti 6 kk:n ajalta.

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
Toimintatulot	877	764	800	1162	45,2
Toimintamenot	-3753	-3966	-3912	-4323	-10,5
Toimintakate (sitova)	-2875	-3202	-3112	-3161	-1,6
Tunnusluvut €/asukas	-418	-464	-454	-459	

Tavoitteiden toteutuminen

Kunnallinen varhaiskasvatuspaikka on pystytty järjestämään kaikille alle kouluikäisille lapsille pääsääntöisesti lain edellyttämässä aikataulussa. Varhaiskasvatuspaikkojen tarve vaihtelee matkailusesongin mukaan jopa kuukausittain ja painottuu talvisesonkiin (lokakuusta huhtikuun loppupuolelle). Lasten hoitotarpeet ovat useimmiten äkillisiä ja vuorohoitotarvetta on paljon. Ulkomaalaistaustaisten lasten määrä on kasvanut. Vuorohoito sekä erityisesti yöhoidon kasvu on lisännyt sekä henkilöstötarvetta että kustannuksia. Määräaikaista työntekijöitä on palkattu lähinnä vuorohoidon tarpeeseen.

Syksyllä 2019 valmistuivat Ivalon päiväkodin vuoroyksikön sekä Saariselän päiväkodin uudet tilat, jotka helpottivat vuorohoidon järjestämistä. Päiväkotipaikkoja Ivalossa on edelleen tarvittu lisää, mikä vaikuttaa henkilöstörakenteeseen. Saariselän ja Inarin päiväkodeissa henkilöstötarpeen kasvuun on vaikuttanut lasten määrän ja vuorohoidon kasvu.

Näätämön ryhmäperhepäiväkoti on toiminut edelleen väliaikaisissa tiloissa Sevettijärven koulun yhteydessä yhdessä koltansaamen kielipesäryhmän kanssa.

Uusien toimitilojen rakentamien ei toteutunut vuonna 2019 kilpailutukseen liittyvistä syistä. Näätämö-Sevettijärven alueella on lasten määrä huomattavasti vähentynyt vuoden 2019 aikana.

Varhaiskasvatuspalvelujen järjestäminen ja turvaaminen muuttuvissa tilanteissa kyettiin pääosin toteuttamaan oikea-aikaisen rekrytoinnin ja joustavan, työhönsä sitoutuneen henkilöstön avulla. Henkilöstöä on siirretty tarvittaessa tilapäisesti yksiköstä toiseen äkillisten tilanteiden niin vaatiessa.

Määräaikaaisista kelpoisuusehdot täyttävistä työntekijöistä ja sijaisista on ollut edelleen puutetta, kunnassa ei ole varsinkaan talviesonkiaikoina juurikaan työttömiä työnhakijoita. Kunnan asuntotilanteen paraneminen on hie- man helpottanut rekrytointia. Henkilöstöpulaa on ollut eniten saamenkielisten työntekijöiden ja sijaisten osalta ja kunnan alueista erityisesti Inarissa ja Sevettijärvellä. Tavoitteiden saavuttamista on tukenut myös hyvä yhteis- työ ja tiedonkulku eri yksiköjen ja esimiesten välillä.

Inarin päiväkotiryhmät Tammukat ja Urbi ovat toimineet vuonna 2019 väistötiloissa kahdessa omakotitalossa. Toiminta väistötiloissa jatkuu suunnitelmien mukaan siihen asti, kunnes päiväkodille saadaan uudet tilat.

Opetushallitus teki päätöksen 19.12.2018 uusista varhaiskasvatussuunnitelman perusteista, jonka mukaan paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat päivitettiin 1.8.2019 alkaen yhteistyössä koko henkilöstön kanssa. Varhaiskasvatussuunnitelman päivityksen yhteydessä tehtiin koko henkilöstölle Vasuarviointikysely, jonka tuloksia hyödynnettiin Vasun päivityksessä. Lasten kasvuilmapiirin kehittäminen ja siihen liittyvät konkreettiset tavoitteet lisättiin yhteiseksi tavoitteeksi. Vuonna 2019 tehdyn päivitystyön ja saatujen palautteiden pohjalta päädyttiin muuttamaan Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelma yhdeksi asiakirjaksi, joka hyväksyttiin 1.12.2019 alkaen. Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelma koskee sekä suomen- että saamenkielistä varhaiskasvatusta. Varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattiin kasvuilmapiirin kehittämisen lisäksi yhteiset varhaiskasvatuksen painopistealueet havainnoinnin, dokumentoinnin, arvioinnin, lapsen tuen toteuttamisen sekä oppimisen alueista.

Muutoksia on tapahtunut paljon sekä toimintaympäristön että varhaiskasvatuslain ja valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden suhteen. Vasun tavoitteiden toteutumista ja toimintaa on arvioitu kehityskeskusteluissa, yksiköjen palaverissa sekä yhteistyössä esimiesten kanssa. Varhaiskasvatussuunnitelmien käyttö ja niiden kehittäminen edellyttävät edelleen paljon yhteistä keskustelua, arviointia ja koulutusta.

Koko henkilöstölle järjestettiin yhteisiä täydennyskoulutuspäiviä mm. Avin toteuttama Vasukoulutus (varhaiskasvatuksen muutokset ja uudistukset) ja kunnan henkilöstön lastensuojelukoulutus. Lisäksi järjestettiin muuta tarvittavaa ajankohtaista koulutusta mm. valtakunnallisia varhaiskasvatuksen koulutuksia, työssä tarvittaviin ohjelmiin liittyviä koulutuksia sekä esimieskoulutuksia. Kielipesien ja saamenkielisen varhaiskasvatuksen työntekijät osallistuivat vuonna 2019 Saamelaiskäräjien järjestämiin yhteisiin kehittämisspäiviin.

Varhaiskasvatuksessa toteutettiin useita henkilöstön työkykyyn liittyviä neuvotteluja sekä työjärjestelyjä yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Vuonna 2019 järjestettiin työnohjausta esimiehille ja perhepäivähoitajille.

Tammi-helmikuussa 2019 toteutettiin Inarin kunnassa koko henkilöstölle parempi työyhteisö (ParTy) kysely. Inarin kunnassa varhaiskasvatuksen osalta kyselyyn vastausprosentit olivat parhaimmat ja kyselyn tulokset keskimääräistä paremmat.

Kyselyn tulokset on käyty läpi henkilöstön kanssa. Lisäksi kysyttiin ehdotuksia työn, työyhteisön ilmapiiriin, osaaamisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi. Henkilöstön kehittämisehdotukset koottiin Inarin kunnassa yhteen ja ne otetaan huomioon tulevassa kehittämistyössä.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio ylittyminen johtui pääasiassa vuorohoitotarpeen ja lasten tuen tarpeen määrästä johtuneista henkilöstön palkkauskuluista. Palvelut ylittivät, mikä johtui palvelujen kustannusten nousun lisäksi vuoden 2019 aikana tapahtuneista useista toimitilojen muutoista ja väistötiloissa toimimisesta. Kotihoidontuen menot alittuivat kotihoidontukea saavien lasten määrän vähentyessä selkeästi. Kotihoidontuen kuntalisän menot vuonna 2019 olivat yhteensä 51894 euroa. Asiakasmaksutulot sekä tuet ja avustukset ylittivät (valtionapujen lisäkohdennus vuodelta 2018.). Lisäksi vuoden 2018 tilitysoikaisujen vuoksi kertyi ylimääräisiä valtionaputuloja vuodelle 2019.

3.7.2 Esi- ja perustusopetus

Toiminta-ajatus

Esi- ja perusopetuksen tehtävänä on edistää lasten ja nuorten kasvamista itsenään, kanssaihmiä ja ympäristöön arvostaviksi yhteiskunnan jäseniksi.

Perusopetuslain edellyttämää esi- ja perusopetusta annetaan kunnan neljässä koulussa:

1. Inarin koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9
2. Ivalon ala-asteen koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-6, erityistuen pienluokka vuosiluokille 0-6
3. Ivalon yläasteen koulu, perusopetuksen vuosiluokat 7-9, lisäopetus sekä erityistuen pienluokka vuosiluokille 7-9
4. Sevettijärven koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9

Esi- ja perusopetuksessa opetuskielenä on suomi. Opetusta annetaan lisäksi inarinsaamen-, koltansaamen- ja pohjoissaamenkielellä (perusopetuslaki, 10§).

Tehtävät

Opetuksen ensisijaisena tehtävänä on antaa oppilaille riittävät tiedot ja taidot sekä motivaatio jatko-opintoihin ja siten mahdollisuus omien edellytyksiensä mukaisesti ammattiin ja itsenäiseen elämään. Tavoitteena on, että jokainen oppilas saa perusopetuksesta päättötodistuksen ja siirtyy jatko-opintoihin. Jatko-opintoihin siirtymistä seurataan vuosittain.

Palvelusuunnitelma

Opetuksessa tärkeä laatukriteeri on opettajan ja oppilaan välinen vuorovaikutus. Inarin kunnan perusopetuksen koulujen arviointisuunnitelman mukaisesti yhteisenä kehittämiskohteena on vuonna 2018 pedagoginen johtaminen ja työntekijöiden keskinäinen yhteistyö. Yhteistyön piiriin on ulotettu laajemmin myös sekä työntekijöiden ja oppilaiden välinen vuorovaikutus, työntekijöiden keskinäinen, oppilaiden keskinäinen, että työntekijöiden ja huoltajien välinen vuorovaikutus. Lukuvuoden läpäisevänä se jatkuu myös vuonna 2019 kevään ajan. Uusi kolmivuotinen Inarin kunnan koulujen arviointisuunnitelma kaudelle 2019-2021 vahvistetaan vuoden 2018 loppuun mennessä. Toinen tärkeä laatukriteeri on opetusryhmän koko. Tavoitteena on, että valtuuston hyväksymässä koulutuksen kehittämissuunnitelmassa mainittuja opetusryhmien enimmäiskokoja ei ylitettäisi. Toteutuneita ryhmäkokoja seurataan lukuvuosittain. Näiden lisäksi opetuksen laatukriteerinä ovat kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön määrä. Tavoitteena on, että Inarin kunnan esi- ja perusopetuksen työntekijät täyttävät kelpoisuusvaatimukset 100 prosenttisesti.

Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön perusopetuksessa 1.8.2016 ja vuonna 2018 perusopetuksen opetussuunnitelmia on päivitetty. Työnantaja järjestää koulutuksia, jotka tukevat uusien opetussuunnitelmien käyttöönottoa sekä monipuolisten opetusmenetelmien hyödyntämistä opetuksessa. Täten tuetaan kuntastrategian mukaisesti osaamista ja koulutusta sekä turvataan toimivat esi- ja perusopetuspalvelut.

Inarin kunnan kouluissa annettavaa koulutusta ja sen vaikuttavuutta arvioidaan sivistyslautakunnassa hyväksytyn arviointisuunnitelman mukaisesti. Vuonna 2018 arvioinnin kohteena on pedagoginen johtaminen ja työntekijöiden keskinäinen yhteistyö. Arvioinnissa tarkastellaan avoimuutta ja reflektointia, kuuntelemista ja kuulluksi tulemistä, yhteisöllisyyttä sekä yhteisten arvojen toteutumista. Pedagogista johtamista ja työntekijöiden keskinäistä yhteistyötä arvioivat opettajat ja koulunkäynninohjaajat.

Oppilasennuste on tällä hetkellä laskeva ja kunnan kokonaisuus huomioiden, sen ennustetaan laskevan ole-massa olevilla tiedoilla 5 vuodessa noin 50 oppilasta. Ennuste ei huomioi kuitenkaan valmistuvaa rakennuskan-taa ja alueella olevaa työvoiman tarvetta. Näiden voidaan jossakin määrin ennakoivan toista lähivuosille.

Inarin kunnassa on kaksi psykologin tointa, joista toinen on täyttämättä. Se pyritään täyttämään ja sen toimialue olisi koululaiset ja opiskelijat. Ivalon yläasteen koulussa on hankkeena aloittanut joustavan perusopetuksen ryhmä 2018, joka jatkuu ainakin vuoteen 2020. Koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta on kasvattanut suosiotaan edelleen. Toimintaa järjestetään sivistyslautakunnan hyväksymin periaattein.

Palvelua kehitetään 2019 lisäämällä Ivalon ala-asteelle perusopetuksen väistötila varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen käyttöön vuonna 2018 käytöstä poistunutta tilaa osin korvaamaan. Tila tulee kunnan omaan omis-tukseen. Ivalon koulukeskuksen rakentaminen etenee valmisteluvaiheesta suunnitteluun.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittäminen, perheiden kasvatustyön tukeminen. Laadukkaat palvelut sekä kustannustehokkaat ja –vaikuttavat toimintaprosessit.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Oppilaiden jatko-opintojen ja ammatinvalinnan kannalta tarpeellisten tavoitteiden saavuttaminen Motivoitunut ja kelpoisuusvaatimukset täyttävät henkilöstö Terveet ja turvalliset koulujen tilat	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Opetusmenetelmien kehittäminen, uuden opetussuunnitelman toteuttaminen Pedagogiikan ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen Uuden opetussuunnitelman mukaiset oppimisympäristöt, joissa opiskelu on terveellistä ja turvallista	Peruskoulun päättötodistuksen saaneiden lukumäärä, jatko-opintoihin pääsy Vuosittainen koulutuksen järjestäjän suorittama toiminnan arviointi Päätökset koulurakentamisesta Ivalossa	Tavoite saavutettiin 97 prosenttisesti ja se on eriteltyä tekstissä Arviointisuunnitelman mukainen arviointi Arviointisuunnitelman mukainen kouluttaminen Kelpoisuusehtojen täytyminen selostettu tekstissä Suunnittelutyö Ivalossa käynnissä ja edennyt ennakkoidusti. Haasteita on tullut esille Inarin koulun tiloissa, jota on tilapäisesti ratkaistu lisätiloilla.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kustannustehokas- ja vaikuttava palvelutoiminta talouden tasapainossa pitämiseksi	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Opettajien virkojen määrän tarkistaminen	Opettajien virat/oppilas	Oppilasmäärä on vähentynyt 13 oppilasta lukuvuoden aikana. Johtuen lisää ja väistötiloista sekä vielä suunnitteluvaiheessa olevasta Ivalon koulukeskuksesta, opettajamääriä ei ole päästy tarkastelemaan normaalitilassa.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	1152	1042	865	1029	19,0
<i>Toimintamenot</i>	-9327	-9555	-10136	-10243	-1,1
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-8176	-8515	-9271	-9214	0,6
Tunnusluvut €/asukas esi- ja perusopetus	-62	-59	-67	-54	
Tunnusluvut €/asukas / esiopetus	-1065	-1173	-1207	-1221	
Tunnusluvut €/asukas /perusopetus			-34	-38	

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnassa olevien koulujen määrä oli toimintavuoden ajan sama kuin edellisenä vuonna.

Opetusryhmien koko tilastointipäivänä 20.9.2019 ei ole ylittänyt valtuuston määrittämää oppilasryhmien kokoa. Esiopetuksessa päädyttiin jatkamaan kolmella ryhmällä Ivalon ala-asteen koulussa, jossa on ollut nähtävissä muuttovirta paikkakunnalle. Se on vaikeuttanut esikoulun aloittavien määrän ennakkointia. Esioppilaiden määrä vaikuttaa olevan syntyneiden määrää suurempi vuosittain. Uutta koulukeskusta suunniteltaessa on pohdittu asiaa luokkakoon sijasta opettajien määrä/ ikäryhmä, sillä joustavien tilojen myötä tulevaisuudessa suunnataan myös joustavaan ryhmän muotoon.

Inarin kunnan opetushenkilöstö täytti virkojen kelpoisuusehdot lukuvuoden 2019-2020 alkaessa 84 prosenttisesti, jossa on nousua edellisvuoteen 14%. Suurin osa puutteista kelpoisuusehdoissa oli saamenkielisessä opetuksessa, jossa opettajalla ei ollut joko kyseisen oppiaineen opettajankelpoisuutta tai riittävää tutkintoa saamenkielen taidon osoittamiseksi. Tilanne on kuitenkin siinä mielessä positiivinen, että kunnassa on useita opettajia, joiden tilanne täydentyy lähiaikoina. Henkilöstön täydennyskoulutuksessa painotettiin oppilaan yksilöllistä oppimispolkua, tuen tarvetta ja oppilaan ja opiskelijan monipuolista arviointia.

Saamenkielisen opetuksen määrä pysyi omassa kunnassa annettavassa opetuksessa suunnilleen samana kuin aiempina vuosina. Ulkopuolelle annettavan opetuksen osuus väheni, johtuen etäopetuksen vähenemisestä samaan aikaan kun Utsjoki on koordinoanut etäopetuksen hanketta. Ulkopuolelta ostettiin edelleen koltankielen opetusta Utsjoen koordinoimalta hankkeelta.

Päättötodistuksen sai Inarin kunnassa 64 oppilasta. Peruskoulunsa päättäneistä 62 sai jatko-opintopaikan; 29 jatkoi lukioon, 26 ammatilliseen oppilaitokseen, 2 ammattilukioon, 1 oppilas työhön ja itsenäiseen elämään valmistavassa koulutuksessa (Telma) 1 ja Ammatilliseen koulutukseen valmistavassa koulutuksessa (Valma) 3 oppilasta. Kansanopistossa tai muussa koulutuksessa jatkoi 1 oppilas. 2 oppilaista näistä oppilaista valmistui 10. luokalta.

Esiopetuksen aloitti 58 oppilasta, perusopetuksessa 543 oppilasta ja lukiossa 77 opiskelijaa. Tilastointipäivänä 20.9.2019 oppilasmäärät olivat Inarin koulussa 135, Ivalon ala-asteen koulussa 308, Ivalon yläasteen koulussa 136 ja Sevettijärven koulussa 22 oppilasta. Yhteensä esi- ja perusopetuksessa sekä lukiossa oli oppilaita ja opiskelijoita 601.

Perusopetuksen opetussuunnitelma 2016 otettiin täysimääräisesti käyttöön lukuvuoden 2019-2020 alkaessa 1.8.2019 kun 9. luokan oppilaat aloittivat ensimmäisen kerran uuden opetussuunnitelman mukaisen opetuksen noudattamisen täysimääräisesti. Lukuvuoden aikana hyväksyttiin muutoksia opetussuunnitelmaan koskien kieli- kyllpyopetusta, aikaista kielten opetuksen alkamista ja valmistautumalla arvioinnin uudistumiseen.

Opetuksen arviointia varten sivistyslautakunta hyväksyy kolmivuotisen arviointisuunnitelman. Uusi arviointisuunnitelma vuosille 2019-2021 hyväksyttiin 2018. Vuoden 2019 kehittämiskohteena on kodin ja koulun välinen yhteistyö. Toukokuussa tehdyssä kyselyssä kysyttiin sanallisen arvioinnin ja tiedonvaihdon kehittymistä, sekä palautteen antamista koteihin ja oppilaalle. Kysely tehtiin huoltajille ja oppilaille. Arviointi keskittyi tällä kertaa perusopetukseen ja siellä uuden opetussuunnitelman myötä painottuneen sanalliseen arviointiin ja sen muotoihin. Raportti käsitellään sivistyslautakunnassa vuoden 2020 ensimmäisessä kokouksessa.

Opetusta palvelemaan hankittiin lisätilaa Ivalon ala-asteelle, jonka myöhemmin päiväkodin käyttöön siirtyvällä tilalla korvattiin edellisenä vuonna käytössä poistuneen asuntolarakennuksen myötä poistuneita opetustiloja. Ivalossa koulunkäynti jatkui myös aiemmin hankituissa vuokratiloissa. Inariin hankittiin ja vuokrattiin lisätilaa, jotta sisäilmasta kärsivien oppilaiden opetus saataisiin järjestettyä. Ivalon koulukeskuksen suunnittelutyö on jatkunut aktiivisesti.

Perusopetus on lukuvuoden aikana osallistunut Lapin ParasKoulu-, Erasmus-, JOPO- ja Tutorope-hankkeisiin.

Talousarvion toteutuminen

Koulutoimen talous toteutui pitkälti suunnitellusti. Toteutuma, jossa on mukana lukio, oli 98,7 %.

Esi- ja perusopetuksen, saamenopetuksen sekä iltapäivätoiminnan, yhteensä 8 785 000 euroa. Talousarvio näiden toimintojen osalta alittui 0,7%. Ero suunniteltuun oli 57571 euroa. Tulot ylittivät 177 000 eurolla ennakoidun.

Menot ylittivät 34660 euroa. Kulujen osalta suurin ylitys tuli palveluiden ostoissa, 252 000 € (10%), joita kompensoi ennakoitua pienemmät eläke- ja sivukulut 93 000 € (- 10,3%).

Toimintavuoden aikana esiopetuksen kustannukset olivat 370 500 €. Perusopetuksen kustannukset olivat 8 104 334 €, iltapäivätoiminta 263 464 €, saamenopetus 45 000 € ja perusopetuksen hankkeisiin ja tukityöhön on käytetty kuntaosuuksina 10 135 €. Saamenopetuksen valtio korvaa sen lähestulkoon täysimääräisenä, mikä näkyy toteutuksessa. Tukityö on isolta osin koottu sosiaali- ja terveystoimeen. Tiliöintikäytäntöä on näiden osalta muutettu viime vuodesta, eivätkä luvut ole kahden viimeisen osalta siten suoraan verrantokelpoisia aikaisempaan.

Palkat ja palkkiot toteutuivat suunnitellusti (0,7 % alitus). Kokonaissumma palkkakustannusten osalta oli 5 335 697 €. Palveluiden ostot olivat yhteensä 2 449 505 € ja ylittivät 252 000 €.

Ostot tilikaudella olivat 297 611€ ja muut toimintakulut 1 818 762 €, sisältäen mm. toimitilavuokrat.

3.7.3 Lukiokoulutus

Toiminta-ajatus

Lukiokoulutuksen aikana opiskelija rakentaa identiteettiään, ihmiskäsitystään, maailmankuvaansa ja -katso-
mustaan sekä paikkaansa maailmassa. Samalla opiskelija kehittää suhdettaan menneisyyteen ja suuntautuu
tulevaisuuteen. Lukiokoulutus syventää opiskelijan kiinnostusta tieteiden ja taiteiden maailmaan sekä kehittää
valmiuksia jatko-opintoihin ja työelämään.

Tehtävät

Lukion tehtävänä on antaa opiskelijoille jatko-opintokelpoisuus korkea-asteen opintoihin sekä opiskelutaidot, joita elinikäinen opiskelu vaatii. Lisäksi lukio-opinnot tukevat nuorten kasvua ja identiteetin kehittymistä esimerkiksi tarjoamalla mahdollisuuden opiskella inarin-, koltan- ja pohjoissaamen kieliä äidinkielenä.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittäminen, perheiden kasvatustyön tukeminen. Laadukkaat palvelut sekä kustannustehokkaat ja –vaikuttavat toimintaprosessit.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Opiskelijoiden hyvinvointi ja tasapainoinen kasvu Motivoitunut ja ammatillisesti kehittyvä henkilöstö Osallisuuden edistäminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Aktiivinen ja osallistuva kansalainen Pedagogiikan ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen Henkilöstön työhyvinvoinnin turvaaminen	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotilanteen kartoitus Opettajien koulutuksiin osallistuminen Opettajien tiimityöskentely ja sen arviointi	Kevätlukukaudella 2018 suoritettiin kysely, jolla kartoitettiin opiskelijoiden keskuudessa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotilannetta. Kyselyn pohjalta laadittiin uusi yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma koululle. Opettajat osallistuivat aktiivisesti työnantajan järjestämiin koulutuksiin. Koulutusaiheita olivat mm. vuorovaikutustaidot ja arviointi. Kaikki lukion opettajat osallistuivat tiimityöskentelyyn ja arvioivat tiimien toimintaa. Kevätlukukauden lopulla tiimien tehtäviä ja kokoonpanoja tarkistettiin ja muutettiin.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Sähköisten viestintävälineiden hyödyntäminen Taloudelliset ja tehokkaat rakenteet ja toimintamallit	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Wilman hyödyntäminen viestinnässä Henkilöstön virkojen määrän tarkistaminen	Monipuolinen yhteydenpito opiskelijoihin ja huoltajiin Tarvittavat virat/koulu	Wilmasta on tullut tehokas viestintäväline, jota käyttävät niin opettajat, opiskelijat kuin huoltajat. Virkojen määrää tarkastellaan joka vuosi, kun suunnitellaan seuraavaa lukuvuotta.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	102	115	84	119	41,7
<i>Toimintamenot</i>	-1148	-1099	-1140	-1119	1,9
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-1046	-984	-1057	-1000	5,4
Tunnusluvut €/asukas	-152	-142	-154	-145	

Tavoitteiden toteutuminen

Ivalon lukio kehitti ja laajensi verkostojaan tekemällä yhteistyötä sekä paikallisesti että kansainvälisesti. LUKE-verkostossa jatkettiin yhteistyötä Lapin muiden lukioden kanssa. Kittilän ja Sodankylän lukioden kanssa järjestettiin yhteinen koulutus, jonka aiheena oli erityisopetus lukiossa. Kansainvälistä yhteistyötä tehtiin Cern-verkostossa, FINAL2.0-hankkeessa sekä jatkamalla yhteistyötä norjalaisen Karasjoen lukion kanssa. Lisäksi Ivalon lukio koordinoi Erasmus +KA1 –opettajien täydennyskoulutushanketta.

Yhteistyössä paikallisten yrittäjien ja yrittäjäjärjestöjen kanssa järjestettiin Yrittäjän päivän tapahtuma lukiolla.

Yhteistyö Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa jatkui. Koulut tarjoavat yhteistyössä opiskelijoille mahdollisuuden suorittaa lukion oppimäärä, ylioppilastutkinto ja ammatillinen perustutkinto.

Keväällä 2019 ylioppilastutkinnon kokeisiin osallistui 45 kokeilasta, joista 25 sai tutkinnon valmiiksi, 5 kokeilalla tutkinto oli kesken, eli he jatkoivat tutkinnon suorittamista seuraavilla tutkintokerroilla, ja lisäksi mukana oli 9 tutkinnon täydentäjää ja/tai korottajaa. 25 ylioppilaasta yksi oli yhdistelmäopiskelija, joka suoritti ammatillisen perustutkinnon, lukion oppimäärän ja ylioppilastutkinnon. Syksyllä 2019 ylioppilastutkinnon kokeisiin osallistui 38 kokeilasta, joista tutkinnon täydentäjiä ja/tai korottajia oli 10. Syksyllä 2019 valmistui kaksi ylioppilasta. Vuonna 2019 valmistui yhteensä 27 ylioppilasta.

Vuoden 2019 ylioppilaiden arvosanapisteiden keskiarvo oli 24,84 pistettä ja he suorittivat keskimäärin 5,8 koetta.

Vuoden 2019 ylioppilaista 74 % suoritti toisen kotimaisen kielen kokeen, 96 % englannin pitkän oppimäärä kokeen ja 74,07 % matematiikan kokeen. Matematiikan kokeiden suorittajista 57,89 % osallistui pitkän oppimäärän mukaiseen kokeeseen ja 42,11 % lyhyen oppimäärän mukaiseen kokeeseen. Reaaliaineista suosituimpia olivat yhteiskuntaoppi (37,04 %), terveystieto (29,63 %), psykologia (25,93 %) ja biologia (22,22 %). Seuraavina tulivat fysiikka (18,52 %) sekä historia ja kemia (14,81 %). Muissa aineissa oli vain yksittäisiä suorittajia. Vieraiden kielten lyhyen oppimäärä kokeita suoritettiin seuraavasti: saksa (18,52 %) ja pohjoissaame (14,81 %). Muissa lyhyissä vieraissa kielissä oli yksittäisiä kokeilaita. Lukion oppimäärä sisältää vähintään 75 kurssia. Vuoden 2019 ylioppilaat suorittivat keskimäärin 80 kurssia.

Syksyn laskentapäivänä 20.9.2019 Ivalon lukiossa oli kirjoilla 77 opiskelijaa.

Talousarvion toteutuminen

Ivalon lukion talousarvion nettototeuma vuonna 2019 oli 94 %. Syksyllä 2019 lukion aloitti jälleen pieni ikäluokka ja 1. vuoden opiskelijat opiskelivat yhdessä ryhmässä. Myös edellisenä vuonna aloittanut ikäluokka oli pieni ja näin ollen kaksi ikäluokkaa toimi yksisarjaisina. Tämä vaikutti opetuksen palkkakuluihin, jotka pienenevät.

3.7.4 Vapaa-aikapalvelut

3.7.4.1 Kansalaisopisto

Toiminta-ajatus

Kansalaisopisto tarjoaa kohtuuhintaista ja monipuolista koulutusta sekä laaja-alaisia harrastusmahdollisuuksia. Opiskelu ja harrastaminen mahdollistaa itsensä kehittämisen, lisää henkistä hyvinvointia ja hyvää elämänlaatua sekä tarjoaa onnistumisen ja omaehtoisen oppimisen elämyksiä, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Tehtävät

Kansalaisopiston tehtävänä on toteuttaa asukkaiden tarpeisiin perustuvaa, kaikkien saatavilla olevaa vapaavoitteista yleissivistävää koulutusta, joka antaa tilaisuuden itsensä omaehtoiseen kehittämiseen, elinikäiseen oppimiseen, opiskelutaitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä tukee fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Palvelusuunnitelma

Kansalaisopiston tavoitteena on turvata elinikäisen, omaehtoisen oppimisen periaatteen mukaan kuntalaisten monipuolisen kehittymisen, hyvinvoinnin, moniarvoisuuden ja kansanvaltaisuuden toteutuminen. Opisto kehittää aktiivisesti kurssitoimintaansa asukkaiden toiveita vastaavaksi. Opisto tekee yhteistyötä alueen muiden oppilaitosten sekä laajemmin muiden Lapin sekä valtakunnan alueella toimivien kansalaisopistojen kanssa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen. Oppimisympäristöjen kehittäminen ja osaamisen hyödyntäminen.	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kansalaisopisto antaa elinikäisen oppimisen, kansalaisvalmiuksien ja itsensä kehittämisen mahdollisuuden ja lisää henkistä ja fyysistä hyvinvointia. Monipuolinen, mielenkiintoinen ja ajassa oleva kurssitarjonta, joka ottaa huomioon eri ikäryhmät ja kunnan eri asuinalueet. Etäopetuksen kehittäminen. Kuntalaisille tarjotaan vuositasolla 6400 tuntia opetusta.	Opistopalaute Opiskelijoiden määrä (kaikki / netto-opiskelijat) Opetustuntien määrä	Palaute kerätty työkaudelta 2018 - 2019. Opiskelijoita yhteensä 2254. Netto-opiskelijoita 1050. Opetustuntien määrä toteutuneilla kursseilla 6233.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
	Kurssimaksutuotot vuositasolla n. 60 000 euroa.	Kurssimaksutuottojen määrä.	Toimintatuotot 64 700 euroa.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	74	71	70	65	-7,5
<i>Toimintamenot</i>	-501	-529	-543	-546	-0,7
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-427	-458	-473	-482	-1,9
Tunnusluvut €/asukas	-62	-66	-69		

Tavoitteiden toteutuminen

Inarin kansalaisopisto teki yhteistyötä kunnan muiden oppilaitosten ja kirjaston kanssa, sekä laajemmin Lapin

läänin alueella toimivien kansalaisopistojen kanssa. Opistolta oli edustus Lapin kansalaisopistojen yhteistoimintaelimen, Lapin Opistopiirin, piiritoimikunnassa.

Kalenterivuodelle kursseja suunniteltiin kaikkiaan 7174 tuntia. Tästä opetustuntimäärästä toteutui 6233 tuntia. Kursseja suunniteltiin koko kunnan alueelle 7 kylälle (Inari, Ivalo, Koppelo, Saariselkä, Nellim, Kaamanen, Sevettijärvi). Määräaikaisiin työsuhteisiin palkattiin 48 tuntiopettajaa.

Ainealueista suosituimpia olivat musiikki (2537 tuntia), kädentaidot (1598 tuntia), kuvataiteet ja muotoilu (1047 tuntia) sekä tanssi ja liikunta (1039 tuntia).

Opiskelijoita vuonna 2019 oli yhteensä 2254. Näistä netto-opiskelijoita (opiskelija lasketaan vain yhden kerran) oli 1050. Netto-opiskelijoista työssä käyviä oli 38 % ja eläkeläisiä 27 %. Opiskelijoita oli 16 % ja työttömiä 5 %. Muita (kotiäiti/-isä, varusmies, alle kouluikäinen) oli 14 %.

Talousarvion toteutuminen

Kansalaisopiston menot olivat yhteensä 546 411 euroa. Menot ylittyivät 0,7%. Talousarvion nettomenot olivat 481 649 euroa, ylitystä 1,9%. Talousarvio ylittyi yhteensä 9049 eurolla.

Ylitys johtui pääasiassa toimintatuottojen arvioitua pienemmästä kertymästä, jota osittain selvittää Sarastian viivästynyt laskutusaineiston käsittely sekä postin lakko. Osa toimintatuotoista näkyy vasta vuoden 2020 toimintatuotoissa. Opettajien palkat ja toimitilojen vuokrat ylittyivät myös hieman arvioidusta.

3.7.4.2 Kirjasto

Toiminta-ajatus

Kirjasto on helposti saavutettava sivistys- ja kulttuurilaitos, joka on osa kansallista ja kansainvälistä kirjastoverkkoa. Kirjasto pyrkii aktiivisesti tavoittamaan kaikki kuntalaiset ja se on kaikille avoin monipuolinen työ- ja oppimisympäristö sekä yhteisöllinen kohtaamispaikka. Kirjastotilat ovat kuntalaisten saavutettavissa ja ne ovat esteettömiä, viihtyisiä ja yhteisöllisyyttä tukevia. Perinteisten aineistojen ja palvelujen ohella tarjoamme verkko-palveluja.

Tehtävät

Kirjasto toteuttaa Kirjastolain 6 §:n mukaisia tehtäviä. Tehtävänä on edistää monipuolista lukutaitoa, joka on oppimisen ja aktiivisen kansalaisuuden perusta, sekä tarjota ajantasaista ja monipuolista aineistoa siinä formaatissa mikä kullekin asiakkaalle on mieluista. Neuvomme tiedonlähteiden käytössä, perehdytämme kirjaston käyttöön ja annamme tiedonhallinnan opetusta. Kirjastopalvelut voidaan jakaa asiakas- ja aukiolopalveluihin, kokonaisuutenaan koulutus- ja kulttuuripalveluihin ja erityispalveluihin.

Palvelusuunnitelma

Kaikilla on oikeus kirjastopalveluihin. Asiakslähtöisyyden avaintekijöitä ovat kirjastopalvelujen saavutettavuus ja vuorovaikutteisuus. Palvelut tuotetaan laadukkaasti ja taloudellisesti yhteistyössä kunnan sivistystoimen ja Lapin kirjaston kesken. Toimintamalli perustuu kaikkia osapuolia hyödyttävään yhteistyöhön. Omatoimikirjastoratkaisulla tarjotaan palveluja silloinkin kun henkilökunta ei ole paikalla.

Kirjasto tarjoaa tilojaan vapaasti oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

Kirjasto edistää lukutaitoa ja oppimista avaamalla aineistoja näyttelyjen, kirjavinkkauksen, lukupiirien ja alle kouluikäisille suunnattujen saamen- ja suomenkielisten satutuntien avulla. Tavoitteena on löytää sopivia toimintamuotoja myös ikäihmisten tarpeisiin. Asiakkaita opastetaan tiedonlähteiden käytössä, perehdytetään kirjaston käyttöön ja annetaan tiedonhallinnan opetusta. Tutkimus- ja opetuskäytön tarpeisiin vastataan tehostamalla elektronisten ja verkkopalvelujen tarjoamista.

Kirjasto tuo iloa ja elämyksiä ihmisten arkeen tuottamalla itse ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kulttuuritilaisuuksia, tapahtumia ja näyttelyitä. Tarinoiden Inari – äänitearkiston graafinen ilme uudistetaan ja siihen lisätään mobiili- ja karttasovellus. Äänitearkistoa esitetään Unescon maailman muisti – rekisteriin.

Kirjastohenkilökunta auttaa asiakkaiden tiedontarpeissa ja huolehtii osaamistason ylläpitämisestä täydennyskoulutuksen avulla.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Aktiivinen, osallistuva ja osaava kuntalainen	Palveluja kehitetään asiakasnäkökulmasta ja yhdessä asiakkaiden kanssa.	Tilaisuuksien määrä	149 kirjaston järjestämää 92 muiden toimijoiden kirjastossa järjestämiä tilaisuuksia
Elinikäisen oppimisen ja osaamisen kehittäminen	Kokoelmat ovat ajantasaiset, monipuoliset ja asiakkaiden tarpeisiin sopivat. Tilat ja välineet ovat toimivat.	Hankintojen ja poistojen määrä	Hankintoja 3738, poistoja 5684 Saamelaiskirjaston kalustus uusittu
Lukemisen edistäminen	Lapset ja nuoret lukevat monipuolisesti ja osaavat soveltaa lukemaansa.	Opastuskäynteihin ja vinkkauksiin osallistujat	670 osallistujaa, 43 kertaa yhteensä 115 h
Kuntamarkkinointi	Tarinoiden Inarin kehittäminen ja markkinointi	Muiden tilaisuuksien osallistujat Tarinoiden kuvailu	Kuvailtuja tarinoita n. 100

			Järjestetty markkinointi-, luento- ja esitelytilaisuuksia 8 kertaa sekä Suomessa että Venäjällä
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Lainamäärät		120 000 lainaa/v.	111 086
Käyntien määrät		115 000 fyysistä käyntiä/v	106 542
		14 000 verkkokäyntiä/v	
Kuvailtuja tarinoita		200 tarinaa/v	
Koulutus- ja kulttuuritapahtuminen osanottajamäärä		3 000 osallistujaa/v	3728 osallistujaa
Aukioloajan lisääminen			Asiakaspalveluaika 4610 h. Omatoimikausi kirjastoissa 4413 h.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP 2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
Toimintatulot	46	34	8	20	47,9
Toimintamenot	-621	-645	-652	-666	-2,1
Toimintakate (sitova)	-575	-610	-644	-646	-0,3
Tunnusluvut €/asukas	-84	-88	-94		

Tavoitteiden toteutuminen

Kirjastopalveluja tarjottiin kolmessa toimipisteessä 679 päivänä. Asiakaspalveluaikaa oli 4610 h. Lisäksi asiakkaat saattoivat käyttää kirjastopalveluja omatoimijalla pääkirjastossa ja Saamelaiskirjastossa 4413 h. Lisärahoitusta toimintojen järjestämiseen on saatu Lapin aluehallintoviraston myöntämän hankerahan avulla. Hankerahaa myönnettiin Kirjasto mukana elämässä –hankkeelle 5600, jolla toteutettiin kirjaston 160-vuotisjuhlatapahtumia sekä Lukeminen harrastukseksi –hankkeelle 44200 €, jonka toteuttaminen on aloitettu vuoden 2020 alusta.

Kirjastoissa järjestettiin erilaisia tapahtumia 149 kertaa: teatterivierailuja sekä lapsille että aikuisille, satutunteja, lautapeli-iltoja, musiikkitapahtumia, luento- ja kirjallisuustapahtumia, kirjakerhoja, lukukoiratoimintaa, vanhempainiltoja, yökirjasto, esityksiä eri aiheista, lukupiirejä, digiesittelyjä, näyttelyitä, virtuaalivinkkausta sekä erilaisia työpajoja. Kirjastohenkilökunta osallistui ja tarjosi osaamistaan myös kirjastotilojen ulkopuolella järjestettyihin tapahtumiin esim. Inariviikoilla. kirjatonpäivänä S-market Vaskoolissa, Kuulaassa ja hyvinvointitapahtumassa. Tilaisuuksiin osallistui 3 782 henkilöä.

Kirjaston tiloissa kokoontui lisäksi 92 kirjaston ulkopuolista tilaisuuksien järjestäjää. Kirjastohenkilökunta avusti tila- ja yhteyksien järjestämisessä ja muissa käytännön järjestelyissä. Kirjaston kokoushuone ja pienkokoontumistila olivat ahkerassa käytössä myös aukioloaikojen ulkopuolella. Kirjaston piano on ollut musiikinopiskelijoiden käytössä harjoittelua varten.

Koululaisille järjestettiin kirjavinkkausta ja tiedonhaun opastusta koulun ja kirjaston yhteistyösuunnitelman mukaisesti 43 kertaa yhteensä 155 h ja niihin osallistui 670 oppilasta.

Koululaisia on ohjattu työelämään tutustumisjaksoilla. Aikuisopiskelijoiden etäkouluttautumista on edistetty tarjoamalla opiskelutiloja, aineistoja ja valvottuja tenttimahdollisuuksia kirjaston tiloissa.

Henkilökunta on kouluttautunut Lapin kirjastostrategian ja osaamiskartoituksen perusteella, sekä päivittänyt ajankohtais- ja tietoteknistä osaamistaan, kuljettajadirektiiviä sekä ensiapuvalmiuksia. Koulutuspäivä on yhteensä 42. Lapin kirjaston viikkopalaverit ja kuukausitapaamiset verkon kautta ovat osa henkilökunnan ajankohtaiskoulutusta.

Talousarvion toteutuminen

Palvelut on tuotettu vuorovaikutuksessa asiakkaiden, kunnan toimijoiden, Lapin kirjaston ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tehokkaasti ja taloudellisesti. Talousarvio on toteutunut suunnitellusti.

3.7.4.3 Kulttuuri

Toiminta-ajatus

Kulttuuritoiminnan keskeinen toiminta-ajatus on taata monipuolinen kulttuuritarjonta kaikenikäisille kuntalaisille yleisen hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisäämiseksi. Kulttuuritoiminta pyrkii innovatiivisesti tukemaan inarilaisia kulttuurialan harrastajia ja ammattilaisia, tarjoaa täydentäviä kulttuuripalveluita ostopalveluina sekä toimii eri kulttuurimuotojen kehittämishankkeissa.

Kulttuuritoimi toimii aktiivisesti yhteistyössä eri kulttuuritoimijoiden kanssa, pyytäen tarvittaessa yhteistyöhön kolmannen sektorin toimijoita. Yhteistyö ulottuu kotimaisten kulttuurillisten kiertue-esitysten saattamisesta inarilaisille kansainväliseen ystävyyskuntatoimintaan Kuolan piiriin saakka. Toiminnan motivaattorina toimii ”kulttuuri kuuluu kaikille” –lause.

Tehtävät

Kulttuuritoimen tehtävänä on tuottaa tai tukea helposti koettavia, mahdollisimman esteettömästi saavutettavia kulttuurielämyksiä kaikenikäisille kuntalaisille. Kulttuuritoimi toimii yhteistyössä varhaiskasvatustyön, perusopetuksen ja lukio-opetuksen kanssa taaten erilaisia kulttuurielämyksiä läpi perus- ja lukio-opetuksen. Kulttuuritoimi kannustaa lapsia ja nuoria etsimään kulttuuripalveluista lisäsisältöä ja kokemuksia arkeen. Aikuisväestölle, ikäihmisille ja erityisryhmille tuodaan helposti koettavia kulttuuritapahtumia arjen iloksi.

Inarin kulttuuritoimi vastaa kulttuurillisen perustoiminnan ohella kunnallisen elokuvateatteri Aslakin toiminnasta ja Inariviikot-tapahtumakokonaisuuden muodostamisesta sekä markkinoinnista. Kulttuuritoimi avustaa kulttuurialan toimijoita ja eri kulttuuritapahtumien järjestäjiä resurssien mukaan. Kulttuuritoimelta voi hakea kohde- ja toiminta-avustusta paikallisten kulttuuritapahtumien järjestämiseen. Vuosittain palkitaan myös ansioitunut paikallinen kulttuuria edistänyt henkilö tai yhteisö Inarilaisteko -stipendillä.

Palvelusuunnitelma

Inarin kulttuuritoimi huolehtii vuosittaisista kulttuuritapahtumista, kuten veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän juhlallisuuksista ja Inariviikoista. Kulttuuripalveluita pyritään tarjoamaan läpi vuoden eri-ikäisille kohderyhmille sen mukaan, mitä kulttuuripalveluita on saatavilla. Kaikenlaisia kulttuurin lajeja pyritään tarjoamaan; konsertteja, teatteria, tanssikursseja, kuvataidetta ja eri kulttuurinlajeja soveltavia tapahtumia innovatiivisuutta unohtamatta. Kulttuuritoimi pyrkii mahdollisuuksien mukaan huomioimaan toiminnassa juhluvuodet ja teematapahtumat. Kunnallisen elokuvateatteritoiminnan myötä voidaan tarjota mediakasvatuksellisia kokemuksia koulukinoesitysten ja eläkeläisesitysten muodossa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kulttuuripalvelut parantavat ihmisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia. Monipuolisten kulttuuripalveluiden avulla voidaan lisätä yhteisöllisyyden tuntua.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisääminen kulttuuripalveluiden avulla.	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kulttuuripalvelut kuuluvat kaikille –periaatteella toteutettavia kulttuurielämyksiä. Monipuoliset kulttuuripalvelut. Eri ikäryhmille vuosittain vaihtuvat tapahtumat sekä kulttuuritoimen vuosittain järjestettävät tapahtumat. Kulttuuriavustusten myöntäminen niitä hakeville kulttuurialan henkilöille ja yhdistyksille. Kunnallisen elokuvateatteritoiminnan ylläpitäminen saavutella tasolla.	Vuosittain järjestettävien kulttuuritapahtumien lukumäärä ja niihin osallistuneiden henkilöiden määrä. Kulttuuritoimelta jaettavien kulttuuriavustusten määrä. Elokuvateatteritulojen seuranta.	Kulttuuritoimen tapahtumia järjestettiin 39 kpl ja tapahtumiin osallistui vuoden aikana 3550 henkilöä. Kulttuuritoimi jakoi avustuksia 10 000 €:n edestä ja myönsi 1000 € Inarilaistekopalkintoon. Elokuvateatterissa kävi 6247 katsojaa ja elokuvalipputuottoja kertyi 47 324 € ja elokuvateatterin oheismyyntituottoja eli popcorn-limsa-karkkimyyntiä 9830 €.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kulttuuritapahtumien tuotot vuosittain n. 8 000 €.		.

	Elokuvateatteri Aslakin tuotto riippuvainen vuosittain vaihtuvasta elokuvaohjelmistosta. Vuosituotto lipunmyynnistä n. 40 000 €.	Kävijämäärät ja lippu- lot.	Kulttuuritoimen järjestämien perusta- pahtumien, Inariviikkojen tapahtumien ja elokuvateatterinäytösten kävijämää- rätuotot ylittyivät kaikki arvioon näh- den.
--	--	--------------------------------	---

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP 2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	88	73	51	94	85,4
<i>Toimintamenot</i>	-249	-259	-249	-277	-11,3
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-161	-186	-198	-183	7,6
Tunnusluvut €/asukas	-25	-27	-29	-27	

Tavoitteiden toteutuminen

Kulttuuritoimen tavoitteet toteutuivat erittäin hyvin. Kulttuuritoimi järjesti 39 tapahtumaa, joihin osallistui 3550 henkilöä.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio alittui. Kulttuuritoimen budjetin toteuma jäi 15 000 € alijäämäiseksi. Syinä hyvä elokuvavuosi elokuvateatteri Aslakissa. Loppuvuoden 2019 lipunmyyntituloja ja oheismyyntituloja kerrytti pohjoissaameksi julkaistu Jiknon 2 eli Frozen 2 –animaatio Walt Disney :ltä.

Kulttuuritoimen kautta järjestettiin alkuvuodesta 2019 balettiesitys Saamelaiskulttuurikeskus Sajokseen. Lipunmyyntituotot sovittiin maksettavan venäläiselle balettiryhmälle. Lipunmyyntituotot (n. 11 600 €) näkyvät kulttuuritoimen lipunmyyntituloissa, mutta myös kulttuuripalveluiden ostoissa. Nämä lipunmyyntitulot maksettiin venäläiselle balettiryhmälle.

Inariviikot keräsi tuottoja 8611 € ja 3000 € pääsponsorituottoa yhteistyöstä Inergia Oy:n kanssa. Pääsponsoroituotto ohjattiin lasten muumitapahtuman toteuttamiseen.

3.7.4.4 Liikunta

Toiminta-ajatus

Inarin kunnan liikuntatoimen tehtävänä on tukea ja luoda edellytykset seuratoiminnalle, järjestää kuntalaisille liikunta- ja hyvinvointitapahtumia sekä tukea sellaisten erityisryhmien liikuntaa, joilla on vaikeuksia vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymisen tai sosiaalisen tilanteen vuoksi osallistua yleisesti tarjottuun liikuntaan. Tehtävänä on pääsääntöisesti kuntalaisten hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen luomalla ja ylläpitämällä terveysliikuntaharrastamiseen mahdollistavat puitteet kunnan alueella.

Inarin kunnan liikuntatoimi tuottaa, osallistuu ja tekee yhteistyötä kunnan alueella, sen lähikunnissa sekä kansainvälisesti järjesteltävissä urheilu-, liikunta- ja hyvinvointitapahtumissa.

Tehtävät

Liikuntatoimen keskeinen tehtävä on vastata liikunnan harrastamisen edellytysten luonnista kunnan alueella. Liikuntatoimi järjestää erityisryhmille liikunnan ohjausta ja opastusta sekä koululaisille Liikkuva Koulu-ohjelman mukaista liikuntaa. Liikuntahenkilöstö huolehtii liikuntatilojen kehittämisestä, kunnossapidosta, uimavalvon-
nasta, liikuntatapahtumien järjestämisestä sekä koordinoi liikuntatilojen käyttöä.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tavoitteena on saada kuntalaisia innostettua sekä aktivoitua terveyttä ja hyvinvointia edistävään liikuntaan luomalla puitteet jotka lisäävät toiminnan helppoutta sekä madaltavat kynnystä. Kunnan alueella sijaitsevaa seuratoimintaa tuetaan vuosittain jakamalla avustuksia sekä tarjoamalla urheiluseuroille maksuttomien liikuntapaikkojen käyttöä.

Liikuntahenkilöstö kannustaa kuntalaisia aktiiviseen liikkumiseen, sekä edistämään hyvinvointia ja terveyttä kehittämällä liikuntapaikkoja että pitämällä ne helposti saatavilla.

Vuoden 2018 loppuun mennessä liikuntasihteerin virka lakkautetaan ja perustetaan uusi vapaa-aikasihteerin virka 1.1.2019 alkaen, joka vastaa liikuntatoimen ja nuorisotoimen hallinnosta. Vapaa-aikasihteerin palkkakustannukset jakautuvat 50% liikuntatoimen ja 50% nuorisotoimen kustannuspaikalle.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Elämäntapasairauksien ennaltaehkäisy Hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen sellaisille henkilöille joilla on jokin vamma tai sairaus joka vaikeuttaa henkilön osallistumista yleisesti tarjottuun liikuntaan. Lasten liikunnan lisääminen.	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntalaiset käyttävät kunnan alueella sijaitsevia liikuntapaikkoja vuoden 2018 aikana 40 000 kertaa. Liikuntatoiminnan järjestäminen kunnan alueella toimiville erityisryhmille. Vähän liikkuvien koululaisten aktiivointi	Kävijämäärä tilastot Palautelaput ja muu ryhmien antama palaute. Kouluhenkilökunnan palaute	Kunnan liikuntapaikoille kirjattiin n. 39 000 käyntiä. Luvusta puuttuvat urheilukenttien, hiihtolatujen ja Skeittiparkin käyttö. Kuntosalit ovat olleet erityisryhmien käytettävissä ja kuntoutuksen yhteydessä niistä on sovittu erikseen. Erityisryhmien liikunnanohjaaja piti useita erilaisille ryhmille suunnattuja ohjattuja liikuntoja. VireLavis-tunnit aloitettiin keväällä ja Olohuone-toiminta syksyllä. Nämä molemmat ovat suunnattu erityisesti ikäihmisille. Syksyllä pidettiin SenioriOlympialaiset. Lasten liikuntaharrastuksia tuettiin perustoiminnan lisäksi kesän kerhotoiminnalla, Skeittiparkin rakentamisella urheilukeskukseen sekä Liikennepuistolla.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
	Liikuntapassien ja kertalippujen tuotto n. 40 000€	Myytyjen liikuntapassien ja kertalippujen määrä.	Liikuntapalvelumaksujen tuotto (liikuntapassit ja kertaliput) n. 47 600 €..

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP 2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	86	53	54	57	6,3
<i>Toimintamenot</i>	-627	-644	-626	-615	1,9
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-541	-591	-573	-558	2,6
Tunnusluvut €/asukas	-79	-86	-84	-81	

Tavoitteiden toteutuminen

Liikuntapalveluissa tapahtui muutos maaliskuun alussa, jolloin vapaa-aikasihteeri aloitti uudessa tehtävässä. Liikunta ja nuorisotyö yhdistettiin saman esimiehen vastuulle.

Liikunnan ja nuorisotyön siirtäminen saman esimiehen alle, poisti toimintarajoja sekä lisäsi henkilöstön yhteistoimintaa ja mahdollisti monipuolisemman toiminnan.

Liikuntapalveluiden toiminta säilyi edellisvuoden vastaavalla tasolla. Toimintaa kehitettiin uusien liikuntalajien mukaan otolla ja sitä kautta palvelutarjonnan lisäämisellä. Toiminnasta tiedottamista kehitettiin mm. päivittämällä tietoja palveluista, käyttämällä Viestintäpajan osaamista mainosten laadinnassa ja monipuolistamalla tiedotuskanavia.

Seurojen kanssa tehtävän yhteistyön toimintalinjoja selkeytettiin ja valmisteltiin vuoden 2020 aikana tehtävää avustusuudistusta. Jaettiin seuroilla avustuksia 27 000 €. Palkittiin kolmetoista vuoden 2019 aikana menestynyttä urheilijaa stipendillä. Muistettiin juhluvuotta viettäneitä urheiluseuroja.

Talousarvion toteutuminen

Liikuntapalvelujen osalta suurimmat ylittyneet menoerät olivat palkkakulut sekä ostot. Palkkakuluihin vaikutti erityisesti vapaa-aikasihteerin uusi tehtävä, jonka palkkakulut ovat kokonaisuutena liikunnan kuluissa. Ostojen ylittymisen aiheutti sääsuojahallin jäänhoitokoneen (Zambon) akuston uusinta.

3.7.4.5 Nuoriso

Toiminta-ajatus

Nuorisotyö toimii inarilaisten nuorten hyvinvoinnin puolesta käyttäen menetelminään yhteisöllistä nuorisotoimintaa, yksilöllistä tukea sekä moniammatillista ja -yhteisöllistä työotetta.

Tehtävät

Nuorisotilatoiminta sekä tavoitteelliset toimintaryhmät Inarissa ja Ivalossa, tiedotus- ja yhteistoiminta, tapahtumat ja kansainvälinen toiminta, järjestöjen tuki, etsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja, nuorisopoliittiset tehtävät, nuorisovaltuustotoiminta.

Palvelusuunnitelma

Nuorisotyö edistää nuorten osallisuutta ja hyvinvointia. Toiminta on kasvatuksellista ja päihteetöntä. Kaikessa toiminnassa noudatetaan moniammatillista sekä -yhteisöllistä työotetta. Nuorisotyö on syrjinnästä vapaa alue. Kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan.

Nuorisotyö järjestää ensisijaisesti 10 – 18 -vuotiaalle nuorille avointa nuorisotilatoimintaa ja ylläpitää tavoitteellisia toimintaryhmiä kahdella nuorisotilalla. Tätä täydennetään kaikille avoimilla tapahtumilla.

Nuorisotyö tiedottaa tavoitteellisesti toiminnoistaan sekä nuoriin liittyvistä asioista käyttäen useita menetelmiä. Kohderyhmänä ovat nuorten ohella toiminnassa mukana olevien vanhemmat, työn kannalta keskeiset yhteistyökumppanit ja kuntalaiset ylipäänsä.

Nuorisotyöllä on omassa toimintaympäristössään vahva yhteistyöverkosto ja sen jatkuva kehittäminen on oleellinen osa kaikkea toimintaa.

Nuorisotyö vastaa nuorten työpajan ja etsivän nuorisotyön muodostaman, selkeästi nuoriin kohdistettavan palvelukokonaisuuden (Viestintäpaja) toiminnasta ja kehittämisestä kunnanhallituksen 2017 hyväksymän Viestintäpajan 2017 – 19 kehittämissuunnitelman mukaisesti. Etsivä-työ huomioi jokaisen tukea tarvitsevan nuoren, selvittää osaltaan palvelutarpeet ja ohjaa heidät erilaisten palveluiden asiakkaiksi sekä tukee nuoria muutoinkin. Nuoren sijoittamisessa työpajalle tai muihin toimenpiteisiin otetaan huomioon nuoren tilanne sekä kuullaan häntä.

Nuorisovaltuuston toiminnan tukeminen sekä kehittäminen ja siihen liittyvät koulutustehtävät on merkittävä osa nuorisotyötä. Yhteydenpitoa kunnalliseen päätöksentekoon kehitetään uuden kuntalain määrittelemällä tavalla. Nuorten kuulemista heitä koskevista asioista parannetaan jo asioiden valmisteluvaiheessa.

Nuorisotyö tukee nuorisojärjestöjen sekä nuorten toimintaryhmien työtä taloudellisin avustuksin sekä tarjoamalla niiden käyttöön toimitiloja.

Vuoden 2018 loppuun mennessä nuorisosihteerin virka lakkautetaan ja perustetaan uusi vapaa-aikasihteerin virka 1.1.2019 alkaen, joka vastaa liikuntatoimen ja nuorisotoimen hallinnosta. Vapaa-aikasihteerin palkkakustannukset jakautuvat 50% liikuntatoimen ja 50% nuorisotoimen kustannuspaikalle.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	Nuorisotilatyö Inarissa ja Ivalossa jatkuu	Yhteensä vähintään 230 aukiolokertaa, joissa 5300 kävijäkertaa	Nuorisotiloilla vuoden aikana n.5000 kävijää. Erilaisissa tapahtumissa n. 900 kävijää. Koulunuorisotyössä n. 800 asiakaskäyntiä.
	Viestintäpaja toimii vahvistetun kehittämissuunnitelman edellyttämällä tavalla nuorten matalan kynnyksen palvelupisteenä	Työpajan ja etsivän työn asiakkuuksia yhteensä vähintään 40 nuorta (17 – 25 –vuotiaiden osuus)	Viestintäpajan asiakkuuksia 14, joista yli 28 -vuotiaita 4 asiakasta.
		Asiakaspalvelutehtäviä kuntalaisille ja kunnan sisällä 800 kpl/v	Etsivässä nuorisotyössä tavoitettu 43 asiakasta. Asiakaspalvelutehtäviä kuntalaisille n. 350 kpl ja kunnan sisäisiä n. 100 kpl.

	Nuorisotyöllä on eritasoisia yhteistyöverkostoja paikallisella ja maakunnallisella tasolla Nuorisotyö tiedottaa tehokkaasti toiminnoistaan Nuorisovaltuustotoiminnan tukeminen ja kehittäminen	Aktiiviosallisuus vuositasolla vähintään kuudessa verkostossa Käytetään säännöllisesti sosiaalisen median eri kanavia, LaNuTin Inarin sivuja, Radio Inaria sekä paikallislehteä. Tehdään kausitiedotteet (3 krt/v) ja ylläpidetään yhteyksiä maakunnallisiin tiedotusvälineisiin Edustukset kultakin koululta ja SAKK:sta. Vuositasolla vähintään 8 kokousta ja 4 eri vaikuttamistoimenpidettä.	Nuorisotyö on tehnyt aktiivisesti yhteistyötä muiden alueen toimijoiden kanssa. Toiminnasta ja tapahtumista on tiedotettu nuoria aktiivisesti useiden eri kanavien kautta. Pääasiallinen ja toimivin tiedotuskanava nuorten kanssa on sosiaalisen median eri kanavat. Nuorisovaltuusto toimi toimintasuunnitelma mukaisesti ja osallisuutta kunnan päätöksentekoon ja toimielimiin lisättiin. Loppuvuodesta valittiin uudet edustajan nuorisovaltuustoon kaudelle 2019-2021.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
	Nuorisotyön palvelumaksut 14.000 €	Myytyjen palveluiden sekä perittyjen osallistujamaksujen lukumäärät	Nuorisotyön palvelumaksujen tuotto jää tavoitetta alemmaksi. Viestintäpajan muutto ja toiminnan muuttuminen vaikuttavat tuottoihin. Tapahtumat oman kunnan alueella ovat olleet nuorille ilmaisia.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 201
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	134	153	136	120	-11,9
<i>Toimintamenot</i>	-473	-540	-473	-414	12,6
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-339	-387	-337	-294	13,0
Tunnusluvut €/asukas	-49	-56	-49	-43	

Tavoitteiden toteutuminen

Nuorisopalveluissa tapahtui muutos maaliskuun alussa, jolloin vapaa-aikasihteeri aloitti uudessa tehtävässä. Liikunta ja nuorisotyö yhdistettiin saman esimiehen vastuulle.

Nuorisotyön ja liikunnan siirtäminen saman esimiehen alle, poisti toimintarajoja sekä lisäsi henkilöstön yhteistointia ja mahdollisti monipuolisemman toiminnan.

Nuorisotilojen, Stönö ja Vintti, perusviikkotoimintaa pidettiin aktiivisesti yllä sekä järjestettiin nuorille monipuolisesti erilaisia tapahtumia vapaa-aikatoimen yhteistyönä sekä SelväPeli –yhteistyössä.

Viestintäpajan osalta vuoden aikana oli paljon muutoksia. Viestintäpaja muutti uuteen tilaan elokuussa. Radio Inarin toiminta muuttui nettiradioksi marraskuun alusta. Toimintaan vaikuttivat myös vuoden aikana tapahtuneet useat toiminnanohjaaja vaihdokset.

Vävyntiemessä käytössä olleesta hallista luovuttiin keväällä. Hallissa olivat bänditilat sekä Skeittirokki. Hallista luopuminen vähensi nuorten harrastusmahdollisuuksia, erityisesti talviajalta. Keväällä urheilukeskuksen alueella rakennettiin yhteistyössä nuorten ja nuorten vanhempien kanssa skeittiparkki, joka oli koko kesänajan suosittu ajanviettopaikka.

Nuorisotyötä tekeville yhdistyksille jaettiin toiminta-avustuksia 4 700€.

Talousarvion toteutuminen

Nuorisotyön rahoituksesta iso osa tulee tukina ja avustuksina (viestintäpaja ja etsivä nuorisotyö). Niiden määrä oli ennakoitua pienempi.

Maksutuottoja kertyi ennakoitua vähemmän. Kertymiseen vaikuttivat Viestintäpajan siirtyminen uusiin tiloihin ja syksyllä työnalle otetut, enemmän työtä vaativat asiakastilaukset (videokuvausprojektit), jotka valmistuvat vuoden 2020 aikana.

Nuorisotyön osalta suurin ylittynyt menoerä oli ostot. Ylittyminen johtui Viestintäpajan materiaalin uusimisesta. Kaluston uusiminen oli tarpeellinen ja mahdollisti uusien asiakastöiden (mm. videot) toteuttamisen.

Palkka- ja vuokratulot olivat arvioitua pienempiä. Palkkakuluihin vaikutti erityisesti vapaa-aikasihteerin tehtävä, jonka palkkakulut menivät liikunnan puolelta. Skeittirokkihallista luopuminen vähensi merkittävästi vuokratuluja.

Nuorisotyön talousarviossa oli useita kustannuspaikkoja, minkä toiminta ei ole enää aktiivinen.

3.8 Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus

Tekninen lautakunta tukee ja edistää kunnan strategian toteutumista.

Tekninen lautakunta vastaa viihtyisän, turvallisen ja terveellisen elinympäristön kehittamisestä ja ylläpidosta sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistämisestä.

Tehtävät

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia asemakaavoituksesta, katujen ja yleisten alueiden rakentamisesta ja kunnossapidosta, mittaustoiminnasta, kartoituksesta sekä satamatoiminnasta. Lautakunta toimii rakennusvalvontaviranomaisena maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n mukaisesti.

Palvelusuunnitelma

Teknisen toimen toimintaperiaate on luoda kuntalaisille vaihtoehtoisia malleja asumiseen ja yrittämiseen sekä tarjota monipuolista tonttitarjontaa. Asemakaavoitus ja kunnallistekninen suunnittelu tehdään asukkaiden ja asiakkaiden tarpeisiin ja toiveisiin nojautuen huomioimalla suunnittelun edellyttämä vuorovaikutus osallisten kanssa. Tekninen toimi tuottaa maankäytön suunnittelun omana työnä.

Kunnallistekniikan rakentaminen ja ylläpito hankitaan ostopalveluna. Kaikessa ympäristörakentamisessa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ikääntyvän väestön liikuntamahdollisuuksien kehittäminen.

Ympäristötoissa pyritään työllistämään pitkäaikaistyöttömiä.

Rakennusvalvonta tukee asiakaskeskeisellä neuvonnalla hyvää rakentamiskulttuuria ja edistää rakennushankkeen eteenpäin viemistä ja loppuun saattamista. Rakennusvalvonta huolehtii lainsäädännössä rakentamiselle ja rakennetulle ympäristölle asetettujen tavoitteiden kuten kaavoituksen, hyvän kuntakuvan, turvallisuuden, terveellisyyden ja tarkoituksenmukaisuuden vaatimusten sekä yleisen edun huomioon ottamisesta rakentamisessa ja rakennusten käytössä sekä rakennushanketietojen tuottamisesta rakennus- ja huoneistorekisteriin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kunnan maankäyttöä ohjataan yhteen sovittaen ja tarkoituksenmukaisesti

Kansainvälinen ajattelutapa

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Toimivat palvelut Yritysten ja elinkeinojen edellytysten luominen. Monipuoliset ja viihtyisät elinympäristöt	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelutason säilyttäminen ja parantaminen peruspalveluissa Asemakaavojen laatiminen kunnan kehittymisen mahdollistamiseksi Matkailu- ja ulkoilureitistöjen kehittäminen Satamatoiminnan kehittäminen	Asiakaspalaute Rakentamisen määrä Vapaiden tonttien määrä Kävijämäärät venepaikat tavoite/toteutuneet	Palautteet huomioitu toiminnassa. Laatimisessa otettu huomioon. Reitistöjen ja veneenlaskuiskien turvallisuutta on kehitetty edelleen. Reitistöistä saatu hyvää palautetta. Venepaikkojen lukumäärää on lisätty. Talvisäilytyspaikkoja on lisätty.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Yhteensovittava maankäyttö Laadukas infrastruktuuri Innovatiivisuus	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Asemakaavoituksen sujuvoittaminen Ympäristörakentamisen ja hoidon laadun parantaminen Lupakäytäntöjen sujuvoittaminen Digitaalisten aineistojen avoimien rajapintojen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	Asemakaavan laatimisaajat investointien suunnitelmallisuus Lupien käsittelyajat Avoimien rajapintojen määrä	Kaavoitukseen on lisätty resursseja. Toteutetaan suunnitelmien mukaisesti. Atk-pohjainen lupakäsittelyjärjestelmä sujuvoittaa lupien käsittelyä. 2

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	686	604	588	579	-2
<i>Toimintamenot</i>	-2058	-2258	-2240	-2256	-1
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-1373	-1655	-1652	-1677	-2
Tunnusluvut €/asukas		-239,58	-241	-243	

Tavoitteiden toteutuminen**Keskeiset tavoitteet**Toimivat palvelut:

Nykyinen palvelutaso säilytettiin peruspalveluissa sekä matkailua edistävissä kohteissa kuten ulkoilu- ja virkistyspalveluissa.

Veskonien sataman veneiden talvisäilytysalue otettiin käyttöön syksyllä 2019.

Yhteensovittava maankäyttö:

Yhteensovittavan maankäytön suunnittelun merkitys taloudellisen noususuhdanteen hyödyntämisessä on korostunut.

Laadukas infrastruktuuri:

Kunta osallistui Inarin kirkonkylän liikenneympäristöparantamishankkeen suunnitteluun. Liikenneympäristön parantamishanke oli määrä toteuttaa kesällä 2019, mutta jätetyt tarjoukset ylittivät määräraharahavaruuden ja hanke siirtyi vuodelle 2020.

Inarin kunta oli aktiivinen Nellimintien peruskorjauksessa. Tie valmistui kesällä 2019.

Ympäristöhoitoa jatkettiin työllisyystöinä.

Innovatiivisuus:

Rakennusvalvonnan sähköisen arkiston luominen aloitettiin v. 2017 ja jatkettiin edelleen vuonna 2019. Uusi rakennusvalvontaohjelmisto otettiin käyttöön loppuvuodesta 2018. Vuonna 2019 uusista rakennuslupahakemuksista 65 % jätettiin sähköisesti.

Hallitut investoinnit:

Turvallisuus:

Moottorikelkkareittien ja veneenlaskupaikoille asennettiin ohjetaulut avun tarvitsijoille.

Viihtyisyys:

Sorateitä päällystettiin Ivalossa.

Talousarvion toteutuminen

Menot ylittivät 24.000 € ja tulot alittuivat 9.000 €. Menojen ylittymiseen vaikuttivat tiealueiden lunastuskorvaukset sekä löytöeläntilan rakentaminen. Tulot alittuivat maksu- ja myyntituottojen osalta vuosittaisen vaihtelun osalta.

3.8.1 Tekninen lautakunta/yhdyskuntasuunnittelu

Toiminta-ajatus

Teknisten palveluiden hallinnosta ja kehittämisestä huolehtiminen. Maankäytön suunnittelua toteutetaan asiakaslähtöisesti kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Mittaukseen ja kartoitukseen liittyvät tehtävät sekä niihin liittyvän tiedon tuottaminen.

Tehtävät

Vastuualueen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- maankäytön suunnittelutehtävät
- mittaus- ja kartoitustyöt
- alueiden vuokraus
- rakennuspaikkojen myynti

Palvelusuunnitelma

Maankäytön suunnitelmia laaditaan ennakoiden tehtävät priorisoiden kulloisenkin hetken ja tulevaisuuskuvan mukaisen tarpeen mukaan. Mittaus- ja kartoitustietoihin pyritään avaamaan avoimet rajapinnat mahdollisuuksien mukaan.

Hallintopalveluiden tuottaminen koko teknisen osaston tarpeisiin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kunnan suunnitelmallinen kehittäminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kunta on aktiivinen maankäytön kehittämisessä ja suunnittelussa.	Kaavoitusreservi	Maankäytön suunnitteluun lisättiin yksi määräaikainen työntekijä.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Matkailun ja elinkeinojen hallitun kasvun turvaava asemakaavoitus Yhdyskuntien kasvun edellyttävän maankäytön suunnittelun sujuvoittaminen	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kaunispään, Ivalon ja Inarin asemakaavojen saneeraus ja laajentaminen asiakaslähtöisesti nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä Sähköisten palveluiden kehittäminen	Vuosittain rakennettavat alueet, Työpaikkojen määrän kehitys Väestön määrän kehitys Asemakaava-alueen pinta-ala	Asuntorakentaminen oli vilkasta Ivalossa ja Inarissa. Matkailurakentaminen oli vilkasta kunnan alueella.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Asemakaavapinta-ala	1672 ha	1672 ha	1686 ha	1686 ha	
Vapaat lomarakennustontit	20	20	3	3	
Vapaat asuinrakennustontit	81	76	90	90	
Vapaat teollisuustontit	9	9	4	4	
Vapaat liiketontit	9	9	7	7	
Asemakaavan muutosala	3,6 ha	86,6 ha		29,6 ha	

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	304	315	307	349	13
<i>Toimintamenot</i>	-498	-461	-564	-668	-18
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-194	-146	-257	-318	-24
Tunnusluvut €/asukas			-37,26	-46,1	

Tavoitteiden toteutuminen

Taloudellinen vahva nousukausi siirsi maankäytön suunnittelu resurssit valmistelevaan hankkeita, jotka olivat/ovat välttämättömiä rakennushankkeiden käynnistämiseksi. Tällaisia hankkeita ovat mm. Inarin asemakaavan laajentaminen Juutuajoen pohjoispuolella, Saariselällä vt 4:n länsipuoli (Teollisuus/varastoalue, testausalue, rajavartioston alue sekä Kaunispään etelärinteen asemakaava. Ivalon alueen yleiskaavan muutos mahdollistaa Raja-Joosepin tulliaseman uudistamisen.

Talousarvion toteutuminen

Menot ylittivät 103.000 € ja tulot ylittivät 42.000 €. Tähän kohtaan merkitään lunastuskorvaukset sekä tontti-vuokratulot.

3.8.2 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntarakentaminen

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntarakentaminen tuottaa turvallista ja viihtyisää asumista ja elinkeinotoimintaa tukevaa elinympäristöä.

Tehtävät

Vastuualueen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- katujen rakentaminen ja kunnossapito
- yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito
- satamien rakentaminen ja kunnossapito
- maa- ja metsätilojen hoito
- liikunta- ja ulkoilualueiden rakentaminen ja kunnossapito
- moottorikelkkareittien rakentaminen ja kunnossapito
- hylättyjen ajoneuvojen siirtäminen (laki ajoneuvojen siirtämisestä 828/2008)

Palvelusuunnitelma

Yhdyskuntarakentamisen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- katujen rakentaminen ja kunnossapito
- yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito
- satamien rakentaminen ja kunnossapito
- virkistysreittien rakentaminen ja kunnossapito
- moottorikelkkareittien rakentaminen ja kunnossapito
- venereittien merkitseminen
- pitkäaikaistyöttömien työllistäminen

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Yhdyskuntasuunnittelun vastuualue hoitaa sille kuuluvat tehtävät tehokkaasti, joustavasti ja taloudellisesti	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Viihtyisän ja turvallisen kunnan kehittäminen	Asiakaspalaute	Palautteet huomioitu
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Asumisen ja elinkeinojen toimintaympäristöjen tuottaminen.	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Uusien alueiden rakentaminen Vanhojen alueidensaneeraukset Ulkoilu- ja virkistysalueiden tuottaminen	Vuosittain rakennettavat uudet alueet Vanhojen alueiden saneeraukset	Suunnitelmat toteutuneet

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Kaavateiden pituus	105047 m	105047 m	105,4 km	106,3 km	
Venepaikkojen lukumäärä	303	455	321	456	
Kunnossapidon piirissä olevien virkistysreittien pituus	10100 m	10100 m	10,1 km	10,1 km	
Moottorikelkkareittien pituus	170 km	170 km	170 km	170 km	
Työllistettyjen lukumäärä	20	19	23	23	
Henkilötyövuodet	10	9,5	11,5	11,5	

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
Toimintatulot	88	118	99	75	4,5
Toimintamenot	-1298	-1306	-1487	-1363	8,3
Toimintakate (sitova)	-1210	-1187	-1388	-1288	7,2
Tunnusluvut €/asukas	-178	-173	-195	-187	

Tavoitteiden toteutuminenKatujen rakentamiskohteet:Inarin kirkonkylä

Torialueen rakentaminen

Puustellinrannan satama siirtyi vuodelle 2020

Katuvalot:

- Puustellintie
- Jänkätie
- Kuokkamaantie
- Metsänhoitajanpolku

- Juutuanpolku

Ivalo

- Salmenrannantien rakentaminen
- Uimahallin pysäköintijärjestelyt siirtyivät tuleville vuosille
- Kirkkokujan päällystäminen
- Männiköntien uuden liittymän päällystäminen

Muut rakennuskohteet

Veskonien sataman päällystäminen

Veskonien sataman veneiden talvisäilytysalueen viimeistely

Yksityisteiden kunnossapitoa tuettiin 61.000 eurolla vuonna 2019.

Talousarvion toteutuminen

Menot alittuivat 124.000 € ja tulot alittuivat 24.000 €. Menojen alitus kohdentuu kaavateiden palveluiden ostoihin ja tulojen alitus myyntituloihin.

3.8.3 Tekninen lautakunta/Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus

Lakisääteisten rakennusvalvonnan viranomaispalvelujen tuottaminen kunnan tarpeiden mukaisesti.

Tehtävät

Valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa.

Palvelusuunnitelma

- Auttaa ja neuvoa asiakkaita rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä ja rakennuslupa-asioissa.
- Pyrkiä nopeaan ja oikeudenmukaiseen päätöksentekoon lupa-asioissa, asiakasläheiseen palveluun sekä joustavaan rakennusaikaiseen valvontaan ja ohjaukseen.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelukyky, tehokkuus Innovatiivisuus	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Nopea ja joustava päätöksenteko Paperittomaan lupamenettelyyn siirtyminen	Lupamenettelyn käsitte- ly aika	Lupapiste.fi käyttöön otettu
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö Tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Sujuva lupakäsittely ja rakennus- aikainen valvonta ja ohjaus Oikeudenmukaiset päätökset	Katselmusten saatavuus oikaisuvaatimusten määrä	

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Myönnettyt luvat yhteensä	407	390	430	522	
Valmistuneet kerrosalat	15129 m ²	9000 m ²	9000 m ²	23506 m ²	
Rakennus- ja toimenpide- luvat	405	350	390	243	
Rakennuslupakatselmukset	365	321	368	418	

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	130	239	181	150	-17
<i>Toimintamenot</i>	-177	-205	-189	-217	-14,6
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-47	33	-8	-66	
Tunnusluvut €/asukas 6899			-6,1	-9,6	

Tavoitteiden toteutuminen

Rakennus- ja toimenpidelupia myönnettiin 243 kpl.

Rakennusvalvonnan sähköisen arkiston luominen on käynnistetty vuonna 2017. Vuoden 2018 aikana arkistosta saatiin digitoitua n. 60 %.

Talousarvion toteutuminen

Menot ylittyivät 28.000 € ja tulot alittuivat 31.000 €. Menojen ylitys kohdentuu ICT-palveluihin ja tulojen alitus rakennusvalvonnan maksutuottoihin kausi vaihtelun puitteissa.

3.9.4 Pelastuslaitos**Toiminta-ajatus**

Pelastustoimesta Inarin kunnan alueella vastaa Lapin pelastuslaitos. Kunta maksaa kuntaosuuden, joka on sijoitettu teknisen osaston talousarvioon erillisenä määrärahana.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
Toimintatulot					
<i>Toimintamenot</i>	-718	-720	-734	-741	-1
Toimintakate (sitova)	-718	-720	-734	-741	-1
Tunnusluvut €/asukas 6899		-104	-107	-107	

Tavoitteiden toteutuminen

Lapin Pelastuslaitos vastaa Inarin kunnan pelastustoiminnasta.

Talousarvion toteutuminen

Menot hieman ylittyivät vuoden 2019 kuntaosuuteen nähden.

4. TULOSLASKELMA

4.1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit

Talousarvio ja -suunnitelma on valmisteltu seuraavien veroprosenttien pohjalta:

Tuloveroprosentti v. 2019 on 19,00.

Kiinteistöveroprosentit v. 2019:

1. yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35
2. vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,55
3. muiden kuin vakituisten asuntojen veroprosentti 1,15
4. rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,00
5. yleishyödylliset yhteisöt 0,00
6. voimalaitosrakennuksen veroprosentti on yleinen kiinteistöveroprosentti

Verotuloja arvioidaan ensi vuonna kertyvän kaikkiaan noin 28,6 milj. euroa. Kunnallisveroa (ansio- ja pääomaverotuloa) arvioidaan kertyvän n. 21,5 milj. euroa, mikä on n. 0,3 milj. euroa enemmän kuin Kuntaliiton kuluvan vuoden ennuste tällä hetkellä. Yhteisöveroa arvioidaan saatavan noin 2,7 milj. euroa, mikä on n. 0,2 milj. euroa enemmän kuin kuluvalla vuoden ennuste on nyt. Kiinteistöveroa saataneen lähes saman verran kuin kulvana vuonna eli n. 4,4 milj. euroa. Kunnan verotuloennustepohjana on käytetty Suomen Kuntaliiton veroennustekehikkoa.

Inari						
(1 000 €)						
TILIVUOSI	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Verolaji						
Kunnallisvero	19 750	19 853	21 236	21 545	22 269	23 180
Muutos %	4,8	0,5	7,0	1,5	3,4	4,1
Yhteisövero	2 161	2 578	2 485	2 716	2 796	2 889
Muutos %	-8,5	19,3	-3,6	9,3	3,0	3,3
Kiinteistövero	4 259	4 246	4 355	4 355	4 355	4 355
Muutos %	4,7	-0,3	2,6	0,0	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	26 171	26 677	28 076	28 616	29 420	30 425
Muutos %	3,5	1,9	5,2	1,9	2,8	3,4

Talousarvion toteutuminen

Vuonna 2019 verotuloja kertyi kaikkiaan n. 27,653 milj. euroa. Verotuloja kertyi 3,4 % vähemmän talousarvioon verrattuna ja 1,2 % vähemmän vuoteen 2018 verrattuna. Verotulojen väheneminen kohdistui kunnallisverotuloihin. Kunnallisverotulot kehittyivät tilikauden aikana odotettua heikommin. Uusi, v. 2019 käyttöön otettu ennakonpidätystapa johti siihen, että veroja kertyi ennakoitua vähemmän. Myös valtakunnallisen tulorekisterin käyttöönoton yhteydessä v. 2019 ilmeni ilmoitusongelmia, jotka johtivat verotulovajeeseen.

Verot tilinpäätöksessä				muutos TP 2018/TP 2019		Ero tal.arv.
TILIVUOSI	TP 2018	TA 2019	TP 2019	muutos €	muutos %	
Verolaji						
Kunnallisvero (1000 €)	21 115	21 545	20 440	-675	-3,2	-1,105
<i>Muutos %</i>						-5,1
Yhteisövero (1000 €)	2 487	2 716	2 705	218	8,8	-0,011
<i>Muutos %</i>						-0,4
Kiinteistövero (1000 €)	4 390	4 355	4 508	118	2,7	0,153
<i>Muutos %</i>						3,5
VEROTULO KIRJATTAVA (1000 €)	27 992	28 616	27 653	-339	-1,2	-0,963
<i>Muutos %</i>						-3,4

4.2 Valtionosuudet

Valtionosuuksien arviot perustuvat julkisesti käytettävissä olevien tietojen perusteella tehtyihin ja kuntaan saatuihin laskelmiin. Valtionosuuksia arvioidaan Kuntaliiton (14.9.2018) mukaan kertyvän ensi vuonna kaikkiaan n. 23,1 milj. euroa, mikä on 1,4 % vähemmän kuin kuluvalle vuodelle arvioitu. Suunnitteluvuosien ennusteena käytetään samaa lukua kuin vuonna 2019, koska Kuntaliitto julkaisee vain talousarviovuoden ennusteen.

Kuntaliitto julkaisi ensimmäiset kuntakohtaiset ennakkolliset laskelmat vuodelle 2019 toukokuussa. Lopulliset päätökset vuoden 2019 valtionosuusrahoituksesta saadaan joulukuun lopussa 2018.

Talousarvion toteutuminen

Valtionosuuksia kertyi kertomusvuonna 23,367 milj. euroa eli n. 0,268 milj. euroa arvioitua enemmän ja n. 0,061 milj. vähemmän kuin edellisenä vuonna.

4.3 Poistot

Poistot on laskettu valtuustossa (2018) tarkistettujen periaatteiden mukaisesti. Suunnitelman mukaiset poistot ovat koko suunnittelukaudella keskimäärin n. 1,7 milj. euron tasolla. Vuoden 2019 poistot koko kunnassa ovat n. 1,8 milj. euroa. Alle 10 000 euron hankintoja ei oteta poistopohjaan. Poistojen määrään vaikuttaa ensisijaisesti kunnan investointiohjelman taso.

Talousarvion toteutuminen

Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin peruskunnassa n. 0,746 milj. euroa. Koko kunnan poistot olivat yhteensä n. 2 milj. euroa eli 0,256 milj. euroa enemmän kuin oli arvioitu.

4.4 Koko kunnan tuloslaskelma (ulkoinen)

INARIN KUNTA TUOSLASKELMA	TA2019 alkuper.ta	ta-muut.	TA2019 (alkuper.+muut.)	TP2019 toteutunut	Poikkeama	Tot. %	TP2018 toteutunut
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	4 339 150	0	4 339 150	1 555 067,77	-2 784 082,23	35,8	1 593 510,11
Maksutuotot	2 984 601	0	2 984 601	3 102 006,79	117 405,79	103,9	3 066 914,78
Tuet ja avustukset	2 153 063	0	2 153 063	2 544 395,94	391 332,94	118,2	2 215 273,11
Muut toimintatuotot	5 377 177	0	5 377 177	2 393 526,87	-2 983 650,13	44,5	2 021 272,10
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,00	0,00		3 922,00
Toimintatuotot yhteensä	14 853 991	0	14 853 991	9 594 997,37	-5 258 993,63	64,6	8 900 892,10
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-20 570 339	0	-20 570 339	-20 865 000,29	-294 661,29	101,4	-20 117 587,12
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-4 843 443	0	-4 843 443	-4 766 413,09	77 029,91	98,4	-4 813 845,61
Muut henkilösivukulut	-922 564	0	-922 564	-674 472,94	248 091,06	73,1	-734 673,20
Palvelujen ostot	-26 887 682	-80 000	-26 967 682	-24 453 392,34	2 514 289,66	90,7	-23 649 007,38
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 988 020	0	-3 988 020	-4 332 075,12	-344 055,12	108,6	-4 035 130,91
Avustukset	-2 371 792	0	-2 371 792	-2 312 909,80	58 882,20	97,5	-2 384 857,04
Muut toimintakulut	-5 832 102	-66 000	-5 898 102	-1 727 934,43	4 170 167,57	29,3	-1 711 581,70
Toimintakulut yhteensä	-65 415 942	-146 000	-65 561 942	-59 132 198,01	6 429 743,99	90,2	-57 446 682,96
TOIMINTAKATE	-50 561 951	-146 000	-50 707 951	-49 537 200,64	1 170 750,36	97,7	-48 545 790,86
Verotulot	28 616 000	0	28 616 000	27 652 985,08	-963 014,92	96,6	27 992 183,46
Valtionosuudet	23 098 665	0	23 098 665	23 366 847,00	268 182,00	101,2	23 427 998,00
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	92 760	0	92 760	123 677,73	30 917,73	133,3	121 973,50
Muut rahoitustuotot	843 050	0	843 050	883 963,04	40 913,04	104,9	875 541,01
Korkokulut	-184 149	0	-184 149	-155 227,51	28 921,49	84,3	-258 525,08
Muut rahoituskulut	-4 700	0	-4 700	-7 181,90	-2 481,90	152,8	-16 335,97
VUOSIKATE	1 899 675	-146 000	1 753 675	2 327 862,80	574 187,80	132,7	3 597 044,06
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 799 574	0	-1 799 574	-2 055 451,22	-255 877,22	114,2	-1 967 133,61
TILIKAUDEN TULOS	100 101	-146 000	-45 899	272 411,58	318 310,58		1 629 910,45
Rahastojen vähennys (+)/lisäys (-)	1 159	0	1 159	6 924,17	5 765,17		22 592,43
TILIKAUDEN YLIJ-/ALIJÄÄMÄ	101 260	-146 000	-44 740	279 335,75	324 075,75		1 652 502,88

Tilinpäätös 2019 sarakkeessa on eliminoitu peruskunnan ja liikelaitosten sekä taseyksiköiden väliset keskinäiset tuotot ja kulut, jolloin on saatu **vertailukelpoinen tuloslaskelma edelliseen tilinpäätökseen**. Talousarvio 2019 sarakkeessa tuotot ja kulut ovat eliminoimattomia ja näin ollen eivät ko. taulukossa ole vertailukelpoisia vuoden 2019 toteutumaan nähden. Toimintakatteesta eteenpäin toteutumat ovat myös talousarvion ja tilinpäätöksen kesken vertailukelpoiset.

II Tuloslaskelma
INARIN KUNTA

**TULOSLASKELMA JA SEN
TUNNUSLUVUT**

	v.2019	v.2018
Toimintatuotot	9 594 997,37	8 900 892,10
Toimintakulut	-59 132 198,01	-57 446 682,96
Toimintakate	-49 537 200,64	-48 545 790,86
Verotulot	27 652 985,08	27 992 183,46
Valtionosuudet	23 366 847,00	23 427 998,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	123 677,73	121 973,50
Muut rahoitustuotot	883 963,04	875 541,01
Korkokulut	-155 227,51	-258 525,08
Muut rahoituskulut	-7 181,90	-16 335,97
Vuosikate	2 327 862,80	3 597 044,06
Suunnitelman muk. poistot	-2 055 451,22	-1 967 133,61
Tilikauden tulos	272 411,58	1 629 910,45
Investointivarausten vähennys(+)		
Investointivarausten lisäys (-)		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	6 924,17	22 592,43
Tilikauden ylijäämä	279 335,75	1 652 502,88

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toim.tuotot/-kulut, %	16,2	15,5
Vuosikate/Poistot %	113,3	182,9
Vuosikate, euroa/asukas	337	521
Asukasmäärä (31.12)	6899	6908

Peruskunnan tulolas-
kelma

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MU	TOTEUTUNUT	POIKKEAA	TOT %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 405 524,00	0,00	1 405 524,00	1 470 475,41	-64 951,41	104,6
Maksutuotot	2 954 181,00	0,00	2 954 181,00	3 080 215,67	-126 034,67	104,3
Tuet ja avustukset	2 098 491,00	0,00	2 098 491,00	2 386 868,04	-288 377,04	113,7
Muut toimintatuotot	996 645,00	0,00	996 645,00	1 875 558,33	-878 913,33	188,2
	7 454 841,00	0,00	7 454 841,00	8 813 117,45	-1 358 276,45	118,2
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-19 698 495,00	0,00	-19 698 495,00	-19 991 196,10	292 701,10	101,5
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-4 694 030,00	0,00	-4 694 030,00	-4 621 653,06	-72 376,94	98,5
Muut henkilösivukulut	-887 579,00	0,00	-887 579,00	-644 742,66	-242 836,34	72,6
Palvelujen ostot	-23 936 970,00	0,00	-23 936 970,00	-23 885 860,67	-51 109,33	99,8
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-2 180 912,00	0,00	-2 180 912,00	-2 444 597,78	263 685,78	112,1
Avustukset	-2 350 392,00	0,00	-2 350 392,00	-2 298 909,80	-51 482,20	97,8
Muut toimintakulut	-5 248 596,00	-66 000,00	-5 314 596,00	-5 403 557,70	88 961,70	101,7
	-58 996 974,00	-66 000,00	-59 062 974,00	-59 290 517,77	227 543,77	100,4
TOIMINTAKATE	-51 542 133,00	-66 000,00	-51 608 133,00	-50 477 400,32	-1 130 732,68	97,8
Verotulot	28 616 000,00	0,00	28 616 000,00	27 652 985,08	963 014,92	96,6
Valtionosuudet	23 098 665,00	0,00	23 098 665,00	23 366 847,00	-268 182,00	101,2
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	20 000,00	0,00	20 000,00	60 616,93	-40 616,93	303,1
Muut rahoitustuotot	800 000,00	0,00	800 000,00	833 463,52	-33 463,52	104,2
Korkokulut	-80 000,00	0,00	-80 000,00	-69 891,32	-10 108,68	87,4
Muut rahoituskulut	-4 500,00	0,00	-4 500,00	-1 871,18	-2 628,82	41,6
VUOSIKATE	908 032,00	-66 000,00	842 032,00	1 364 749,71	-522 717,71	162,1
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-569 025,00	0,00	-569 025,00	-746 304,43	177 279,43	131,2
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	339 007,00	-66 000,00	273 007,00	618 445,28	-345 438,28	226,5
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMI	339 007,00	-66 000,00	273 007,00	618 445,28	-345 438,28	226,5

5. INVESTOINTIOSA

YHTEENVETO INVESTOINNEISTA v. 2019

	Talousarvio €	Toteutuminen €	Poikkeama %	Poikkeama €
Peruskunta				
Investointimenot	-1 527 100	-1 516 048	0,7	11 052
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0,0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	50 000	312 448	524,9	262 448
Kalatalouden kehittämisrahasto				
Investointimenot	-80 000	-85 948	-7,4	-5 948
Rahoitusosuudet investointeihin	0	48 986	0,0	48 986
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	0	0,0	0
Ruokapalvelu liikelaitos				
Investointimenot	-35 000	-34 038	2,7	962
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0,0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	0	0,0	0
Tilapalvelu liikelaitos				
Investointimenot	-3 565 000	-2 999 917	15,9	565 083
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0,0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	15 398	100,0	15 398
Elinkeinot & kehitys Nordica				
Investointimenot	0	0	0,0	0
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0,0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	0	0,0	0
Saariselän kehittämisrahasto				
Investointimenot	0	0	0,0	0
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0,0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	276 000	0	-100,0	-276 000
Koko kunta yhteensä				
Investointimenot	-5 207 100	-4 635 951	11,0	571 149
Rahoitusosuudet investointeihin	0	48 986	0,0	48 986
Pysyvien vastaavien luovutustulot	326 000	327 845	0,6	1 845

INVESTOINNIT 2019

(1 000 €)

Kunnanhallitus

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Maanhankinta ja -luov.					
Menot	-95	-488	-50	-76	- 52
Tulot	421	78	50	312	524
Rahoitusosuudet					
Omaisuu den myynti	421	78	50	312	
Netto	326	-410	0	236	

Hanketavoitteet

Maanhankintaan käytetään maanmyyntitulojen vastaava määrä.

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Maanostot ylitettiin 25 984 eurolla ja maanmyyntitulot ylittyivät 262 448 euroa.

Kunnanhallitus yhteensä	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Menot	-95	-488	-50	-76	-52
Tulot	421	78	50	312	524
Rahoitusosuudet					
Omaisuu denmyynti	421	78	50	312	
Netto	326	-410	0	236	

Sosiaali- ja terveyslautakunta

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Koneet ja kalusto					
Menot	-15	-232	-147	-179	-22
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuu denmyynti					
Netto	-15	-232	-147	-179	-22

Hanketavoitteet :

Vuosi 2019:

1. tk:n vastaanottotilojen kalustaminen 23 000 € (siirtyy v. 2018)
2. toimintakeskuksen kalustaminen 20 000 €
3. vuodeosaston kalusteiden uusiminen 35 000 €
4. kotipalveluauto 26 000 €
5. Männikön kalustaminen 43 000 € (kuntosali ja hoitosängyt)

Hanketavoitteiden toteutuminen:

1. Terveyskeskuksen vastaanottotilojen kalustaminen toteutettiin.
2. Toimintakeskuksen kalustaminen siirrettiin tulevana vuosina tapahtuvan peruskorjauksen yhteyteen. Lautakunta muutti päätöksillään investointimäärärahan käyttötarkoitusta. Rahat käytettiin liukuasteiden ja kävelysauvojen hankintaan sekä suun terveydenhuollon hankintoihin ja vainajanosturin hankintaan.
3. Vuodeosaston kalustohankinnat toteutettiin.
4. Kotipalveluauto hankittiin.
5. Männikön kalustaminen toteutettiin.

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Suun ja terv.huolto					
Menot	-43	-29	-10	-10	0
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksienmyynti					
Netto	-43	-29	-10	-10	0

Hanketavoitteet:

Vuosi 2019

1. Porahuoltokoneet 10 000 €

Hanketavoitteiden toteutuminen

1. Porahuoltokone hankittiin.

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Lääkäritoiminta					
Menot		-30	-40		
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksienmyynti					
Netto	0	-30	-40		

Hanketavoitteet:

Vuosi 2019:

1. rasisergometrialaitteiston uusiminen 40 000 €

Hanketavoitteiden toteutuminen:

1. Rasisergonomialaitteisto hankittiin.

Lautakunta muutti päätöksellään hankinnasta säästyneen määrärahan käyttötarkoitusta ja se ohjattiin Männikön palvelukodin kuntosalilaitteiden hankintaan.

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Sosiaalipalvelujen KanTa-integraatio					
Menot			-45	-44	2
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	0	0	-45	-44	2

Hanketavoitteet:

Vuosi 2019:

1. Lakisääteinen KanTa-integraatio sosiaalipalvelujen osalta, vanhojen aineistojen arkistointi

Hanketavoitteiden toteutuminen:

1. Kanta-integraation toteuttamiseen oli varattu 45 000 euroa ja se käytettiin vuonna 2019.

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Sos. ja terv.ltk yhteensä					
Menot	-58	-261	-242	-233	4
Tulot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	-58	-261	-242	-233	4

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Kirjasto					
Menot	-97		-50	-50	0
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuu-denmyynti					
Netto	-97	0	-50	-50	0

Hanketavoitteet:

Inarin kirjaston toiminnallisen muutoksen edellyttämät korjaustyöt, kalusto ja hankinnat: hyllyt, työtiski, sähkötyöt, lukutila, medianurkkaus.

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Hanke toteutui.

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Uusien tilojen kalustaminen					
Menot			-130	-130	0
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuu-denmyynti					
Netto	0	0	-130	-130	0

Hanketavoitteet:

Tilapalvelun suunnitelmissa olevat hankkeet: Ivalon ala-asteen koulun ja varhaiskasvatuksen väistötilat, Saariselän päiväkotit ja Näätämön ryhmäperhepäiväkotit. Sivistystoimi kalustaa kyseiset kohteet.

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Hanke toteutui.

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Liikunta					
Menot	-37				
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuu-denmyynti					
Netto	-37	0	0	0	0

Siv. ltk yhteensä	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Menot	-134	0	-180	-180	0
Tulot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksienmyynti					
Netto	-134	0	-180	-180	0

Tekninen lautakunta

Tiet yms. kiinteät rak.	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Menot	-425	-564	-1 055	-1 002	3
Tulot	0	49	0		
Rahoitusosuudet		49			
Omaisuuksienmyynti					
Netto	-425	-515	-1 055	-1 002	3

Hanketavoitteet:

	2019	2020	2021
Salmenrannan tie ja uimahallin pysäköintijärjestelyt	191200 €		
Tapahtumatorin sähköt	25000 €		
Mutamahan alueen katujen kunnostus ym.		300000 €	
Sudentien kunnostus ym.			300000 €
Päällystysohjelma	383500 €		
Kirkonkylän torialue	400000 €		
Huuhkajan tulvapadon korottaminen 52200 € (50% valtion osuus)??			

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Salmenrannantien rankentaminen	129499 €
Päällystysohjelma	280978 €
Kirkonkylän torialue	488973 €
Katuvalaistus; Puustellin-, Jänkä-, Kuokkamaantie ja	
Metsähoitajanpolku sekä Juutuanpolku	81194 €
Veskonien sataman talvisäilytyspaikan rakentaminen	19360 €
Törmäsen urheilukentän sähköliittymä	2125 €

Veskonien satama	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
------------------	---------	---------	-------------------	---------	---------------------

Menot	-402	-391			
Tulot	20	272			
Rahoitusosuudet	20	274			
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-382	-117	0	0	0

Rak.tark sähköinen arkist.			TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
	TP 2017	TP 2018			
Menot	-25	-26		-25	
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-25	-26	0	-25	0

Hanketavoitteet:

Arkiston siirto sähköiseen muotoon.

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Kustannuksia vuodelle 2019 vuoden 2018 budjetoituun (55 000) keskeneräiseen investointiin.

Tekninen ltk. yhteensä	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Menot	-851	-982	-1 055	-1 027	3
Tulot	20	323	0	0	0
Rahoitusosuudet	20	323			
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-831	-659	-1 055	-1 027	3

Kalatalouden kehittämisrahasto

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Inarin kalahalli					
Menot	0	-23			
Tulot	20	17			
Rahoitusosuudet	20	17			
Omaisuuudenmyynti					
Netto	20	-6	0	0	0

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Jäähileasemat					

Menot	0	-61			
Tulot	0	56			
Rahoitusosuudet		56			
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	-5	0	0	0

Hanketavoitteet:

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Veskonniemen kalasatama					
Menot	0	-131	-80	-86	-8
Tulot	0	32	0	49	
Rahoitusosuudet		32		49	
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	-99	-80	-37	54

Hanketavoitteet:

Vuodelle 2019 Veskonniemen kalasataman jätevesien imeytyskaivon rakentaminen.

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Hanke toteutui. Nettomenot alittuivat talousarvioon verrattuna, kun ELY –keskukselta saatiin hankkeelle rahoitusta 48 986 euroa.

Kalatalous yhteensä	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Menot	0	-216	-80	-86	-8
Tulot	20	105	0	49	
Rahoitusosuudet	20	105		49	
Omaisuuudenmyynti					
Netto	20	-111	-80	-37	54

Ruokapalvelu liikelaitos

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Koneet ja kalusto					
Menot	-10	-23	-35	-34	3

Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-10	-23	-35	-34	3

Hanketavoitteet:

Vuonna 2019; Ivalon valmistuskeittiön monitoimi - ja dieettiunin sekä jäähdytyskaapin uusiminen. Inarin valmistuskeittiön pakastekaapin uusiminen.

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Hanketavoitteita muutettiin siten, että vuonna 2019; Ivalon valmistuskeittiön monitoimipadan uusiminen ja vihannesleikkurin tai jäähdytyskaapin uusiminen.

Vuonna 2019; Ivalon valmistuskeittiön monitoimipata ja vihannesleikkuri uusittiin.

Ruokapalvelu yhteensä	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Menot	-10	-23	-35	-34	3
Tulot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-10	-23	-35	-34	3

Tilapalvelu liikelaitos

Männikön palvelukoti	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Menot	-2 732	-113	-140	-134	4
Tulot	831				
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-1 901	-113	-140	-134	4

Hanketavoitteet:

Männikön sisäilman jäähdytyksen kustannusarvio 140 000 euroa.

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Hanke toteutui.

Terveyskeskus	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Menot	-42	-292			

Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-42	-292	0	0	0

Hanketavoitteet:

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Kiinteistönhoito-ohjelma					
Menot			-25	-2	92
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	0	-25	-2	92

Hanketavoitteet:

Taloautomaatio-ohjelman ja laitteiden päivitys

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Hanke käynnistettiin, mutta toteutus siirrettiin vuodelle 2020

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Ivalon koulukampus					
Menot			-100	-86	14
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0		-100	-86	14

Hanketavoitteet:

Koulukampuksen suunnitteluun 100 000 euroa.

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Hanke toteutui ja jatkuu vielä vuoden 2020 aikana

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Inarin koulu					
Menot					

Tulot	0			15	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti				15	
Netto	0	0		15	0

Hanketavoitteet:**Hanketavoitteiden toteutuminen:**

Kaukolämpöliittymän myyntitulo Inarin vanha ala-aste.

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Ivalon ala-aste					
Menot		-100			0
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	-100			0

Hanketavoitteet:**Hanketavoitteiden toteutuminen:**

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Kunnantalo					
Menot	-40	-43	-170	-2	99
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-40	-43	-170	-2	99

Hanketavoitteet:

Keittiö-ruokasalin ja kahden kokoushuoneen muutoksiin.

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Hanke siirrettiin vuodelle 2020

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Saariselän päiväkoti					
Menot	0	0	-820	-820	0
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	0	-820	-820	0

Hanketavoitteet:

Saariselän siirtokelpoisen päiväkotirakennuksen toteutus.

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Hanke toteutui.

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Ivalon vuoropäiväkoti					
Menot			-1 290	-1 287	0
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	0	-1 290	-1 287	0

Hanketavoitteet:

Varhaiskasvatuksen ja koulun lisätilat Ivalon ala-asteen pihapiiriin.

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Hanke toteutui.

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Inarin koulun siirtokelpoinen tila					
Menot			-670	-670	0
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					

Netto		0	-670	-670	0
-------	--	---	------	------	---

Hanketavoitteet:

Koulun lisätilat koululle johtavan Saarikoskentien varteen.

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Hanke toteutui.

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Peräsaajontie tsto ja sos.tilat					
Menot	-2	-250			
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksienmyynti					
Netto	-2	-250	0	0	0

Hanketavoitteet:**Hanketavoitteiden toteutuminen:**

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Näätämön päivähoitorakennus					
Menot			-350	0	
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksienmyynti					
Netto	0	0	-350	0	0

Hanketavoitteet:

Siirtokelpoisen päivähoitorakennuksen toteutus Näätämöön.

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Hanke siirrettiin vuodelle 2020.

Tilapalvelu yhteensä	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Menot	-2 964	-671	-3 565	-3 000	16
Tulot	831	0	0	15	0

Rahoitusosuudet		190			
Omaisuuudenmyynti				15	
Netto	-2 133	-481	-3 565	-2 985	16

Saariselän kehittämisrahasto

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Rinnealueen maanluov.					
Menot	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	276	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti			276	0	
Netto	0	0	276	0	0

Hanketavoitteet:

Maanmyyntiodotus 276 000 €.

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Hanke ei toteutunut.

	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Rinnealueen kunnall.tek.					
Menot	-46				
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-46				

Hanketavoitteet:

S-selän kehitt.rah. Yht.	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Menot	-46		0	0	0
Tulot	0		276	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti			276	0	0
Netto	-46		276	0	0

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Investoinnit yhteensä	TP 2017	TP 2018	TA+muutos 2019	TP 2019	Poik- keama %
Menot	-4 158	-2 641	-5 207	-4 636	11
Tulot	1 292	696	326	377	16
Rahoitusosuudet	871	428		49	0
Omaisuuksien myynti	421	268	326	328	1
Netto	-2 866	-1 945	-4 881	-4 259	13

6. RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA

Suunnittelukauden 2019 – 2021 nettoinvestointien määrä keskimäärin on n. 2 milj. euroa koko kunnassa.

Ensi vuonna nettoinvestoinnit ovat 4,4 milj. euroa. Vuonna 2019 on varauduttu pitkäaikaisen lainanottoon kahdella miljoonalla eurolla. Suunnitteluvuosille ei ole suunniteltu lainanottoa. Rahoituslaskelmassa on lisäksi varauduttu antolainaukseen Inergia Oy:lle 1 milj. eurolla. Lyhytaikaista korotonta tilapäislainaa on varauduttu antamaan mahdollisiin kehittämishakkeisiin 0,2 milj. euroa. Kunnanhallitus voi erillispäätöksillä antaa tilapäislainoja mm. kylien EU- tai muihin hankkeisiin.

Suunnitelman mukaisia pitkäaikaisen lainan vähennyksiä on vuositasolla n. 2,0 milj. euroa lukuun ottamatta vuotta 2020, jolloin Saariselän kehittämisrahastolle otettu *bullet* –laina erääntyy maksettavaksi. Tämä nostaa lainanlyhennykset n. 3,6 milj. euroon. Pitkäaikaisen lainan määrä laskee kuluvana vuonna vuoteen 2017 verrattuna. Vuoden 2019 aikana lainamäärä pysyy lähes samana kuluvaan vuoteen nähden, kunnes vuosina 2020 – 2021 jälleen laskee.

Peruskunnan lainojen taso on alempi kuin maassa keskimäärin, mutta konsernivelan määrä on suurempi.

Kunnan kassatulot ovat jälkipainotteisia johtuen kiinteistöveron maksatusaikataulusta (kiinteistöverot kerätään ja maksetaan vasta vuoden lopulla). Tavoitteena on kunnan kassan pitäminen riittävän vahvana. Riittävän hyvä tavoite toteutuu, jos maksuvalmius saadaan pysymään 20 päivässä. Kuluvalle vuodelle kassan riittävyys on arvioitu 40 päivää. V. 2019 kunnan maksuvalmius eli kassan riittävyys on arvioitu 21 päivään. Maksuvalmiuspäivien vähenemiseen vaikuttavat ensi vuoden korkeahkojen investointimenojen lisäksi v. 2017 annettu 1 milj. euron ja vuonna 2019 annettava 1 milj. euron antolainaukset kassasta Inergia Oy:lle. Suunnitteluvuosien kassan riittävyys tunnuslukuna edelleen laskee näiden vaikutuksista ja myös siksi, että uutta pitkäaikaista lainaa ei tässä vaiheessa ole suunniteltu otettavaksi vv. 2020 ja 2021.

Tavoitteiden toteutuminen

Investointimenot toteutuivat n. 0,071 milj. euroa pienempinä, kuin alkuperäisessä talousarviossa oli ja n. 0,571 milj. euroa pienempinä, kuin muutetussa talousarviossa. Rahoitustulot yhteensä toteutuivat n. 0,051 milj. euroa arvioitua suurempina. Nettoinvestoinnit olivat n. 4,259 milj. euroa.

Kunnan kassasta annettiin Inergia Oy:n investointeihin 1 milj. euron laina.

Lainaa otettiin 2 milj. euroa suunnitellusti Tilapalvelu liikelaitoksen investointien rahoitukseen.

Asukaskohtainen lainamäärä nousi tilapäisesti edellisvuoden 1 899 eurosta 1 925 euroon asukasta kohden. Lainojen taso on edelleen alempi kuin maassa keskimäärin. Lainojen määrä asukasta kohden laskee jälleen tulevana vuosina. Kunnan kassan riittävyyteen asetettu tavoite toteutui. Kassan riittävyys heikkeni edellisestä vuodesta 21 päivää, mutta säilyi edelleen riittävän vahvana. Kassan riittävyys kunnassa oli 35 päivää.

RAHOITUSLASKELMA 31.12.2019 KOKO KUNTA	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio (alkuper.+ muutokset)	Toteutunut 31.12.2019	Poikkema	Tot. %	
	TA2019		TA2019			TP2018	
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	1 899 675	-146 000	1 753 675	2 327 862,80	574 187,80	132,7	3 597 044
Satunnaiset erät	0	0	0	0,00	0,00		0
Tulorahoituksen korjauserät			0	-448 978,82	-448 978,82		-39 125
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-4 707 100	-500 000	-5 207 100	-4 635 950,73	571 149,27	89,0	-2 641 041
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	48 986,40	48 986,40	0,0	428 157
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustu	326 000	0	326 000	776 824,22	450 824,22	238,3	307 139
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 481 425	-646 000	-3 127 425	-1 931 256,13	1 196 168,87	61,8	1 652 174
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	-1 200 000	200 000	-1 000 000	-1 226 230,00	-226 230,00		-219 040
Antolainasaamisten vähennykset	385 316	0	385 316	141 334,00	-243 982,00		8 000
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000	0	2 000 000	2 000 000,00	0,00	100,0	1 163 003
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 811 877	0	-1 811 877	-1 838 205,86	-26 328,86	101,5	-1 876 266
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0,00	0,00		0
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutok	0	0	0	400,00	400,00		700
Saamisten muutos	0	-200 000	-200 000	-161 026,94	38 973,06		1 412 444
Korottomien velkojen muutos	0		0	-209 166,56	-209 166,56		-1 197 645
Rahoituksen kassavirta	-626 561	0	-626 561	-1 292 895,36	-666 334,36		-708 804
Rahavarojen muutos	-3 107 986	-646 000	-3 753 986	-3 224 151,49	529 834,51		943 371
Kassavarat 31.12.				6 391 485,09			9 615 637
Kassavarat 1.1.				9 615 636,58			8 672 266
Muutos				-3 224 151,49			943 371

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

(Koko kunnan rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut)

	v.2019	v.2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 327 862,80	3 597 044,06
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-448 978,82	-39 125,06
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 635 950,73	-2 641 040,76
Rahoitusosuudet investointeihin	48 986,40	428 157,02
Pysyvien vast.hyöd.luovutustulot	776 824,22	307 138,94
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 931 256,13	1 652 174,20
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-1 226 230,00	-219 040,00
Antolainasaamisten vähennys	141 334,00	8 000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000,00	1 163 003,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 838 205,86	-1 876 265,72
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	-369 793,50	215 499,02
Rahoituksen rahavirta	-1 292 895,36	-708 803,70
Rahavarojen muutos	-3 224 151,49	943 370,50
Rahavarat 31.12.	6 391 485,09	9 615 636,58
Rahavarat 01.01.	9 615 636,58	8 672 266,08
Rahoituslaskelman tunnusluvut	v.2019	v.2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta,€	2642	2658
Investointien tulorahoitus, %	50,75	162,55
Lainakanta 31.12. Milj. €	12,830	12,733
Lainakanta € / asukas	1860	1843
Laskennallinen lainanhoitokate	1,37	2,04
Lainanhoitokate	1,25	
Kassasta maksut/vuosi Milj. €	66,995	62,454
Kassan riittävyys, pv	35	56
Asukasmäärä	6899	6908

RAHOITUSLASKELMAN JA SEN TUNNUSLUKUJEN ANALYSOINTI 2019

Investointien tulorahoitus

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$.

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta (= investointimenot - rahoitusosuudet) on rahoitettu tulorahoituksella.

Investointien omahankintamenosta rahoitettiin tulorahoituksella 50,75 %. Tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymä omarahoitussuoritus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoudella on positiivinen.

Lainakanta 31.12.

= *Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)*

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla enakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Kunnan lainakanta oli 12,830milj. euroa, 1 860 euroa/asukas.

Lainaa jäljellä 31.12. (pitkäaikainen ulkopuolinen laina)

Lainaa jäljellä 31.12. 13,280milj. euroa, 1 925 euroa/asukas.

Kunta nosti v. 2019 aikana uutta talousarviolainaa 2 milj. euroa Tilapalvelu liikelaitokselle.

Lainanhoitokate

= vuosikate + korkokulut / korkokulut + lainojen lyhennykset. Tunnusluku kertoo

kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2.

Kunnan lainanhoitokyky on tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2. Lainanhoitokatteen tunnusluku oli 1,25.

Tunnusluvun arvo laski viime vuodesta 0,56.

Kassavarat (rahavarat)

= rahoitusomaisuuteen merkityt sijoitukset, rahat ja arvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kassavarat heikkenivät 3,224 milj. euroa edelliseen tilinpäätökseen verrattuna.

Kassasta maksut

= tuloslaskelman vuosikatetta edeltävät ulkoiset kuluerät ja rahoituslaskelmasta investoinnit, antolainojen lisäykset sekä pitkäaikaisten lainojen lyhennykset.

Kassasta maksut olivat 66,995 milj. euroa, kun ne olivat edellisenä vuonna 62,454 milj. euroa.

Kassasta maksut olivat 4 541 milj. euroa suuremmat, kuin edellisenä vuonna.

Kassan riittävyys / pv

= $365 \text{ pv} \times \text{kassavarat} / \text{kassasta maksut}$

Kassan riittävyys tilinpäätöspäivänä oli 35 päivää mukaan lukien Kalatal.rahaston rahavarat.

Kassan riittävyys heikkeni 21 pv. edellisestä tilinpäätöksestä. Kassa säilyi edelleen riittävän vahvana.

Peruskunnan rahoituslaskelma

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUTUNUT	POIKKEAMA	TOT.
RAHOITUSLASKELMA						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	182 273,00	-194 560,00	-12 287,00	2 381 527,55	-2 393 814,55	-19 382,50
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00	0,00	-139 450,59	139 450,59	0,00
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-882 000,00	-813 750,00	-1 695 750,00	-1 730 263,29	34 513,29	102,00
Rah.osuudet invest.menoihin	0,00	0,00	0,00	322 835,50	-322 835,50	0,00
Pysyv.vast.hyödykk.luovutustul	50 000,00	0,00	50 000,00	217 259,34	-167 259,34	434,50
Toiminnan ja invest. rahavirta	-649 727,00	-1 008 310,00	-1 658 037,00	1 051 908,51	-2 709 945,51	-63,40
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	-350 000,00	0,00	-350 000,00	-219 040,00	-130 960,00	62,60
Liikel.peruspääoman muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	350 000,00	0,00	350 000,00	8 000,00	342 000,00	2,30
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik.lainojen lisäys	1 000 000,00	-1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaik.lainojen vähennys	-856 618,00	0,00	-856 618,00	-856 618,00	0,00	100,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	200 000,00	0,00	200 000,00	0,00	200 000,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	0,00	0,00	0,00	700,00	-700,00	0,00
Saamisten muutos	-200 000,00	0,00	-200 000,00	167 004,45	-367 004,45	-83,50
Korottomien velkojen muutos	0,00	0,00	0,00	430 858,36	-430 858,36	0,00
Rahoituksen rahavirta	143 382,00	-1 000 000,00	-856 618,00	-469 095,19	-387 522,81	54,80
RAHAVAROJEN MUUTOS	-506 345,00	-2 008 310,00	-2 514 655,00	582 813,32	-3 097 468,32	-23,20
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	-582 813,32	582 813,32	0,00

TULORAHOITUKSEN RIITTÄVYYS

Vuosi 2019

Tulojen riittävyyttä tarkastellaan toisaalta tuloksen näkökulmasta ja toisaalta rahoituksen näkökulmasta.

Talous on heikkenevä, jos vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos negatiivinen. Useamman tilikauden tarkastelujaksolla tuloslaskelman tulojen tulee kattaa tuloslaskelmaan merkityt menot. Pitkällä aikavälillä tulojen ei tulisi myöskään olla menoja isommat.

Tulorahoituksen riittävyys

(Tuloksen näkökulma)

	v.2019 (1000 €)	v.2018 (1000 €)
Vuosikate	2 328	3 597
Tilikauden tulos	272	1 630

Tuloksen näkökulmasta rahoituksen riittävyydestä voidaan todeta seuraavaa: Vuosikate ja tilikauden tulos heikkenivät edellisestä vuodesta, johtuen muun muassa verotulojen kertymävajeesta. Tilikauden tulos pysyi kuitenkin positiivisena ja näin ollen riittävänä.

Tulorahoituksen riittävyys

(Rahoituksen näkökulma)

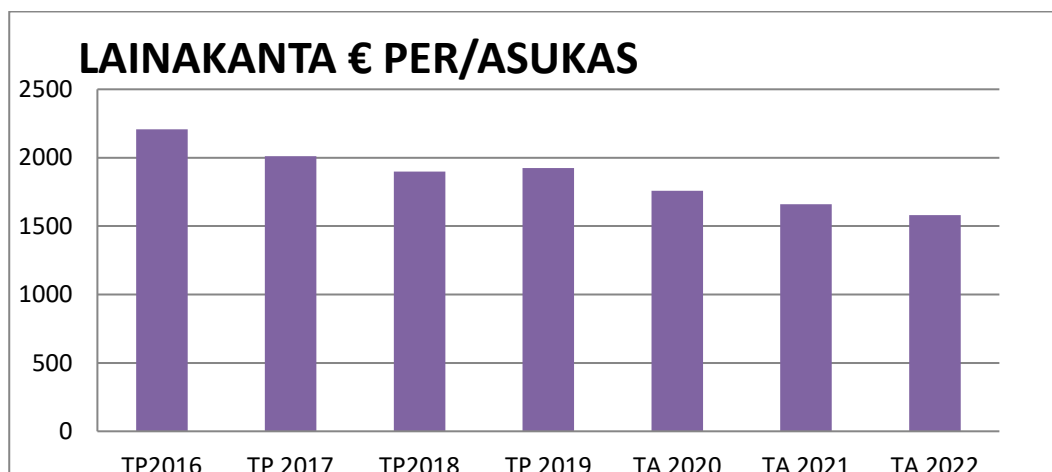
	v.2019 (1 000 €)	v.2018 (1 000 €)
Vuosikate	2 328	3 597
- pitkäaikaisten lainojen lyhennys	-1 838	-1 876
- sumupoistot / = keskimääräinen korvausinvestointitarve	<u>-2 055</u>	<u>-1 967</u>
	-1 565	-246

Talous on tasapainossa, jos vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot. Jos vuosikate kattaa sekä tilikauden poistot että lainojen lyhennykset, on talous vahvistuva.

Rahoituksen näkökulmasta tarkasteltuna voidaan tulojen riittävyydestä pidemmällä aikavälillä todeta seuraavaa:

Vuosikate kattoi tilikauden aikana tehdyt poistot, joten talouden tila jatkuu edelleen tasapainoisena.

Lainat 31.12.2019	PERUSKUNTA	TILAPALVELU	SAARISELÄN KEHITT.RAH.	KOKO KUNTA YHTEENSÄ	Asukkaita per/as	
	€	€	€	€	€/as	
TP 2009	11 020 642	6 410 074		17 430 716		2 540
TP 2010	8 930 341	8 078 747		17 009 088		2 511
TP 2011	8 090 040	7 289 365		15 379 405		2 277
TP 2012	6 749 738	6 561 964		13 311 702		1 979
TP 2013	7 504 437	6 631 754		14 136 191		2 080
TP 2014	6 554 136	6 048 959	1 826 000	14 429 095		2 119
TP 2015	5 603 834	5 316 359	3 323 400	14 243 593		2 096
TP 2016	5 755 442	6 132 885	3 140 800	15 029 127		2 208
TP 2017	4 798 924	6 074 787	2 958 200	13 831 911		2 012
TP 2018	3 942 206	6 400 742	2 775 600	13 118 548		1 899
v. 2019						
*lyhennykset 2019	-781 318	-874 288	-182 600	-1 838 206		
*lainanotto 2019		2 000 000		2 000 000		
31.12.2019	3 160 888	7 526 454	2 593 000	13 280 342	6899	1 925
v. 2020						
*lyhennykset 2020	-705 998	-951 500	-1 862 600	-3 520 098		
*lainanotto 2020		2 500 000		2 500 000		
31.12.2020	2 454 890	9 074 954	730 400	12 260 244	6970	1 759
v. 2021						
*lyhennykset 2021	-705 998	-744 800	-182 600	-1 633 398		
*lainanotto 2021		1 000 000		1 000 000		
31.12.2021	1 748 892	9 330 154	547 800	11 626 846	7000	1 661
v. 2022						
*lyhennykset 2022	-534 398	-796 400	-182 600	-1 513 398		
*lainanotto 2022		1 000 000		1 000 000		
31.12.2022	1 214 494	9 533 754	365 200	11 113 448	7030	1 581

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

	31.12.2019		31.12.2018	
TULOT	€	%	€	%
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	9 594 997,37	15,0	8 900 892,10	14,1
Verotulot	27 652 985,08	43,1	27 992 183,46	44,3
Valtionosuudet	23 366 847,00	36,4	23 427 998,00	37,1
Korkotuotot	123 677,73	0,2	121 973,50	0,2
Muut rahoitustuotot	883 963,04	1,4	875 541,01	1,4
Satunnaiset erät	0,00	0,0	0,00	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-448 978,82	-0,7	-39 125,06	-0,1
Investoinnit				
Rahoitusosuudet invest.menoihin	48 986,40	0,1	428 157,02	0,7
Käyttöomaisuuden myyntitulot	776 824,22	1,2	307 138,94	0,5
Rahoitustoiminta				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000,00	3,1	1 163 003,00	1,8
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,0	0,00	0,0
Antolainasaam. vähennykset	141 334,00	0,2	8 000,00	0,0
Oman pääoman lisäys	0,00	0,0	0,00	0,0
Kokonaistulot yhteensä	64 140 636,02	100,0	63 185 761,97	100,0
MENOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	59 132 198,01	88,3	57 446 682,96	92,0
Korkokulut	155 227,51	0,2	258 525,08	0,4
Muut rahoituskulut	7 181,90	0,0	16 335,97	0,0
Investoinnit				
Investointimenot	4 635 950,73	6,9	2 641 040,76	4,2
Rahoitustoiminta				
Pitkäaik. lainojen väh.	1 838 205,86	2,7	1 876 265,72	3,0
Lyhytaik.lainojen vähennys	0,00	0,0	0,00	0,0
Antolainasaam.lisäykset	1 226 230,00	1,8	219 040,00	0,4
Kokonaismenot yhteensä	66 994 994,01	100	62 457 890,49	100

Tarkistuslaskelma

Kokonaistulojen ja -menojen erotus		
Muut maksuvalmiuden muutokset	369 793,50	215 499,02
Kassavarojen muutos	3 224 151,49	943 370,50
Erotus/Summa	<u>2 854 357,99</u>	<u>727 871,48</u>
Kokonaismenot	66 994 994,01	62 457 890,49
Kokonaistulot	<u>64 140 636,02</u>	<u>63 185 761,97</u>
Erotus	-2 854 357,99	727 871,48

7. TASE

INARIN KUNNAN TASE	31.12.2019
VASTAAVAA	
PYSYVÄT VASTAAVAT	
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	6 317 919,61
Rakennukset	17 500 791,33
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 633 999,89
Koneet ja kalusto	835 741,54
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 117 296,57
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	31 405 748,94
Sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	25 339 585,13
Muut lainasaamiset	6 486 116,71
Muut saamiset	340 194,52
Sijoitukset yhteensä	32 165 896,36
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	63 571 645,30
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	
Valtion toimeksiannot	13 151,41
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	24 620,18
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	37 771,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT	
Saamiset	
Pitkäaikaiset saamiset	
Lainasaamiset	104 350,00
Siirtosaamiset	402 753,94
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	507 103,94
Lyhytaikaiset saamiset	
Myyntisaamiset	1 050 149,63
Lainasaamiset	100 000,00
Muut saamiset	388 753,85
Siirtosaamiset	904 814,84
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 443 718,32
Saamiset yhteensä	2 950 822,26
Rahoitusarvopaperit yhteensä	1 344 056,33
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	5 047 428,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	9 342 307,35
VASTAAVAA YHTEENSÄ	72 951 724,24
VASTATTAVAA	
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	37 122 295,14
Muut omat rahastot	4 306 251,13
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	10 965 700,90
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	279 335,75
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	52 673 582,92
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	
Vapaaehtoiset varaukset	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHTEENSÄ	0,00

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	10 551,41
Lahjoitusrahastojen pääomat	24 620,18
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	35 171,59

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 282 935,28
Lainat julkisyhteisöiltä	660 000,00
Pitkäaikainen yhteensä	9 942 935,28

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 897 407,16
Lainat julkisyhteisöiltä	440 000,00
Ostovelat	2 922 315,18
Muut velat	844 622,14
Siirtovelat	3 195 689,97

Lyhytaikainen yhteensä	10 300 034,45
------------------------	---------------

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	20 242 969,73
------------------------	---------------

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	72 951 724,24
-----------------------------	----------------------

Tasetarkastelu**TASE JA SEN TUNNUSLUVUT**

VASTAAVAA	v.2019	v.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	63 571 645,30	60 216 429,70
Aineelliset hyödykkeet	31 405 748,94	29 202 081,23
Maa- ja vesialueet	6 317 919,61	6 491 265,86
Rakennukset	17 500 791,33	15 551 763,99
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 633 999,89	6 127 589,35
Koneet ja kalusto	835 741,54	684 107,87
Keskeneräiset hankinnat	1 117 296,57	347 354,16
Sijoitukset	32 165 896,36	31 014 348,47
Osakkeet ja osuudet	25 339 585,13	25 339 585,13
Muut lainasaamiset	6 486 116,71	5 401 220,71
Muut saamiset	340 194,52	273 542,63
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	37 771,59	44 342,63
Valtion toimeksiannot	13 151,41	17 835,96
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	24 620,18	26 506,67
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 342 307,35	12 613 306,02
Saamiset	2 950 822,26	2 997 669,44
Pitkäaikaiset saamiset	507 103,94	467 103,94
Lainasaamiset	104 350,00	64 350,00
Siirtosaamiset	402 753,94	402 753,94
Lyhytaikaiset saamiset	2 443 718,32	2 530 565,50
Myyntisaamiset	1 050 149,63	935 191,49
Lainasaamiset	100 000,00	100 000,00
Muut saamiset	388 753,85	504 008,56
Siirtosaamiset	904 814,84	991 365,45
Rahoitusarvopaperit	1 344 056,33	1 256 103,31
Rahat ja pankkisaamiset	5 047 428,76	8 359 533,27
	72 951 724,24	72 874 078,35

VASTATTAVAA	v.2019	v.2018
OMA PÄÄOMA	52 673 582,92	52 401 171,34
Peruspääoma	37 122 295,14	37 122 295,14
Muut omat rahastot/Kalatalousrahastot	4 306 251,13	4 313 175,30
Edellisten tilik. yli-/alijäämä	10 965 700,90	9 313 198,02
Tilikauden yli-/alijäämä	279 335,75	1 652 502,88
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.	0,00	0,00
Vapaaeht.varaukset/Investointivaraukset		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	35 171,59	41 342,63
Valtion toimeksiannot	10 551,41	14 835,96
Lahjoitusrahastojen pääomat	24 620,18	26 506,67
VIERAS PÄÄOMA	20 242 969,73	20 431 564,38
Pitkäaikainen	9 942 935,28	11 490 492,58
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 282 935,28	10 390 492,58
Lainat julkisyhteisöiltä	660 000,00	1 100 000,00
Ostovelat	0,00	0,00
Lyhytaikainen	10 300 034,45	8 941 071,80
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 897 407,16	1 188 055,72
Lainat julkisyhteisöiltä	440 000,00	440 000,00
Ostovelat	2 922 315,18	3 188 634,25
Muut velat	3 195 689,97	788 199,96
Siirtovelat	3 195 689,97	3 336 181,87
	72 951 724,24	72 874 078,35
TASEEN TUNNUSLUVUT	v.2019	v.2018
Omavaraisuusaste-%	72,66	72,3
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	32,66	33,24
Kertynyt yli-/alijäämä milj. €	11,245	10,966
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	1 630	1 587
Lainasaamiset milj.€	6,486	5,401
Lainakanta 31.12. (1000 €)	12830	12733
Lainakanta 31.12. €/asukas	1860	1843
Asukasmäärä	6899	6908

TASEEN JA TUNNUSLUKUJEN ANALYSOINTI

TASEEN JA TUNNUSLUKUJEN ANALYSOINTI

Omavaraisuus-%

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
 Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kykyä selvitä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Hyvä tavoitetaso on keskimäärin 70 % -50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee suurta velkarasitetta.

Kunnan omavaraisuusaste oli 72,66 %, kun se oli edellisenä vuonna 72,30 %.
 Tunnusluku nousi 0,36 % -yksikköä. Omavaraisuusaste ylitti tavoitetason.

Suhteellinen velkaantuneisuus -%

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot} (= \text{toimintatuotot, verotulot ja käyttöomaisuuden valtionosuudet})$.

Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Alle 40 %:n arvo on hyvä.

Kunnan tunnusluku oli 32,66%, kun se oli edellisenä vuonna 33,24 %.
 Tunnusluku laski 0,58 % -yksikköä.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista -%

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$ – Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

Vuokravastuut muodostuvat liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyistä vuokravastuista ja leasing-vastuista.

Kunnan tunnusluku oli peruskunnassa 0,12 %. Edellisenä vuonna se oli 0,18 %.

Peruskunnan tase

Tilinpäätös/saldo

T A S E

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA- JA VESIALUEET

4 520 493,20

RAKENNUKSET

0,00

KIINTEÄT RAKENT. JA LAITT.

3 344 199,93

KONEET JA KALUSTO

790 505,84

KESKENERÄISET HANKINNAT

863 035,73

AINEELLISET HYÖDYKK.YHT.

9 518 234,70

SIJOITUKSET

OSAKKEET JA OSUUDET

25 320 170,13

MUUT LAINASAAMISET

13 587 844,70

SIJOITUKSET YHT.

38 908 014,83

PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.

48 426 249,53

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

VALTION TOIMEKSIANNOT

13 151,41

LAHJ.RAHAST. ERITYISKATT.

24 620,18

TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT.

37 771,59

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

PITKÄAIKAISET SAAMISET

LAINASAAMISET

104 350,00

SIIRTOSAAMISET

0,00

PITKÄAIK.SAAMISET YHT.

104 350,00

LYHYTAIKAISET SAAMISET

MYNTISAAMISET

1 004 389,15

LAINASAAMISET

0,00

MUUT SAAMISET

3 415 286,33

SIIRTOSAAMISET

704 955,76

LYHYTAIK.SAAMISET YHT.

5 124 631,24

SAAMISET YHT.

5 228 981,24

RAHOITUSARVOPAPERIT

RAHOITUSARVOPAPERIT YHT

0,00

RAHAT JA PANKKISAAMISET

RAHAT JA PANKKISAAM.YHT.

3 596 313,00

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.

8 825 294,24

VASTAAVAA YHTEENSÄ

57 289 315,36

VASTATTAVAA	
OMA PÄÄOMA	
PERUSPÄÄOMA	-36 210 568,81
ED.TILIK.YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10 739 913,25
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-618 445,28
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-47 568 927,34
 POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR	
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.	0,00
 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	
VALTION TOIMEKSIANNOT	-10 551,41
LAHJOITUSRAH. PÄÄOMAT	-24 620,18
TOIMEKSIANT.PÄÄOMAT YHT.	-35 171,59
 VIERAS PÄÄOMA	
PITKÄAIKAINEN VIERAS PO	
LAINAT VAK.- JA RAH.LAIT.	-1 940 090,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	-514 800,00
OSTOVELAT	0,00
PITKÄAIK. VIERAS PO. YHT.	-2 454 890,00
LYHYTAIKAINEN	
LAINAT RAH. - JA VAK.LAIT.	-362 798,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	-343 200,00
OSTOVELAT	-2 691 432,50
MUUT VELAT	-797 588,06
SIIRTOVELAT	-3 035 307,87
LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA	-7 230 326,43
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-9 685 216,43
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-57 289 315,36

8. KOKO KUNNAN TUNNUSLUVUT

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	tp2019	tp2018	tp2017	tp2016
Sijoitetun pääoman tuotto, %				
* Ruokapalvelu liikelaitos	-16,16	4,74	13,24	6,35
* Tilapalvelu liikelaitos	-0,02	1,05	0,35	0,23
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %				
* Ruokapalvelu liikelaitos	-16,16	4,74	13,24	6,35
* Tilapalvelu liikelaitos	-0,76	0,94	-0,36	-0,74
Voitto, %				
* Ruokapalvelu liikelaitos	-6,43	2,07	4,85	1,95
* Tilapalvelu liikelaitos	-1,6	2,03	-0,89	-1,91
* Elinkeinot&kehitys Nordica	10,25	2,84	3,94	0,54
Quick ratio				
* Ruokapalvelu liikelaitos	1,73	2,83	2,34	2,37
* Tilapalvelu liikelaitos	0,09	0,96	0,74	1,49
* Elinkeinot&kehitys Nordica	4,43	5,05	5,13	7,1
Current ratio				
* Ruokapalvelu liikelaitos	1,73	2,82	2,33	2,37
* Tilapalvelu liikelaitos	0,09	0,96	0,74	1,49
* Elinkeinot&kehitys Nordica	4,43	5,05	5,13	7,1
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	tp2019	tp2018	tp2017	tp2016
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €				
* Peruskunta	8412	7631	6948	4274
* Ruokapalvelu liikelaitos	64	113	44	-41
* Tilapalvelu liikelaitos	-3118	-481	-1088	797
* Kalatal.kehittämisrahasto	295	299	457	514
* Saariselän kehittämisrahasto	-2411	-4342		
Investointien tulorahoitus, %				
* Peruskunta	90,02	169,21	306,57	198,85
* Kalatal.kehittämisrahasto	198,01	51,88	551,03	73,93
* Ruokapalvelu liikelaitos	-207,58	199,24	872,11	299,2
* Tilapalvelu liikelaitos	24,75	118,61	31,52	147,64
* Saariselän kehittämisrahasto	0,00	0,00	1265,76	85,18
Koko kunta (sisäiset eliminoitu)	50,75	162,55	149,64	169,65
Lainanhoitokate				
* Peruskunta	1,69	2,51	3,27	2,4
* Tilapalvelu liikelaitos	0,86	0,96	0,82	0,97
* Saariselän kehittämisrahasto	0,69	1,48	2,8	1,42
Koko kunta (sisäiset eliminoitu)	1,25	1,81	2,33	1,54
Laskennallinen lainanhoitokate (uusi vuodesta 2019)				
* Peruskunta	3,09			
* Tilapalvelu liikelaitos	0,8			
* Saariselän kehittämisrahasto	0,41			
Koko kunta (sisäiset eliminoitu)	1,37			
Kassan riittävyys, pv				
* Peruskunta	20,87	33,78	30,83	29,97
* Kalatal.kehittämisrahasto	1534,35	1102,49	2258,86	258,95
* Ruokapalvelu liikelaitos	75,73	84,48	90,52	55,05
* Tilapalvelu liikelaitos	0,25	74,25	38,76	150,57
* Elinkeinot&kehitys Nordica	174,07	121,7	97,07	94,33
* Saariselän kehittämisrahasto	788,64	1035,18	901,16	75,63
Koko kunta (sisäiset eliminoitu)	35	56	51	52

TASEEN TUNNUSLUVUT	tp2019	tp2018	tp2017	tp2016
TASEEN TUNNUSLUVUT				
Omavaraisuus, %				
* Peruskunta	83,46	81,96	80,88	78,7
* Kalatal.kehittämisrahasto	99,53	99,01	99,38	98,9
* Ruokapalvelu liikelaitos	47,36	67,00	59,37	61,71
* Tilapalvelu liikelaitos	52,73	55,90	51,55	56,93
* Elinkeinot&kehitys Nordica	78,15	81,06	81,45	86,76
* Saariselän kehittämisrahasto	12,12	5,42	1,94	2,42
Koko kunta (sisäiset eliminoitu)	72,66	72,29	69,84	69,34
Suhteellinen velkaantuneisuus, %				
* Peruskunta	15,69	17,34	18,05	19,71
* Kalatal.kehittämisrahasto	10,29	21,82	10,75	21,2
* Ruokapalvelu liikelaitos	18,48	11,19	14,12	10,06
* Tilapalvelu liikelaitos	199,52	170,59	231,67	189,05
* Elinkeinot&kehitys Nordica	11,14	7,31	5,94	3,96
* Saariselän kehittämisrahasto	2702,71	1425,9	904,93	1576,67
Koko kunta (sisäiset eliminoitu)	32,66	33,24	36,74	36,1
Lainakanta 31.12., 1000 €				
* Peruskunta	2865	3709	4502	5745
* Tilapalvelu liikelaitos	7373	6399	6072	6130
* Saariselän kehittämisrahasto	2593	2776	2958	3141
Koko kunta yhteensä	12830	12733	13832	15029
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista (uusi tunnusluku 2017)				
* Peruskunta	0,12	0,18	0,19	

9. HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ

Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen 272 411,58 euron käsittelystä seuraavaa:

1. Siirretään kalatalousrahastosta säännön mukaisesti vuonna 2019

Rahaston vähennys 2019 (= rahastosta siirto tuloslaskelmaan)	6 924,17
---	----------

2. Kunnanhallitus esittää tilivuoden ylijäämän liittämistä edellisten tilikausien yli/alijäämän tilille

Peruskunta	618 445,28
Ruokapalvelu liikelaitos	-92 501,47
Tilapalvelu liikelaitos	-68 608,17
Elinvoima ltk/ Nordica	102 165,47
Saariselän kehittämisrahasto	<u>-280 165,36</u>
Ylijäämä yhteensä	279 335,75

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä.

Ruokapalvelu liikelaitoksen taseessa ei ole kattamatonta alijäämää.

Tilapalvelu liikelaitoksen taseessa on kattamatonta alijäämää.

Nordican taseessa ei ole kattamatonta alijäämää.

Saariselän kehittämisrahaston taseessa on kattamatonta alijäämää.

- Kunnan ylijäämä taseessa kattaa myös liikelaitosten ja taseyksiköiden kattamattomat alijäämät, joten lakisääteistä velvoitetta tasapainottaa erikseen liikelaitoksen ja taseyksikön taloutta ei ole.

TALOUSARVIOMUUTOKSET 2019**Käyttötalousosa**

Valt. 9.5.2019 § 9	Lisämääräraha sivistyslautakunnalle Inarin koulun väistötiloista aiheutuviin kustannuksiin.	66 000
Valt. 9.5.2019 § 9	Lisämääräraha Tilapalvelu liikelaitokselle Inarin koulun sisäilma- tutkimuksiin ja korjauksiin.	80 000

Investointiosa

Valt. 9.5.2019 § 9	Lisämääräraha Tilapalvelu liikelaitokselle Inarin koulun siirtokelpoisen tilan rakentamiseen	500 000
--------------------	--	---------

Talousarviomuutokset kunnanhallituksen päätöksellä**Käyttötalousosa**

Khall 3.2.2020 § 29	Erikoissairaanhoidon nettomenojen ylityksen kattaminen sosiaali- ja terveyslautakunnan nettomenojen alituksella.	450 000
---------------------	--	---------

10. KONSERNITILINPÄÄTÖS

INARIN KUNTA	v.2019	v.2018	muutos-% ed.v.
KONSERNITULOSLASKELMA			
Toimintatuotot	38 486 065,46	39 086 625,75	-1,5
Toimintakulut	-80 607 556,85	-79 380 525,64	1,5
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	894,87	4 145,01	-78,4
Toimintakate	-42 120 596,52	-40 289 754,88	4,5
Verotulot	27 652 985,08	27 992 183,46	-1,2
Valtionosuudet	23 366 847,00	23 427 998,00	-0,3
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	121 932,52	68 868,25	77,1
Muut rahoitustuotot	121 338,50	116 015,96	4,6
Korkokulut	-567 641,25	-736 135,40	-22,9
Muut rahoituskulut	-14 059,85	-180 647,47	-92,2
Vuosikate	8 560 805,48	10 398 527,92	-17,7
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 759 827,34	-5 562 178,35	
Arvonalentumiset	0,00	0,00	
Satunnaiset erät	0,00	-4 355,81	
Tilikauden tulos	2 800 978,14	4 831 993,76	
Tilinpäätössiirrot	8 365,05	43 665,06	
Tilikauden verot	-529 125,57	-319 933,46	
Laskennalliset verot	-48 800,00	-360 000,00	
Vähemmistöosuudet	-225 035,91	-207 024,09	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 006 381,71	3 988 701,27	
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut %	47,74	49,24	
Vuosikate/Poistot %	149	187	
Vuosikate, euroa/asukas	1 241	1 505	
Asukasluku	6 899	6 908	
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	802 951	1 113 325	
Muut pitkävaikutteiset menot	864 158	946 490	
Ennakkomaksut	1	11 984	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 667 110	2 071 799	
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	10 220 485	10 555 723	
Rakennukset	59 389 956	54 330 457	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	47 302 633	40 412 287	
Koneet ja kalusto	5 193 698	5 127 622	
Muut aineelliset hyödykkeet	214 779	223 563	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 735 713	2 661 102	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	125 057 264	113 310 754	

Sijoitukset	v.2019	v.2018
Osakkuusyhteisöosuudet	27 172	27 586
Muut osakkeet ja osuudet	269 187	254 858
Muut lainasaamiset	240 778	240 778
Muut saamiset	579	579
Sijoitukset yhteensä	537 716	523 801
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	127 262 090	115 906 354
 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	 930 864	 807 273
 VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	357 783	491 197
 Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	1 455 679	1 415 679
Lyhytaikaiset saamiset	7 094 552	8 077 229
 Rahoitusarvopaperit	 1 359 653	 1 265 597
 Rahat ja pankkisaamiset	 9 484 853	 13 764 973
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	19 752 519	25 014 676
VASTAAVAA YHTEENSÄ	147 945 474	141 728 303
	v.2019	v.2018
 VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	37 122 295	37 122 295
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	743 852	743 852
Muut omat rahastot	6 711 579	6 713 317
Edellisten tilikausien ylijäämä	25 679 452	22 282 424
Tilikauden ylijäämä	2 006 382	3 988 701
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	72 263 560	70 850 589
 VÄHEMMISTÖOSUUDET	 1 711 235	 1 633 248
 POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET		
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Yhteensä	0	0
 PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	1 545	2 114
Muut pakolliset varaukset	416 919	414 935
Pakolliset varaukset yhteensä	418 464	417 048
 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	 953 518	 807 915
 Konsernireservi	 190 297	 285 445
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	39 578 952	36 298 589
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	12 967 247	12 665 917
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	6 038 693	5 409 280
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	13 823 507	13 360 273
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	72 408 400	67 734 058
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	 147 945 474	 141 728 303

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	v.2019	v.2018
Omavaraisuusaste, %	48,8	50,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	80,9	74,8
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	27 686	26 271
Kertynyt ylijäämä (alijäämä, €/asukas	4 013	3 803
Konsernin lainat eur/asukas	6 612	6 038
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	45 617	41 708
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	241	241
Velat ja vastuut % käyttötuloista	0,82	0,76
Lainat ja vastuut, 31.12. (uusi tunnusluku 2019)	48 742	
Lainat ja vastuut, €/asukas (uusi tunnusluku 2019)	7 065	
Kunnan asukasmäärä 31.12.	6 899	6908

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta

Vuosikate	8 560 805	10 398 528
Satunnaiset erät	0	-4 356
Tilikauden verot	-529 126	-319 933
Tulorahoituksen korjauserät	-695 656	-170 608

Investointien rahavirta

Investointimenot	-18 277 877	-9 677 703
Rahoitusosuudet investointimenoihin	98 551	466 562
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 112 811	709 457
Toiminnan ja investointien rahavirta	-9 730 492	1 401 947

Rahoituksen rahavirta

Lainakannan muutokset

Antolainojen lisäykset	-1 292 882	-219 040
Antolainojen vähennykset	141 334	8 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 324 357	2 474 487
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 767 912	-3 789 147
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	572 537	232 169
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-134 309	-497 460
Oman pääoman muutokset	28 900	-3 123

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen po ja varojen muutos	22 012	-9 669
Vaihto-omaisuuden muutos	133 415	169 581
Saamisten muutos	942 677	1 096 802
Korottomien velkojen muutos	574 297	-77 653
Rahoituksen rahavirta	5 544 427	-615 054
Rahavarojen muutos	-4 186 065	786 893

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.	10 844 505	15 030 571
Rahavarat 01.01.	15 030 571	14 243 678
	-4 186 065	786 893

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

	-2 477	1 340
Investointien tulorahoitus %	47,09	112,89
Laskennallinen lainanhoitokate (uusi tunnusluku 2019)	1,46	
Lainanhoitokate	2,7	2,5
Kassan riittävyys	40	62

INARIN KUNTA**KONSERNIN OMA PÄÄOMA**

	v.2019	v.2018
Peruspääoma		
* Inarin kunta	37 122 295,14	37 122 295,14
* Peruspääoman lisäys/Inarin kunta	0,00	0,00
* Peruspääoman lisäys/Inarin kunta/ Tilapalvelu-liikelaitos	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	37 122 295,14	37 122 295,14

Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat

* Kalotin oppimiskeskus säätiö	743 852,00	743 852,00
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 31.12.	743 852,00	743 852,00

Muut omat rahastot

* Inergia Oy/Konserni	2 431 294,72	2 431 294,72
** väh. Inergia Oy /konserniyhdistöjen liittymismaksuja	-421 245,05	-421 245,05
* Inarin kunta, kalatal.rahastot	4 306 251,12	4 313 175,30
* Inlike Oy/Konserni	249 278,85	241 487,20
* MedInari Oy	21 998,00	21 998,00
* Inarin Kiinteistöt Oy	0,00	0,00
* Saariselän Siula Oy	114 971,57	114 971,57
* Lshp Ky/osuus	6 238,76	7 679,65
* Lapin liitto/osuus	631,72	1 727,82
* Kolpeneen palv.k. Ky/osuus	2 159,57	2 227,45
Muut omat rahastot 31.12.	6 711 579,26	6 713 316,66

	Tilikauden yli-ali- jäämä	Tilikauden yli-ali- jäämä
Inarin kunta	279 335,75	1 652 502,88
* Peruspääoman lisäys/Inarin kunta	0,00	0,00
* Peruspääoman lisäys/Inarin kunta/ Ruokapalvelu-liikelaitos	0,00	0,00
Inergia Oy/ konserni	1 463 054,88	1 775 155,80
Inergia Oy/ osinkotulot edell.tilik.	800 000,00	800 000,00
Kiinteistökehitys Inlike Oy/Konserni	-61 606,67	9 325,86
MedInari Oy	-11 002,90	26 171,45
Saariselkä Oy	-161 825,89	-426 130,42
Saariselän Siula Oy	-123 261,11	-21 826,17
Nuoriso- ja luontomatk. keskus Inari Oy	-121 607,63	-31 123,02
Inarin Paikallisradioyhdistys ry	10 025,49	-5 108,21
Inarin Kiinteistöt Oy, konserni	380 594,35	300 646,54
Kalotin Oppimiskeskussäätiö	-105 987,53	-27 791,36
Pohjois-Lapin alueyht.t.ky/ osuus	-11 625,94	-4 895,18
Lapin Jätehuoltokuntayhtymä/osuus	65 985,43	53 980,06
Lapin liitto/ osuus	10 949,79	-2 878,43
Lshp Ky/ osuus	44 314,57	31 743,99
Kolpeneen Ky/ osuus	-7 191,10	-6 348,22
Tilikauden yli-alijäämä 31.12.	2 006 381,71	3 988 701,25
Edellisten tilikausien yli-alijäämä 31.12.	25 679 451,56	22 282 423,69
Oma pääoma yhteensä 31.12.	72 263 559,67	70 850 588,74

Konsernitaseen liitetiedot	v.2019	v.2018
Keskinäiset ostot ja myynnit		
Toimintatuotot	-5 284 154	-5 170 965
Toimintakulut	5 284 154	5 170 965
Keskinäiset saatavat ja velat (eliminoitu)		
Muut lainasaamiset	6 245 339	5 160 443
Pitkäaikaiset saamiset	1 077 000	1 169 000
Lyhytaikaiset saamiset	546 854	438 027
Yht.	7 869 192	6 767 470
Pitkäaikaiset velat	7 308 294	7 642 182
Lyhytaikaiset muut velat	1 519 947	77 088
Yht.	8 828 242	7 719 270
Sumupoistojen ja kp-poistojen kertynyt erotus		
Rakennukset	0	0
Yht.	0	0
Toimeksiantojen varat:		
Lapin Liitto	893 093	762 930
Inarin kunta, asuntolainat	13 151	17 836
Inarin kunta, E J Längmanin rahasto	24 620	26 507
Yht.	930 864	807 273
Toimeksiantojen pääomat:		
Lapin Liitto	893 102	762 937
Inarin kunta, asuntolainat	10 551	14 836
Inarin kunta, E J Längmanin rahasto	24 620	26 507
Lshp Ky	24 876	2 949
Kolpene Ky	368	686
Yht.	953 518	807 915
Vähemmistöosuus (konserni)		
Inlike Oy/Kiint. Oy Inarin Kultapiisku	97 779	96 328
Inarin Kiinteistöt Oy/KOy Sevettij. palv. keskus Oy	0	0
Inergia Oy/Tunturiverkko Oy	1 454 552	1 378 825
LSHP Ky	7 028	6 219
Yht.	1 559 359	1 481 372
Pitkäaikainen vieras pääoma:		
5 vuoden kuluttua erääntyvät ulkoiset lainat	18 139 676	14 962 839
Lyhytaikainen vieras pääoma:		
Pa-lainojen lyhenn:(er.seur.tilik.)		
Yht.	6 038 693	5 409 280
Saadut ennakot	151 907	111 210
Ostovelat	5 472 962	5 052 466
Siirtovelat	4 776 023	5 093 026
Muut lyhytaikaiset velat	3 422 615	3 103 571
Yht.	13 823 507	13 360 273
Lyhytaik. vieras pääoma yht.	19 862 201	18 769 553

Muut pitkäaikaiset velat		
Liittymismaksuvelat ulkoiset		
Inergia Oy/konserni	12 230 112	12 075 139
Yht.	12 230 112	12 075 139
Liitt.maksuvelat sisäiset(eliminoitu)		
Inergia Oy/konserni	1 370 788	1 312 739
Yht.	1 370 788	1 312 739
Muut pitkäaikaiset velat		
Inlike Oy	136 916	144 338
Saariselän Siula Oy	98 535	98 535
Inarin Kiinteistöt Oy	44 199	0
Yht.	279 649	1 793 904
Annetut pantit ja vastuusitoumukset		
*Kunnan takaukset yhdistyksille	337 016	348 939
*Kunnan takaukset muille	0	0
Takaukset konsernin ulkopuolisille yht.	337 016	348 939
Kuntien takauskeskus		
* Kunnan osuus takausvastuista 31.12.	41 720 642	39 214 617
* Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
* Kunnan mahd. vastuuta kattava osuus takauskesk.rahastosta 31.12.	27 449	25 194
Muut kiinnitykset/panttikirjat		
*Inergia Oy	1 850 061	2 227 971
*Inarin Kiinteistöt Oy (Inarin Vuokra-asunnot Oy)	1 728 191	4 295 984
*Saariselän Siula Oy	730 000	730 000
Yht.	4 308 253	7 253 956
Vuokravastuut		
* Inergia Oy	3 425	6 773
* Inarin kunta	651 916	382 704
* Nuoriso- ja luontomatk.k.Inari Oy	6 431	1 986
* Inlike Oy	1 893	2 649
* Inarin Kiinteistöt Oy	10 009	10 077
* MedInari Oy	446	1 339
*Lapin liitto (osuus)	55 067	1 255
*Lapin Jätehuolto Ky (osuus)	852	1 179
*Lapin Sairaanhoidopiirin Ky (osuus)	381 270	394 437
*Kolpeneen palvelukeskus Ky (osuus)	2 102	4 273
Yht.	1 113 413	806 673
Arvonlisäveron palautusvastuu		
* Inlike Oy	5 394	1 718
* Kalotin Oppimiskeskus-säätiö	0	0
* Lapin Sairaanhoidopiirin Ky (osuus)	547 883	418 435
* Inergia Oy	71 003	45 691
* Inarin kunta	3 713 194	2 984 787
* Kunnan toteuttamissa rakentamis- ja peruskorjaushankkeissa on hyödynnetty AVL 33 §:n mukaista alv-palautusta (erillinen liitetieto)		
Yht.	4 337 475	3 450 632

	v. 2019	v.2018
Inergia Oy, konsernireservi	190 297	285 445
Poistoero ja vapaaeht.varaukset		
* Inergia Oy, poistoero (konsernireservi)	0	0
* LSHP Ky/osuus	0	0
* Kolpene Ky/osuus	0	0
* Lapin liitto/osuus	0	0
* Lapin jätehuolto ky/osuus	0	0
* Kiinteistökehitys Inlike Oy	0	0
* Inarin Kiinteistöt Oy(Inarin Vuokra-asunnot Oy)	0	0
* Inarin kunta	0	0
Poistoero ja vapaaeht.var.yht.	0	0
Pakolliset varaukset		
*Kolpene Ky/osuus	1 545	2 114
*LSHP Ky /osuus	416 919	414 935
Pakolliset varaukset yhteensä	418 464	417 048

Inarin kuntakonserni 31.12.2019
Omistukset muissa yhteisöissä

	Omistusosuus	Kuntakonsernin osuus 1000 e					
				Omasta	Vieraasta	Vieraasta	Tilik.
Konserniyhteisöt	Emo	Tytär	Kon- serni	pääomasta	pääomasta ilman liittymismaksuja	pääomasta liittymismaksut	voitosta/ tappiosta
Tytäryhtiöt:	%	%	%				
Inergia Oy	100,00		100,00	25 950	17 556	13 307	1 463
Inarin Kiinteistöt Oy	100,00		100,00	7 768	15 200		381
Kiinteistökehitys InLike Oy	100,00		100,00	5 649	5 516		-62
Saariselkä Oy	100,00		100,00	121	4 214		-162
Nuor.ja luontomatk.k.Inari Oy	100,00		100,00	642	286		-122
Saariselän Siula Oy	99,90		99,90	1 109	1 904		-123
MedInari Oy	76,84		76,84	89	118		-11
Kuntayhtymäosuudet:							
Lapin Sairaanhoidopiirin ky	3,7422		3,7422	1 347	1 392		44
Lapin Jätehuoltokuntayhtymä	16,73		16,73	461	181		63
Kolpeneen Palvelukeskuksen ky	3,9848		3,9848	144	395		-7
Lapin Liitto	3,74		3,74	62	152		11
Pohjois-Lapin alueyhdistyön ky	40,00		40,00	29	5		-12
Yhdistykset ja säätiöt							
Kalotin oppimiskeskussäätiö	100,00		100,00	664	142		-106
Inarin paikallisradioyhdistys ry	100,00		100,00	20	3		10
Tytäryhteisöjen tytäryhtiöt:							
Inergia Oy/Inergia Lämpö Oy		100,00	100,00				
Inergia Oy/Tunturiverkko Oy		73,00	73,00				
Inergia Oy/Inarin Lapin Vesi Oy		92,00	92,00				
Inlike Oy/Kiint.Oy Inarin Kultapiisku		84,30	84,30				
Inarin Kiinteistö Oy:n tytäryhtiöt:							
Inarin Vuokra-asunnot Oy		100,00	100,00				
Kesk.Koy Sevettijärven Palvelukeskus		100,00	100,00				
Asunto Oy Inarin Rajanraito		100,00	100,00				
Asunto Oy Inarin Vuopajanranta		100,00	100,00				
Osakkuusyhteisöt:							
Nordica/Inari-Saariselkä Matkailu Oy		24,50	24,50				
Omistusyhteyssyhteisö:							
Nordica/House of Lapland		8,65	8,65				
Inergia Oy/Ellappi Oy		16,00	16,00				
Muut osakkeet ja osuudet:							
Lapin koulutuskeskus Redu	10 kp1						
Kuntarahotus Oyj	7089kp1						
Kuntien Tiera Oy	6863kp1						
Sarastia Oy	6863kp1						
LapIT Oy	5 kp1						
Koha Suomi Oy	6804 kp1						
Osuus MedInari Oy/osakkeet ja osuudet							
Osuus LSHP Ky:n osakkeista							
Osuus Kolpeneen Palv.k.Ky:n osakkeista							
Osuus Lapin Liiton osakkeista							

11. HENKILÖSTÖ

Henkilöstöohjelman mukainen henkilöstön määrä oli vuoden 2019 talousarviossa 436,26 henkilöä. Vuoden 2019 tilinpäätöksessä toteutuma oli 436,46 eli 3,4 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2018 tilinpäätöksessä. Henkilöstökulut yhteensä olivat n. 0,030 milj. euroa suuremmat talousarvioon verrattuna. Palkat ja palkkiot toteutuivat n. 0,3 milj. euroa suurempina.

HENKILÖSTÖOHJELMA 2019

	Lukumäärä		Lukumäärä	
	TP2018	TA 2019	Toteutunut	Muutos
KUNNANHALLITUS				
kunnanjohtaja	1	1	1	
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ	1	1	1	0
HALLINTO-OSASTO				
Hallinto				
hallintojohtaja	1	1	1	
viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö	1	1	1	
arkistosihteeri	1	1	1	
talouspäällikkö	1	1	1	
toimistosihteeri	4	3	3	
hallintosihteeri		1	1	
atk-päällikkö	1	1	1	
hyvinvointikoordinaattori		0,5	0,5	
harjoittelija (3 kk)				
HALLINTO-OSASTO YHTEENSÄ	9	9,5	9,5	0
RUOKAPALVELU-LIIKELAITOS				
Ivalon valmistuskeittiö				
ruokapalvelujohtaja	1	1	1	
ruokapalvelu esimies	1	1	1	
dieettikeittäjä	1	1	1	
keittäjä	3	3	3	
ravitsemistyöntekijä (keitiöap.)	3	3	3	
ravitsemistyöntekijä (ruoanjakaja)	7,76	7,76	7,76	
Yhteensä	16,76	16,76	16,76	
Inarin valmistuskeittiö				
keittäjä-työnjohtaja	1	1	1	
ravitsemistyöntekijä (keitiöap.)	1	1	1	
ravitsemistyönt./peruspalveluteht. (ruoanjakaja)	0,2	0,2	0,2	
Yhteensä	2,2	2,2	2,2	
RUOKAPALVELU-LIIKELAITOS YHT.	18,96	18,96	18,96	0
ELINKEINOT & KEHITYS NORDICA				
Elinkeinojohtaja	1	1	1	
kehittämiskoordinaattori	1	1	1	
kv. asioiden koordinaattori	1	1	1	
palvelusihteeri	1	1	1	

	Lukumäärä TP 2018	Lukumäärä TA 2019	Toteutunut	Muutos
ELINKEINOT & KEHITYS NORDICA				
YHTEENSÄ	4	4	4	0
SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO				
Hallinto				
sosiaali- ja terveysjohtaja	1	1	1	
hallintosihteeri	1	1	1	
hallinto yhteensä	2	2	2	0
Sosiaalityö				
sosiaalityön johtaja	1	1	1	
sosiaalityöntekijä	6	6	6	
toimistosihteeri	1,8	1,8	1	-0,8
perhetyöntekijä	1	1	1	
päihdetyöntekijä	1	1	1	
sosiaaliohjaaja	1	1	1	
työvalmentaja	1	1	1	
perhetyöntekijä, määräaikainen (1)				
Sosiaalityö yhteensä	12,8	12,8	12	-0,8
Avohoito				
avohoidon johtaja	1	1	1	
toimistosihteeri	2	2	2	
Avosairaanhoito				
vastaava sairaanhoitaja	1	1	1	
terveydenhoitaja	9,5	7,5	7,5	
kansanterveyshoitaja *)		2	2	
terveyskeskusavustaja	3,5	3,5	3,5	
sairaanhoitaja	3	4	4	
puheterapeutti	1	1	1	
perheohjaaja		1	1	
*) nimikemuutos				
Mielenterveys-perheneuvola				
psykologi	2	2	1	-1
HMK 2013, toista psykologin tointa ei täytetä 1.9.2013 lukien toist.				
psykiatrinen sairaanhoitaja	3	3	3	
Tukipalvelut				
bioanalyytikko	2	2	2	
terveyskeskusavustaja	1	1	1	
röntgenhoitaja	1	1	1	

	Lukumäärä		Lukumäärä	
	TP 2018	TA 2019	Toteutunut	Muutos
fysioterapeutti	4	4	4	
tarvikevarastonhoitaja	0,5	0,5	0,5	
välinehuoltaja	1	1	1	
Kotipalvelu				
palveluohjaaja	1	1	1	
sairaanhoitaja		1	1	
kodinhoitaja	9	7	7	
lähihoitaja	13,5	13,5	14,5	1
fysioterapeutti	1	1	1	
hoiva-avustaja	2	2	2	
saamenkielinen kylätyöntekijä	3	3	3	
Avohoito yhteensä	65	66	66	0
Lääkäritoiminta				
johtava lääkäri	1	1	1	
terveyskeskuslääkäri	5	5	5	
terveyskeskusavustaja	0,5	0,5	0,5	
Lääkäritoiminta yhteensä	6,5	6,5	6,5	0
Laitoshoito ja asumispalvelut				
laitoshoidon johtaja	1	1	1	
toimistosihteerä	1	1	1	
Vuodeosasto				
osastonhoitaja	1	1	1	
sairaanhoitaja	12	12	12	
kätilö	5	5	5	
perushoitaja	10,5	10,5	10,5	
terveyskeskusavustaja	1	1	1	
saamenkielinen lähihoitaja	1	1	1	
Ryhmäkoti Hilla ja Puolukka				
vastaava sairaanhoitaja	1	1	1	
perushoitaja	3	3	3	
lähihoitaja	13	13	13	
fysioterapeutti	0,5	0,5	0,5	
hoiva-avustaja	0,5	0,5	0,5	
ravitsemistyöntekijä (perusp.)	1	1	1	
hoitoapulainen	1	1	1	
saamenkielinen lähihoitaja	1	1	1	

	Lukumäärä TP 2018	Lukumäärä TA 2019	Toteutunut	Muutos
Ryhmäkoti Mustikka				
lähihoitaja	6	6	6	
kodinhoitaja	1	1	1	
hoitoapulainen	1	1	1	
saamenkielinen lähihoitaja	1	1	1	
Rymäkoti Kaarnikka				
sairaanhoitaja	1	1	1	
lähihoitaja	6	6	6	
hoitoapulainen	1	1	1	
hoiva-avustaja	0,5	0,5	0,5	
fysioterapeutti	0,5	0,5	0,5	
Kehitysvammaisten ryhmäkoti				
hoitaja	1			
lähihoitaja	8	9	9	
hoitoapulainen	1	1	1	
Toimintakeskus				
kehitysvammahuollon ohjaaja	1	1	1	
ohjaaja	2	2	2	
lähihoitaja	2	2	2	
LAITOSHOITO- JA ASUMISPALVELUT YHTEENSÄ	86,5	86,5	86,5	0
Suun terveydenhuolto				
terveyskeskushammaslääkäri	4	4	4	
suuhygienisti	1	1	1	
hammashoitaja	6	6	6	
Suun terveydenhuolto yhteensä	11	11	11	
Ympäristövalvonta				
Inari ja Utsjoki v. 2008 -isäntäkuntana Inari				
kunnaneläinlääkäri	3	3	3	
ympäristötarkastaja	1	1	0,5	-0,5
terveydensuojelutarkastaja	2	2	2	
* toinen terveydensuojelutarkastaja määrätty ympäristöyksikön johtajaksi				
Maaseututoimi				
maataloussihteeri	1	1	1	

	Lukumäärä TP 2018	Lukumäärä TA 2019	Toteutunut muutos	
*) ympäristöyksikön johtajan tehtävät hoitaa lautakunnan määräämä viranhaltija				
Ympäristövalv. ja maaseututoimi yhteensä	7	7	6,5	-0,5
SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO YHTEENSÄ	190,8	191,8	190,5	-1,3
Tilapäiset määräaikaiset				
saamenkieliset kylätyöntekijät	3			
saamenkieliset lähihoitajat	3			
palveluohjaaja	1			
eläinlääkäri	0,25	0,25	0,25	
lastensuojelun perhetyöntekijä			1	
SIVISTYSOSASTO				
Hallinto				
sivistysjohtaja	1	1	1	
hallintosihteeri	1	1	1	
toimistosihteeri	1,5	1,5	1,5	
sosiaalityöntekijä	1	1	1	
psykologi		1	1	
Yhteensä	4,5	5,5	5,5	0
Perusopetus				
rehtori	2	2	2	
toimistosihteeri	2	2	2	
opettajaviranhaltija	70	68	69	
joista inarinsaamenkielisessä ja inarinsaamenkielen opetuksessa	4	5	4	
joista koltansaamenkielisessä ja koltansaamenkielen opetuksessa	1	1	1	
joista pohjoissaamenkielisessä ja pohjoissaamenkielen opetuksessa	9	10	9	
tuntiopettaja (päätoiminen)	4	1	1	
joista inarinsaamenkielisessä ja inarinsaamenkielen opetuksessa				
joista pohjoissaamenkielisessä ja pohjoissaamenkielen opetuksessa	1	1	1	
koulunkäynninohjaaja	16	13,5	14	
Yhteensä	94	86,5	88	1,5
Tilapäinen määräaikainen henkilöstö*)				
tuntiopettaja (päätoiminen)		4	7	

	Lukumäärä TP 2018	Lukumäärä TA 2019	Toteutunut	Muutos
joista inarinsaamenkielisessä ja inarinsaamen- kielen opetuksessa		1	2	
koulunkäynninohjaaja		3	5	
*) merkintätavan muutos				
Lukio				
rehtori	1	1	1	
toimistosihteeri	0,5	0,5	0,5	
opettajaviran haltija	8	8	8	
Yhteensä	9,5	9,5	9,5	0
Kansalaisopisto				
rehtori	1	1	1	
toimistosihteeri	-0,5			
opettajaviran haltija	2	2	2	
tuntiopettaja (päätoiminen)	6	6	6	
Yhteensä	9	9	9	0
Kirjasto				
kirjastotoimen johtaja	1	1	1	
informaatikko*)	1	1	-1	
kirjastonhoitaja	1	1	2	
kirjastovirkailija	3	3	3	
kuljettaja-virkailija	1	1	1	
Yhteensä	7	7	7	0
*) informaattikon nimike kirjastonhoitajaksi				
Kulttuuritoiminta				
kulttuurisihteeri	1	1	1	
Yhteensä	1	1	1	0
Liikuntatoimi				
liikuntasihteeri*)	1	-1		
vapaa-aikasihteeri*)		0,5	1	
erityisryhmien liikunnanohjaaja	1	1	1	
uinninvalvoja-uimaopettaja	1	1	1	
liikuntapaikkojen hoitaja	2	2	2	
nuorisosihteeri*)	1	-1		
vapaa-aikasihteeri*)		0,5		
nuoriso-ohjaaja	1	2	2	
viestintäpajanhoitaja-				
työelämävalmentaja	1	1	1	
etsivän nuorisotyön ohjaaja	1	1	1	
Yhteensä	9	9	9	0
*) nimikkeen muutos				

	Lukumäärä TP 2018	Lukumäärä TA 2019	Toteutunut	Muutos
Varhaiskasvatus				
varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	
perhepäivähoidon ohjaaja	1	1	1	
kiertävä erityislastentarhanopett.	1	1	1	
lastenhoitaja, varahoitaja	1	1	1	
toimistosihteeri	1,5	1,5	1,5	
Päiväkodit				
päiväkodinjohtaja	3	3	3	
lastentarhaopettaja	8	8	8	
erityislastentarhanopettaja	1	1	1	
ryhmäavustaja	2	2	2	
lastenhoitaja	18	19	19	
päiväkotiapulainen	2	2	2	
Perhepäivähoito ja ryhmäperhepäiväkodit				
perhepäivähoitaja	20	19	19	
lastenhoitaja	3	4	4	
Päivähoito yhteensä	62,5	63,5	63,5	0
SIVISTYSOSASTO YHTEENSÄ	196,5	191	192,5	1,5
TEKNINEN OSASTO				
Hallinto				
tekninen johtaja	1	1	1	
hallintosihteeri	1	1	1	
toimistosihteeri	2	1	1	
Yhteensä	4	3	3	0
Rakennusvalvonta				
rakennustarkastaja	1	1	1	
tarkastusinsinööri	1	1	1	
lupasihteeri		1	1	
Yhteensä	2	3	3	0
Yhdyskuntasuunnittelu				
kaavoitusinsinööri	0,6	1	1	
mittausinsinööri	1	1	1	
suunnitteluavustaja*)	1	-1	-1	
suunnittelija		1	1	
kaava-suunnittelija	1	1	1	
Yhteensä	3,6	4	4	0

	Lukumäärä		Lukumäärä	
	TP 2018	TA 2019	Toteutunut	Muutos
Yhdyskuntarakentaminen				
maanrakennusmestari	1	1	1	
reittimestari	1	1	1	
varastonhoitaja-työvalmentaja	1	1	1	
kunnossapitotyöntekijä	4	4	4	
työvalmentaja	1	1	1	
Yhteensä	8	8	8	0
*) nimikemuutos				
TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ	17,6	18	18	0
TILAPALVELU-LIIKELAITOS				
kiinteistöpäällikkö	1	1	1	
projekti-insinööri	1	1	1	
Yhteensä	2	2	2	
TILAPALVELU-LIIKELAITOS YHTEENSÄ	2	2	2	0
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	439,86	436,26	436,46	0,2
Muutos henkilöä		-3,6	0,2	0,2
muutos, %		-0,82	0,05	

Henkilöstömäärä

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Vakituiset	392	352	371	380	362	386	391	385
Määräaikaiset	137	132	162	181	169	183	173	176
 Työllistetyt	 18	 25	 33	 13	 23	 12	 18	 20
Yhteensä	547	509	566	574	554	581	582	581

Henkilöstö osastoittain v. 2019

Hallinto-osasto	10 vakinaista ja 2 määräaikaista
Sosiaali- ja terveysosasto	181 vakinaista ja 69 määräaikaista, 4 työllistettyä
Sivistysosasto	158 vakinaista ja 92 määräaikaista, 6 työllistettyä
Tekninen osasto	16 vakinaista ja 4 määräaikaista, 9 työllistettyä
Nordica	4 vakinaista ja 2 määräaikaista
Ruokapalvelu-liikelaitos	15 vakinaista ja 6 määräaikaista
Tilapalvelu-liikelaitos	1 vakinainen ja 1 määräaikainen

Osa-aikainen henkilöstö v. 2019 osastoittain

Hallinto-osasto	0
Sosiaali- ja terveysosasto	21
Sivistysosasto	16
Tekninen osasto	0
Ruokapalvelu-liikelaitos	1
Tilapalvelu-liikelaitos	0
Nordica	0

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma

Sukupuolijakauma, kaikki työntekijät

	2015	2016	2017	2018	2019
Miehet	93	99	99	101	102
Naiset	481	455	455	481	479
Yhteensä	574	554	554	582	581

Vakituisten sukupuolijakauma

	2015	2016	2017	2018	2019
Miehet	52	49	55	60	59
Naiset	328	313	331	331	326
Yhteensä	380	362	386	391	385

Ikäjakauma:

0-19	5
20-29	57
30-39	122
40-49	129
50-59	182
60-68	79
68-	7

Vahinkotilastoja

	v. 2015	v. 2016	v. 2017	v. 2018	v.2019
Työtapaturma	46	39	38	21	22
Liikenne	2	0	0	2	2
Omaisuus	0	1	1	2	0
Ryhmä/Koulutapaturma	16	19	0	7	5
Vapaaehtoinen tapaturmavahingot	0	0	5	0	0
Vastuu	0	0	0	0	0
Yhteensä	64	59	44	32	29

Henkilöstötuloslaskelma 2016-2019

Palkat ja palkkiot

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
	18 301 961	18 329 789	20 142 587	20 884 704
Vakituiset kuukausipalkat	12 030 989	11 681 660	12 518 278	13 488 741
Tunti- ja urakkapalkat	65 521	54 383	65 651	60 220
Tilapäiset palkat	677 513	755 162	831 762	907 398
Sijaiset	2 265 303	2 116 642	2 376 302	2 324 338
Muut määräaikaiset palkat	1 770 573	2 153 351	2 115 941	2 123 098
Yli- ja kertatuntipalkkiot	erill.korvauksi	254 658	252 213	302 661
Erilliskorvaukset	1 459 745	1 551 509	1 686 697	1 770 537
Kokouspalkkiot	61 776	85 562	74 982	117 116
Palkkiot	92 147	10 967	15 537	21 195
Pääläluottamusmieskorvaukset	7 472	7 507	7 080	7 605
Luott.henk.ansionmen.korv.	2 010	8 188	17 407	12 294
Luott.henk.vuosipalkkiot		3 000	3 000	9 000
Ennakonpid.alaiset päivärahat	0	0	0	0
Siviilipalv.m.pvärahat	0	0	0	0
Jaksotetut palkat	124 216	-170 278	394 391	-97 326
Sairausvakuutuskorvaukset	-246 855	-168 597	-205 085	-158 686
Tapaturmakorvaukset	-8 449	-13 925	-11 569	-3 487

Eläkekulut

	4 912 963	4 600 248	4 813 846	4 766 413
Eläkevakuutusmaksut	4 352 964	3 988 736	4 134 505	4 491 641
Eläkekulut	153 227	228 601	264 911	
Vel-maksut	407 242	378 752	362 525	331 862
Jaksotetut eläkekulut	-470	4 159	51 905	-57 090

Muut henkilöstösivukulut

	1 236 466	807 463	709 674	654 769
Kansaneläke- ja sair.vak.maksut	383 084	198 016	168 635	159 766
Työttömyysvakuutusmaksut	716 874	613 655	515 097	426 684
Tapaturmavakuutusmaksut	84 716	62 955	39 086	42 453
Eläkevak.m./taloudellinen tuki	9 156	7 582	13 060	14 673
Jaksotetut sos.vak.maksut	8	4 329	10 001	-13 047
Lomapalkkavelan jaks. Sos.kulut	42 628	-79 074	-11 205	43 944
Muut henkilöstömenojen korj.erät			-25 000	-19 704
Yhteensä	24 451 390	23 737 500	25 666 107	26 305 886

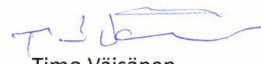
12. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN 2019 ALLEKIRJOITUS

Ivalossa 16. maaliskuuta 2020

Jari Huotari

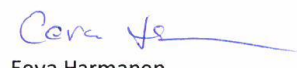
puheenjohtaja

Hannu Alenius

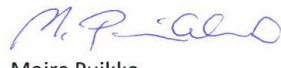

Timo Väisänen

Kari Akujärvi

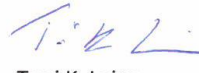

Janne Hannola

Eeva Harmanen

Miia Kärnä

Maire Puikko

Jaana Seipiharju

Toni K. Laine

kunnanjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Ivalossa 29 . 3 . 2020

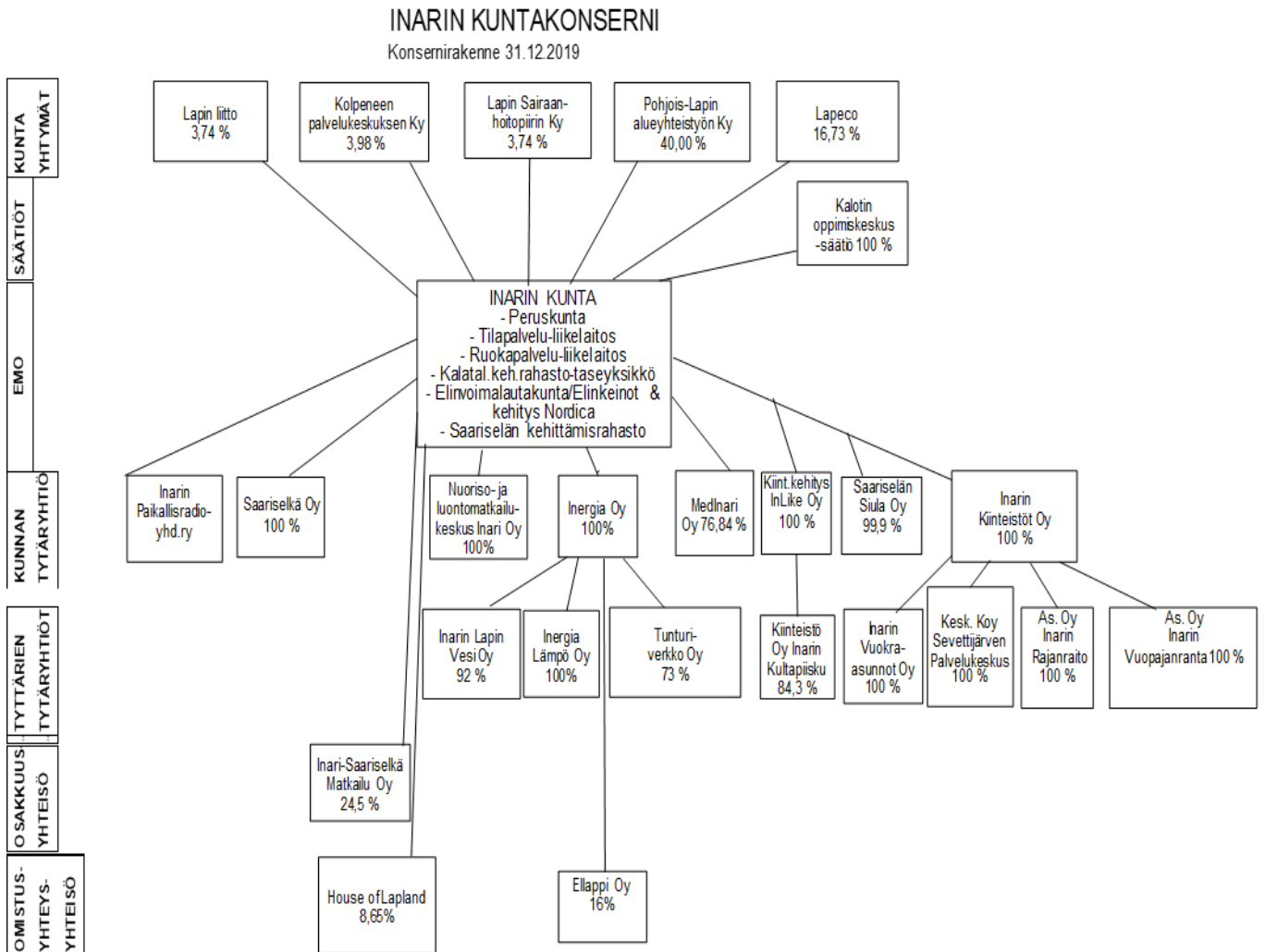
KPMG Oy

Juha Väärälä

JHT, KHT

13. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 Hallinto-organisaatio ja kuntakonsernin rakennekaavio

2 Valtuustossa päätetyt tärkeimmät asiat 2019

- Sosiaali- ja terveysjohtajan valinta
- Rahajärven ranta-asemakaavan muutos
- Asemakaavan muutos: Inarin asemakaava, Menesjärven polku
- Kaunispään asemakaavan laajennus: Varastoalue
- Vuoden 2018 tilinpäätöksen allekirjoittaminen ja esitys tilikauden tuloksenkäsittelystä / tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen, arviointikertomus
- Inarin kunnan elinvoimaohjelma 2019 - 2025
- Ympäristönsuojeluviranomaisen kuntien välinen yhteistyö
- Ivalon alueen yleiskaavan kumoaminen Raja-Joosepin alueella
- MedInari Oy:n osakkeiden myyminen
- Tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2020
- Inarin kuntastrategian päivittäminen
- Talousarvio vuodelle 2020 sekä talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2020 – 2022

3 Kehittämisen- ja yhteistyöhankkeet

KEHITTÄMIS- JA YHTEISTYÖHANKKEET		Talousarvio v. 2019	Toteutunut v. 2019	Poikkeama €
Yritystoiminnan kehittämis- ja yhteistyöhankkeet				
1500	* Elinkeinotoimen hoitaminen	963 000	-963 000	0
Yritystoiminnan kehittämis- ja yhteistyöhankkeet yht.		963 000	-963 000	0
Yleiset kehittämis- ja yhteistyöhankkeet				
1600	* P-L alueyhteistyön ky	7 000	-6 911	89
1700	* Siidan toiminta-avustus	50 000	-50 000	0
1768	* Tieympäristön parantam. In.kk/Ely	230 250	0	230 250
Yleiset kehittämis- ja yhteistyöhankkeet yht.		287 250	-56 911	230 339
Työllisyyden kehittämis- ja yhteistyöhankkeet				
1811	* Ivalon seudun työttömät ry (kh. 21.04.09 § 188)	4 400	-3 152	1 248
1814	* Kolttakulttuurisäätiö	645	-645	0
Työllisyyden kehittämis- ja yhteistyöhankkeet yht.		5 045	-3 797	1 248
Muut kehittämis- ja yhteistyöhankkeet				
1954	* Irroitusmääräraha	47 355	-18 808	28 547
1962	* In ala-aste vuokra/tilapalvelu	0	-26 579	-26 579
1996	* Yleiskaavoitus	42 000	-15 787	26 213
1998	* Inarin historian kirjoittaminen	-600	655	55
1999	* Käyttöomaisuuden myyntituotot	-100 000	448 979	348 979
Muut kehittämis- ja yhteistyöhankkeet yht.		-11 245	388 460	377 215
KEHITTÄMIS- JA YHTEISTYÖHANKKEET YHT.		1 244 050	-635 248	608 802

4 Valtuuston jäsenet ja varajäsenet v. 2019

Valtuuston jäsenet

1. Akujärvi, Kari KOK
2. Alenius, Hannu KESK
3. Avaskari, Anu KOK
4. Hannola, Janne KOK
5. Harmanen, Eeva KOK
6. Huotari, Jari KOK
7. Kangasniemi, Inka KOK, 12.12.2019 asti
8. Katajamaa, Marko, KOK, 12.12.2019 alkaen
9. Kemppainen, Tiitu SDP
10. Kinnunen, Aleksi KESK
11. Kuhmonen, Kalle KESK
12. Kärnä, Miia KESK
13. Näkkäläjärvi, Riitta, VAS, 6.6.2019 alkaen
14. Oikarinen, Eira VAS
15. Pekkala, Aslak KOK
16. Pekkala, Pekka KESK
17. Pietikäinen, Vesa KOK
18. Puikko, Maire VIHR
19. Rautiala, Marke VAS, 6.6.2019 asti
20. Roos, Anna VIHR
21. Sanila, Tanja KOK
22. Sanila, Toini KESK
23. Savela, Ritva SDP
24. Seipiharju, Jaana SDP
25. Seurujärvi, Miina VIHR
26. Tammela, Kari SDP
27. Titola Lauri VAS
28. Tuovila, Anne KOK
29. Väisänen, Timo VAS

Puheenjohtajisto

Puheenjohtaja Anu Avaskari

I varapuheenjohtaja Toini Sanila

II varapuheenjohtaja Kari Tammela

Valtuutettujen varajäsenet

Kansallinen Kokoomus r.p.

Katajamaa, Marko, 12.12.2019 asti

Roinesalo, Pekka

Yliluoma, Satu
 Nivasalo, Meeri
 Warséll, Essi
 Parviainen, Raimo
 Harri, Markku
 Vikeväkorva, Mika
 Kallio, Jorma

Suomen Keskusta r.p.

Palokangas, Reijo
 Haataja, Marko
 Fofonoff, Sergei
 Knuutila, Kari

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.

Pennanen, Tapani
 Blomster, Göran
 Mattus, Erkki
 Mäntykangas, Ensio

Vasemmistoliitto r.p.

Näkkäläjärvi, Riitta, 6.6.2019 asti
 Jääskeläinen, Eija
 Salonen, Velijosi
 Luukkonen, Matti
 Seipiharju, Ari, 6.6.2019 alkaen

Vihreä Liitto r.p.

Niskanen, Juho
 Nieminen, Emilia
 Jentala, Kai

5 Kunnanhallitus ja lautakuntien jäsenet

Kunnanhallitus

Huotari, Jari, puheenjohtaja
 Alenius, Hannu, I varapuheenjohtaja
 Väisänen, Timo, II varapuheenjohtaja
 Tuovila, Anne
 Akujärvi, Kari
 Hannola, Janne
 Puikko, Maire
 Seipiharju, Jaana
 Kärnä, Miia

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kangasniemi, Inka, 12.12.2019 asti
Sanila, Tanja, 12.12.2019 alkaen
Pekkala, Pekka
Salonen Velijosi
Harmanen, Eeva
Katajamaa, Marko
Pennanen, Tapani
Seurujärvi, Miina
Kemppainen, Tiitu
Kinnunen, Aleksi

Sivistyslautakunta

Tuovila, Anne, puheenjohtaja
Seurujärvi, Miina, I varapuheenjohtaja
Titola, Lauri, II varapuheenjohtaja
Sanila, Tanja
Pietikäinen, Vesa
Roinesalo, Pekka
Savela, Ritva
Kinnunen, Aleksi
Sanila, Toini

Henkilökohtaiset varajäsenet

Harmanen, Eeva
Jääskeläinen, Eija
Kangasniemi, Inka, 12.12.2019 asti
Warséll, Essi, 12.12.2019 asti
Harri, Markku
Akujärvi, Kari
Blomster, Göran
Aikio, Satu
Palokangas, Reijo
Pasanen, Annika

Tekninen lautakunta

Pekkala, Pekka, puheenjohtaja
Tammela, Kari, I varapuheenjohtaja
Katajamaa, Marko, II varapuheenjohtaja
Kangasniemi, Inka, 12.12.2019 asti

Sanila, Tanja, 12.12.2019 alkaen

Kemppainen, Tiitu

Harmanen, Eeva

Alenius, Hannu

Roos, Anna

Salonen, Velijosi

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kuhmonen, Kalle

Pennanen, Tapani

Harri, Markku

Avaskari, Anu

Seipiharju, Jaana

Tuovila, Anne

Aikio, Laila

Seurujärvi, Miina

Luukkonen, Matti

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Oikarinen, Eira, puheenjohtaja

Pekkala, Aslak, I varapuheenjohtaja

Palokangas, Reijo, II varapuheenjohtaja

Parviainen, Raimo

Hannola, Janne

Yliluoma, Satu

Kemppainen, Tiitu

Nieminen, Emilia

Fofonoff, Sergei Kp.

Henkilökohtaiset varajäsenet

Jääskeläinen, Eija

Akujärvi, Kari

Hirvelä, Ritva

Harri, Markku

Nivasalo, Meeri

Roinesalo, Pekka

Savela, Ritva

Jentala, Kai

Kinnunen, Aleksi

Tarkastuslautakunta

Aslak Pekkala, puheenjohtaja
Kalle Kuhmonen, varapuheenjohtaja
Knuutila, Kari
Satu Kuha, 19.9.2020 asti
Lettinen, Katja, 19.9.2020 alkaen
Näkkäläjärvi, Riitta
Valo, Arto
Yliluoma, Satu

Henkilökohtaiset varajäsenet

Väänänen, Veikko
Vilponen, Aarre
Aikio, Laila
Schenk, Birit
Jääskeläinen, Eija
Blomster, Göran
Roinesalo, Pekka

Elinvoimalautakunta

Seipiharju, Jaana, puheenjohtaja
Sanila Tanja, I varapuheenjohtaja
Kärnä, Miia, II varapuheenjohtaja
Avaskari, Anu
Katajamaa, Marko
Kuhmonen, Kalle
Pennanen, Tapani
Väisänen, Timo
Roinesalo, Pekka

Henkilökohtaiset varajäsenet

Blomster, Göran
Yliluoma, Satu
Alenius, Hannu
Warséll, Essi
Hannola, Janne
Sanila, Toini
Seipiharju, Ari
Niskanen, Juho

Tilapalvelu liikelaitos

Tammela, Kari, puheenjohtaja
Parviainen, Raimo, varapuheenjohtaja
Kärnä, Miia

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kemppainen, Tiitu
Roinesalo, Pekka
Kinnunen, Aleks

Ruokapalvelu liikelaitos

Avaskari, Anu, puheenjohtaja
Kinnunen, Aleks, varapuheenjohtaja
Näkkäläjärvi, Riitta

henkilökohtaiset varajäsenet

Yliluoma, Satu
Kärnä, Miia
Salonen, Velijosi

6 Tuloslaskelman liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja – menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelma-poistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankinta-arvoon.

Vaihto-omaisuus

Kunnan taseeseen ei ole merkitty vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankinta-arvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeiden hankintameno vähennykseksi.

2. Tuloslaskelman esittämistapa

Koko kunnan tuloslaskelmaan on yhdistetty peruskunta, Kalatalousrahaston, Elinvoimalk/Elinkeinot & Kehitys Nordican ja Saariselän kehittämisrahaston taseyksiköt sekä Ruokapalvelu ja Tilapalvelu liikelaitokset. Tuloslaskelmasta on eliminoitu peruskunnan ja liikelaitosten sekä taseyksiköiden väliset keskinäiset tuotot ja kulut, jolloin on saatu **vertailukelpoinen tuloslaskelma edelliseen tilinpäätökseen**. Puolestaan talousarvion **tuotot ja kulut** ovat eliminoimattomia ja näin ollen eivät ko. taulukossa ole vertailukelpoisia vuoden 2019 toteutumaan nähden.

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei oikaisuja edellisen tilikauden tietoihin.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei olennaisia oikaisuja edellisen tilikauden tietoihin.

5. Yksittäiseen tase-erään sisältyvät osat, jotka koskevat useaa tase-erää

Ei em. oikaisuja tilikauden tietoihin.

6. Ulkomaanrahan määräiset saamiset sekä velat ja muut sitoumukset Suomen rahaksi

Ei em. oikaisuja tilikauden tietoihin.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Toimintatuotot/Ulkoiset	v.2019	v.2018
Valtuusto	25 253,80	12 553,20
Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet	449 633,39	140 409,20
Kunnanhallitus+ Eläkemenot	87 140,00	68 941,92
Sosiaali-ja terveystoimi	5 008 154,66	4 809 938,02
Sivistystoimi	2 664 413,93	2 305 428,05
Tekninen toimi	578 521,67	603 726,79
Toimintatuotot peruskunta yht. pl. maank.sop.per.tuotot	8 813 117,45	7 940 997,18
Yhdyskuntarak./Maank.sop.perust.	0,00	0,00
Toimintatuotot peruskunta yht.	8 743 204,75	7 890 447,09
Toimintatuotot kalatal.keh.rahasto	197 315,60	196 781,13
Toimintatuotot Ruokapalvelu-liikelaitos	46 470,97	63 904,96
Toimintatuotot Tilapalvelu-liikelaitos	224 697,94	203 335,54
Toimintatuotot Elinkeinot & kehitys Nordica	187 308,11	147 023,38
Toimintatuotot Saariselän kehittämisrahasto	196 000,00	399 400,00
Koko kunta/ulkoiset tuotot yht.	9 594 997,37	8 900 892,10
Palvelujen ostojen erittely		
Asiakaspalvelujen ostot peruskunta	15 080 103,91	14 606 062,23
Muiden palvelujen ostot peruskunta	6 419 664,95	6 300 710,31
Asiakaspalvelujen ostot Kalatal.keh.rahasto	0,00	0,00
Muiden palvelujen ostot Kalatal.keh.rahasto	76 478,67	82 407,82
Asiakaspalvelujen ostot Ruokapalvelu-liikelaitos	0,00	0,00
Muiden palvelujen ostot Ruokapalvelu-liikelaitos	177 006,20	171 085,70
Asiakaspalvelujen ostot Tilapalvelu-liikelaitos	0,00	-90,38
Muiden palvelujen ostot Tilapalvelu-liikelaitos	2 017 968,42	1 718 572,19
Asiakaspalvelujen ostot Elinkeinot & kehitys Nordica	0,00	0,00
Muiden palvelujen ostot Elinkeinot & kehitys Nordica	639 126,08	688 184,13
Asiakaspalvelujen ostot Saariselän kehittämisrahasto	0,00	0,00
Muiden palvelujen ostot Saariselän kehittämisrahasto	43 044,11	82 075,38
Palvelujen ostot yhteensä	24 453 392,34	23 649 007,38
Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet(erill.liite)		
Erittely:		
Suunnitelman mukaiset poistot	2 055 451,22	1 967 133,61
Kertaluonteiset poistot:		
Peruskunta/Invest.var. kohd./ Saariselän urheilualue	0,00	0,00
Peruskunta/Invest.var. kohd./ Kalustot	0,00	0,00
Tilap.liikelaitos/Vävyntien tsto/halli/varasto	0,00	0,00
Tilap.liikelaitos/ent. Lähteenojan talo	0,00	0,00
Yhdyskuntarak./Maank.sop.perust.	0,00	0,00
Yht.	2 055 451,22	1 967 133,61

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

Muut toimintatuotot

Maa-alueiden myyntivoitot	448 978,82	139 451,75
Osakkeiden myyntivoitot	0,00	0,00
Yht.	448 978,82	139 451,75

Muut toimintakulut

Maa-alueiden myyntitappiot	0,00	100 326,69
Osakkeiden myyntitappiot	0,00	0,00
Yht.	0,00	100 326,69

Satunnaiset kulut

Käyttöomaisuuden lahjoitukset	0,00	0,00
-------------------------------	------	------

Rahoitustuotot ja kulut

Osinkotulot/Inergia Oy	800 000,00	800 000,00
Osinkotulot/Kuntarahoitus Oy	1 134,24	1 134,24
Yht.	801 134,24	801 134,24

Inari
Verotulojen erittely 31.12.2019

Selvitys verotuloista ja valtionosuuksista
(tuloslaskelman liite)

	Talousarvio milj. €	Ta-muutos milj. €	Toteutuma milj. €	Poikkeama milj. €
Verotulot v. 2019				
Ansio- ja pääomatuloverot	21,545	0	20,440	-1,105
Osuus yhteisöverotuotosta	2,716	0	2,705	-0,011
Kiinteistövero	4,355	0	4,508	0,153
	<u>28,616</u>	<u>0</u>	<u>27,653</u>	<u>-0,963</u>

	Tulovero-%	Kunnallisvero milj. €	Muutos-%	Muutos € milj. €
Kunnallisvero				
Verovuosi 2011 maksuunpanon muk.	19,0	17,225		
Verovuosi 2012 maksuunpanon muk.	19,0	17,881	3,8	0,656
Verovuosi 2013 maksuunpanon muk.	19,0	18,496	3,4	0,615
Verovuosi 2014 maksuunpanon muk.	19,0	18,891	2,1	0,395
Verovuosi 2015 maksuunpanon muk.	19,0	19,358	2,5	0,467
Verovuosi 2016 maksuunpanon muk.	19,0	19,598	1,2	0,240
Verovuosi 2017 maksuunpanon muk.	19,0	20,057	2,3	0,459
Verovuosi 2018 maksuunpanon muk.	19,0	20,346	1,4	0,289

Kiinteistöveroprosentit	v. 2015	v. 2016	v. 2017	v. 2018	v. 2019
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35
Vakituisten asuinrakennusten vero-%	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
Muiden kuin vakit.asuntojen vero-%	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15
Rakentamattoman rak.paikan vero-%	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Voimalaitosrakennusten vero-%	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35
Yleishyödylliset yhteisöt vero-%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Kiinteistövero	Kiint.vero milj. €	Muutos-%	Muutos milj. €
Verovuosi 2012 maksuunpanon muk.	3,680		
Verovuosi 2013 maksuunpanon muk.	3,836	4,1	0,156
Verovuosi 2014 maksuunpanon muk.	4,091	6,6	0,255
Verovuosi 2015 maksuunpanon muk.	4,234	3,5	0,143
Verovuosi 2016 maksuunpanon muk.	4,256	0,5	0,022
Verovuosi 2017 maksuunpanon muk.	4,288	0,8	0,032
Verovuosi 2018 maksuunpanon muk.	4,416	2,9	0,128
Verovuosi 2019 maksuunpanon muk.	4,584	3,8	0,168

Yhteisövero	Yhteisövero € milj.€	Muutos-%	Muutos milj. €
Verovuosi 2011 maksuunpanon muk.	2,257		
Verovuosi 2012 maksuunpanon muk.	1,777	-21,3	-0,480
Verovuosi 2013 maksuunpanon muk.	1,912	7,6	0,135
Verovuosi 2014 maksuunpanon muk.	2,217	15,9	0,305
Verovuosi 2015 maksuunpanon muk.	2,379	7,3	0,162
Verovuosi 2016 maksuunpanon muk.	2,403	1,0	0,024
Verovuosi 2017 maksuunpanon muk.	2,361	-1,7	-0,042
Verovuosi 2018 maksuunpanon muk.	2,467	4,5	0,106

Valtionosuudet v. 2019	Talousarvio milj. €	Toteutuma milj. €	Poikkeama milj. €	Tp2018 milj. €
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)		22,251		21,734
Verotuloihin perustuvat valtionosuuksien tasaus		1,412		2,037
Järjestelmämuutoksen tasaus		0,000		0,000
Kunnan peruspalvelujen (ns. yhden) putken valtionosuus ml. tasaukset		23,663		23,771
Opetus- ja sivistystoimen muut valtionosuudet		-0,296		-0,343
Harkinnanvarainen valtionosuus		0,000		0,000
Valtionosuudet yhteensä	23,099	23,367	0,268	23,428

INARIN KUNTA

POISTOSUUNNITELMA

1.7.2018 alkaen

Omaisuusryhmä	POISTOMENETELMÄ	INARIN KUNTA	KILA (v.2016) SUOSITUS
Aineettomat hyödykkeet Kehittämismenot Aineettomat oikeudet Liikearvo Osallistuminen toisen yhteisön -tiekankkeisiin -ratahankkeisiin -väylähankkeisiin (sovelletaan vastaavanlaisen hyödykkeen poistoaikojä)	Tasapoisto	2v. 5v. 2v. 15v. 30v.	2-5 vuotta 5-20 vuotta 2-5 vuotta 15-20 vuotta 30-40 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot Atk-ohjelmistot Muut		2v. 2v.	2-5 vuotta 2-10 vuotta
Aineelliset hyödykkeet Maa- ja vesialueet Rakennukset ja rakennelma Hallinto- ja laitosrakennukset -Männikön palvelukoti Tehdas- ja tuotantorakennukset Vapaa-ajan rakennukset Talousrakennukset Asuinrakennukset Kallioluolat ja -tunnelit, väestön- suojat	Ei poistoaikaa <u>Tasapoisto</u> /menojään- nöspoisto	 20v. 30v. 20v. 20v. 10v. 30v. 30v.	 5-10 % /20–50 vuotta 10-15 % /20–30 vuotta 10-15 % /20–30 vuotta 15-20 % /10–20 vuotta 5-10 %/30–50 vuotta 4-10 %/30-70 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet Kadut, tiet, torit ja puistot Sillat, laiturit ja uimalat Muut maa- ja vesirakenteet *reitistöt, tulvasuojarakenteet Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet Muut putki- ja kaapeliverkot *mm. sadeviemärointi, atk-verkot Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja -laitteet *mm. palovesiasemat Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet *mm. pumppaamot	<u>Tasapoisto</u> /menojään- nöspoisto	15 % 10 % 10 % 15 % 15 % 15 % 15 % 20 %	15 % -20 % /15-20 vuotta 10 % -25 % /10-30 vuotta 10 % -20 % /15-30 vuotta 15 % -20 % /15-20 vuotta 15 % -20 % /15-20 vuotta 15 % -25 % /10-20 vuotta 15 % -20 % /15-20 vuotta 20 % -25 % /10-15 vuotta

Koneet ja kalusto Rautaiset alukset Puiset alukset ja muut uivat työkoneet Muut kuljetusvälineet *Henkilö- ja pakettiautot *Linja-, kirjasto-, ja kuorma-autot Muut liikkuvat työkoneet *mm, moottorikelkat, mönkijät Muut raskaat koneet Muut kevyet koneet Sairaala-, terveydenhuolto, yms. laitteet Atk-laitteet Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	15v. 8v. 4v. 5v. 10v. 5v. 5v. 3v. 3v.	15–20 vuotta 8-15 vuotta 4-7 vuotta 5-10 vuotta 10–15 vuotta 5-10 vuotta 5-15 vuotta 3-5 vuotta 3-5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet Luonnonvarat Arvo- ja taide-esineet	Käytön mukainen poisto Ei poistoaikaa	Suosituksen mukaan	Käytön mukainen poisto Ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa	Suosituksen mukaan	Ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset Osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa	Suosituksen mukaan	Ei poistoaikaa

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, kirjataan vuosikuluiksi.

Lisäksi käytetään kertaluoteisia poistoja (lisäpoistoja) mm, maankäytön suunnitelmiin liittyvissä aktivoinneissa ja Saariselän alueen aktivoitujen rakentamiskustannusten kohdalla.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto suosittelee poistoaikojen alarajojen käyttämistä, ellei pidemmän poistoaajan käyttämiselle ole erityistä hyödykekohtaista perustetta.

7 Tasetta koskevat liitetiedot

Tasetta koskevat liitetiedot	v.2019	v.2018
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot		
Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset	0	0
Arvonkorotukset	0	0
Aktivoidut korkomenot	0	0
Pysyvät vastaavat lainasaamiset		
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	6 225 989	5 141 093
Lainasaamiset muilta	260 128	260 128
Pysyvät vastaavat/Lainasaamiset yht.	6 486 117	5 401 221
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	19 350	19 350
Lainasaamiset muilta	85 000	45 000
Siirtosaamiset maankäyttösovimukset	402 754	402 754
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 050 150	935 191
Lainasaamiset	100 000	100 000
Muut saamiset	388 754	504 009
Siirtosaamiset tytäryhteisöiltä	0	0
Siirtosaamiset muilta	904 815	991 365
Siirtosaamiset		
Siirtyvät korot	0	0
Valuuttakurssitappiot	0	0
Vaihtuvat vastaavat/Saamiset yhteensä	2 950 822	2 997 669
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit		
Kirjanpitoarvo 31.12 (hankintameno)	1 344 056	1 256 103
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot		
Investointivaraukset		
Peruskunta	0	0
Tilapalvelu liikelaitos	0	0
Yht.	0	0

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	v.2019	v.2018
Oma pääoma		
Peruspääoma 1.1.	37 122 295	37 122 295
Peruskunnan peruspääoman lisäys		
Tilapalvelu liikelaitoksen peruspääoman lisäys		
Ruokapalvelu liikelaitoksen peruspääoman lisäys		
Peruspääoma 31.12.	37 122 295	37 122 295
 Muut omat rahastot		
Kalatal.keh.peruspääomarahasto 1.1.	3 700 000	3 700 000
Muutokset tilikaudella		
Kalatal.keh.peruspääomarahasto 31.12.	3 700 000	3 700 000
 Muut omat rahastot		
Kalatal.keh.käyttöpääomarahasto 1.1.	613 175	635 768
Lisäykset tilikaudella	0	0
Vähennykset tilikaudella	6 924	22 592
Kalatal.keh.käyttöpääomarahasto 31.12.	606 251	613 175
 Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	9 313 198	6 474 587
Lisäykset tilikaudella		
Siirto peruskunnan peruspääoman lisäys	1 688 522	2 722 344
Siirto Tilapalvelu liikelaitoksen peruspääoman lisäys	84 334	-32 138
Siirto Ruokapalvelu liikelaitoksen peruspääoman lisäys	30 067	70 696
Siirto Elinkeinot & kehitys Nordican peruspääoman lisäys	30 125	41 082
Siirto Saariselän kehittämisrahaston peruspääoman lisäys	-180 545	36 627
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	10 965 701	9 313 199
 Tilikauden ylijäämä 31.12	279 336	1 652 503
 Oma pääoma yhteensä	52 673 583	52 401 172

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	v.2019	v.2018
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	6 491 265,86	6 115 022,32
Lisäykset tilikauden aikana	83 089,72	493 173,95
Vähennykset tilikauden aikana	-256 435,97	-116 930,41
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 317 919,61	6 491 265,86
Rakennukset		
Hankintameno 1.1.	15 551 763,99	13 012 200,30
Siirto/erien välillä	0,00	2 811 596,38
Lisäykset tilikauden aikana	2 928 885,95	691 865,79
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-17 229,14
Vähennykset tilikauden aikana	-94 686,70	-151 083,47
Tilikauden poisto	-885 171,91	-795 585,87
Poistamaton hankintameno 31.12.	17 500 791,33	15 551 763,99
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Hankintameno 1.1.	6 127 589,35	6 126 662,31
Lisäykset tilikauden aikana	429 837,75	1 303 955,23
Rahoitusosuudet tilikaudella	-48 986,40	-410 927,88
Tilikauden poisto	-874 440,81	-892 100,31
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 633 999,89	6 127 589,35
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	684 107,87	653 385,89
Lisäykset tilikauden aikana	447 472,17	310 169,41
Tilikauden poisto	-295 838,50	-279 447,43
Poistamaton hankintameno 31.12.	835 741,54	684 107,87
Keskener.hankinnat/Talonrakennus		
Hankintameno 1.1.	0,00	2 811 596,38
Siirto/erien välillä	0,00	-2 811 596,38
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00
Keskener.hankinnat/ yhdyskuntarakentaminen		
Hankintameno 1.1.	78 985,06	78 985,06
Poistamaton hankintameno 31.12.	78 985,06	78 985,06
Sijoitukset/Tytäryhteisöosakkeet		
Hankintameno 1.1.	24 158 500,91	24 158 428,91
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	72,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	24 158 500,91	24 158 500,91
Sijoitukset/Kuntayhtymäosuudet		
Hankintameno 1.1.	1 136 271,96	1 136 271,96
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 136 271,96	1 136 271,96
Sijoitukset/Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	44 812,26	44 812,26
Kirjanpitoarvo 31.12.	44 812,26	44 812,26
Sijoitukset/Muut lainasaamiset ja muut saamiset		
Hankintameno 1.1.	5 674 763,34	5 463 723,34
Lisäykset tilikauden aikana	1 151 547,89	211 040,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 826 311,23	5 674 763,34

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt		
Inarin kunta		
Järjestelyn tarkoitus	2019	2018
Koronvaihtosopimus 1 Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimus tehty ja alkaa 17.11.2006 ja päättyi 17.11.2016. Alkuperäinen lainapääoma 1 000 000,00 €.		
Koronvaihtosopimus 2 Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimus tehty 8.7.2013, alkaa 2.12.2013 ja päättyi 2.6.2018. Lainapääoma 2 500 000,00 €.		2 500 000,00 € päätttyi 2.6.2018
Koronvaihtosopimus 3 Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimus tehty 7.12.2016, alkamispäivä 20.6.2017 ja päättyy 20.12.2026. Lainapääoma sopimushetkellä 2 470 000,00 €.	2 470 000,00 €	2 470 000,00 €

8 Annetut takaukset

INARIN KUNTA

Annetut takaukset		Alkup. määrä	31.12.2019
		Eur	Eur
In. Vanh. ja Eläkel. tukiyhd. ry (kv. 03.05.2001 §. 45)	Nordea	143 181	0
In. Vanh. ja Eläkel. tukiyhd. ry (kv. 05.09.2003 §.45)	Valtion asuntorah.	376 200	337 016
Inergia Oy (kv.03.07.2008 § 55)	POP	420 000	0
Inergia Oy (kv 28.02.2013 § 23 ja khall 18.2.2013 § 68)	Kuntarahoitus Oyj	1 100 000	623 342
Inergia Oy (kv 11.6.2015 § 26 ja khall 18.5.2015 § 188)	Kuntarahoitus Oyj	2 000 000	0
Inergia Lämpö (khall 1.2.2010 § 44 ja kv 25.2.2010 § 11)	OP	2 800 000	1 069 970
Inergia Lämpö Oy (kv.28.8.1999 § 59)	Kuntarahoitus Oy	2 018 255	28 036
Inergia Lämpö Oy (kv. 20.9.2007 § 75)	Kuntarahoitus Oyj	450 000	105 000
Inergia Lämpö Oy (kv. 6.4.2006 § 27) Saariselän Lämpö	Kuntarahoitus Oy	1 800 000	680 000
Tunturiverkko Oy (kv 11.12.2014 § 69) Inarin sähköas.investointi	Kuntarahoitus	1 800 000	1 560 000
Inlike Oy (kv. 14.12.2006 § 83)	Svenska Handelsb.	600 000	210 000
Inlike Oy (kv. 6.4.2006 § 28)	Svenska Handelsb.	177 000	26 069
Inlike Oy (kv. 12.04.2007 § 23)	Svenska Handelsb.	552 000	179 400
Inlike Oy (kv. 13.12.2007 § 104)	Kuntien eläkevak.	136 000	31 718
Inlike Oy (kv. 13.3.2008 § 18)	Kuntien eläkevak.	934 000	481 260
Inlike Oy (kv. 13.3.2008 § 19)	Kuntien eläkevak.	670 000	424 260
Inlike Oy (kv. 25.2.2010 § 10)	Kuntarahoitus Oy	2 419 536	546 597
Inlike Oy (kv 2.3.2009 § 29)	Kuntarahoitus Oyj	383 000	97 850
Inlike Oy (kv. 19.5.2011 § 31)	Kuntarahoitus Oyj	190 000	0
Inlike Oy(kv. 1.3.2012 § 8)	Kuntarahoitus Oyj	525 000	196 875
Inlike Oy (kv. 20.9.2012 § 40)	POP	1 700 000	1 105 000
Kiinteistökehitys Inlike (Indoor-hanke II kv.25.4.2013 §41)	POP	2 200 000	1 678 947
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv.03.05.2001 § 45)	Nordea	3 108 954	0
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv.14.12.2006 § 86)	Nordea	1 235 000	653 900
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 29.8.2007 §67)	POP	100 000	40 000,00
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 29.08.07 §67)	POP	3 000 000	2 755 102
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 20.09.2007 § 74)	Kuntarahoitus Oyj	755 668	681 560
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 14.2.2008 §12)	Kuntarahoitus Oyj	1 496 000	922 541
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 12.6.2008 §41)	Kuntarahoitus Oyj	370 000	0
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 29.1.2009 §22)	Kuntarahoitus Oyj	550 000	261 250
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 18.6.2009 §58 j)	Kuntarahoitus	1 660 407	1 421 942
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 23.6.2011 § 43)	Kuntarahoitus	450 300	429 143
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 20.9.2012 § 38)	Kuntarahoitus	85 051	25 500
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv 28.2.2013 § 24)	Kuntarahoitus Oyj	405 000	394 884
Inarin Vuokra-asunnot	Kuntarahoitus Oyj	2 750 000	2 750 000
Inarin Lapin Vesi Oy (kv. 4.4.2002 § 22 ja kv. 12.6.2003 § 32)	Nordea	1 412 000	333 084
Inarin Lapin Vesi Oy (kvalt. 12.6.03 § 31)	Kuntien eläkevak.	339 434	0
Inarin Lapin Vesi Oy (kvalt. 29.08.07§ 68)	Kuntarahoitus Oyj	640 000	224 000
Inarin Lapin Vesi Oy (kv. 29.8.2012 § 39)	POP	450 000	100 000
Saariselän Siula Oy (kv. 5.9.2003 § 46 ja khall 1.12.2003 § 418)	Svenska Handelsb.	2 200 000	771 351
Kalotin Oppimiskeskus-Säätiö (kv. 2.3.09 § 30)	POP	212 666	101 016
Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Inari Oy (kv. 20.04.09 § 38)	Kuntien eläkevak.	170 000	0
Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Inari Oy (kv. 13.12.2012 § 61)	Kuntarahoitus	250 000	112 500
Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Inari Oy (kv. 13.12.2012 § 61)		150 000	0
Saariselkä Oy (kv. 13.12.2012 § 62)	Kuntarahoitus	482 773	337 945
Saariselkä Oy (kv. 27.3.2014 § 18 khall 17.3.2014 §144)	POP	1 650 000	1 321 528
Ski Saariselkä (Hissit Oy (kv. 15.9.2011 § 50)	POP	600 000	400 000
	Kaikki Yhteensä	47 917 425	23 418 586

9 Konsernituloslaskelman, -taseen ja – rahoituslaskelman laadintaperiaatteet

1. Ohjeet

Inarin konserniin kuuluville tytäryhtiöille, kuntayhtymille ja muille yhteisöille on lähetetty tietojen keräämiseksi konsernikirje.

2. Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernista on laadittu täydellinen konsernitilinpäätös sisältäen konsernituloslaskelman, konsernitaseen ja konsernin rahoituslaskelman.

3. Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä.

Kuntayhtymät on yhdistetty kuntayhtymänsuuden mukaisella määrällä.

Inari-Saariselkä Matkailu Oy:n (osakkuusyhteisö) on yhdistelty kunnan konsernitilinpäätökseen sovelletun pääomaosuusmenetelmän mukaisesti.

4. Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen väliset olennaiset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset katteet ovat eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

5. Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta seuraavista yhtiöistä: Saariselän Siula Oy ja MedInari Oy.

6. Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernitilinpäätöksen laadinnan yhteydessä konserniin kuuluvien yhteisöjen poistot on oikaistu vastamaan emon suunnitelman mukaisia poistoja.

7. Vertailutiedot

Vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen valmistumisen jälkeen on tytäryhteisössä Kiinteistökehitys Inlike Oy tehty muutokirjauksia, jotka ovat muuttaneet ko. yhtiön konsernitilinpäätöstä. Muutokset on huomioitu vuoden 2019 konsernitilinpäätöksessä.

LIKELAITOSTEN VAIKUTUS KUNNAN TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN

(Tilapalvelu liikelaitos, Ruokapalvelu -liikelaitos, Kalatalouden kehittämisrahasto, Elinkeinot&kehitys Nordica ja Saariselän kehittämisrahasto)

	Eliminoinnit				Kokonais- tarkastelu
	Talousarvion toteutuminen				Tuloslaskelma
	Kunta	Liikelaitokset yhteensä	Kunta	Liikelaitokset yhteensä	kunnan tilin- pääöksessä
Toimintatuotot					
Myyntituotot, ulkoiset	1 449 795	105 273			1 555 068
Myyntituotot, sisäiset	628 148	2 399 904	-628 148	-2 399 904	0
Maksutuotot, ulkoiset	3 072 486	29 520			3 102 007
Maksutuotot, sisäiset	10 171	0	-10 171	0	0
Tuet ja avustukset	2 386 868	157 528			2 544 396
Muut toimintatuotot, ulkoiset	1 834 055	559 472			2 393 527
Muut toimintatuotot,sisäiset	41 503	4 128 240	-41 503	-4 128 240	0
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-25 257 592	-1 048 295			-26 305 886
Palvelujen ostot, ulkoiset	-21 499 769	-2 953 623			-24 453 392
Palvelujen ostot, sisäiset	-2 994 115	-30 940	2 994 115	30 940	0
Aineet, tarv. ja tavarat,ulkoiset	-2 439 492	-1 892 583			-4 332 075
Aineet, tarv. ja tavarat, sisäiset	-6 992	-4 593	6 992	4 593	0
Avustukset	-2 298 910	-14 000			-2 312 910
Avustukset, sisäiset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut,ulkoiset	-1 338 978	-388 957			-1 727 934
Muut toimintakulut, sisäiset	-4 064 580	-106 745	4 064 580	106 745	0
Toimintakate	-50 477 400	940 200	6 385 865	-6 385 865	-49 537 201
Verotulot	27 652 985	0			27 652 985
Valtionosuudet	23 366 847	0			23 366 847
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotuotot	60 617	63 061			123 678
Korkotulot, sisäiset	0	9 760			9 760
Muut rahoitustuotot	833 464	50 500			883 963
Muut rahoitustulot, sisäiset	0	0			0
Korkomenot, ulkoiset	-60 131	-95 096			-155 228
Korkomenot, sisäiset	-9 760	0			-9 760
Korvaus peruspääomasta	0	0			0
Muut rahoitusmenot	-1 871	-5 311			-7 182
Muut rahoitusmenot, sisäiset	0	0	0	0	0
Vuosikate	1 364 750	963 113	6 385 865	-6 385 865	2 327 863
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn. mukaiset poistot	-746 304	-1 309 147			-2 055 451
Satunnaiset erät					
Tilikauden tulos	618 445	-346 034	6 385 865	-6 385 865	272 412

LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS KUNNAN TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN

(Tilapalvelu liikelaitos, Ruokapalvelu -liikelaitos, Kalatalouden kehittämisrahasto, Elinkeinot&kehitys Nordica ja Saariselän kehittämisrahasto)

	Kalatalous	Ruokapalvelu	Tilapalvelu	Nordica	Saar.keh.rah.	Yhteensä
Toimintatuotot						
Myyntituotot, ulkoiset	0	40 815	30 717	33 741	0	105 273
Myyntituotot, sisäiset	0	1 396 782	39 811	963 310	0	2 399 904
Maksutuotot	29 520	0	0	0	0	29 520
Tuet ja avustukset	0	4 804	0	152 724	0	157 528
Muut toimintatuotot, ulkoiset	167 795	852	193 981	843	196 000	559 472
Muut toimintatuotot, sisäiset	0	0	4 128 240	0	0	4 128 240
Toimintamenot						0
Henkilöstömenot	-239	-648 560	-88 195	-311 301	0	-1 048 295
Palvelujen ostot, ulkoiset	-76 479	-177 006	-2 017 968	-639 126	-43 044	-2 953 623
Palvelujen ostot, sisäiset	-180	-7 060	-21 760	-1 940	0	-30 940
Aineet, tarv. ja tavarat, ulkoiset	-165 301	-608 849	-1 106 877	-5 302	-6 255	-1 892 583
Aineet, tarv. ja tavarat, sisäiset	-132	-3 955	-296	-211	0	-4 593
Avustukset	0	0	0	-14 000	0	-14 000
Muut toimintakulut, ulkoiset	88	-6 712	-308 088	-74 245	0	-388 957
Muut toimintakulut, sisäiset	-122	-61 838	-42 463	-2 322	0	-106 745
Toimintakate	-45 049	-70 727	807 103	102 172	146 701	940 200
Verotulot						0
Valtionosuudet						0
Rahoitustulot ja -menot						0
Korkotuotot	63 061	0	0	0	0	63 061
Korkotulot, sisäiset	9 760	0	0	0	0	9 760
Muut rahoitustuotot	50 382	71	47	0	0	50 500
Muut rahoitustulot, sisäiset	0	0	0	0	0	0
Korkomenot, ulkoiset	0	0	-64 273	0	-30 823	-95 096
Korkomenot, sisäiset	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	-4 964	0	-288	-7	-52	-5 311
Muut rahoitusmenot, sisäiset						0
Vuosikate	73 189	-70 656	742 588	102 165	115 826	963 113
Poistot ja arvonalentumiset						0
Suunn. mukaiset poistot	-80 114	-21 845	-811 197	0	-395 991	-1 309 147
Satunnaiset erät						0
Käyttöomaisuuden lahjoitukset						0
Tilikauden tulos	-6 924	-92 501	-68 608	102 165	-280 165	-346 034

LIKELAITOSTEN VAIKUTUS KUNNAN TOIMINNAN RAHOITUKSEEN

RAHOITUSLASKELMA	Peruskunta	Liikelaitokset yhteensä	Toteutunut Koko kunta yhteensä	Eliminoinnit Kunta	Eliminoinnit Liikelaitokset	Rahoituslaskelma kunnan tilin- päätyksessä
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	1 364 750	963 113	2 327 863	6 395 625	-6 395 625	2 327 863
Satunnaiset erät	0	0	0			0
Tulorah.korj.erät	-448 979	0	-448 979			-448 979
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-1 516 048	-3 119 903	-4 635 951			-4 635 951
Rah.os. invest.m.	0	48 986	48 986			48 986
Pys.vast.hyöd. luovutustulot	761 427	15 398	776 824			776 824
Toiminnan ja invest. rahavirta	161 150	-2 092 406	-1 931 256			-1 931 256
Rahoituksen rahavirta						
Antolainojen muutokset						
Antolainojen lisäykset	-1 226 230	0	-1 226 230			-1 226 230
Antolainojen vähennykset	141 334		141 334			141 334
Liikel.peruspo muutos	0	0	0			0
sis.eliminointi	0					
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	2 000 000	2 000 000			2 000 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-781 318	-1 056 888	-1 838 206			-1 838 206
Lyhytaik.lainojen lisäys	0	0	0			0
Lyhytaik.lainojen vähennys	0	0	0			0
Oman pääoman muutokset		0	0			0
Muut maksuvalm. muutokset		0	0			0
Toimeksiant.var.ja po.muut.	400	0	400			400
Pitkäaik.saamisen muutos	0	0	0			0
Lyhytaik.saamisen muutos	-253 577	92 550	46 847	-3 105 190	-247 607	-3 305 950
Korott.pitkä- ja lyhytaik.muut.	-58 120	-151 047	-350 389	247 607	3 105 190	3 002 408
Rahoituksen kassavirta	-2 177 511	884 615	-1 292 895			-1 292 895
Rahavarojen muutos	-2 016 361	-1 207 791	-3 224 151			-3 224 151

10 Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot

	v.2019	v.2018
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	15 047,61	12 160,88
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan avustaminen	6 288,00	5 962,83
Muut palkkiot	37 580,45	6 780,00
 Palkkiot yhteensä	 58 916,06	 24 903,71

11 Tilintarkastuskertomus 2019

KPMG Oy Ab
Rovakatu 20-22
96200 ROVANIEMI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus 2019

Inarin kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Inarin kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätös sisältää kunnan liikelaitosten erillistilinpäätökset. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloushoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisien virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Ivalossa 29. toukokuuta 2020

KPMG OY AB
Tilintarkastusyhteisö

Juha Väärälä
Juha Väärälä
JHT, KHT

14. ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET

14.1 Kalatalouden kehittämisrahasto

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Rahaston keskeisenä tavoitteena on huolehtia rahaston varojen tuotolla kunnan ja valtion (MMM) 16.12.2008 allekirjoitetun sopimuksen toteuttamisesta ja toissijaisesti Inarin kalatalouden kehittämisestä ja hoidosta. Rahaston menot sopeutetaan tuloihin.

Rahaston eriytystavoitteet

1. Kalatalouden kehittämisvarat on eriytetty kunnan varoista. Osa varoista on sijoitettu Inarin kalanviljelylaitokseen ja lainattu Inergia Oy:lle Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon. Muutoin sijoitettujen varojen hoito on kilpailutettu. Tavoitteena on saada sijoitetuille varoille vähintään kolmen prosentin tuotto.
2. Kalatalouden kehittäminen rahoitetaan rahaston varoilla ja niistä saatavilla tuotoilla.
3. Rahaston toiminta sopeutetaan käytettävissä oleviin varoihin ja niistä saataviin tuottoihin.
4. Rahaston käytännön tehtävät toteutetaan kuntakonsernin omana työnä.
5. Selvitetään yhteistyötä sekä kunnan elinkeinotoimeen, että Pohjois- ja Itä-Lapin kalatalousryhmään.

Palvelusuunnitelma:

Rahaston tehtävä on Inarin kunnan ja maa- ja metsätalousministeriön välisen sopimuksen mukaisesti kehittää alueen kalataloutta ja vesistöjen muuta käyttöä. Rahasto huolehtii käytettävissä olevien varojensa rajoissa kalankäsittelytilojen ja jäähileasemien ylläpidosta ja kehittämisestä, kalanpoikasten istutuksista sekä tutkimus- ja kehittämishankkeista. Rahasto saa tuottoa sijoitetusta n. 4,4 milj. euron pääomasta. Kalanviljelylaitokseen on sijoitettu varoja n. 1,9 milj. euroa. Laitos on edelleen vuokrattu Luonnonvarakeskukselle (Luke) 20 vuodeksi ja vuokra 8 %:n pääomasta. Inarin kunta maksaa korkoa liittyen Kalatalousrahaston maksamaan Inarin kalanviljelylaitoksen vesi- ja viemäriliittymismaksuun. Kalatalousrahasto on maksanut aikanaan Inarin kalanviljelylaitoksen vesi- ja viemäriliittymismaksun 122 000 euroa. Vuonna 2012 on sovittu, että kunta maksaa em. pääomalle korkoa samoin perustein kuin RKTL (nyk. Luke) maksaa tuottoa kalanviljelylaitokseen sijoitetulle pääomalle eli 8 %. Inergia Oy:lle on lainattu n. 1,2 milj. euroa Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon (korko 5,2 %), loput n. 1,3 milj. euroa on sijoitettu Alfred Berg Oy:n (nyk. Elite) kautta.

Rahastolla on hallitus, johon kuuluu kunnan edustajien lisäksi edustajat Maa- ja metsätalousministeriöstä, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta, Metsähallituksesta, Luonnonvarakeskuksesta, Inarin kalatalousalueesta ja Saamelaiskäräjistä.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET			
Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo ja toteuma	Tavoiteluokka	Päätöstaso
	Tavoite 3 % / toteutuma 3,6 %.	Kannattavuustavoite	Valt.
Kannattavuus Sijoitetun pääoman tuotto			
Investoinnit Kustannusarvio netto	80 000 € / 36 962 €	Tuottavuustavoite	Valt.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	251	197	243	197	-19
<i>Toimintamenot</i>	-245	-245	-296	-242	18
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-6	-57	-52	-45	13
Tunnusluvut €/asukas	0,9	-8	-8	-7	

Tavoitteiden toteutuminen

1. Tavoite toteutui. Sijoitetun omaisuuden tasearvo oli avaavassa taseessa 1 256 103 euroa, päättävässä taseessa 1 344 056 euroa ja salkun käteisvara 40 715,68 euroa, joka ei ollut sijoitettuna vaan näkyy siirtosaamisissa taseessa. Toteutunut nettotuotto oli 45 274,06 euroa eli 3,6 %.
2. Tavoite ei toteutunut, rahaston toimintatulot olivat pienemmät kuin toimintamenot.
3. Rahaston alijäämä oli 6 924 euroa, rahastoa vähennettiin vastaava määrä. Talousarviossa alijäämäksi oli arvioitu 1 159 euroa.
4. Rahaston käytännön työt toteutettiin pääosin kuntakonsernin omana työnä. Kylmälaitteisiin ja jäähileko-neisiin liittyvät toimet sekä tilikaudelle suunniteltu investointi toteutettiin ulkopuolisella toimijalla.
5. Tavoite toteutui osittain. Lapin kalatalousryhmän elinkeinokalatalouden koordinaattorin kanssa tehdään säännöllistä yhteistyötä mm. kalatalouden kehittämisessä ja investoinneissa.

Talousarvion toteutuminen

Nettomenot alittuivat talousarvioon verrattuna, toteutuman ollessa 86 %. Toimintamenoja oli suunniteltua vähemmän, mutta myös tuloja oli suunniteltua vähemmän. Poistojen määrä oli 80 114 euroa. Alijäämäinen tilikauden tulos oli 6 924 euroa. Rahastoa vähennettiin vastaava määrä. Kertomusvuodelle suunniteltu investointi toteutui. Investointien toteutumat on esitetty tilinpäätöskirjan investointiosassa.

Kalatalouden kehittämisrahaston hallitus toimikaudelle 1.6.2017 – 31.5.2021

Anu Avaskari, pj	Eeva Harmanen	Inarin kunta
Toini Sanila	Kalle Kuhmonen	Inarin kunta
Vesa Pietikäinen	Raimo Parviainen	Inarin kunta
Kari Kyrö	Yrjö Mattila	Inarin kalastusalue
Kirsti Kustula	Jouni Aikio	Saamelaiskäräjät
Arto Seppälä	Jari Pasanen	Lapin ELY-keskus
Markku Seppänen		Metsähallitus
Petri Heinimaa		Luonnonvarakeskus
Tapio Hakaste		MMM

Rahaston hallituksen esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimii hallintojohtaja Mari Palolahti. Lisäksi kunnanhallitus päätti 2.9.2019 § 212 kutsua kalatalouden kehittämisrahaston hallitukseen asiantuntijaksi Mika Nikulaisen kaupallisista kalastajista läsnäolo- ja puheoikeudella toimikauden loppuun 31.5.2021.

KALATALOUDEN KEHITTÄMISRAHASTO

	ALKUPER.TA	TA-MUUTOS	TA ALKUP.+MU	TOTEUTUMA	POIKKEAA	TOT. %
KUNNAN LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA						
LIKEVAIHTO	65 910	0	65 910	29 520,42	36 389,58	44,8
LIIKETOIMINN. MUUT TUOTOT	177 450	0	177 450	167 795,18	9 654,82	94,6
MATERIAALIT JA PALVELUT AINEET,TARV. JA TAVARAT OSTOT TILIK.AIKANA	-182 520	0	-182 520	-165 433,53	-17 086,47	90,6
PALVELUJEN OSTOT	-111 540	0	-111 540	-76 658,67	-34 881,33	68,7
HENKILÖSTÖKULUT PALKAT JA PALKKIOT HENKILÖSIVUKULUT	-160	0	-160	-239	79	149,4
POISTOT JA ARVONALENT. SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	-64 388	0	-64 388	-80 113,62	15 725,62	124,4
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-1 521	0	-1 521	-33,72	-1 487,28	2,2
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-)ALIJÄÄMÄ)	-116 769	0	-116 769	-125 162,94	8 393,94	107,2
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT KORKOTUOTOT	72 760	0	72 760	72 820,80	-60,8	100,1
MUUT RAHOITUSTUOTOT	43 050	0	43 050	50 382,13	-7 332,13	117
MUUT RAHOITUSKULUT	-200	0	-200	-4 964,16	4 764,16	2 482,10
YLI/ALIJÄÄMÄ) EN.SAT.ER.	-1 159	0	-1 159	-6 924,17	5 765,17	597,4
SATUNN. TUOTOT JA KULUT						
YLI/ALIJÄÄMÄ) EN.VARAUK	-1 159	0	-1 159	-6 924,17	5 765,17	597,4
RAHASTOJEN LIS.(-) TAI VÄH.(+)	1 159	0	1 159	6 924,17	-5 765,17	597,4
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	0	0	0

KALATALOUDEN KEHITTÄMISRAHASTO

	ALKUPER.TA	TA-MUUTOS	TA ALKUP.+MU	TOTEUTUMA	POIKKEAA	TOT. %
KUNNAN LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA						
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus						
Liikeliikittäjä (-alijäämä)	-116 769	0	-116 769	-125 162,94	8 393,94	107,2
Poistot ja arvonalentumiset	64 388	0	64 388	80 113,62	-15 725,62	124,4
Rahoitustuotot ja -kulut	115 610	0	115 610	118 238,77	-2 628,77	102,3
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Muut tulorahoituksen korjaukset	0	0	0	0	0	0
Investoinnit						
Investointimenot	-80 000	0	-80 000	-85 948,26	5 948,26	107,4
Rah.osuudet investointimenoihin	0	0	0	48 986,40	-48 986,40	0
Pys. vast. hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0	0
Vars.toim. ja inv.kassavirta	-16 771	0	-16 771	36 227,59	-52 998,59	-216
Rah.toiminnan kassavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainojen lisäykset	0	0	0	0	0	0
Antolainas.m./liitt.m.+valt.os	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Pitkäaik.saam.muutos kunnalta	0	0	0	0	0	0
Pitkäaik.saam.muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Lyhytaik.saam.muutos kunnalta	0	0	0	0	0	0
Lyhytaik.saam.muutos muilta	0	0	0	-76 887,66	76 887,66	0
Korott.pitkä- ja lyhytaik.muut.	0	0	0	-22 645,36	22 645,36	0
Rah.toiminnan nettokassavirta	0	0	0	-99 533,02	99 533,02	0
KASSAVAROJEN MUUTOS	-16 771	0	-16 771	-63 305,43	46 534,43	377,5

KALATALOUDEN KAEHITTÄMISRAHASTO

Tilinpäätös/saldo

T A S E**VASTAAVAA**

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA-JA VESIALUEET

142 847,99

RAKENNUKSET

1 213 253,83

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

45 848,64

KESKENERÄISET HANKINNAT

85 948,26

AINEELLISET HYÖDYKK.YHT.

1 487 898,72

SIJOITUKSET

LAINASAAMISET

1 206 008,00

PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.

2 693 906,72

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

LYHYTAIKAISET SAAMISET

MYYNTISAAMISET

33 015,48

MUUT SAAMISET

108 931,55

SIIRTOSAAMISET

89 702,08

LYHYTAIK.SAAMISET YHT.

231 649,11

SAAMISET YHT.

231 649,11

RAHOITUSARVOPAPERIT

RAHOITUSARVOPAPERIT YHT.

1 344 056,33

RAHAT JA PANKKISAAMISET

RAHAT JA PANKKISAAM.YHT.

56 940,33

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.

1 632 645,77

VASTAAVAA YHTEENSÄ

4 326 552,49

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

MUUT OMAT RAHASTOT

-4 306 251,13

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

-4 306 251,13

VIERAS PÄÄOMA

LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA

OSTOVELAT

-20 301,36

LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA

-20 301,36

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

-20 301,36

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

-4 326 552,49

14.2 Ruokapalvelu liikelaitos

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Ruokapalvelu liikelaitos tuottaa ateria- ja cateringpalveluita kuntakonsernin sisällä kunnan eri hallintokunnille ja kunnan osakeyhtiöille sekä henkilöstöruokailuun. Ruokapalvelun liikevaihdosta 95% muodostuu kuntakonsernin sisäisestä myynnistä.

Tavoitteena on ravitsemussuositusten mukaisesti valmistettujen sekä laadukkaiden ja asiakkaiden tarvetta vastaavien ateriapalvelujen tuottaminen ja oman toiminnan kehittäminen. Oman toiminnan kehittämisessä huomioidaan paikallisten raaka-aineiden käyttö ja mahdollinen tuotekehitys paikallisten toimijoiden kanssa tuotteista, jota voidaan hyödyntää ruokapalvelun toiminnassa.

Asiakastyytyväisyyttä arvioidaan vuosittain toteutettavilla eri asiakasryhmille kohdennetuilla asiakaskyselyillä ja asiakaspalautteella. Ravitsemussuositusten toteutumista seurataan ruokatuotannon ohjausjärjestelmällä. Liikelaitoksen tavoitteena on kustannuksellisesti ja ajallisesti hallittu toiminta, joiden saavuttamiseksi toiminnassa hyödynnetään ruokatuotannon ohjausjärjestelmää.

Palvelusuunnitelma:

1. Liikelaitoksen liikevaihto kattaa oman toiminnan ja investoinnit.
2. Liikelaitoksen toiminnan tavoitteena ovat asiakkaiden tarpeet ja odotukset, toiminnan kannattavuus sekä laadukkaat ja tehokkaasti tuotetut ruokapalvelun tuotantoprosessit.
3. Liikelaitos pyrkii huomioimaan toiminnassaan tavoitteiden mittaamisen, arvioinnin ja tuottavuuden seurannan.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET

Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo ja toteuma	Tavoiteluokka	Päätöstaso
Toiminnan laajuus Liittymien osuus kunnan taloudesta Markkinaosuus Toiminta-aste			
Palvelun laatu Asiakastyytyväisyys Toimitusaika			
Taloudellisuus ja hinnoittelu			

Yksikköhinta kunnallisen tuotannon keskiarvosta			
Kannattavuus			
Katetuotto %			
Sijoitetun pääoman tuotto	-16,16 % (v. 2018 4,74 %)		
Ympäristötavoitteet			
Kuormitusaste			
Investoinnit			
Kustannusarvio	35 000 € / 34 038 €		
Jaksotus			

Tunnusluvut

	2017 TP	Talousarvio 2018 TP	TA2019	TP 2019	Poikkeama TA/TP 2019
Ateriamäärät:					
Ivalon alue	281775	285101	290583	283716	2
Inarin kirkonkylä	59347	56407	56012	54328	3
Sevettijärvi	8754	9386	11582	9869	17
Yhteensä	349876	350894	358177	347913	3
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	44	113		64	-
Investointien tulo-rahoitus, %	872,11	199,24		-207,58	-
Kassan riittävyys, pv	90,52	84,48		75,73	-
Taseen tunnusluvut					-
Omavaraisuus %	59,37	67,00		47,36	-
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	14,12	11,19		18,48	-
Tuloslaskelman tunnusluvut					-
Sijoitetun pääoman tuotto, %	13,24	4,74		-16,16	-
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	13,24	4,74		-16,16	-
Voitto, %	4,85	2,07		-6,43	-
Quick ratio	2,34	2,83		1,73	-
Current ratio	2,33	2,82		1,73	-

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	1 466	1 463	1 432	1443	1
<i>Toimintamenot</i>	-1 376	-1 417	-1 409	-1514	-8
<i>Toimintakate (sitova)</i>	90	46	23	-71	-401
Tunnusluvut €/asukas					

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Tavoite ei toteutunut eri asiakasryhmille kohdennetussa asiakyselyssä ja kustannuksellisesti hallitussa toiminnassa. Omaa toimintaa kehitettiin mm. valtuustoaloitteen myötä kouluruokailussa. Kouluruokailua kehitettiin yhdessä lukio-yläaste kouluruokailun kehittämistyöryhmän kanssa. Kouluruokailussa järjestettiin hävikkiruokaviikko. Varhaiskasvatuksen ateriapalveluiden kehittämistyö aloitettiin. Ateriapalveluissa hyödynnettiin satunnaisesti paikallista kalaa ja kalamassaa. Omaa toimintaa kehitettiin ajallisesti, jotta vuorohoidon uuden yksikön jakelukeittiö saatiin toimintaan nykyisellä henkilöstömäärällä. Inarin valmistuskeittiön toiminnassa huomioitiin ateriapalvelujen tuottaminen Inarin koulun ja varhaiskasvatuksen väistötiloihin.

Talousarvion toteutuminen

Tilinpäätös oli alijäämäinen, n. 92 500 €. Alijäämään vaikutti sivistysosaston ja sosiaali- ja terveysosaston ostot alittuivat noin 38 000 € talousarvioon verrattuna. Ostot ja palvelujen ostot nousivat talousarvioon verrattuna, talousarviossa ei oltu varauduttu nousuun. Huomattava nousu oli elintarvikkeiden ostoissa, nousuun vaikutti mm. kouluruokailun kehittämisessä esille tulleiden kehittämisideoiden huomioiminen toiminnassa, esim. kouluruokailussa tarjotaan joka aterialla tuoretta leipää ja salaattit tarjotaan komponentteina. Ostojen nousuun vaikutti myös tuoreen leivän uudet hankintasopimukset ja vuorohoidon jakelukeittiön kalustaminen. Palvelujen ostojen nousuun vaikutti uudet ateriakuljetussopimukset ja taloushallinnon kulujen merkittävä nousu. Taloushallinnon kulujen nousua selvitetään Sarastia Oy:n toimesta.

RUOKAPALVELU LIIKELAITOS

	ALKUPER.TA	TA-MUUTOS	ALKUP.+MU	TOTEUTUNUT	POIKKEAA	TOT. %
KUNNAN LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA						
LIKEVAIHTO	1 432 171,00	0,00	1 432 171,00	1 437 597,07	-5 426,07	100,4
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	0,00	0,00	0,00	5 655,95	-5 655,95	0
MATERIAALIT JA PALVELUT AINEET,TARVIKK. JA TAVARAT OSTOT TILIKAUDEN AIKANA						
	-520 771,00	0,00	-520 771,00	-612 803,18	92 032,18	117,7
PALVELUJEN OSTOT	-157 787,00	0,00	-157 787,00	-184 066,62	26 279,62	116,7
HENKILÖSTÖKULUT PALKAT JA PALKKIOT HENKILÖSIVUKULUT ELÄKEKULUT MUUT HENKILÖSIVUKULUT						
	-545 825,00	0,00	-545 825,00	-539 370,20	-6 454,80	98,8
	-93 756,00	0,00	-93 756,00	-90 232,07	-3 523,93	96,2
	-21 950,00	0,00	-21 950,00	-18 957,31	-2 992,69	86,4
POISTOT JA ARVONALENTUM. SUUNNITELMAN MUK.POISTOT						
	-22 773,00	0,00	-22 773,00	-21 845,10	-927,90	95,9
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-68 544,00	0,00	-68 544,00	-68 550,64	6,64	100
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	765,00	0,00	765,00	-92 572,10	93 337,10	-12100,9
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT MUUT RAHOITUSTUOTOT						
	0,00	0,00	0,00	70,63	-70,63	0
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) en.sat.er.	765,00	0,00	765,00	-92 501,47	93 266,47	-12091,7
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	765,00	0,00	765,00	-92 501,47	93 266,47	-12091,7

RUOKAPALVELU LIIKELAITOS

	ALKUPER.TA	TA-MUUTOS	ALKUP.+MUOTEUTUNUT	POIKKEAA	TOT. %
KUNNAN LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA					
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta					
Tulorahoitus					
Liikeliijäämä (-alijäämä)	765,00	0,00	765,00	-92 572,10	93 337,10 -12100,9
Poistot ja arvonalentumiset	35 000,00	0,00	35 000,00	21 845,10	13 154,90 62,4
Rahoitustuotot ja kulut	0,00	0,00	0,00	70,63	-70,63 0
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00 0
Muut tulorahoituksen korjause	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00 0
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-34 037,65	-962,35 97,3
Rah.osuudet investointeihin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00 0
Käyttöom.myyntituotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00 0
Vars.toim. ja inv.kassavirta	765,00	0,00	765,00	-104 694,02	105 459,02 -13685,5
Rah.toiminnan kassavirta					
Lainakannan muutokset					
Muilta saat.pitkää.lain.lis.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00 0
Muilta saat.pitkää.lain.väh.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00 0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00 0
Pitkäaik.saam.muut.kunnalta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00 0
Pitkäaik.saam.muutos muilta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00 0
Lyhytaik.saam. muutos kunnalt	0,00	0,00	0,00	-10 476,35	10 476,35 0
Lyhytaik.saam.muutos muilta	0,00	0,00	0,00	32,82	-32,82 0
Korott.pitkä-ja lyhytaik.muut.	0,00	0,00	0,00	103 047,47	-103 047,47 0
Rah.toiminnan nettokassavirta	0,00	0,00	0,00	92 603,94	-92 603,94 0
KASSAVAROJEN MUUTOS	765,00	0,00	765,00	-12 090,08	12 855,08 -1580,4
KASSAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	12 090,08	-12 090,08 0

RUOKAPALVELU LIIKELAITOS

Tilinpäätös/saldo

T A S E

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET

KONEET JA KALUSTO

45 235,70

AINEELLISET HYÖDYKK.YHT.

45 235,70

PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.

45 235,70

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

LYHYTAIKAISET SAAMISET

MYyntISAAMISET

126 062,91

MUUT SAAMISET

14 678,08

LYHYTAIK.SAAMISET YHT.

140 740,99

SAAMISET YHT.

140 740,99

RAHAT JA PANKKISAAMISET

RAHAT JA PANKKISAAM.YHT.

321 193,24

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.

461 934,23

VASTAAVAA YHTEENSÄ

507 169,93

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

PERUSPÄÄOMA

-198 796,95

ED.TILIK.YLI-/ALIJÄÄMÄ

-133 674,55

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ

92 501,47

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

-239 970,03

VIERAS PÄÄOMA

LYHYTAIKAINEN

OSTOVELAT

-72 311,19

MUUT VELAT

-102 955,02

SIIRTOVELAT

-91 933,69

LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA

-267 199,90

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

-267 199,90

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

-507 169,93

INARIN KUNNAN RUOKAPALVELU LIIKELAITOKSEN V. 2019 TILINPÄÄTÖKSEN
ALLEKIRJOITUS

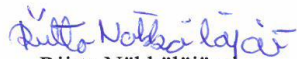
Ivalossa 25. helmikuuta 2020

Anu Avaskari
puheenjohtaja

Aleksi Kinnunen
jäsen

Riitta Näkkäläjävi
jäsen

Marika Liimatainen
ruokapalvelujohtaja

14.3 Tilapalvelu liikelaitos

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Tilapalvelu liikelaitos tuottaa hallintokuntien toimintojen tarpeisiin soveltuvia kohtuuhintaisia toimitiloja.

Palvelusuunnitelma:

Tilapalvelu liikelaitos on aloittanut toimintansa vuonna 2007. Vuonna 2013 Tilapalvelu liikelaitoksen henkilöstö siirtyi Inarin Kiinteistöt Oy:lle, lukuun ottamatta kiinteistöpäällikköä, joka jäi Tilapalveluun. Inarin Kiinteistöt Oy tuottaa Tilapalvelun rakennuksiin kiinteistö- ja laitoshuollon palvelut Inarin Kiinteistöt Oy:n ja Tilapalvelun välisen palvelusopimuksen mukaisesti, jota päivitetään tarvittaessa. Tilapalvelu liikelaitos pyrkii tehostamaan kiinteistöjen käyttöasteita yhdessä käyttäjien kanssa ja pyrkimään eroon vajaalla käytöllä olevista tiloista.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET

Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo ja toteutuma	Tavoiteluokka	Päätöstaso
Korjausvelan pienentäminen Korjausvelan määrä 2018 lopussa 14,6 milj. €, 470 € / htm ²	100 € / m ²		
Energiankulutuksen vähentäminen Rakennusten energiatodistusten mukaiset energialuokat 2016 pääsääntöisesti luokkaa F	Uudisrakentamisessa vähintään luokka C		
Toimintojen tiivistäminen Käyttöasteen nostaminen ja vähällä käytöllä olevista rakennuksista luopuminen. Rakennusten pinta-ala v. 2018 n. 4,5 htm ² / asukas (31046 htm ²)	4 m ² / asukas (27 720 m ²)		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	3633	4180	4260	4393	3,1
<i>Toimintamenot</i>	-2877	-3309	-3631	-3586	2,8
<i>Toimintakate (sitova)</i>	756	871	629	807	8,3
Tunnusluvut €/asukas 6899				117	

Talousarvion perustelut

Peruskunnalle vuokrattujen tilojen vuokriin sisältyvät energian, veden, jätehuollon, vakuutusten sekä rakennusten ja alueiden kunnossapidon lisäksi laitoshuolto kiinteistökohtaisesti sovitun mitoituksen mukaan, kiinteistönhoito- ja talonmiespalvelut sopimuksen mukaan sekä pääomakustannukset. Vuoden 2019 aikana puretaan Ivalon ala-asteen tontilta asuintalo sekä pikkukoulu, hallirakennus Mukkavuopajantie 1:stä sekä terveyskeskuksen tontilta vanha asuinrakennus. Purkukulut katetaan käyttötalousvaroin, mikä aiheuttaa menon kasvun.

Tavoitteiden toteutuminen

Tilikauden aikana toteutettiin Männikön palvelutalolla ilmanvaihtoon viilennyksen lisäys. Ivalon ala-asteelle rakennettiin uusi vuoropäiväkoti, Saariselälle päiväkotia ja Inarin koululle lisätilat. Ivalon koulukeskuksen suunnittelu ja eteenpäinvieminen elinkaarihankkeena.

Talousarvion toteutuminen

Liikelaitoksen liikevaihto ei kattanut toiminnasta aiheutuneita kustannuksia sekä investoinneista aiheutuneita rahoituskustannuksia.

Tilikauden alijäämä on 68.608,17 euroa. Poikkeaman alkuperäiseen talousarvioon ja muutoksiin aiheutti Ivalon ala-asteen pikkukoulun purkamatta jääminen. Muutoin alijäämä on muodostunut mm. 2018 vuoden investointien lisätöistä, joita maksettiin vuoden 2019 käyttökuluista sekä Inarin koululta omakotitaloihin väistöön siirtyneiden päivähoitoyksikköjen muutostöistä. Alijäämää vähensi projekti-insinöörin 8 kk:n täyttämätön toimi sekä Inarin koulun 2018 vesivahingon vakuutuskorvaukset.

TILAPALVELU LIIKELAITOS

	ALKUPER.TA	TA-MUUTOS	ALKUP.+MU	TOTEUTUNUT	POIKKEAA	TOT. %
KUNNAN LIIKELAITOKSEN TUOSLASKELMA						
LIIVEVAIHTO	4 245 186,00	0,00	4 245 186,00	4 278 652,90	-33 466,90	100,8
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	14 381,00	0,00	14 381,00	114 096,55	-99 715,55	793,4
MATERIAALIT JA PALVELUT AINEET, TARVIKK. JA TAVARAT OSTOT TILIK. AIKANA	-1 073 817,00	0,00	-1 073 817,00	-1 107 172,26	33 355,26	103,1
PALVELUJEN OSTOT	-1 968 217,00	-80 000,00	-2 048 217,00	-2 039 728,33	-8 488,67	99,6
HENKILÖSTÖKULUT PALKAT JA PALKKIOT	-95 859,00	0,00	-95 859,00	-73 293,59	-22 565,41	76,5
HENKILÖSIVUKULUT ELÄKEKULUT	-16 373,00	0,00	-16 373,00	-12 180,17	-4 192,83	74,4
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-3 835,00	0,00	-3 835,00	-2 721,09	-1 113,91	71
POISTOT JA ARVONALENTUMISET SUUNNITELMAN MUK. POISTOT	-747 396,00	0,00	-747 396,00	-811 196,65	63 800,65	108,5
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-392 441,00	0,00	-392 441,00	-350 550,93	-41 890,07	89,3
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-38 371,00	-80 000,00	-118 371,00	-4 093,57	-114 277,43	3,5
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
MUUT RAHOITUSTUOTOT	0,00	0,00	0,00	46,59	-46,59	0
MUILLE MAKS. KORKOKULUT	-72 000,00	0,00	-72 000,00	-64 272,91	-7 727,09	89,3
MUUT RAHOITUSKULUT	0,00	0,00	0,00	-288,28	288,28	0
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) en.sat.er.	-110 371,00	-80 000,00	-190 371,00	-68 608,17	-121 762,83	36
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-110 371,00	-80 000,00	-190 371,00	-68 608,17	-121 762,83	36

TILAPALVELU LIIKELAITOS

	ALKUPER.TA	TA-MUUTOS	ALKUP.+MU	TOTEUTUNUT	POIKKEAA	TOT. %
KUNNAN LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA						
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus						
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-38 371,00	-80 000,00	-118 371,00	-4 093,57	-114 277,43	3,5
Poistot ja arvonalentumiset	747 396,00	0,00	747 396,00	811 196,65	-63 800,65	108,5
Rahoitustuotot ja kulut	-72 000,00	0,00	-72 000,00	-64 514,60	-7 485,40	89,6
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Muut tulorahoituksen korjauser	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Investoinnit						
Investointimenot	-3 065 000,00	-500 000,00	-3 565 000,00	-2 999 917,20	-565 082,80	84,1
Rahoitusosuudet invest.men.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	0,00	0,00	0,00	15 397,54	-15 397,54	0
Vars.toim. ja inv.kassavirta	-2 427 975,00	-580 000,00	-3 007 975,00	-2 241 931,18	-766 043,82	74,5
Rah.toiminnan kassavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainojen lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Antolainas.m./liitt.m.+valt.os	185 316,00	0,00	185 316,00	0,00	185 316,00	0
Lainakannan muutokset						
Muilta saat.pitkää.lain.lis.	2 000 000,00	0,00	2 000 000,00	2 000 000,00	0,00	100
Muilta saat.pitkää.lain.väh.	-847 959,00	0,00	-847 959,00	-874 287,86	26 328,86	103,1
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Pitkäaik.saam.muutos muilta	0,00	0,00	0,00	-60 276,89	60 276,89	0
Lyhytaik.saam. muutos kunnalta	0,00	0,00	0,00	83 095,62	-83 095,62	0
Lyhytaik.saam.muutos muilta	0,00	0,00	0,00	165 217,61	-165 217,61	0
Korott.pitkä-ja lyhytaik.muut.	0,00	0,00	0,00	-61 201,14	61 201,14	0
Rah.toiminnan nettokassavirta	1 337 357,00	0,00	1 337 357,00	1 252 547,34	84 809,66	93,7
KASSAVAROJEN MUUTOS	-1 090 618,00	-580 000,00	-1 670 618,00	-989 383,84	-681 234,16	59,2
KASSAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	989 383,84	-989 383,84	0

TILAPALVELU LIIKELAITOS

T A S E

Tilinpäätös/saldo

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA-JA VESIALUEET

323 703,42

RAKENNUKSET

16 287 537,50

ENN.MAKSUT JA KESK.ER.H.

89 327,52

AINEELLISET HYÖDYKK.YHT.

16 700 568,44

SIJOITUKSET

MUUT SAAMISET

333 819,52

SIJOITUKSET YHT.

333 819,52

PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.

17 034 387,96

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

LYHYTAIKAISET SAAMISET

MYYNTISAAMISET

53 448,81

MUUT SAAMISET

59 112,68

SIIRTOSAAMISET

19 625,48

LYHYTAIK. SAAMISET YHT.

132 186,97

SAAMISET YHT.

132 186,97

RAHAT JA PANKKISAAMISET

RAHAT JA PANKKISAAM.YHT.

5 207,63

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.

137 394,60

VASTAAVAA YHTEENSÄ

17 171 782,56

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

PERUSPÄÄOMA

-9 014 290,37

ED.TILIK. YLI-/ALIJÄÄMÄ

-28 482,37

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ

68 608,17

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

-8 974 164,57

VIERAS PÄÄOMA

PITKÄAIKAINEN

LAINAT VAK.- JA RAH.LAIT.

-6 429 845,28

LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ

-145 200,00

PITKÄAIK.VIERAS PO YHT.

-6 575 045,28

LYHYTAIKAINEN

LAINAT RAH.-JA VAK.LAIT.

-854 609,16

LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ

-96 800,00

OSTOVELAT

-262 543,23

MUUT VELAT

-380 543,77

SIIRTOVELAT

-28 076,55

LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA

-1 622 572,71

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

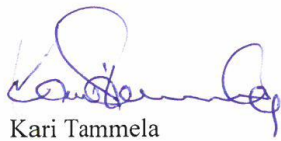
-8 197 617,99

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

-17 171 782,56

Inarin kunnan Tilapalvelu –liikelaitoksen vuoden 2019 tilinpäätöksen allekirjoitus

Ivalossa 26. helmikuuta 2020

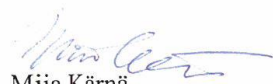
Kari Tammela

puheenjohtaja

Jaakko Korppila

kiinteistöpäällikkö

Miia Kärnä

jäsen

14.4 Elinvoimalautakunta/Elinkeinot & kehitys Nordica

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Eriytetyn taseyksikkö Elinkeinot & kehitys Nordican tehtävänä on hoitaa Inarin kunnan elinkeinotoimea, joka sisältää kuusi eri osa-aluetta: elinkeino ja -yrityspalvelut, kansainvälisyyspalvelut, aikuiskoulutuksen koordinaointi, kehittämishanketoiminta, elinkeinopoliittinen edunvalvonta ja muu elinkeinotoimea tukeva toiminta. Elinkeinot & kehitys Nordica toimii elinvoimalautakunnan alaisuudessa.

Palvelusuunnitelma:

Yksikkö jatkaa jo aloitettua vuosien 2019 - 2021 elinvoimaohjelman valmistelua painopistealueittain: yritysten toimintaedellytysten edistäminen, liikenne- ja tietoliikenneinfrastruktuurin kehittäminen sekä arktisuus voimavarana. Lisäksi elinvoimaohjelman valmistelussa huomioidaan kunnan toimialat ylittävät tavoitteet ja toimenpiteet.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	TA2019 (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	1138	1138	1064	1151	8
<i>Toimintamenot</i>	-1108	-1108	-1064	-1048	2
<i>Toimintakate (sitova)</i>	30	30	0	102	0
Tunnusluvut toimintakate €/asukas					

Tavoitteiden toteutuminen

Inarin kunnan elinvoimaohjelma 2019-2025 hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 22.9.2019. Elinvoimaohjelman tuottamisen työryhmään kuuluivat elinvoimalautakunnan jäsenet, em. lautakunnan valitsema työryhmä, toimialajohtajat, Nordican henkilöstö sekä erikseen kutsutut sidosryhmän edustajat. Elinvoimaohjelman kokoajana ja työryhmien fasilitaattorina toimi ostopalvelusopimuksella FCG Oy. Inarin elinvoimaohjelman painopisteiksi valikoitui aiemman elinvoimaohjelmatyön pohjalta kirkastetut kärjet: Yrittäjän Inari, Saavutettava Inari ja Arktinen Inari. Valituilla painopisteillä korostetaan kunnan tahtotilaa toimia yritysmyönteisesti, edistää Inarin saavutettavuutta ulkoisesti ja kunnan alueen sisällä sekä vahvistaa Inarin arktisia erityispiirteitä. Jokainen painopiste on purettu tarkemmiksi tavoitteiksi ja toimenpiteiksi omassa taulukossaan.

Yrittäjän Inari – yritysten toimintaedellytysten edistäminen

Painopistealueen alataavoitteina ovat osaavan työvoiman saatavuus, sujuvat ja tehokkaat neuvonta- ja kasvupalvelut sekä yritysten tarpeita vastaavat tontit ja joustavat tilaratkaisut. Inarilaiset yrittäjät kokevat, että erilaisille kieli- ja täydennyskoulutuksille, oppisopimus- ja työkokeilupaikoille on tarve nyt ja tulevaisuudessa. Yrityspalveluiden osalta erityisesti yrittäjäpolun alkuvaiheen tuki on tärkeää. Myöhemmässä vaiheessa kasvuun ja kansainvälistymiseen liittyvät tukipalvelut ja vertaisverkostot auttavat yrityksiä saavuttamaan kasvupotentiaalin. Yritystapaamiset koetaan hyvänä vuoropuheluna kunnan ja yrittäjäyhteisön välillä. Ammattitaitoisen työvoiman pito- ja vetovoimaan vaikuttavat mm. kunnan asuntotarjonta, saavutettavuus sekä vapaa-ajan harrastusmahdollisuudet.

Saavutettava Inari – fyysisen ja digitaalisen saavutettavuuden kehittäminen

Painopistealueen alataavoitteina ovat toimivat ja turvalliset yhteydet, kestävä liikenne- ja liikkumispalvelut sekä maakuntakaavan kasvukäytävien tunnistaminen ja hyödyntäminen. Tällä hetkellä edunvalvonta lentoliikenteen toimijoiden suuntaan, keskeisten teiden ja reitistöjen turvallisuuden sekä sisäisen liikenteen kehittäminen ovat avainasemassa saavutettavuuden kannalta Inarissa. Tulevaisuuden saavutettavuutta pohdittaessa on varauduttava lentoliikenteen mahdollisiin rajoituksiin ja sähköisten liikkumismuotojen yleistymiseen. Tieto- ja viestintätekniologia avaa mahdollisuuksia asiakaskokemuksen parantamiseen, tuottavuuden ja laadun parantamiseen sekä tiedolla johtamisen syventämiseen. Työn painopisteitä niin Inarissa kuin kuntasektorilla laajemminkin ovat tiedonhallinta, asiakirjahallinto ja arkistointi, sähköinen asiointi, tietosuoja ja tietoturva, tietovarannot, tietoliikenne, avoin data, kokonaisarkkitehtuuri, tietojärjestelmien ja tiedon yhteen toimivuus sekä digitaalinen saavutettavuus.

Arktinen Inari – sijainnista etua ja elinvoimaa

Painopistealueen alataavoitteina ovat luonnon ja kulttuurin erityispiirteet, ympärivuotinen vetovoimaisuus sekä elinkeinorakenteen monipuolisuus. Inarin luonto on ainutlaatuinen ja alueen vahva saamelaiskulttuuri tuo oman mausteensa kunnan kehittämispotentiaaliin. Inari haluaa profiloitua ekologisesti vastuullisena matkailukohteena ja tarjota tulijoille laadukkaita ja alkuperäiskulttuuria kunnioittavia palveluita. Erilaisten luonnontuotteiden jalostaminen ja luontoretkikohteiden tuotteistaminen ja niiden markkinointi nostavat Inarin profiilia eksoottisena Lapin kohteena niin uusien yrittäjien kuin matkailijoidenkin silmissä, paikallisia asukkaita unohtamatta.

Elinkeinot & kehitys Nordica jatkoi työtä elinvoimaohjelman toimenpiteiden jalkauttamiseksi budjetoinnilla, vastuuttamisella ja toimenpiteiden toteuttamisen aikatauluttamalla.

Mittaristo elinvoimaohjelman tulosten seuraamiseen

Elinvoimaohjelman tulosten seurantaan luotiin ohjelman teon yhteydessä seitsemänkohtainen mittaristo. Tuloksia seurataan perustettujen yrityksen määrän ja nettomuutoksen tilastoista. Tavoitteena on, että yritysten nettomuutos on positiivinen ja yrityksiä perustetaan kuntaan yli 10 kappaletta vuositasona. Yrityksistä seurataan myös liikevaihdon kokonaiskehitystä ja sitä, miten yritykset ovat saaneet avustuksia, esimerkiksi ELY:ltä ja Leader Pohjoisin Lapilta. Myönnettyjen avustusten osalta tilannetta seurataan vuosittain, eikä ole olemassa määritettyä tavoitetasoa ja liikevaihdon osalta tavoitteena on minimissään kolmen prosentin vuosittainen kasvu. Yöpyvien matkailijoiden määrä on seurannassa ja tavoite on, että kasvu olisi yli kolme prosenttia vuositasona. Edellä mainittujen lisäksi seurataan kunnallisverokertymää ja kertymän muutoksia vuositasona.

Kansainvälisyys

Nordica järjesti kolmannen kerran kansainvälisen Spirit of Inari –matkailuseminaarin, johon osallistui n. 250 henkilöä. Samaan yhteyteen Inari-Saariselkä Matkailu Oy järjesti kymmenelle kansainväliselle matkanjärjestäjälle tutustumismatkan alueelle ja workshopin yrittäjien kanssa. Yritysten kanssa toteutettiin kolme tv-mainoskampanjaa Murmanskin alueella painottuen kesämatkailuun ja joulun aikaan. Yrittäjille järjestettiin tutustumismatkat Kirkkoniemi/Neiden –alueelle huhtikuussa ja Teriberkaan syys-lokakuun vaihteessa. Nordica avusti maaliskuussa kanadalaisista TV5-yhtiötä Nordik-sarjan kuvauksissa, johon kokonainen jakso filmattiin Inari-Saariselkä –alueella. Sarja julkaistaan Kanadassa 17.3. ja tulee mahdollisesti maailmanlaajuiseen levitykseen ranskankielisiin maihin. Yrittäjille järjestettiin yhteistyössä Pohjoiskalotin rajaneuvoston ja Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa tullikoulutusta Norjan kauppaan liittyen. Osallistujia oli 35. Lisäksi Nordica tuotti kunnalle palveluja mm. ystävyyskuntatoiminnassa, rajakuntaneuvoston toiminnassa sekä osallistumisessa Kirkkoniemi-konferenssiin ja Kirkkoniemen Barents-päiviin, joihin osallistui noin 90 henkilöä Inarin kunnasta.

Tapahtumat

Hyvinvointipäivä järjestettiin neljättä kertaa Ivalossa 11.5.2019. Tapahtumassa kävi yli 500 kävijää ja siihen osallistui yhteensä 28 yritystä ja yhdistystä näytteilleasettajina. Tapahtuman vetonauloina olivat Duudsoneista tutut HP ja Jarppi, jotka pitivät koulukiusaamisen vastaisen puheenvuoron. Yrityksiltä tulleen palautteen mukaan tapahtuma alkoi ensimmäistä kertaa nostaa päätään myyntitapahtumana, jollaiseksi sitä on vuodesta 2017 lähtien kehitetty.

Yrittäjän päivä 5.9. –tapahtuma järjestettiin kuudennetta kertaa yhteistyössä Inarin Yrittäjät ry:n, Ivalon yrittäjänaiset ry:n, Saamelaisalueen koulutuskeskuksen, Ivalon lukion ja Ivalon yläasteen sekä Viestintäpajan kanssa. Vuoden 2019 teemana oli nuoret ja tuoteinnovointi.

Yritysneuvonta

Inarin kunta organisoii toimintansa uudelleen siten, että vakituinen yritysneuvoja aloitti työssään 1.7.2019. Loppuvuoden kunnalla oli kaksi yritysneuvojaa: Nordican ja Leader Pohjoisin Lapin neuvojat. Töitä jaettiin yritysneuvojien kesken ja niitä tehtiin yhdessä. Tavallisen yritysneuvontatyön lisäksi Nordica järjesti rahoitusillan aloittaville yrittäjille, joka keräsi yhteensä 42 osallistujaa. Yritysneuvontaa Nordicassa tekevät myös kansainvälisten asioiden koordinaattori, kehittämiskoordinaattori sekä elinkeinojohtaja.

Matkailun kehittäminen

Elinkeinot & kehitys Nordica kautta on kehitetty matkailutoimintaa myöntämällä matkailumarkkinoinnin toimintamäärärahaa Inari-Saariselkä Matkailu Oy:lle ja House of Lapland Oy:lle. Lisäksi Nordica oli ostopalvelusopimus Metsähallituksen kanssa matkailuneuvontatyöstä. Leader Pohjoisin Lappi ry:lle myönnettiin vuosittainen kuntarahoitusosuus, jota Leader käytti edelleen yritysten ja yhdistysten hankkeiden kuntaosuuksiin. Inarilaiset yritykset ja yhdistykset ovat olleet aktiivisia hakemaan Leader-tukia.

Vuonna 2019 lentomatkustajien määrä oli 239.753 matkustajaa (-1,1 %), Raja-Joosepin rajanylityspaikan ylittäneitä 80.864 (+9,2 %), matkailijoiden yöpymisten määrä 576.500 yötä (+2,7 %). Inari-Saariselkä matkailualueella vieraili eniten brittejä (57.900 yötä), ranskalaisia (37.600 yötä) ja saksalaisia (35.000 yötä).

Nordica on ollut aktiivinen logistisen saavutettavuuden osalta, eritoten lentoliikenteen kehittämisessä. Nordica tukee määrärahalisesta kerran viikossa takseilla toteutettavaa asiointiliikennettä reiteillä Nitsijärvi-Näätämö, Nellim-Ivalo, Angeli-Ivalo ja Lisma-Inari. Digitaalista saavutettavuutta ja reittiverkoston käyttöasteen nostamista edistää omalta osaltaan myös Open Arctic MAAS –hanke, jossa Inarin kunta on osallisena.

HANKETOIMINTA

Inarijärven aarteet –hanke 1.11.2019-31.12.2020

Inarijärven aarteet, kansainvälisen kestävän matkailun toimintamalli –hankkeen päätavoitteina on luoda Inarijärven toiminta-alueelle kansainvälisen kestävän matkailun toimintamalli sekä jakaa ymmärrystä ja tietoa kestävän kehityksen mahdollisuuksista matkailuyrityksille ja paikallisyhteisölle. Hankkeen budjetti on 81.055,69 euroa, josta vuonna 2019 käytettiin 246 euroa. Hankkeen alussa, syksyllä 2019 hankkeeseen rekrytoitiin hankekoordinaattori ja hän aloitti hanketyönsä 1.1.2020, jolloin myös varsinainen toiminta sai alkunsa. Marraskuussa 2019 pidettiin hankkeen aloitusseminaari Saamelaismuseum-Luontokeskus Siidassa Inarissa. Kyseessä oli hankkeen ensimmäinen infoluento, jossa käsiteltiin kestävää matkailua yleisesti Visit Finlandin valmentajan Anne Lukkarilan johdolla. Aloitusseminaariin osallistui yhteensä 34 paikallisten matkailuyritysten edustajaa. Marraskuussa tehtiin kansainvälisen kestävän matkailun toimintamallin tuottamista ja työpajojen fasilitointia varten konsultin kilpailutus. Tarjouskilpailuun saatiin määräaikaan mennessä 10 tarjousta, joista valittiin FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n tarjous. Joulukuussa sovittiin konsultin kanssa hankkeen pelisäännöistä. Hanke jatkuu 31.12.2020 saakka.

Sujuvasti arktiseen elämään –hanke 1.9.2019- 30.8.2021

Sujuvasti arktiseen elämään –hankkeen tavoitteena on luoda inarilainen toimintamalli kotouttamiselle ja asettautumispalveluille. Työperäisten maahanmuuttajien integroimiseksi hankkeessa kehitetään ja tuotteistetaan kotoutumista edistävä toimintatapa ja edistetään palvelujen saatavuutta ja palvelutarpeiden tunnistamista. Toiminnassa paneudutaan eri palvelujen toimivuuden selvittämiseen ja varmistamiseen sekä palvelujen kohdentamisen problematiikkaan esimerkiksi palvelumuotoilun menetelmiä hyödyntäen. Asettautumispalvelujen merkittävyys näyttäytyy sosiaalisessa kestävyudessa, asukkaiden yhdenvertaisessa kohtelussa ja asioiden sujuvuuden varmistamisessa. Hankkeen kokonaisbudjetti on 150.746 euroa, josta vuonna 2019 käytettiin 11.451 euroa. Hankkeessa on kokopäiväinen hankekoordinaattori. Hanke jatkuu 30.8.2021 saakka.

Digitrainer-Inari-Saariselkä Matkailualue digikuntoon –hanke 15.4.2018-30.6.2019

DigiTrainer-hanke päättyi kesäkuussa 2019. Hankkeen hallinnoijana toimi Elinkeinot & Kehitys Nordica ja rahoitus kanavoitui Leader Pohjoisin Lappi ry:n kautta, lisäksi yksityisinä rahoittajina olivat Inari-Saariselkä Matkailu Oy ja alueen 30 mikroyritystä. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 76.480 euroa, josta vuoden 2019 puolella käytet-

tiin 32 957 euroa. Hanke työllisti yhden hankekoordinaattorin. Vuoden 2019 puolella järjestettiin hankkeen puitteissa neljä eri koulutuspakettia. Digihankkeen tavoitteet saatiin toteutettua. Osaamisen kehittämisen ohella saatiin monta konkreettista asiaa aikaan. Moni yritys muun muassa uudisti verkkosivunsa, perehtyi hakukoneoptimointiin, perusti sosiaalisen median tilejä, kehitti sisällöntuotantoaan, kokeili vaikuttaja- ja suosittelumarkkinointia, otti käyttöön erilaisia online-myyntikanavia ja uudisti tuotekuviaan. Hanke on päättynyt.

Arctic Outdoor, turvallisuutta ja terveyttä tunturista kehittämishanke 1.9.2017 – 31.10.2019

Lapin liiton EAKR-rahoitteinen ”Arctic Outdoor – turvallisuutta ja terveyttä tunturista” –tuotteistus- ja markkinointihanke alkoi vuonna 2017 ja päättyi lokakuussa 2019. Hankkeen aikana luotiin Saariselän yhteinen Arctic Outdoor –brändi, josta vuoden 2018 pidettyjen työpajojen työn tuloksena syntyi Polarlife Oudooors –tuotenimi ja tuotteisto. Brändi- ja tuotteistustyön myötä luotiin erilaistavaa lisävetovoimaa sekä uusia kansainvälisiä outdoor-matkailijoita kiehtovia tuotteistettuja aktiviteetti- ja hyvinvointipaketteja. Hankkeen aikana valmistuivat saksan ja englannin kieliset Polarlife-tuotekatalogit, brandbook, konseptikäsikirja ja nettisivut (polarlifeoutdoor.com) sekä testattiin talvinen maastopyöräily- ja kesäinen melonta. Kolmikielistä turvallisuusohjeistoa jaettiin esitteinä ja sähköisenä versiona. Hankkeeseen oli sitoutunut 10 matkailuyritystä omalla rahoitusosuudella. Hankebudjetti oli 149.822 euroa, josta vuoden 2019 toteuma oli 58.515 euroa. Hankkeessa työskenteli osa-aikainen hankekoordinaattori. Hankkeen päättymisen jälkeen materiaalit ja oikeudet siirrettiin Inari-Saariselkä Matkailu Oy:lle jatkohyödyntämistä varten. Hanke on päättynyt.

Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2019 tuotot olivat 1.150.618 euroa ja kulut olivat 1.048.453 euroa, joten vuoden 2019 tilinpäätös oli 102.165 euroa ylijäämäinen. Toiminnallisesti rahaa käytettiin eniten matkailun kehittämiseen; toimintamäärärahana Inari-Saariselkä Matkailu Oy:lle, itse hallinnoimina matkailuhankkeina, markkinointiyhteistyönä ja varsinaisena toimintana. Tuottoja tuli Inarin kunnalta toimintamäärärahana, myyntituottoina, ostopalvelusopimusten kautta työvoiman myyntinä ja hankerahoituksena (yritys- ja tukirahoituksena). Ylijäämä johtui hankerahoituksesta, valtionavustuksesta ja toimintaan liittyvien työtehtävien siirtämisistä tai peruuntumisista.

Nordicassa työskenteli vuoden 2019 aikana elinkeinojohtaja, kansainvälisten asioiden koordinaattori, kehittämiskoordinaattori, palvelusihteeri /yritysneuvoja sekä kaksi määräaikaista hankekoordinaattoria.

ELINKEINOT & KEHITYS NORDICA
ELINVOIMALAUTAKUNTA

	ALKUPER.TA	TA-MUUTOS	ALKUP.+MU	TOTEUTUNUT	POIKKEAA	TOT. %
KUNNAN LIIKELAITOKSEN TUOSLASKELMA						
LIKEVAIHTO	1 009 480,00	0,00	1 009 480,00	997 051,00	12 429,00	98,8
LIKETOIMINN. MUUT TUOTOT	54 572,00	0,00	54 572,00	153 567,00	-98 995,00	281,4
MATERIAALIT JA PALVELUT AINEET, TARV. JA TAVARAT						
OSTOT TILIK.AIKANA	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-5 513,00	-24 487,00	18,4
PALVELUJEN OSTOT	-613 168,00	0,00	-613 168,00	-641 066,00	27 898,00	104,5
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-230 000,00	0,00	-230 000,00	-260 901,00	30 901,00	113,4
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-39 284,00	0,00	-39 284,00	-42 348,00	3 064,00	107,8
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-9 200,00	0,00	-9 200,00	-8 052,00	-1 148,00	87,5
POISTOT JA ARVONALENT.						
LIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-142 400,00	0,00	-142 400,00	-90 567,00	-51 833,00	63,6
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0,00	0,00	0,00	102 172,00	-102 172,00	0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
MUUT RAHOITUSTUOTOT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
MUUT RAHOITUSKULUT	0,00	0,00	0,00	-7,00	7,00	0
YLI/ALIJÄÄMÄ) EN.SAT.ER. SATUNN. TUOTOT JA KULUT	0,00	0,00	0,00	102 165,00	-102 165,00	0
YLI/ALIJÄÄMÄ) EN.VARAUK	0,00	0,00	0,00	102 165,00	-102 165,00	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ)	0,00	0,00	0,00	102 165,00	-102 165,00	0

ELINKEINOT & KEHITYS NORDICA
ELINVOIMALAUTAKUNTA

	ALKUPER.TA	TA-MUUTOS	ALKUP.+MUUT.	TOTEUTUNUT	POIKKEAA	TOT. %
KUNNAN LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA						
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus						
Liikelyläämä (-alijäämä)	0	0	0	102 172,03	-102 172,03	0
Rahoitustuotot ja kulut	0	0	0	-6,56	6,56	0
Investoinnit						
Vars.toim. ja inv.kassavirta	0	0	0	102 165,47	-102 165,47	0
Rah.toiminnan kassavirta						
Lainakannan muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Lyhytaik.saam. muutos kunnalta	0	0	0	28 000,00	-28 000,00	0
Lyhytaik.saam.muutos muilta	0	0	0	-44 455,75	44 455,75	0
Korott.pitkä-ja lyhytaik.muut.	0	0	0	44 905,00	-44 905,00	0
Rah.toiminnan nettokassavirta	0	0	0	28 449,25	-28 449,25	0
KASSAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	130 614,72	-130 614,72	0
KASSAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	-130 614,72	130 614,72	0

ELINKEINOT & KEHITYS NORDICA
ELINVOIMALAUTAKUNTA

Tilinpäätös/saldo

T A S E

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET

SIJOITUKSET

OSAKKEET JA OSUUDET

19 415,00

SIJOITUKSET YHT.

19 415,00

PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.

19 415,00

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

PITKÄAIKAISET SAAMISET

LYHYTAIKAISET SAAMISET

MYyntISAAMISET

-26 462,15

MUUT SAAMISET

2 979,43

SIIRTOSAAMISET

90 531,52

LYHYTAIK.SAAMISET YHT.

67 048,80

SAAMISET YHT.

67 048,80

RAHAT JA PANKKISAAMISET

RAHAT JA PANKKISAAM.YHT.

500 008,95

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.

567 057,75

VASTAAVAA YHTEENSÄ

586 472,75

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

ED.TILIK.YLI-/ALIJÄÄMÄ

-356 183,75

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ

-102 165,47

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

-458 349,22

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

VIERAS PÄÄOMA

PITKÄAIKAINEN VIERAS PO

LYHYTAIKAINEN

OSTOVELAT

-15 213,78

MUUT VELAT

-73 774,92

SIIRTOVELAT

-39 134,83

LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA

-128 123,53

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

-128 123,53

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

-586 472,75

14.5 Saariselän kehittämisrahasto

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Saariselän kehittämisrahasto toteuttaa Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välillä 29.11.2011 al-
lekirjoitettua sopimusta sopimuksen 6 kohdan 6 momentin mukaisesti: ”Kiinteistökehityksen aikaansaamat
nettotuotot tämän sopimuksen tarkoittamalla alueella kunta ja kunnan omistama rinneyhtiö sitoutuvat
käyttämään Saariselän laskettelu- ja hiihto-olosuhteiden sekä Saariselän kehittämiseen.” Inarin kunta ja
Laatumaa ovat vuosien kuluessa tehneet useita maankäyttö sopimuksia. Vuotuisessa tilinpäätöksessä on
tehty solmituista sopimuksista yhteenveto. Sopimusten yhteisarvo vuoden 2014 lopussa oli 9.165.818 eu-
roa. Sopimuksissa seuraavia tulevien vuosien rakentamisvastuita vuoden 2014 lopussa oli 1.283.741 euroa.
Sopimuskannassa on tulevien vuosien saatavakirjauksia 1.020.504 euroa ja korkotuottokirjauksia 470.000
euroa eli yhteensä 1.490.504 euroa. Sopimusvastuut on siirretty vuoden 2015 alusta Saariselän kehittämis-
rahastoon sellaisena kuin sopimuskanta oikeuksineen ja velvoitteineen vuoden 2014 lopussa oli.

Saariselän kehittämisrahaston sääntöjä, tehtävänjakoa Saariselkä Oy:n kanssa sekä talousarvioperusteita
tarkastellaan edelleen vuoden 2019 aikana.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan sisältö on määritelty valtuuston 27.3.2014 hyväksymässä säännössä: Rahaston tarkoituksena on
Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välisen sopimuksen 29.11.2011 kohdan 6 mukaisesti; kiinteis-
tökehityksen aikaansaamat nettotuotot kunta sitoutuu käyttämään Saariselän laskettelu - ja hiihto - olosuh-
teiden sekä Saariselän kehittämiseen. Rahaston tarkoituksena on vastata ensi vaiheessa Saariselän rinne-
alueen asemakaavan kunnallistekniikan toteutuksen rahoituksesta.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 TP (1000 €)	2018 TP (1000 €)	2019 TA+M (1000 €)	TP2019 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2019
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	1 466	399	400	196	-51
<i>Toimintamenot</i>	-1 376	-82	-100	-49	51
<i>Toimintakate (sitova)</i>	90	317	300	147	51

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet eivät toteutuneet suunnitellusti.

Talousarvion toteutuminen

Tuotto-odotus ei toteutunut tehdyn suunnitelman mukaisesti. Vuoden 2019 toimintatulojen toteutuma oli 49
%. Tulot muodostuivat Metsähallituksen maksamista, sopimuksen mukaisista maankäyttökorvauksista. Tili-
kausi oli alijäämäinen 280 165,36 euroa.

SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHASTO

	ALKUPER.TA	TA-MUUTOS	ALKUP.+MU	TOTEUTUNUT	POIKKEAA	0.00
KUNNAN LIIKELAITOKSEN TUOSLASKELMA						
LIKEVAIHTO	400 000,00	0,00	400 000,00	0,00	400 000,00	0
LIKETOIMINN. MUUT TUOTOT	0,00	0,00	0,00	196 000,00	-196 000,00	0
MATERIAALIT JA PALVELUT AINEET, TARV. JA TAVARAT OSTOT TILIK.AIKANA						
	0,00	0,00	0,00	-6 255,00	6 255,00	0
PALVELUJEN OSTOT	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-43 044,11	-56 955,89	43
HENKILÖSTÖKULUT HENKILÖSIVUKULUT						
POISTOT JA ARVONALENT. SUUNNITELMAN MUK.POISTOT						
	-395 992,00	0,00	-395 992,00	-395 991,42	-0,58	100
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-95 992,00	0,00	-95 992,00	-249 290,53	153 298,53	259,7
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT MUILLE MAKS.KORKOKULUT MUUT RAHOITUSKULUT						
	-32 149,00	0,00	-32 149,00	-30 823,28	-1 325,72	95,9
	0,00	0,00	0,00	-51,55	51,55	0
YLI/ALIJÄÄMÄ) EN.SAT.ER.	-128 141,00	0,00	-128 141,00	-280 165,36	152 024,36	218,6
SATUNN. TUOTOT JA KULUT						
YLI/ALIJÄÄMÄ) EN.VARAUK	-128 141,00	0,00	-128 141,00	-280 165,36	152 024,36	218,6
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ)	-128 141,00	0,00	-128 141,00	-280 165,36	152 024,36	218,6

SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHASTO

	ALKUPER.TA	TA-MUUTOS	ALKUP.+MU	TOTEUTUNUT	POIKKEAA	TOT. %
KUNNAN LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA						
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus						
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-95 992,00	0,00	-95 992,00	-249 290,53	153 298,53	259,7
Poistot ja arvonalentumiset	395 992,00	0,00	395 992,00	395 991,42	0,58	100
Rahoitustuotot ja kulut	-32 149,00	0,00	-32 149,00	-30 874,83	-1 274,17	96
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Muut tulorahoituksen korjause	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Investoinnit						
Investointimenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Rah.osuudet investointeihin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	276 000,00	0,00	276 000,00	0,00	276 000,00	0
Vars.toim. ja inv.kassavirta	543 851,00	0,00	543 851,00	115 826,06	428 024,94	21,3
Rah.toiminnan kassavirta						
Lainakannan muutokset						
Muilta saat.pitkää.lain.lis.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Muilta saat.pitkää.lain.väh.	-182 600,00	0,00	-182 600,00	-182 600,00	0,00	100
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Pitkäaik.saam.muut.kunnalta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Pitkäaik.saam.muutos muilta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Lyhytaik.saam. muutos kunnalt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Lyhytaik.saam.muutos muilta	0,00	0,00	0,00	8 300,41	-8 300,41	0
Korott.pitkä-ja lyhytaik.muut.	0,00	0,00	0,00	-215 152,69	215 152,69	0
Rah.toiminnan nettokassavirta	-182 600,00	0,00	-182 600,00	-389 452,28	206 852,28	213,3
KASSAVAROJEN MUUTOS	361 251,00	0,00	361 251,00	-273 626,22	634 877,22	-75,7
KASSAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	273 626,22	-273 626,22	0

SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHASTO

Tilinpäätös/saldo

TASE

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA- JA VESIALUEET

1 330 875,00

KIINTEÄT RAKENT. JA LAITT.

2 243 951,32

KESKENERÄISET HANKINNAT

78 985,06

AINEELLISET HYÖDYKK.YHT.

3 653 811,38

SIJOITUKSET

PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.

3 653 811,38

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

PITKÄAIKAISET SAAMISET

SIIRTOSAAMISET

402 753,94

PITKÄAIK.SAAMISET YHT.

402 753,94

LYHYTAIKAISET SAAMISET

LAINASAAMISET

100 000,00

MUUT SAAMISET

258,33

LYHYTAIK.SAAMISET YHT.

100 258,33

SAAMISET YHT.

503 012,27

RAHOITUSARVOPAPERIT

RAHAT JA PANKKISAAMISET

RAHAT JA PANKKISAAM.YHT.

567 765,61

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.

1 070 777,88

VASTAAVAA YHTEENSÄ

4 724 589,26

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

ED.TILIK.YLI-/ALIJÄÄMÄ

292 553,02

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ

280 165,36

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

572 718,38

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

VIERAS PÄÄOMA

PITKÄAIKAINEN VIERAS PO

LAINAT VAK.- JA RAH.LAIT.

-913 000,00

PITKÄAIK. VIERAS PO. YHT.

-913 000,00

LYHYTAIKAINEN

LAINAT RAH. - JA VAK.LAIT.

-1 680 000,00

OSTOVELAT

-817,69

MUUT VELAT

-2 702 252,92

SIIRTOVELAT

-1 237,03

LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA

-4 384 307,64

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

-5 297 307,64

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

-4 724 589,26